

FINANSMINISTERIET

Forslag til finanslov for finansåret 2017

Tekst og anmærkninger
§ 16. Sundheds- og Ældreministeriet

2017

**§ 16.
Sundheds- og
Ældreministeriet**

Tekst

2017

§ 16. Sundheds- og Ældreministeriet

A. Oversigter.

Realøkonomisk oversigt:

Mio. kr.	Nettotal	Udgift	Indtægt
Udgifter under deloft for driftsudgifter	3.919,5	5.891,6	1.972,1
Udgifter uden for udgiftsloft	5.307,7	5.307,7	-
Fællesudgifter		1.425,7	657,1
16.11. Centralstyrelsen		1.425,7	657,1
Forebyggelse		316,4	5,0
16.21. Forebyggelse		316,4	5,0
Uddannelse og forskning		1.333,1	977,8
16.31. Uddannelse		76,9	-
16.33. Forskning, forsøg og analysevirksomhed		38,7	-
16.35. Forskning og forebyggelse af smitsomme sygdomme mv.		1.217,5	977,8
Den primære sundhedstjeneste		690,5	332,2
16.43. Sygesikring		405,2	46,9
16.45. Apotekervæsen		285,3	285,3
Sygehuse mv.		2.873,4	-
16.51. Sygehuse		2.873,4	-
Ældre og demens		1.230,5	-
16.65. Ældre og demens		1.230,5	-
Tilskud til kommuner mv.		3.329,7	-
16.91. Tilskud til kommuner		3.329,7	-

Artsoversigt:

Driftsposter	2.563,3	1.495,0
Interne statslige overførsler	17,7	10,0
Øvrige overførsler	8.610,2	466,9
Finansielle poster	8,1	0,2
Aktivitet i alt	11.199,3	1.972,1
Forbrug af videreførsel	-	-
Årets resultat	-	-
Nettostyrede aktiviteter	-1.634,9	-1.634,9
Bevilling i alt	9.564,4	337,2

B. Bevillinger.

	Udgift	Indtægt
	— Mio. kr. —	
Fællesudgifter		
16.11. Centralstyrelsen		
01. Departementet (tekstanm. 1 og 100) (Driftsbev.)	184,3	-
11. Sundhedsstyrelsen (tekstanm. 2, 101 og 102) (Driftsbev.) ...	119,6	-
12. Styrelsen for Patientsikkerhed (tekstanm. 103) (Driftsbev.) .	125,9	-
16. Lægemiddelstyrelsen (Statsvirksomhed)	15,8	-
17. Styrelsen for Sundhedsdata (tekstanm. 101) (Driftsbev.)	217,5	-
23. Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre (tekstanm. 104) (Reservationsbev.)	-	-
26. Erstatninger vedrørende lægemiddelskader (Lovbunden)	51,5	-
27. Lægemiddelskadeerstatningsordningen, drift af (Driftsbev.)	6,7	-
40. Fællessekretariat for Det Ethiske Råd og Den Nationale Vi- denskabsetiske Komité (Driftsbev.)	9,4	-
52. Medlemsbidrag til Verdenssundhedsorganisationen (Lovbun- den)	21,1	-
61. Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig	29,1	-
71. Informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere (Reservationsbev.)	-	-
79. Reserver og budgetregulering	-12,3	-
Forebyggelse		
16.21. Forebyggelse		
02. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	43,3	-
03. Pulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårba- re grupper (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
05. Forstærket forebyggelsesindsats for mindre ressourcestærke grupper (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
06. Forebyggelse af ludomani (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
07. Styrket pårørendeindsats (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
08. Partnerskaber til realisering af de nationale mål (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	30,7	-
09. Styrkelse af alkoholbehandlingen (tekstanm. 101) (Reserva- tionsbev.)	-	-
10. Pulje til bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge (tekst- anm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
11. Pulje til opsøgende tandpleje for særligt socialt udsatte (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
12. Pulje til børn og unge med kronisk sygdom (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
13. Forebyggende indsats for overvægtige børn og unge (tekst- anm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
14. Pulje til styrket indsats i svangreomsorgen for udsatte gravi- de (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
15. Hjælp til rygestop for storrygere (tekstanm. 101) (Reserva- tionsbev.)	12,3	-

16. En styrket indsats for mænds sundhed (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	1,7	-
31. Pulje til fremme af seksuel og reproduktiv sundhed ift. udsatte grupper, etniske minoriteter og unge (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	8,2	-
33. Kvalificering af træningstilbud til svært handicappede børn og unge (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
36. Pulje til sundhedsfremmende projekter, herunder alkohol-kampagner og styrket behandlingsindsats mod alkoholmisbrug (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,0	5,0
38. Pulje til styrket kvalitet i alkoholbehandlingen ved bl.a. familieorienteret alkoholbehandling (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
46. Forebyggelse af astma hos børn (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,7	-
50. Tilskud til udvidet vejledning af astmapatienter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	3,7	-
54. Tilskud til Julemærkehjem (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	3,5	-
55. Tilskud til Sex & Sundhed (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
57. Pulje til kommunale forsøgsprojekter og etablering af landsdækkende familieambulatoriefunktioner (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	0,9	-
58. Tilskud til vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
63. Behandling med lægeordineret heroin (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	67,8	-
64. Modelkommuneprojekt om unge og narko (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
65. Forsøg med sundhedsrum (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
66. Initiativer på narkotikaområdet, hvor "Københavnner-modellen" anvendes (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	4,2	-
67. Pulje til understøttelse af kommunal indsats i forbindelse med oprettelse og drift af stofindtagelsesrum (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
68. Styrket indsats og forebyggelse vedrørende hash (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	2,0	-
69. Styrket indsats mod overbelægning (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	101,2	-
71. Pulje til den borgerrettede forebyggelse (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
72. Styrkelse af forskning i sammenhæng mellem hormonforstyrrende stoffer og reproduktion mv. (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
73. Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	3,0	-
74. Stofindtagelsesrum (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	10,1	-
75. Videreførelse af natåbning af livslinien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	1,0	-
76. Kultur på recept (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	1,0	-
77. Sundhedstjek (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,0	-

78. Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	6,1	-
---	-----	---

Uddannelse og forskning

16.31. Uddannelse

01. Vurdering og fagprøver for 3. lands sundhedspersonel (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	2,5	-
03. Videreuddannelse af medicinsk personale (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	74,4	-
04. Efteruddannelse af praktiserende læger (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
11. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (Lovbunden)	-	-

16.33. Forskning, forsøg og analysevirksomhed

01. Opgaver vedrørende Statens Institut for Folkesundhed (Reservationsbev.)	12,0	-
04. Tilskud til styrkelse af den kliniske kræftforskning (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
05. Analyse- og oplysningsvirksomhed (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	2,4	-
06. Studier og initiativer vedrørende lægemiddelrelaterede problemer, herunder compliance (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
07. Forskning i almen praksis (Lovbunden)	7,9	-
11. Tilskud til forskning o.l. i alternativ behandling (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
16. Nationalt Videnscenter for Demens (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	7,5	-
20. Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	3,0	-
31. IARC (Lovbunden)	5,9	-

16.35. Forskning og forebyggelse af smitsomme sygdomme mv.

01. Statens Serum Institut (tekstanm. 7 og 8) (Statsvirksomhed)	239,7	-
---	-------	---

Den primære sundhedstjeneste

16.43. Sygesikring

01. Sygesikring af søfarende (Lovbunden)	10,0	10,0
03. Sygesikring i øvrigt (Lovbunden)	395,1	36,9
04. International begravelseshjælp (Lovbunden)	0,1	-

16.45. Apotekervæsen

01. Apotekervæsenets udligningsordning, bidrag (Lovbunden) ..	-	285,3
03. Apotekervæsenets udligningsordning, tilskud og erstatninger (Lovbunden)	285,3	-

Sygehuse mv.**16.51. Sygehuse**

01. Pulje målrettet antibiotikaforbrug og resistens samt forebyggelse af infektioner i primær- og sekundærsektoren (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
02. Tilskud til Region Hovedstaden (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	32,9	-
03. Tilskud til forskningsopgaver (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	68,1	-
05. Pulje til NSF-patienter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.) ..	-	-
06. Forgiftningsrådgivning (tekstanm. 101) (Reservationsbev.) ..	9,6	-
08. Styrket indsats for børn og unge som pårørende (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	4,3	-
09. Tilskud fra ABT-fonden - Anvendt Borgernær Teknologi (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
10. Styrket indsats for sindslidende - Handlingsplan for psykiatri (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	2,0	-
11. Pulje til mindre vedligeholdelsesprojekter på sygehuse (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
12. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
14. "Lær at leve med" - program for angst og depression (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
15. Pulje til centrale initiativer i psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
16. Rehabiliteringstilbud for Parkinson patienter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
17. Diverse tilskud (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	22,3	-
18. Rehabilitering/genoptræning for udsatte patienter med hjerneskade (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
19. Pulje til styrket indsats for unge med hjerneskade (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
20. Etablering af Neurorehabiliteringscenter på Glostrup Hospital (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
21. Transplantationsvirksomhed mv. (tekstanm. 105) (Lovbunden)	6,2	-
22. Pulje til facilitering af løsninger på det præhospitale område mv. i udkantsområder med store afstande (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	15,7	-
23. Pilotprojekt vedrørende socialt udrykningskøretøj (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
24. Specialiseret behandlingstilbud målrettet fysisk sårede veteraner (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,0	-
25. Pulje til pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
26. Pulje til fremme af unges mentale sundhed (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
27. Pulje til behandling til svært overvægtige børn (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
28. Tilskud til Danske Hospitalsklovne (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	1,5	-

29. Pulje til sygehusenes varmtvandsbassiner (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
30. Opprioritering af psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	38,6	-
32. Børn, Unge og Sorg - webuniverser til sundhedspersonale og forældre (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
33. National handlingsplan for den ældre medicinske patient (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
35. Pulje til at fremme lighed i sundhed og sundhedsvæsenet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,2	-
36. Bedre barselsomsorg med fokus på sårbare familier (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	10,2	-
37. Pulje til initiativer, der er målrettet strategien for styrket inddragelse af patienter og pårørende (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,1	-
38. Patientsikker Kommune (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,2	-
39. Forebyggelse af sygehuserhvervede infektioner (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,2	-
40. Opfølgning på psykiatriudvalg (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	66,2	-
41. Forskellige tilskud (tekstanm. 106 og 107) (Lovbunden)	1,9	-
43. Pulje til produktivitetsfremmende omlægninger på kræftområdet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
45. Børnevaccinationsprogrammet (Lovbunden)	139,7	-
46. Forløbsprogrammer for patienter med kronisk sygdom (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
47. Opsamling og formidling af viden vedrørende HPV-vaccine (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
48. Patientundervisning og egenbehandling for patienter med kronisk sygdom (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
49. Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
50. Ansøgningspulje til udbygning og modernisering af de fysiske rammer i psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
51. Tilskud til private sygehuse mv. (tekstanm. 101)	7,8	-
52. Nationalt organdonationscenter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	8,1	-
53. Tilskud til forebyggelse og behandling af ludomani (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	30,5	-
55. Centre for voldtægts- og voldsofre (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,0	-
56. Videnscenter for seksuelt misbrugte børn (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	2,0	-
58. En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter og rammer (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	303,6	-
59. En værdig død - modelkommuneprojekt (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	6,5	-
61. Højt specialiseret behandling i udlandet (Lovbunden)	62,5	-
62. Etablering af dansk center for partikelterapi til behandling af kræftpatienter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	7,2	-
63. Styrkelse af influenzaberedskabet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-

64. Tilskud til influenzavaccination (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	93,1	-
65. Tilskud til udbygning af registret for knoglemarvsdonorer (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	6,7	-
67. Tilskud til MedCoM, Sundhedsportalen og Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	62,0	-
69. Pulje til oprettelse af hospicer (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	31,1	-
70. Lukashusets Børne- og Ungehospice (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	2,0	-
72. Pulje til at øge behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet (tekstanm. 108) (Reservationsbev.)	1.363,9	-
74. Bedre fysiske rammer for at understøtte nedbringelse af tvang i psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
75. Udbygning af børne- og ungdomspsykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
77. Pulje til styrkelse af behandlingsindsatsen overfor personer, der har forsøgt selvmord (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
79. Styrkelse af indsatsen for mennesker med sindslidelser (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
80. Tilskud til det færøske sundhedsministerium til projekt Far-Gen (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
82. Indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,1	-
83. Løft af kvaliteten på fødeafdelingerne (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
85. Sammenhængende sundhedsvæsen (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	75,5	-
86. Synlighedsreform - anlæg (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	101,1	-
87. Pulje til læge- og sundhedshuse (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	202,2	-
88. Kompliceret sorg (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	2,0	-
89. Styrket indsats på hospitalernes fødeafdelinger (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	50,6	-

Ældre og demens

16.65. Ældre og demens

01. Styrket livskvalitet for de svageste hjemmehjælpsmodtagere (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
05. Løft af ældreområdet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
10. En værdig ældrepleje (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	1.011,0	-
11. Omstillingsinitiativer mv. (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
20. Styrket indsats mod ensomhed i hjemmeplejen (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	11,4	-
30. Pulje til ældre- og pensionsområdet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,0	-
40. Udvikling af bedre ældrepleje (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-

42. Tilbud til demente og andre svage ældre (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
43. Svage ældre og demens (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	22,0	-
60. National handlingsplan for demens 2025 (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	140,8	-
61. Styrket sammenhæng for de svageste ældre (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
62. I Sikre Hænder (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	7,0	-
63. Livskvalitet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	5,0	-
64. Nedbringelse af ventetid til genoptræning (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	27,3	-
73. Sammenslutningen af ældreråd (SRÅD) (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	1,0	-
75. Udviklingsinitiativer (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-
77. National handlingsplan om demens (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)	-	-

Tilskud til kommuner mv.

16.91. Tilskud til kommuner

60. Fremtidens sygehusstruktur (tekstanm. 101 og 124) (Reservationsbev.)	3.329,7	-
61. Regulering af kommunal medfinansiering (tekstanm. 125) (Reservationsbev.)	-	-

C. Tekstanmærkninger.

Dispositionsrammer mv.

Nr. 1. ad 16.11.01.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at påtage sig det økonomiske ansvar for patientskader ved behandling med lægemidlet Thalidomid over for producenten af lægemidlet Thalidomid, såfremt anvendelsen i det konkrete tilfælde er godkendt af Lægemiddelstyrelsen. Det er en forudsætning for Sundheds- og Ældreministeriets afgivelse af de enkelte garantierklæringer, at den region, hvori den behandlingskrævende patient er hjemmehørende, har forpligtet sig til at dække Sundheds- og Ældreministeriets udgifter til garantiforpligtelsen.

Nr. 2. ad 16.11.11.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til i alle tilfælde af ulykker i forbindelse med radioaktive stoffer at afholde alle fornødne udgifter til bekæmpelse heraf, herunder også alle udgifter ved ydelse af bistand til andre lande, jf. konventionen om bistand i tilfælde af en atomulykke eller radiologisk krisesituation. Ligeledes bemyndiges ministeren til ved forekomst af ukontrollerede radioaktive kilder (jf. særligt EU-direktiv 2013/59/Euratom) at afholde alle fornødne udgifter til sikring heraf.

Nr. 7. ad 16.35.01.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at godkende, at Statens Serum Institut inden for en samlet ramme på 70 mio. kr. i perioden 2017-2020 erhverver og afhænder aktier i danske selskaber, foretager kapitalindskud i indenlandske selskaber, stifter egne datterselskaber i Danmark o.l.

Stk. 2. Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at godkende, at Statens Serum Institut uden særskilt forelæggelse for de bevilgende myndigheder kan erhverve og afhænde aktier i andre selskaber, foretage kapitalindskud i selskaber, stifte egne datterselskaber, foretage kapitalinvesteringer sammen med inden- eller udenlandske samarbejdspartnere, foretage apportindskud o.l. for et beløb, der maksimalt udgør 15 mio. kr. i det enkelte tilfælde. Den samlede ramme for udenlandske kapitalinvesteringer er i 2017-2020 fastsat til 100 mio. kr.

Nr. 8. ad 16.35.01.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til med finansministerens tilslutning, at lade Statens Serum Institut optage lån i Danmarks Nationalbank i perioden 2017-2020 til finansiering af instituttets anlægsinvesteringer og kapitalinvesteringer.

Stk. 2. Lån i Danmarks Nationalbank må ikke ydes på bedre vilkår, end staten selv kan opnå som låntager.

Materielle bestemmelser.

Nr. 100. ad 16.11.01.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til i begrænset omfang, og hvor det findes formålstjenligt, at udbetale godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelse af rejseudgifter mv. til medlemmer af nævn, råd og udvalg, der ikke på anden måde kan få dækket de omhandlede omkostninger.

Nr. 101. ad 16.11.11., 16.11.17., 16.21.02., 16.21.03., 16.21.05., 16.21.06., 16.21.07., 16.21.08., 16.21.09., 16.21.10., 16.21.11., 16.21.12., 16.21.13., 16.21.14., 16.21.15., 16.21.16., 16.21.31., 16.21.33., 16.21.36., 16.21.38., 16.21.46., 16.21.50., 16.21.54., 16.21.55., 16.21.57., 16.21.58., 16.21.63., 16.21.64., 16.21.65., 16.21.66., 16.21.67., 16.21.68., 16.21.69., 16.21.71., 16.21.72., 16.21.73., 16.21.74., 16.21.75., 16.21.76., 16.21.77., 16.21.78., 16.31.01., 16.31.03., 16.31.04.,

16.33.04., 16.33.05., 16.33.06., 16.33.11., 16.33.16., 16.33.20., 16.51.01., 16.51.02., 16.51.03., 16.51.05., 16.51.06., 16.51.08., 16.51.09., 16.51.10., 16.51.11., 16.51.12., 16.51.14., 16.51.15., 16.51.16., 16.51.17., 16.51.18., 16.51.19., 16.51.20., 16.51.22., 16.51.23., 16.51.24., 16.51.25., 16.51.26., 16.51.27., 16.51.28., 16.51.29., 16.51.30., 16.51.32., 16.51.33., 16.51.35., 16.51.36., 16.51.37., 16.51.38., 16.51.39., 16.51.40., 16.51.43., 16.51.46., 16.51.47., 16.51.48., 16.51.49., 16.51.50., 16.51.51., 16.51.52., 16.51.53., 16.51.55., 16.51.56., 16.51.58., 16.51.59., 16.51.62., 16.51.63., 16.51.64., 16.51.65., 16.51.67., 16.51.69., 16.51.70., 16.51.74., 16.51.75., 16.51.77., 16.51.79., 16.51.80., 16.51.82., 16.51.83., 16.51.85., 16.51.86., 16.51.87., 16.51.88., 16.51.89., 16.65.01., 16.65.05., 16.65.10., 16.65.11., 16.65.20., 16.65.30., 16.65.40., 16.65.42., 16.65.43., 16.65.60., 16.65.61., 16.65.62., 16.65.63., 16.65.64., 16.65.73., 16.65.75., 16.65.77. og 16.91.60.

Udbetalte støtte midler vil kunne kræves tilbagebetalt, såfremt et projekt ikke gennemføres eller kun gennemføres delvist.

Stk. 2. Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for tilskudsadministration, herunder at træffe bestemmelser om ansøgningsform, tidsfrister, vilkår for tilskud, meddelelse af tilsagn om tilskud, ændring af meddelelse af tilskud, bortfald af meddelte tilsagn, udbetaling af tilskud, tilbagebetaling af tilskud og renter, regnskab, revision og rapportering, samt tilsyn og kontrol.

Nr. 102. ad 16.11.11.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at lade Lægemiddelstyrelsen opkræve et gebyr på 1.047 kr. for udstedelse af importcertifikater og destinationscertifikater i henhold til BEK nr. 557 af 31. maj 2011 om euforiserende stoffer.

Nr. 103. ad 16.11.12.

Uanset finansieringsbestemmelsen i § 18, stk. 1, i lov 706 af 26. juni 2010 om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang i sundhedsvæsenet, jf. lovbkg. nr. 1113 af 7. november 2011, kan Sundheds- og Ældreministeren i 2017 afholde udgifter på i alt 23,1 mio. kr. på § 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed til finansiering af udgifter i forbindelse med påbegyndelse af afvikling af ophobede sager.

Nr. 104. ad 16.11.23.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til af statskassen at yde godtgørelse per kulance til andenhånds-eksponerede (indirekte eksponerede) asbestofre.

Stk. 2. Der fastsættes følgende kriterier for at opnå godtgørelse:

- 1) ansøgeren er diagnosticeret med malignt pleura mesotheliom (lungehindekræft),
- 2) diagnosen malignt pleura mesotheliom er bekræftet ved patologisk undersøgelse af vævsprøve,
- 3) ansøgeren er ægtefælle/samlever, tidligere ægtefælle/samlever eller forælder til en person, der har været erhvervmæssigt eksponeret for asbestfibre,
- 4) ægtefællen/samleveren, den tidligere ægtefælle/samlever eller forælderen har været udsat for indirekte eksponering med asbest,
- 5) ægtefællen/samleveren, den tidligere ægtefælle/samlever eller forælderen har haft en tidsmæssig relevant og tæt kontakt til den person, der har været direkte erhvervmæssigt eksponeret for asbestfibre, og
- 6) det er overvejende sandsynligt, at det ikke er anden relevant egen-eksponering, der er årsag til sygdommens opståen, f.eks. grundet ansøgerens egen direkte erhvervmæssige eksponering.

Stk. 3. Der skal, på baggrund af ovenstående kriterier, foretages en individuel vurdering i hvert af de tilfælde, hvor en person ansøger om godtgørelse efter nærværende ordning. Vurderingen foretages primært på grundlag af de lægelige oplysninger, der medsendes ansøgningen, og de oplyste personlige forhold, hvis rigtighed bekræftes ved ansøgerens underskrift. Det er alene den, der er indirekte eksponeret, der kan ansøge om godtgørelse. Hvis ansøgeren afgår ved døden, mens ansøgningen behandles i Styrelsen for Patientsikkerhed, træder eventuelle arveberettigede efterladte i ansøgerens sted.

Stk. 4. Godtgørelsen udgør et fast beløb på 170.000 kr. pr. ansøger. Ansøgning om godtgørelse skal fremsættes senest 31. december 2025. Der kan kun ansøges om godtgørelse én gang.

Stk. 5. Der udbetales ikke godtgørelse, hvis ægtefællen/samleveren, den tidligere ægtefælle/samlever eller forælderen, som følge af opstået malignt pleura mesotheliom (lungehindekræft), er berettiget til erstatning eller godtgørelse efter reglerne i bekendtgørelse af lov om arbejdsskadesikring, jf. LBK. nr. 278 af 14. marts 2013.

Stk. 6. Der foretages ikke fradrag i offentlige forsørgelsesydelse og øvrige offentlige sociale ydelser ved udbetaling af det i stk. 4 anførte godtgørelsesbeløb. Der ses ligeledes bort fra formue i form af det i stk. 4 anførte godtgørelsesbeløb.

Nr. 105. ad 16.51.21.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til af statskassen at yde nyre-, knoglemarvs- og leverdonorer fuld godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste og udgifter i forbindelse med nyre-, knoglemarvs- og leverafgivelse eller forundersøgelse med henblik på afgørelse af den pågældendes egnethed som donor.

Nr. 106. ad 16.51.41.10.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til af statskassen at yde erstatning til bloddonorer efter reglerne i lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl., jf. lov nr. 80 af 1978, for følger af ulykkestilfælde eller sygdom, der med rimelighed kan henføres til afgivelse af blod til blodtransfusion mv. før 1. juli 1992 eller de forhold, hvorunder afgivelsen er foregået. Medfører ulykkestilfældet eller sygdommen døden, er ministeren for sundhed og forebyggelse på samme måde bemyndiget til at udrede erstatning til de efterladte efter nævnte loves bestemmelser herom.

Nr. 107. ad 16.51.41.30.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til af statskassen at yde kulancemæssig godtgørelse til de hæmofilpatienter (blødere), der efter behandling med blodprodukter ved danske sygehuse er konstateret HIV-smittede, eller til HIV-positive personer, som med overvejende sandsynlighed er blevet smittet gennem blodtransfusioner ved danske sygehuse, og ikke tidligere har modtaget godtgørelse til HIV-smittede. Såfremt ovennævnte er afgået ved døden og ikke har fået udbetalt godtgørelsen, ydes godtgørelsen til de efterladte, jf. BEK nr. 914 af 19. november 1992 om godtgørelse til HIV-positive blødere og transfusionssmittede m.fl.

Nr. 108. ad 16.51.72.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til i 2017 at afsætte et statsligt, aktivitetsafhængigt tilskud på 1.363 mio. kr. til aktivitet på sygehusområdet.

Nr. 124. ad 16.91.60.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at foretage løbende støtteudbetaling til sygehusbyggeri omfattet af tilsagn om tilskud fra Kvalitetsfonden i henhold til fastsat finansieringsprofil.

Stk. 2. Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om tilskudsadministration, herunder om vilkår for tilskud, meddelelse af tilsagn om tilskud, ændring af meddelelse af tilskud, bortfald af meddelte tilsagn, udbetaling af tilskud, tilbagebetaling af tilskud og renter, regnskab, revision og rapportering samt tilsyn og kontrol.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om deponering af regionernes egenfinansiering, midler fra Kvalitetsfonden, provenu fra låneoptagelse samt overførsel af uforbrugte statslige og regionale midler.

Nr. 125. ad 16.91.61.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til efter årsopgørelsen den 1. april for den kommunale medfinansiering, at udbetale midler til regionerne som følge af, at de løbende indsamlede

midler fra regionerne har været større end det endelige opsamlede beløb som følger af årsopgørelsen af den kommunale medfinansiering i aktivitetsåret.

**§ 16.
Sundheds- og
Ældreministeriet**

Anmærkninger

2017

Sundheds- og Ældreministeriet varetager overordnede opgaver vedrørende planlægning, samordning og udvikling af indsatsen i sundhedsvæsenet, sygehusvæsenet, den offentlige sygesikring, de kommunale sundhedsordninger, lægemidler, apoteksvæsenet, sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse, patientrettigheder, etik samt ældre og demens mv.

Flerårsbudget:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
<i>Udgifter under delloft for driftsudgifter:</i>							
Nettotal	3.656,9	3.778,7	4.752,1	3.919,5	3.628,8	3.210,0	3.038,1
Udgift	5.449,5	5.724,5	6.923,9	5.891,6	5.603,3	5.336,4	5.166,0
Indtægt	1.792,6	1.945,8	2.171,8	1.972,1	1.974,5	2.126,4	2.127,9

Specifikation af nettotal:

Fællesudgifter	660,0	703,8	1.210,3	768,6	700,4	667,4	681,8
16.11. Centralstyrelsen	660,0	703,8	1.210,3	768,6	700,4	667,4	681,8
Forebyggelse	288,1	265,4	306,5	311,4	259,3	145,9	129,9
16.21. Forebyggelse	288,1	265,4	306,5	311,4	259,3	145,9	129,9
Uddannelse og forskning	335,0	482,0	223,4	355,3	352,7	193,3	191,4
16.31. Uddannelse	74,6	71,3	76,5	76,9	76,9	76,9	76,9
16.33. Forskning, forsøg og analyse- virksomhed	34,7	34,4	40,7	38,7	35,4	27,8	27,6
16.35. Forskning og forebyggelse af smitsomme sygdomme mv.	225,7	376,2	106,2	239,7	240,4	88,6	86,9
Den primære sundhedstjeneste	359,4	292,1	360,0	358,3	358,3	358,3	358,3
16.43. Sygesikring	357,2	294,3	360,0	358,3	358,3	358,3	358,3
16.45. Apotekervæsen	2,2	-2,1	-	-	-	-	-
Sygehuse mv.	979,9	913,8	1.305,4	895,4	752,7	668,3	664,7
16.51. Sygehuse	979,9	913,8	1.305,4	895,4	752,7	668,3	664,7
Ældre og demens	1.034,6	1.121,6	1.346,5	1.230,5	1.205,4	1.176,8	1.012,0
16.65. Ældre og demens	1.034,6	1.121,6	1.346,5	1.230,5	1.205,4	1.176,8	1.012,0

Udgifter uden for udgiftsloft:

Nettotal	2.850,3	2.637,1	4.781,7	5.307,7	202,2	202,2	202,2
Udgift	2.850,3	2.637,1	4.781,7	5.307,7	202,2	202,2	202,2

Specifikation af nettotal:

Sygehuse mv.	1.399,7	1.537,2	1.854,8	1.978,0	202,2	202,2	202,2
16.51. Sygehuse	1.399,7	1.537,2	1.854,8	1.978,0	202,2	202,2	202,2
Tilskud til kommuner mv.	1.450,6	1.099,9	2.926,9	3.329,7	-	-	-
16.91. Tilskud til kommuner	1.450,6	1.099,9	2.926,9	3.329,7	-	-	-

Ministeriets bevillingsområde består af et centralstyrelsesområde mv., et driftsvirksomhedsområde samt tilskudsordninger og lignende.

Centralstyrelsesområdet mv. omfatter departementet, Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed, Lægemiddelstyrelsen, Styrelsen for Sundhedsdata, Fællessekretariatet for Det Ethiske Råd og Den Nationale Videnskabetiske Komité, erstatninger vedrørende lægemiddelskader og drift af lægemiddelskadeerstatningsordningen. I tilknytning hertil er der afsat udgiftsbevillinger til aktiviteter vedrørende sundhedsfremme og sygdomsbekæmpende foranstaltninger, udviklings- og analysevirksomhed, forebyggelse og forskning i smitsomme sygdomme samt ældre og demens.

Virksomhedsområdet omfatter Statens Serum Institut.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til at overføre bevilling mellem følgende hovedkonti: § 16.11.01. Departementet, § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen, § 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed, § 16.11.16. Lægemiddelstyrelsen, § 16.11.17. Styrelsen for Sundhedsdata, §16.11.27. Drift af Lægemiddelskadeerstatningsordningen, § 16.11.40. Fællessekretariatet for Det Ethiske Råd og Den Nationale Videnskabsetiske Komite og § 16.35.01. Statens Serum Institut.

Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 blev § 16.35.02. Statens Serum Institut - Sundhedsdata og IT og § 16.11.22. Patientombuddet nedlagt og midlerne blev fra og med 2016 overført til de nyoprettede konti på finansloven for 2016 henholdsvis § 16.11.17. Styrelsen for Sundhedsdata og § 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed.

Nedenfor er opført en oversigt over ministerområdets hovedkonti med angivelse af, om kontoen er omfattet af det statslige udgiftsloft:

Udgifter under delloft for driftsudgifter:

- 16.11.01. Departementet (tekstanm. 1 og 100)
(*Driftsbev.*)
- 16.11.11. Sundhedsstyrelsen (tekstanm. 2, 101 og 102) (*Driftsbev.*)
- 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed (tekstanm. 103) (*Driftsbev.*)
- 16.11.16. Lægemiddelstyrelsen (*Statsvirksomhed*)
- 16.11.17. Styrelsen for Sundhedsdata (tekstanm. 101) (*Driftsbev.*)
- 16.11.23. Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre (tekstanm. 104)
(*Reservationsbev.*)
- 16.11.26. Erstatninger vedrørende lægemiddelskader (*Lovbunden*)
- 16.11.27. Lægemiddelskadeerstatningsordningen, drift af (*Driftsbev.*)
- 16.11.40. Fællessekretariat for Det Ethiske Råd og Den Nationale Videnskabsetiske Komité (*Driftsbev.*)
- 16.11.52. Medlemsbidrag til Verdenssundhedsorganisationen (*Lovbunden*)
- 16.11.61. Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig
- 16.11.71. Informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere (*Reservationsbev.*)
- 16.11.79. Reserver og budgetregulering
- 16.21.02. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.03. Pulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.05. Forstærket forebyggelsesindsats for mindre ressourcestærke grupper (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

- 16.21.06. Forebyggelse af ludomani (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.07. Styrket pårørendeindsats (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.08. Partnerskaber til realisering af de nationale mål (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.09. Styrkelse af alkoholbehandlingen (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.10. Pulje til bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.11. Pulje til opsøgende tandpleje for særligt socialt udsatte (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.12. Pulje til børn og unge med kronisk sygdom (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.13. Forebyggende indsats for overvægtige børn og unge (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.14. Pulje til styrket indsats i svangreomsorgen for udsatte gravide (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.15. Hjælp til rygestop for storrygere (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.16. En styrket indsats for mænds sundhed (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.31. Pulje til fremme af seksuel og reproduktiv sundhed ift. udsatte grupper, etniske minoriteter og unge (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.33. Kvalificering af træningstilbud til svært handicappede børn og unge (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.36. Pulje til sundhedsfremmende projekter, herunder alkoholkampagner og styrket behandlingsindsats mod alkoholmisbrug (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.38. Pulje til styrket kvalitet i alkoholbehandlingen ved bl.a. familieorienteret alkoholbehandling (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.46. Forebyggelse af astma hos børn (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.50. Tilskud til udvidet vejledning af astmapatienter (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.54. Tilskud til Julemærkehjem (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.55. Tilskud til Sex & Sundhed (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.57. Pulje til kommunale forsøgsprojekter og etablering af landsdækkende familieambulatoriefunktioner (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

- 16.21.58. Tilskud til vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.63. Behandling med lægeordineret heroin (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.64. Modelkommuneprojekt om unge og narco (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.65. Forsøg med sundhedsrum (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.66. Initiativer på narkotikaområdet, hvor "København-modellen" anvendes (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.67. Pulje til understøttelse af kommunal indsats i forbindelse med oprettelse og drift af stofindtagelsesrum (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.68. Styrket indsats og forebyggelse vedrørende hash (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.69. Styrket indsats mod overbelægning (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.71. Pulje til den borgerrettede forebyggelse (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.72. Styrkelse af forskning i sammenhæng mellem hormonforstyrrende stoffer og reproduktion mv. (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.73. Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.74. Stofindtagelsesrum (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.75. Videreførelse af natåbning af livslinien (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.76. Kultur på recept (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.77. Sundhedstjek (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.21.78. Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.31.01. Vurdering og fagprøver for 3. lands sundhedspersonel (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.31.03. Videreuddannelse af medicinsk personale (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.31.04. Efteruddannelse af praktiserende læger (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.31.11. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap (*Lovbunden*)
- 16.33.01. Opgaver vedrørende Statens Institut for Folkesundhed (*Reservationsbev.*)
- 16.33.04. Tilskud til styrkelse af den kliniske kræftforskning (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

- 16.33.05. Analyse- og oplysningsvirksomhed (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.33.06. Studier og initiativer vedrørende lægemiddelrelaterede problemer, herunder compliance (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.33.07. Forskning i almen praksis (*Lovbunden*)
- 16.33.11. Tilskud til forskning o.l. i alternativ behandling (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.33.16. Nationalt Videnscenter for Demens (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.33.20. Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.33.31. IARC (*Lovbunden*)
- 16.35.01. Statens Serum Institut (tekstanm. 7 og 8) (*Statsvirksomhed*)
- 16.43.01. Sygesikring af søfarende (*Lovbunden*)
- 16.43.03. Sygesikring i øvrigt (*Lovbunden*)
- 16.43.04. International begravelseshjælp (*Lovbunden*)
- 16.45.01. Apotekervæsenets udligningsordning, bidrag (*Lovbunden*)
- 16.45.03. Apotekervæsenets udligningsordning, tilskud og erstatninger (*Lovbunden*)
- 16.51.01. Pulje målrettet antibiotikaforbrug og resistens samt forebyggelse af infektioner i primær- og sekundærsektoren (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.02. Tilskud til Region Hovedstaden (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.03. Tilskud til forskningsopgaver (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.05. Pulje til NSF-patienter (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.06. Forgiftningsrådgivning (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.08. Styrket indsats for børn og unge som pårørende (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.09. Tilskud fra ABT-fonden - Anvendt Borgernær Teknologi (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.10. Styrket indsats for sindslidende - Handlingsplan for psykiatri (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.11. Pulje til mindre vedligeholdelsesprojekter på sygehusene (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.12. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.14. "Lær at leve med" - program for angst og depression (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

- 16.51.15. Pulje til centrale initiativer i psykiatrien (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.16. Rehabiliteringstilbud for Parkinson patienter (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.17. Diverse tilskud (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.18. Rehabilitering/genoptræning for udsatte patienter med hjerneskade (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.19. Pulje til styrket indsats for unge med hjerneskade (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.20. Etablering af Neurorehabiliteringscenter på Glostrup Hospital (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.21. Transplantationsvirksomhed mv. (tekstanm. 105) (*Lovbunden*)
- 16.51.22. Pulje til facilitering af løsninger på det præhospitale område mv. i udkantsområder med store afstande (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.23. Pilotprojekt vedrørende socialt udrykningskøretøj (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.24. Specialiseret behandlingstilbud målrettet fysisk sårede veteraner (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.25. Pulje til pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.26. Pulje til fremme af unges mentale sundhed (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.27. Pulje til behandling til svært overvægtige børn (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.28. Tilskud til Danske Hospitalsklovne (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.29. Pulje til sygehusenes varmtvandsbassiner (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.30. Opprioritering af psykiatrien (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.32. Børn, Unge og Sorg - webuniverser til sundhedspersonale og forældre (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.33. National handlingsplan for den ældre medicinske patient (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.35. Pulje til at fremme lighed i sundhed og sundhedsvæsenet (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.36. Bedre barselsomsorg med fokus på sårbare familier (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.37. Pulje til initiativer, der er målrettet strategien for styrket inddragelse af patienter og pårørende (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

- 16.51.38. Patientsikker Kommune (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.39. Forebyggelse af sygehuserhvervede infektioner (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.40. Opfølgning på psykiatriudvalg (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.41. Forskellige tilskud (tekstanm. 106 og 107) (*Lovbunden*)
- 16.51.43. Pulje til produktivitsfremmende om-lægninger på kræftområdet (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.45. Børnevaccinationsprogrammet (*Lovbunden*)
- 16.51.46. Forløbsprogrammer for patienter med kronisk sygdom (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.47. Opsamling og formidling af viden vedrørende HPV-vaccine (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.48. Patientundervisning og egenbehandling for patienter med kronisk sygdom (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.49. Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.51. Tilskud til private sygehuse mv. (tekstanm. 101)
- 16.51.52. Nationalt organdonationscenter (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.53. Tilskud til forebyggelse og behandling af ludomani (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.55. Centre for voldtægts- og voldsofre (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.56. Videnscenter for seksuelt misbrugte børn (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.59. En værdig død - modelkommuneprojekt (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.61. Højt specialiseret behandling i udlandet (*Lovbunden*)
- 16.51.63. Styrkelse af influenzazberedskabet (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.64. Tilskud til influenzavaccination (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.65. Tilskud til udbygning af registret for knoglemarvsdonorer (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.67. Tilskud til MedCoM, Sundhedsportalen og Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.69. Pulje til oprettelse af hospicer (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

- 16.51.70. Lukashusets Børne- og Ungehospi-
ce (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.75. Udbygning af børne- og ungdomspsyki-
atrien (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.77. Pulje til styrkelse af behandlingsindsat-
sen overfor personer, der har forsøgt
selvmord (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.51.79. Styrkelse af indsatsen for mennesker
med sindslidelser (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.51.80. Tilskud til det færøske sundhedsministe-
rium til projekt FarGen (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.51.82. Indsats for demente og ældre medicinske
patienter med fokus på nedbringelse af
overbelægning (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.51.83. Løft af kvaliteten på fødeafdelingerne
(tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.85. Sammenhængende sundhedsvæsen (tekst-
anm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.88. Kompliceret sorg (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.51.89. Styrket indsats på hospitalernes fødeaf-
delinger (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.65.01. Styrket livskvalitet for de svageste hjem-
mehjælpsmodtagere (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.65.05. Løft af ældreområdet (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.65.10. En værdig ældrepleje (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.65.11. Omstillingsinitiativer mv. (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.65.20. Styrket indsats mod ensomhed i hjemme-
plejen (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

- 16.65.30. Pulje til ældre- og pensionsområdet
(tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.65.40. Udvikling af bedre ældrepleje (tekstanm.
101) (*Reservationsbev.*)
- 16.65.42. Tilbud til demente og andre svage ældre
(tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.65.43. Svage ældre og demens (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.65.60. National handlingsplan for demens 2025
(tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.65.61. Styrket sammenhæng for de svageste æl-
dre (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.65.62. I Sikre Hænder (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)
- 16.65.63. Livskvalitet (tekstanm. 101)
(*Reservationsbev.*)

- 16.65.64. Nedbringelse af ventetid til genoptræning (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.65.73. Sammenslutningen af ældreråd (SRÅD) (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.65.75. Udviklingsinitiativer (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.65.77. National handlingsplan om demens (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

Udgifter uden for udgiftsloft:

- 16.51.50. Ansøgningspulje til udbygning og modernisering af de fysiske rammer i psykiatrien (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.58. En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter og rammer (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.62. Etablering af dansk center for partikelterapi til behandling af kræftpatienter (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.72. Pulje til at øge behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet (tekstanm. 108) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.74. Bedre fysiske rammer for at understøtte nedbringelse af tvang i psykiatrien (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.86. Synlighedsreform - anlæg (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.51.87. Pulje til læge- og sundhedshuse (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)
- 16.91.60. Fremtidens sygehusstruktur (tekstanm. 101 og 124) (*Reservationsbev.*)
- 16.91.61. Regulering af kommunal medfinansiering (tekstanm. 125) (*Reservationsbev.*)

Artsoversigt:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Bevilling i alt	6.423,6	6.326,7	9.503,8	9.227,2	3.831,0	3.412,2	3.240,3
Årets resultat	88,1	97,6	-	-	-	-	-
Forbrug af videreførsel	-4,5	-8,5	30,0	-	-	-	-
Aktivitet i alt	6.507,2	6.415,8	9.533,8	9.227,2	3.831,0	3.412,2	3.240,3
Udgift	8.299,8	8.361,6	11.705,6	11.199,3	5.805,5	5.538,6	5.368,2
Indtægt	1.792,6	1.945,8	2.171,8	1.972,1	1.974,5	2.126,4	2.127,9
<i>Specifikation af aktivitet i alt:</i>							
<i>Driftsposter:</i>							
Udgift	2.442,7	2.635,8	2.537,7	2.563,3	2.473,9	2.442,9	2.432,6
Indtægt	1.501,2	1.481,5	1.682,5	1.495,0	1.497,4	1.649,3	1.650,8
<i>Interne statslige overførsler:</i>							
Udgift	54,5	54,5	17,7	17,7	17,7	17,7	17,7
Indtægt	28,4	28,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
<i>Øvrige overførsler:</i>							
Udgift	5.763,3	5.631,8	9.120,1	8.610,2	3.305,6	3.069,7	2.909,6
Indtægt	255,4	428,4	479,0	466,9	466,9	466,9	466,9
<i>Finansielle poster:</i>							
Udgift	39,3	39,4	30,1	8,1	8,3	8,3	8,3
Indtægt	7,6	7,9	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2

Standardkontooversigt:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Driftsposter	941,5	1.154,3	855,2	1.068,3	976,5	793,6	781,8
11. Salg af varer	1.159,5	1.132,9	1.333,3	1.116,9	1.119,6	1.271,9	1.271,0
13. Kontrolafgifter og gebyrer	327,4	334,8	338,4	377,2	376,9	376,5	378,9
15. Vareforbrug af lagre	201,6	202,0	-	-	-	-	-
16. Husleje, leje af arealer, leasing	63,5	60,9	82,2	64,8	64,8	64,8	64,9
18. Lønninger / personaleomkostninger ...	1.220,0	1.282,0	1.290,9	1.300,0	1.264,9	1.254,2	1.248,2
19. Fradrag for anlægsløn	-2,9	-0,8	-	-	-	-	-
20. Af- og nedskrivninger	141,9	132,7	150,8	122,6	113,6	106,4	106,8
21. Andre driftsindtægter	14,2	13,7	10,8	0,9	0,9	0,9	0,9
22. Andre ordinære driftsomkostninger ...	818,6	959,0	1.013,8	1.075,9	1.030,6	1.017,5	1.012,7
Interne statslige overførsler	26,1	26,5	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7
33. Interne statslige overførsels- indtægter	28,4	28,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
43. Interne statslige overførsels- udgifter	54,5	54,5	17,7	17,7	17,7	17,7	17,7
Øvrige overførsler	5.507,9	5.203,4	8.641,1	8.143,3	2.838,7	2.602,8	2.442,7
30. Skatter og afgifter	60,2	204,8	295,3	295,3	295,3	295,3	295,3
31. Overførselsindtægter fra EU	2,8	3,8	42,9	37,5	37,5	37,5	37,5
34. Øvrige overførselsindtægter	192,4	219,8	140,8	134,1	134,1	134,1	134,1
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	416,0	352,7	415,8	414,4	414,4	414,4	414,4
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	3.692,6	3.266,0	6.678,5	6.837,0	1.665,6	1.517,0	1.498,5
44. Tilskud til personer	56,1	63,5	80,3	60,8	60,8	60,8	60,8
45. Tilskud til erhverv	49,7	193,0	285,3	285,3	285,3	285,3	285,3
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1.548,8	1.756,6	1.194,9	1.025,0	867,8	782,4	616,3
49. Reserver og budgetregulering	-	-	465,3	-12,3	11,7	9,8	34,3
Finansielle poster	31,7	31,6	29,8	7,9	8,1	8,1	8,1
25. Finansielle indtægter	7,6	7,9	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
26. Finansielle omkostninger	39,3	39,4	30,1	8,1	8,3	8,3	8,3
Kapitalposter	-83,6	-89,0	-30,0	-	-	-	-
74. Fri egenkapital (budgettering af årets resultat)	88,1	97,6	-	-	-	-	-
75. Reserveret bevilling (budgettering af forbrug af årets resultat)	-4,5	-8,5	30,0	-	-	-	-
I alt	6.423,6	6.326,7	9.503,8	9.227,2	3.831,0	3.412,2	3.240,3

Videreførselsoversigt, inkl. overført overskud:

Mio. kr.	Drifts- bevilling	Statsvirk- somhed	Anlægs- bevilling	Reserva- tions- bevilling
Beholdning primo 2016	196,8	9,7	-	1.733,0

Fællesudgifter

16.11. Centralstyrelsen

Aktivitetsområdet omfatter departementet, diverse tilskudsordninger, Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed, Lægemiddelstyrelsen, Styrelsen for Sundhedsdata, Fællessekretariat for Det Ethiske Råd og Den Nationale Videnskabetiske Komite, lægemiddelskadeerstatningsordningen, udgifter ved medlemskabet af Verdenssundhedsorganisationen og tilskud til Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig samt hovedkontoen for budgetregulering og reserver.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til overførsel af en del af det tilskudsrelaterede administrationsbidrag fra § 16.11.01. Departementet til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen og § 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed, da visse tilskudsadministrative funktioner varetages i Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed.
BV 2.2.9	Der er adgang til aktivitetsbegrunnet overførsel fra § 16.11.11.20. Forebyggelse til § 16.21.02.10. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse.
BV 2.2.9	Der er adgang til overførsel af bevillinger mellem § 16.11.79. Reserver og budgetregulering og samtlige aktivitetsområder under § 16. Sundheds- og Ældreministeriet. Undtaget herfor er lovbundne konti.

16.11.01. Departementet (tekstanm. 1 og 100) (Driftsbev.)

1. Budgetoversigt

	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Mio. kr.							
Nettoudgiftsbevilling	145,7	183,6	172,9	184,3	199,8	186,8	184,2
Forbrug af reserveret bevilling	-5,4	-7,0	30,0	-	-	-	-
Indtægt	7,2	3,7	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1
Udgift	140,0	160,3	204,9	186,4	201,9	188,9	186,3
Årets resultat	7,5	20,1	-	-	-	-	-
10. Almindelig virksomhed							
Udgift	125,3	118,0	126,2	125,6	119,7	118,1	115,9
Indtægt	5,7	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
15. Reserve til gennemførelse af programmet om bedre brug af sundhedsdata							
Udgift	-	26,4	30,3	45,6	50,6	49,6	48,6
45. Satspuljeinitiativer - psykologordningen							
Udgift	-	0,4	30,0	-	-	-	-
46. Satspuljeinitiativer - Screening for cystisk fibrose af nyfødte							
Udgift	-	-	7,4	-	-	-	-

55. Bedre kvalitet i sygehusbehandlingen (kliniske retningslinjer)								
Udgift	13,3	13,6	-	-	-	-	-	-
57. Forløbsplaner								
Udgift	-	-	5,0	-	-	-	-	-
58. Udvikling af almen praksis								
Udgift	-	0,5	2,0	1,0	-	-	-	-
59. Øvrige it-initiativer i almen praksis								
Udgift	-	-	4,0	14,1	16,3	7,9	8,9	
60. Forsøg i almen praksis (evaluering)								
Udgift	-	-	-	-	2,0	-	-	-
61. Patientinddragelse, patientrapporterede oplysninger								
Udgift	-	-	-	-	13,2	13,2	12,8	
90. Indtægtsdækket virksomhed								
Udgift	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	
Indtægt	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	
97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter								
Udgift	1,5	1,4	-	-	-	-	-	
Indtægt	1,5	1,4	-	-	-	-	-	

Interne statslige overførelsesudgifter i 2017

Der overføres 1,1 mio. kr. til Udenrigsministeriet § 06.11.01. Udenrigstjenesten. Overførelsen omfatter en sundhedsattaché, der er udstationeret i Bruxelles.

Der overføres 0,5 mio. kr. fra § 16.11.01. Departementet til § 16.35.02. Statens Serum Institut - Sundhedsdata og IT til varetagelse af sundheds-it opgaver.

Interne statslige overførelsesindtægter i 2017

Der overføres i alt 1,9 mio. kr. til § 16.11.01. Departementet. Heraf overføres 1,2 mio. kr. fra § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen, hvoraf 0,8 mio. kr. kan anvendes til løn, og 0,7 mio. kr., hvoraf 0,4 mio. kr. kan anvendes til løn, overføres fra § 07.18.17. Sundheds- og Ældreministeriet.

3. Hovedformål og lovgrundlag

Virksomhedsstruktur

16.11.01. Departementet, CVR-nr. 12188668, er virksomhedsbærende hovedkonto. I virksomhedens balance, og dermed i finansieringsoversigten, indgår følgende hovedkonti:

- 16.11.27. Lægemedelskadeerstatningsordningen, drift af
- 16.11.51. Medlemskab af Verdenssundhedsorganisationen

Sundheds- og Ældreministeriets mål er at sikre en effektiv gennemførelse og udvikling af regeringens politik på sundheds- og ældreområdet samt at sikre myndighedsudførelse på et højt fagligt plan.

Departementet analyserer og vurderer aktuelle og fremtidige udfordringer på sundheds- og ældreområdet. På grundlag heraf udarbejdes forslag til politiske løsninger og opfølgning på de politisk truffne beslutninger.

Departementet bidrager til at skabe rammer for - og indhold i - et sundhedsvæsen kendetegnet ved kvalitet i forebyggelsen og behandlingen, omsorg, respekt for den enkelte patients integritet, høj grad af patienttilfredshed og effektiv ressourceudnyttelse.

Opgaverne på sundhedsområdet vedrører dels den behandlende sektor og dels sygdomsforebyggelse. Inden for det behandlende område følges og reguleres sygehusvæsenets økonomi, finansiering, organisering, funktion, kvaliteten i ydelserne samt prioritering af opgaverne. Opgaverne på ældreområdet omfatter tilbud om personlig pleje og praktisk hjælp, forebyggelse, rehabilitering og genoptræning mv. Departementet varetager tilsvarende opgaver i forhold til den primære sundhedstjeneste samt administration af lovgivning omkring sygesikring, tandpleje, hjemmesygepleje mm. Endvidere påses administration og regulering af lægemiddelområdet samt patientrettigheder vedrørende aktindsigt, klageadgang ved fejlbehandling mv.

Departementet er organiseret i 4 faglige centre og et minister- og ledelsessekretariat.

Departementet varetager administrative opgaver i relation til ministerområdets samlede styring.

Departementet kan modtage bidrag fra andre offentlige myndigheder, organisationer, fonde, virksomheder m.fl. til at afholde merudgifter ved deltagelse i sundhedspolitisk samarbejde, herunder internationalt sundhedspolitisk samarbejde og andet samarbejde inden for ministeriets opgaveområde.

Yderligere oplysninger om departementet kan findes på www.sum.dk.

5. Opgaver og formål

Opgaver	Mål
Sundhed, ældre og demens	Det er departementets mål at sikre rammer for - og indhold i - et sundhedsvæsen og en ældrepleje, der er kendetegnet ved kvalitet i forebyggelsen og behandlingen, omsorg, respekt for den enkelte patients og borgers integritet, høj grad af patient- og borgertilfredshed og effektiv ressourceudnyttelse. Opgaverne vedrører forebyggelse, personlig og praktisk hjælp og sygdomsbehandling (sundhedsvæsenets struktur, styring, finansiering og ydelser).

6. Specifikation af udgifter pr. opgave

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Udgift i alt	143,7	163,7	207,8	186,3	201,8	188,8	186,2
0. Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration	35,7	36,6	39,5	40,1	39,1	38,5	38,5
1 Sundhed, ældre og demens.....	108,0	127,1	168,3	146,2	162,7	150,3	147,7

Bemærkninger: Beløbene er fra 2015 inklusiv overførsler fra § 15. Social- og Indenrigsministeriet og til § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet som følge af den kgl. resolution af 28. juni 2015.

7. Specifikation af indtægter

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Indtægter i alt	7,2	3,7	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1
1. Indtægtsdækket virksomhed	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
3. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter ...	1,5	1,4	-	-	-	-	-
6. Øvrige indtægter	5,7	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Bemærkninger: I øvrige indtægter er der inkluderet interne statslige overførselsindtægter på i alt 1,9 mio. kr., hvoraf 1,2 mio. kr. overføres fra § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen og 0,7 mio. kr. § 07.18.17. Sundheds- og Ældreministeriet.

8. *Personale*

	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Personale i alt (årsværk)	109	117	135	141	139	133	131
Lønninger i alt (mio. kr.)	69,6	79,1	99,0	106,8	105,0	101,0	99,3
Lønsum udenfor lønsumsloft (mio. kr.)	-	0,3	-	-	-	-	-
Lønsumsloft (mio. kr.)	69,6	78,8	99,0	106,8	105,0	101,0	99,3

9. *Finansieringsoversigt*

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Reguleret egenkapital	-	-	3,5	-	-	-	-
Overført overskud	-	-	143,0	-	-	-	-
Egenkapital i alt	-	-	146,5	-	-	-	-
Langfristet gæld primo	1,9	1,6	1,6	1,3	1,0	0,7	0,4
+ anskaffelser	3,1	2,6	-	-	-	-	-
+ igangværende udviklingsprojekter	-	2,1	-	-	-	-	-
- afhændelse af aktiver	0,5	2,7	-	-	-	-	-
- afskrivninger	2,9	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Samlet gæld ultimo	1,6	3,2	1,3	1,0	0,7	0,4	0,1
Låneramme	-	-	53,1	63,6	63,5	62,9	63,4
Udnyttelsesgrad (i pct.)	-	-	2,4	1,6	1,1	0,6	0,2

10. **Almindelig virksomhed**

Udgifter på underkonto 10 udgøres bl.a. af følgende standardkonti:

ad 16. Husleje, lejearealer, leasing. Af kontoen afholdes bl.a. udgifter i forbindelse med departementets husleje og vedligeholdelse.

ad 22. Andre ordinære driftsomkostninger. Under kontoen indgår udgifter ved deltagelse i det internationale samarbejde inden for ministeriets opgaveområde, herunder repræsentative forpligtelser i tilknytning hertil. Over kontoen afholdes endvidere udgifter ved deltagelse i Europarådets Pompidou-gruppe, der er et europæisk samarbejde om problemer med stofmisbrug og illegal handel med euforiserende stoffer.

Der blev i 2016 afsat 5 mio. kr. til at gennemføre en foranalyse af de faglige, tekniske, etiske og økonomiske implikationer af et eventuelt større dansk program for personlig medicin, jf. Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 af november 2015.

Medicin, der tildeles på baggrund af patienternes genetiske profil og sygdommens karakteristika, er potentielt et vigtigt element i udviklingen af sundhedsvæsenets fremtidige tilbud om bedre forebyggelse og behandling.

Der er fra § 16.51.82. Indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning overført 7,1 mio. kr. i 2017 og 5,0 mio. kr. fra 2018 og fremefter til Handlingsplan om den ældre medicinske patient, jf. politiske aftaler af hhv. 2. februar 2016 og 2. juni 2016.

15. Reserve til gennemførelse af programmet om bedre brug af sundhedsdata

Der er afsat 45,3 mio. kr. i 2017, 50,3 mio. kr. i 2018, 49,3 mio. kr. i 2019 og 48,3 mio. kr. i 2020 til finansiering af gennemførelse af programmet om bedre brug af sundhedsdata.

Formålet med de afsatte midler er at investere i bedre kvalitet gennem synlighed og åbenhed om resultater. Visionen i strategien er, at sundhedsdata skal drive kvalitetsudvikling og forbedringer af sundhedsvæsenet gennem klinikernes og ledelsens brug af sundhedsdata til at måle resultater og effekter af sundhedsbehandling og dermed skabe ændringer i behandlingspraksis, der højner kvaliteten og effektiviteten i sundhedsvæsenet.

Til at realisere visionen er der udarbejdet en transformationsplan for Statens Serum Institut, og et væsentligt element i transformationsplanen er etablering af en tværgående styringsmodel, som involverer væsentlige interessenter i prioritering og styring af initiativerne i transformationen.

For at understøtte transformationen er der etableret en programorganisation, efter Digitaliseringsstyrelsens programmodel, der skal gennemføre transformationen, herunder sikre involvering af interessenter på relevante niveauer i styringsmodellen.

45. Satspuljeinitiativer - psykologordningen

Der blev i 2016 indbudgetteret 30 mio. kr. som forbrug af opsparring til finansiering af videreførelse af tilskudsordningen psykologisk behandling af angst og depression i praksissektoren.

Midlerne for 2016 overføres på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016, og skal ses i sammenhæng med de indbudgetterede 30 mio. kr. på § 16.11.79.35. Aftale om satspuljen for 2015-2018 - Tilskud til psykologhjælp i praksissektoren til videreførelse af tilbuddet om tilskudsberettiget psykologbehandling.

46. Satspuljeinitiativer - Screening for cystisk fibrose af nyfødte

Der blev afsat 7,4 mio. kr. i 2016 og 3,7 mio. kr. årligt fra 2018 og fremefter til at indføre screening for cystisk fibrose af nyfødte, jf. Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015.

Hvert år fødes 13-14 børn med cystisk fibrose i Danmark. I alt lider ca. 500 danskere af den medfødte og sjældne sygdom, som især rammer lunger, luftveje og mavetarmsystemet. Cystisk fibrose medfører hyppige lungeinfektioner, nedsat lungefunktion, svigtende funktion af bugspytkirtlen, leversygdom og dårlig trivsel. Den gennemsnitlige levetid med sygdommen er i dag 40-50 år.

Ved at screene alle nyfødte for cystisk fibrose kan sygdommen opdages tidligere end i dag. Det kan være med til at forbedre levevilkårene og give en række sundhedsmæssige fordele for de børn, som bliver født med cystisk fibrose.

Underkontoen er nulstillet fra 2018 og frem i forbindelse med udarbejdelse af finanslovsforslaget for 2017, idet de afsatte midler dels er overført til det regionale bloktilskud, jf. akt. 133 af 23. juni 2016, dels overført til § 16.35.01. Statens Serum Institut. Midlerne til regionerne for 2016 overføres på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016.

55. Bedre kvalitet i sygehusbehandlingen (kliniske retningslinjer)

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering og Enhedslisten om finansloven for 2012 af november 2011 blev der afsat 20 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015.

Der skal være sikkerhed for samme gode behandling, uanset hvor i Danmark patienten bliver behandlet og behandlingen skal svare til bedste praksis på et behandlingsområde. Derfor skal der udarbejdes nationale kliniske retningslinjer. Det betyder systematisk udarbejdede, faglige anbefalinger, der beskriver diagnostik, behandling, pleje og rehabilitering for konkrete patientgrupper - baseret på evidens for virkningen og bedste praksis. Retningslinjerne er også et element i sikringen af en løbende prioritering på sundhedsområdet med fokus på at sikre mest mulig sundhed for pengene. Midlerne skal bruges til at frikøbe de nødvendige lægefaglige ressourcer. Administrationen og sekretariat for ordningen varetages af Sundhedsstyrelsen.

57. Forløbsplaner

Der er i 2015 og 2016 afsat 5 mio. kr., heraf 3 mio. kr. til løn, årligt til forløbsplaner for patienter med kronisk sygdom (KOL, diabetes og en gigtsygdom) og det faglige grundlag herfor på de tre områder. Danskere, der har fået konstateret en kronisk sygdom, skal have klar besked om deres behandling, træning og hjælp.

58. Udvikling af almen praksis

Der er i 2015, 2016 og 2017 afsat henholdsvis 6 mio. kr., 2,0 mio. kr. og 1,0 mio. kr. til udvikling af et it-baseret prædiktionsværktøj i almen praksis. Midlerne finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

59. Øvrige it-initiativer i almen praksis

Der er afsat 4 mio. kr. i 2016, 18 mio. kr. i 2017, 19 mio. kr. i 2018 og 9 mio. kr. i 2019 og fremefter til prioriterede it-initiativer i almen praksis. Initiativerne har til formål at styrke sammenhængen og kvaliteten i behandlingen i almen praksis og at styrke det digitale samarbejde mellem sektorerne i sundhedsvæsenet.

Kontoen er reduceret med 1,4 mio. kr. i 2017 og er overført til § 16.11.12. Styrelsen for patientsikkerhed til finansiering af afviklingen af ophobede sager.

Endvidere er kontoen reduceret med 2,6 mio. kr. i 2017, 2,8 mio. kr. i 2018 og 1,2 mio. kr. i 2019 vedrørende DUT-kompensation til regioner og kommuner for stigende enhedstakster i forbindelse med behandlingen af klagesager i Styrelsen for Patientsikkerhed (§ 16.11.12). jf. akt. 124 af 15. juni 2016.

60. Forsøg i almen praksis (evaluering)

Der er afsat 2,0 mio. kr. i 2018 til evaluering af et forsøg i almen praksis til fremme af kvalitet og udvikling.

61. Patientinddragelse, patientrapporterede oplysninger

Der er afsat 20 mio. kr. i 2017 og 18 mio. kr. årligt i 2018-2019 til arbejdet med at udbrede anvendelsen af patientrapporterede oplysninger (PRO) i alle sektorer i sundhedsvæsenet i den direkte patientbehandling og til kvalitetsopfølgning og -udvikling. Formålet er at sikre, at patientens viden om egen sygdom og vurderinger af behandlingens virkning i højere grad inddrages i behandlingen og i kvalitetsarbejdet i sundhedsvæsenet.

Der er som led i udmøntning af midlerne overført 10,3 mio. kr. i 2017 til § 16.11.17. Styrelsen for Sundhedsdata til opgaver vedrørende standardisering af sundhedsfagligt indhold, viddeling og infrastruktur.

Endvidere er der overført 4,5 mio. kr. i 2017 og 5,0 mio. kr. fra 2018 og fremefter til § 16.51.67.19. MedCom, KIH-databasen til MedComs arbejde med KIH-databasen (Klinisk Integreret Hjemmemonitorering).

Kontoen er desuden reduceret med 5,2 mio. kr. i 2017 og er overført til § 16.11.12. Styrelsen for patientsikkerhed til finansiering af afviklingen af ophobede sager.

90. Indtægtsdækket virksomhed

En eventuel indtægtsdækket virksomhed vil bl.a. omfatte undervisning, kursusvirksomhed, bistand, rådgivning og udarbejdelse af analyser.

97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter

Departementets tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed omfatter aktiviteter, der finansieres med støtte fra fonde, program- og puljeordninger, andre myndigheder, EU m.fl. Herudover kan det f.eks. dreje sig om konsulentvirksomhed, rådgivning, undervisnings- og kursusvirksomhed mv. Andre relevante behov i finansåret vil også kunne omfattes af virksomheden.

16.11.11. Sundhedsstyrelsen (tekstanm. 2, 101 og 102) (Driftsbev.)*1. Budgetoversigt*

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Nettoudgiftsbevilling	123,0	100,2	132,2	119,6	113,3	104,8	102,7
Forbrug af reserveret bevilling	2,7	0,7	-	-	-	-	-
Indtægt	29,1	34,2	16,4	17,2	17,2	17,2	17,4
Udgift	143,1	133,0	148,6	136,8	130,5	122,0	120,1
Årets resultat	11,7	2,0	-	-	-	-	-
10. Almindelig virksomhed							
Udgift	64,9	78,0	63,2	60,7	58,3	56,5	55,8
Indtægt	18,2	22,9	5,4	9,6	9,6	9,6	9,8
20. Forebyggelse							
Udgift	55,7	39,0	55,3	52,4	51,2	48,9	47,9
25. Institut for Rationel Farmakoterapi							
Udgift	7,2	6,2	9,4	9,3	9,2	9,0	8,8
Indtægt	0,1	0,2	0,1	-	-	-	-
30. Satspuljeinitiativer							
Udgift	-	-	7,8	5,8	4,2	-	-
35. Udarbejdelse af nationale kliniske retningslinjer målrettet de svageste ældre patienter							
Udgift	-	-	2,0	1,0	-	-	-
90. Indtægtsdækket virksomhed							
Udgift	10,5	5,3	6,3	6,9	6,9	6,9	6,9
Indtægt	6,0	6,4	6,3	6,9	6,9	6,9	6,9
95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed							
Udgift	0,1	-	-	-	-	-	-
97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter							
Udgift	4,8	4,5	4,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Indtægt	4,8	4,5	4,6	0,7	0,7	0,7	0,7

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015. Vedr. underkonto 10 er der for gebyrvirksomhed for strålebeskyttelse budgetteret med et nulresultat i perioden 2016-2020, hvilket er udtryk for en teknisk budgettering.

Interne statslige overførselsudgifter:

Der overføres 1,2 mio. kr. fra § 16.11.11.10. Sundhedsstyrelsen, Almindelig virksomhed til § 16.11.01.10. Departementet, Almindelig virksomhed vedrørende indtægter, som Sundhedsstyrelsen, Strålebeskyttelse (SIS) opkræver for departementet.

Der overføres 0,4 mio. kr. fra § 16.11.11.10. Sundhedsstyrelsen, Almindelig virksomhed til § 16.11.17.10. Styrelsen for Sundhedsdata til varetagelse af sundheds-it opgaver.

Interne statslige overførselsindtægter:

Der overføres 0,6 mio. kr. fra § 16.11.17.10. Styrelsen for Sundhedsdata, Almindelig virksomhed til § 16.11.11.10. Sundhedsstyrelsen, Almindelig virksomhed vedrørende betaling af husleje for serverrum.

*3. Hovedformål og lovgrundlag**Virksomhedsstruktur*

16.11.11. Sundhedsstyrelsen, CVR-nr. 12070918.

Der indgår ikke øvrige hovedkonti i virksomhedens balance.

Sundhedsstyrelsens hovedformål er navnlig:

- at rådgive sundheds- og ældreministeren samt andre myndigheder i sundhedsfaglige spørgsmål,
- at vejlede om udførelsen af sundhedsfaglige opgaver,
- at fastlægge regler for uddannelsen af læger og andet sundhedspersonale,
- at iværksætte evalueringer mv. med henblik på at fremme kvalitetsudviklingen og en mere effektiv ressourceanvendelse i sundhedssektoren,
- at fastsætte krav til specialfunktioner med henblik på en rationel sundhedsplanlægning,
- at informere om folkesundhedsmæssige forhold,
- at sikre, at arbejdstagere, patienter og befolkningen som helhed samt dyr og miljø beskyttes mod skader fra ioniserende stråling,
- at rådgive sundheds- og ældreministeren samt andre myndigheder om udvikling af socialfaglige indsatser på ældreområdet, herunder tilbud om personlig pleje og praktisk hjælp, forebyggelse, rehabilitering og genoptræning mv. samt administrere certificering af friplejeboligleverandører.

Sundhedsstyrelsen varetager sammen med en række nævn primært administrationen af opgaver efter:

- Sundhedsloven, jf. LB nr. 1202 af 14. november 2014 med senere ændringer.
- Lov om brugen af røntgenstråler mv., jf. LB nr. 1170 af 29. november 2011 med senere ændringer
- Lov nr. 94 af 31. marts 1953 om brug mv. af radioaktive stoffer.
- Lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg (atomanlæg) (Atoomanlægsloven).
- Lov om social service, jf. LB nr. 1284 af 17. november 2015 med senere ændringer.
- Lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, jf. LB nr. 877 af 4. august 2011 med senere ændringer
- Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, jf. LB nr. 1160 af 29. september 2015 med senere ændringer.
- Lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme, jf. LB nr. 814 af 27. august 2009 med senere ændringer.

Sundhedsstyrelsen udøver desuden aktiviteter, der udløber af styrelsens ordinære virksomhed, og hvor styrelsens uafhængighed ikke skønnes at blive påvirket. Denne virksomhed omfatter dosisovervågning af stråleudsatte arbejdstagere, kurser i strålebeskyttelse målrettet sundhedspersoner og øvrige stråleudsatte arbejdstagere, kurser vedr. rationel farmakoterapi målrettet praktiserende læger, kurser i GRADE-metoden mv.

Endvidere varetager styrelsen den faglige del af administrationen af en række tilskudskonti og lovbundne konti. Ministerområdets regnskabsadministrative fællesskab er desuden placeret i Sundhedsstyrelsen. Servicefunktionen, der betjener Lægemedelstyrelsen, dele af Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen er placeret i Sundhedsstyrelsen.

Styrelsens centrale organisation består af enheder inden for tre faglige hovedområder (forebyggelse og strålebeskyttelse; rammer og rådgivning vedr. sundhedsvæsenet; sociale indsatser for ældre) samt fællesformål (direktion, økonomi, personale, service, kommunikation). Sundhedsstyrelsen, Strålebeskyttelse (SIS) er placeret i Herlev.

Sundhedsstyrelsen forestår sekretariatsbetjeningen af ÆldreForum.

Yderligere oplysninger om Sundhedsstyrelsen findes på www.sst.dk

4. Særlige bevillingsbestemmelser

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til aktivitetsbegrundet overførsel fra § 16.11.11.20. Sundhedsstyrelsen, Forebyggelse til § 16.21.02.10. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse.
BV 2.2.10	Sundhedsstyrelsen kan indgå flerårige kontrakter.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.

5. Opgaver og formål

Opgaver	Mål
Forebyggelse og strålebeskyttelse	<p>Det er Sundhedsstyrelsens mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at medvirke til forbedring af den danske befolknings generelle sundhedstilstand, livskvalitet og levekår af betydning for folkesundheden gennem rådgivning, dokumentation, vidensformidling og understøttelse af lokale forebyggelsestiltag, - at gennemføre befolkningsrettede forebyggelsestiltag, herunder informationsindsatser, vaccinations- og screeningsprogrammer mv., - at sikre, at arbejdstagere, patienter og befolkningen som helhed samt dyr og miljø beskyttes mod skader fra ioniserende stråling, - at deltage aktivt i det europæiske samarbejde ved at løse konkrete opgaver på det europæiske fællesskabs vegne og ved at deltage i videnskabelige komiteer og arbejdsgrupper, der understøtter og er relevante i samarbejdet.
Rammer og rådgivning vedr. sundhedsvæsenet	<p>Det er Sundhedsstyrelsens mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at medvirke til at sikre en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af det samlede sundhedsvæsen med henblik på at sikre en høj faglig kvalitet og effektivitet, - at bidrage til sammenhæng i sundhedsvæsenet gennem vejledning og rådgivning om rammerne for samarbejde på tværs af sektorer og niveauer, - at medvirke til en rationel og hensigtsmæssig anvendelse af lægemidler til gavn for alle borgere, - at rådgive sundhedsvæsenet og det sundhedsfaglige personale om tilrettelæggelsen og udførelsen af sundhedsfaglige indsatser, - at modvirke udbredelsen af smitsomme sygdomme, - at sikre kvaliteten af den lægelige og øvrige sundhedsfaglige uddannelser og videreuddannelser, - at medvirke til at skabe sikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenets virksomhed.

Sociale indsatser for ældre	<p>Det er Sundhedsstyrelsens mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at tilvejebringe ny socialfaglig viden og formidling og udbredelse af virkningsfulde socialfaglige metoder og praksisser vedrørende sager på ældreområdet og borgere med demens, - at bidrage med udvikling og kvalitetssikring i de sociale tilbud om personlig pleje og praktisk hjælp, forebyggelse, rehabilitering og genoptræning mv., - at bidrage til at styrke indsatsen og sikre sammenhæng mellem sundheds- og socialfaglige indsatser for ældre og mennesker med demens, - at tilbyde socialfaglig rådgivning af kommuner, regioner og borgere vedr. ældre og mennesker med demens, - at administrere certificering af friplejeboligleverandører.
-----------------------------	--

6. Specifikation af udgifter pr. opgave

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Udgift i alt	146,8	135,8	150,6	136,8	130,5	122,0	120,1
0. Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration	32,2	29,6	37,4	31,9	30,4	29,8	29,2
1. Forebyggelse og strålebeskyttelse	-	-	54,0	53,7	52,3	50,9	50,4
2. Rammer og rådgivning vedr. sundhedsvæsnets.....	-	-	54,1	39,3	37,8	36,7	36,0
3. Sociale indsatser vedr. ældre	5,1	5,6	5,1	11,9	10,0	4,6	4,5
4. Patientsikkerhed og kvalitet	23,8	22,0	-	-	-	-	-
5. Forebyggelse og borgernære sundhedstilbud	37,9	34,7	-	-	-	-	-
6. Sygehuse og uddannelse	47,8	43,9	-	-	-	-	-

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

7. Specifikation af indtægter

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Indtægter i alt	29,1	34,2	16,4	17,2	17,2	17,2	17,4
1. Indtægtsdækket virksomhed	6,0	6,4	6,3	6,9	6,9	6,9	6,9
3. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter ...	4,8	4,5	4,6	0,7	0,7	0,7	0,7
4. Afgifter og gebyrer	-	7,9	4,3	8,6	8,6	8,6	8,8
6. Øvrige indtægter	18,3	15,3	1,2	1,0	1,0	1,0	1,0

Bemærkninger:

Indtægtsdækket virksomhed omfatter dosismåling af stråleudsat personale, kurser i strålebeskyttelse målrettet sundhedspersoner og øvrige stråleudsatte arbejdstagere, kurser vedr. rationel farmakoterapi målrettet praktiserende læger, kurser i GRADE-metoden mv.

Andre tilskudsfinansierede aktiviteter omfatter forskellige aktiviteter inden for de tre faglige hovedområder.

Afgifter og gebyrer omfatter primært indtægter fra kontrol på røntgenområdet, tilsyn og kontrol på radioaktivitetsområdet.

Øvrige indtægter vedrører renteindtægter, salg af publikationer og interne statslige overførselsindtægter.

Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

8. Personale

	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Personale i alt (årsværk)	110	613	128	139	133	126	123
Lønninger i alt (mio. kr.)	78,0	85,4	81,7	77,3	69,6	66,1	65,1
Lønsum udenfor lønsumsloft (mio. kr.)	7,9	6,6	6,4	3,5	3,5	3,5	3,5
Lønsumsloft (mio. kr.)	70,1	78,8	75,3	73,8	66,1	62,6	61,6

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

9. Finansieringsoversigt

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Reguleret egenkapital	-	-	9,5	-	-	-	-
Reserveret egenkapital	-	-	2,0	-	-	-	-
Overført overskud	-	-	1,7	-	-	-	-
Egenkapital i alt	-	-	13,2	-	-	-	-
Langfristet gæld primo	12,3	87,5	9,4	10,7	14,8	13,7	12,8
+ anskaffelser	0,5	7,4	2,3	6,3	1,0	1,0	1,0
+ igangværende udviklingsprojekter	-3,1	-3,1	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
- afhændelse af aktiver	0,1	6,5	-	-	-	-	-
- afskrivninger	3,8	14,1	1,8	2,7	2,6	2,4	2,0
Samlet gæld ultimo	5,8	71,2	10,6	14,8	13,7	12,8	12,3
Låneramme	-	-	10,6	14,8	13,7	12,8	12,3
Udnyttelsesgrad (i pct.)	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

10. Almindelig virksomhed

På kontoen afholdes bevillingsfinansierede udgifter i relation til rammer og rådgivning af sundhedsvæsenet og sociale indsatser for ældre mv.

ad 18. lønninger: Af kontoen afholdes bl.a. udgifter til aflønning af eksterne specialister og Sundhedsstyrelsens sagkyndige rådgivere, honorering af formænd mv.

Som led i Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 af november 2015 blev kontoen forhøjet med 1 mio. kr. i 2016 til styrkelse af Sundhedsstyrelsens Råd for alternativ behandling til rådets formidling via hjemmeside og konferencer.

20. Forebyggelse

Over kontoen afholdes Sundhedsstyrelsens udgifter til rådgivning af kommuner, regioner, Sundheds- og Ældreministeriet samt andre statslige, regionale og lokale myndigheder og sundhedsaktører samt informationsformidling og generel forebyggelse. Aktiviteterne omhandler primært gravide, børn og unges sundhed, regional forebyggelse, social ulighed i sundhed, smitsomme sygdomme og rådgivning, tobak, alkohol, narkotika, ernæring, fysisk aktivitet, overvægt, mental og seksuel sundhed, smitsomme sygdomme, vaccination, ikke-ioniserende stråling og miljømedicin. Der afholdes tillige udgifter til de sociale indsatser for ældre og demens, som ikke er omfattet af satspuljer under § 16.11.11.30. Satspuljeinitiativer og andre tilskudsfinansierede aktiviteter under § 16.11.11.97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter.

ad 18. lønninger: Af kontoen afholdes bl.a. udgifter til aflønning af eksterne specialister og Sundhedsstyrelsens sagkyndige rådgivere, honorering af formænd mv.

25. Institut for Rationel Farmakoterapi

Over kontoen afholdes udgifter til videreførelsen af opgaverne fra Institut for Rationel Farmakoterapi. Den overordnede ramme for opgaveløsningen fastsættes af den administrerende direktør for Sundhedsstyrelsen efter indstilling fra et rådgivende udvalg. Enhedschefen har det overordnede ansvar for løsning af opgaverne med reference til den adm. direktør. Kerneopgaverne er udarbejdelsen af vejledningsmateriale til læger mv. om anvendelse af lægemidler og information om lægemidler til læger og til offentligheden. En del aktiviteter udføres med eksternt bistand.

Institut for Rationel Farmakoterapi kan som led i sin informationsindsats afholde kurser primært målrettet praktiserende læger og yngre læger under uddannelse til speciallæger i almen medicin. For så vidt angår praktiserende læger leveres kurserne som indtægtsdækket virksomhed, mens yngre læger under uddannelse til speciallæger i almen medicin tilbydes kurserne vederlagsfrit.

ad 18. lønninger: Af kontoen afholdes bl.a. udgifter til aflønning af eksterne specialister og Sundhedsstyrelsens sagkyndige rådgivere, honorering af formænd mv.

30. Satspuljeinitiativer

Som led i Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014 blev der afsat 5,2 mio. kr. i 2015, 7,8 mio. kr. i 2016, 5,7 mio. kr. i 2017 og 4,1 mio. kr. i 2018 til følgende satspuljeinitiativer: 2,2 mio. kr. i 2015, 4,8 mio. kr. i 2016, 3,6 mio. kr. i 2017 og 3,7 mio. kr. i 2018 til et initiativ om uddannelse af demensnøgle personer via et demensrejsehold; 0,1 mio. kr. i 2017 til et initiativ om aflastning af pårørende til demente i egen bolig; 3,0 mio. kr. i 2015, 3,0 mio. kr. i 2016, 2,0 mio. kr. i 2017 og 0,4 mio.kr. i 2018 til et initiativ om redskab til målrettet pleje af demente.

35. Udarbejdelse af nationale kliniske retningslinjer målrettet de svageste ældre patienter

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 3 mio. kr. i perioden 2016-2017, fordelt med 2 mio. kr. i 2016 og 1 mio. kr. i 2017 til at løfte kvaliteten af indsatsen for de svageste ældre patienter gennem udarbejdelse af 2-3 nationale kliniske retningslinjer.

Retningslinjerne udarbejdes i regi af Sundhedsstyrelsen med inddragelse af relevante parter, herunder bl.a. de faglige miljøer. Retningslinjerne skal bringe den nyeste forskning og viden på udvalgte områder ud til sundhedspersonalet, der til dagligt arbejder med de ældre patienter. Retningslinjerne er dermed med til at danne et godt grundlag for, at den enkelte læge, sygeplejerske mv. kan tilbyde den svage, ældre patient den bedst mulige behandling på tværs af sundhedsvæsenet og i hele landet.

90. Indtægtsdækket virksomhed

Kontoen vedrører indtægtsdækket virksomhed, som kun vil blive udstrakt til de områder, hvor Sundhedsstyrelsens faglige uafhængighed med sikkerhed ikke vil blive påvirket. Den indtægtsdækkede virksomhed omfatter bl.a. dosisovervågning af stråleudsatte arbejdstagere, der gennem deres arbejde bliver udsat for ioniserende stråling, kurser i strålebeskyttelse målrettet sundhedspersoner og øvrige stråleudsatte arbejdstagere, kurser vedr. rationel farmakoterapi målrettet praktiserende læger og kurser i GRADE-metoden.

95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed

Den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed omfatter primært forsknings- og udviklingsaktiviteter ved Sundhedsstyrelsens laboratoriefunktion.

97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter

Sundhedsstyrelsens andre tilskudsfinansierede aktiviteter omfatter aktiviteter, der er naturlige udløbere af Sundhedsstyrelsens ordinære virksomhed på underkonto 10. Almindelig Virksomhed, 20. Forebyggelse, 25. Institut for Farmakoterapi. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter omfatter aktiviteter, der finansieres med støtte fra fonde, offentlige program- og puljeordninger, organisationer, andre offentlige myndigheder mv. Kontoen omfatter også narkotikaovervågning og internationale samarbejdsprojekter, der er medfinansieret af EU.

16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed (tekstann. 103) (Driftsbev.)*1. Budgetoversigt*

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Nettoudgiftsbevilling	110,6	112,8	110,5	125,9	96,4	94,8	92,6
Indtægt	153,4	168,9	171,4	205,3	204,6	203,7	203,3
Udgift	258,2	280,8	281,9	331,2	301,0	298,5	295,9
Årets resultat	5,7	0,9	-	-	-	-	-
10. Alm. virksomhed							
Udgift	112,2	138,4	111,2	125,9	96,4	94,8	92,6
Indtægt	3,2	26,3	0,7	-	-	-	-
20. Takstfinansierede klage- og erstatningsankesager							
Udgift	118,8	135,0	141,5	142,6	142,2	141,7	141,3
Indtægt	118,8	135,0	141,5	142,6	142,2	141,7	141,3
30. Gebyrvirksomhed							
Udgift	27,2	6,1	29,2	62,6	62,3	61,9	61,9
Indtægt	31,3	6,1	29,2	62,6	62,3	61,9	61,9
90. Indtægtsdækket virksomhed							
Udgift	-	1,3	-	-	-	-	-
Indtægt	-	1,6	-	-	-	-	-
97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter							
Udgift	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
Indtægt	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015, er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

Interne statslige overførselsudgifter:

Der overføres 0,8 mio. kr. til § 16.11.17. Styrelsen for Sundhedsdata til varetagelse af sundheds-it opgaver.

Virksomhedsstruktur

16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed, CVR-nr. 37105562.
Der indgår ikke øvrige hovedkonti i virksomhedens balance.

Styrelsen for Patientsikkerhed er oprettet med virkning fra 8. oktober 2015 som følge af omorganisering på ministerområdet. Styrelsen for Patientsikkerhed er en fusion mellem § 16.11.22. Patientombuddet og dele af § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen. Fra § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen overføres embedslægerne og tilsyn, autorisationer samt opgaver vedrørende blod, organer, væv og celler samt ankenævnet for abort mv.

Styrelsen for Patientsikkerhed fører i henhold til Sundhedsloven § 215, stk. 1 tilsyn med den sundhedsfaglige virksomhed, der udføres af personer inden for sundhedsvæsenet, jf. tillige autorisationsloven § 26.

Styrelsen for Patientsikkerhed reagerer, hvis der modtages indberetninger om, at en sundhedsperson kan være et problem for patientsikkerheden. Tilsyn med sundhedspersoner foretages efter bekendtgørelse af lov om autorisationer af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, LB nr. 877 af 4. august 2011, samt vejledning nr. 9001 af 20. november 2000 om udfærdigelse af instrukser til landets sygehuse.

Finder Styrelsen for Patientsikkerhed i en konkret sag, at der er grundlag for kritik eller anden sanktion af sundhedspersoners faglige virksomhed inden for sundhedsvæsenet, forberedes og indbringes sagen for Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, jf. lov nr. 706 af 25. juni 2010. Udover at tage stilling til enkelte sundhedspersoners faglige virksomhed påpeger styrelsen ofte patientsikkerhedsmæssige aspekter vedrørende organisatoriske forhold. Tilsyn med områder foretages efter bekendtgørelse af sundhedsloven, LB nr. 1202 af 14. november 2014.

Herudover tildeler Styrelsen for Patientsikkerhed efter ansøgning autorisationer, som giver ansvar, rettigheder og pligter i udførelsen af den faglige virksomhed samt som et bevis for sundhedsfaglig uddannelse. Autorisationer tildeles både på baggrund af dansk og udenlandsk uddannelse. Herudover kan der ansøges om selvstændigt virke som kiropraktor, læge eller tandlæge og anerkendelse som speciallæge eller specialtandlæge. Autorisationer tildeles efter bekendtgørelse af lov om autorisationer af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, LB nr. 877 af 4. august 2011 samt efter BEK om gebyr for autorisation mv. af visse sundhedspersoner, LB nr. 241 af 11. marts 2010.

Styrelsen for Patientsikkerhed forbereder klager over visse afgørelser truffet af de lokale psykiatriske patientklagenævne til afgørelse af Det Psykiatriske Ankenævn, der er ankeinstans i disse sager, jf. lov nr. 706 af 25. juni 2010.

Desuden skal Styrelsen for Patientsikkerhed behandle og træffe afgørelse i klagesager over sundhedsvæsenets faglige virksomhed ("forløbsklager") og over manglende efterlevelse af de patientrettigheder (eksempelvis efterlevelse af frit valg-rettighederne), som patienterne med vedtagelsen af lov nr. 706 af 25. juni 2010 fik mulighed for at klage over. For så vidt angår Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser af forløbsklager etableredes med lov nr. 706 af 25. juni 2010 Det Rådgivende Praksisudvalg, der skal følge Styrelsen for Patientsikkerheds praksis i disse sager og rådgive Styrelsen for Patientsikkerhed om den fremtidige afgørelse af sammenlignelige sager.

Styrelsen for Patientsikkerhed sekretariatsbetjener Ankenævnet for Patienterstatningen, som er ankeinstans for afgørelser om patient- og lægemiddelskader truffet af Patienterstatningen.

Styrelsen for Patientsikkerhed sekretariatsbetjener Abortankenævnet, som er ankeinstans for afgørelser, der træffes i de regionale abort- og sterilisationssamråd, jf. lov nr. 95 af 7. februar 2008 om svangerskabsafbrydelse og fosterreduktion og BEK nr. 1483 af 19. december 2005 om svangerskabsafbrydelse og fosterreduktion.

Desuden varetager Styrelsen for Patientsikkerhed opgaverne med den centrale administration af rapporteringssystemet for utilsigtede hændelser. Styrelsen for Patientsikkerhed skal i den forbindelse sikre, at der nationalt sker en opsamling og aktiv videreformidling af viden fra utilsigtede hændelser, klage- og erstatningsankesager til sundhedsvæsenet med henblik på at bidrage til forbedringer i behandlingen til gavn for patientsikkerheden.

Herudover varetager Styrelsen for Patientsikkerhed de statslige opgaver vedrørende international sygesikring efter EU-reglerne om koordinering af sociale sikringsordninger, nordisk konvention og bilaterale sikringsaftaler. Styrelsen for Patientsikkerhed vejleder og rådgiver borgere, regioner, kommuner, Udbetaling Danmark med flere. Styrelsen for Patientsikkerhed fungerer som forbindelsesorgan for koordinering af sundhedsydelse under EU-retten mm. og forestår derved afregning af udgifter i udlandet for danske sygesikrede, der er behandlet i udlandet, og indhenter refusion fra udlandet for udgifter til behandling af udenlandske sygesikrede i Danmark.

Styrelsen for Patientsikkerhed fungerer som koordinerende nationalt kontaktpunkt for grænseoverskridende sundhedsydelse, jf. sundhedslovens § 51 a og direktiv 2011/24/EU om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse.

Udgifterne til driften af Styrelsen for Patientsikkerhed, Disciplinærnævnet, Det Psykiatriske Ankenævn, Ankenævnet for Patienterstatningen samt Abortankenævnet finansieres af bevilling, takstindtægter og gebyrer. Bevillingen finansierer en række opgaver inden for autorisation og tilsyn. Herudover finansierer bevillingen udgifter til sagsbehandlingen af klage- og erstatningssager, som vedrører institutioner, hvor staten har driftsansvaret, udgifter til sagsbehandlingen af erstatningssager vedrørende lægemidler, Psykiatriske Ankenævns sager, klagesager vedrørende Grønland og Færøerne og Abortankenævnet, udgifter til drift af rapporteringssystemet vedrørende utilsigtede hændelser, læringsaktiviteter samt administrationen af international sygesikring.

Takstindtægterne finansierer udgifter til klage- og erstatningssager, som vedrører behandlingsinstitutioner, hvor regioner, kommuner og private har driftsansvaret. For erstatningssagernes vedkommende betaler private behandlingsinstitutioner for deres andel af sager vedrørende behandlingsskader. Hertil kommer, at en del udgifter vedrørende tilsyn, autorisationer samt væv og celler er finansieret af gebyrordninger.

Som en konsekvens af omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der overført opgaver og midler fra 2016 og frem vedr. psykiatri, stofmisbrug og transkønnede fra § 16.11.12.10. Almindelig Virksomhed, Styrelsen for Patientsikkerhed til § 16.11.11.10. Alm. virksomhed, Sundhedsstyrelsen.

4. Særlige bevillingsbestemmelser

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.6.5.	Lønsumsloftet kan i finansåret forhøjes med op til 80 pct. af finansårets merindtægter fra takstbetalinger, som overstiger det budgetterede niveau. Ved mindreindtægter fra takstbetalinger i forhold til det budgetterede niveau reduceres lønsumsloftet ikke.

5. Opgaver og mål

Opgaver	Mål
Patientsikkerhed og kvalitet	<p>Det er Styrelsen for Patientsikkerheds mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at medvirke til at skabe sikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenets virksomhed, - at forbedre patientsikkerheden ved at identificere og føre tilsyn med sundhedspersoner, organisatoriske enheder eller behandlingsområder, som udgør en risiko for patientsikkerheden eller patienters retsstilling, - at udføre både individtilsyn og et generelt tilsyn på sundhedsområdet i henhold til sundhedsloven og autorisationsloven, - at indsatsen med tilsyn afpasses ud fra en risikovurdering, - at rådgive myndigheder og øvrige relevante interessenter i forhold til retslægelige ligsyn, sagsbehandling af anmeldelsespligtige smitsomme sygdomme, beredskabsopgaver, miljøsager etc., - at stille krav til kvaliteten og sikkerheden af blod, organer, humane væv og celler, der bliver brugt i Danmark.
Sundhedsvæsen og autorisationer	<p>Det er Styrelsen for Patientsikkerheds mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at gennemføre hensigtsmæssige autorisationsprocedurer for alle autoriserede faggrupper med henblik på at sikre kvalificeret - både dansk og udenlandsk - sundhedsfagligt personale til hele sundhedsvæsenet, - at tildele Ret til Selvstændigt Virke til læger, tandlæger og kiropraktorer- - at tildele speciallægeanerkendelser inden for læge- og tandlægespecialer - at sikre fleksibelt flow af sundhedspersonale over landegrænserne ved blandt andet at udstede Certificate of Current Professional Status (CCPS)-- - at udstede anerkendelser til udenlandsk uddannet ambulancepersonale, - at udstede uddannelsesbeviser til visse faggrupper, f.eks. bandagister, kliniske ingeniører m.fl., - at sikre effektiv håndtering af generelle internationale autorisationsforhold, herunder administration af EU-direktiv om gensidig anerkendelse og Nordisk Overenskomst.
Læring i sundhedsvæsenet	<p>Det er Styrelsen for Patientsikkerheds mål, at der nationalt sker en opsamling og aktiv videreformidling af viden fra rapporteringssystemet for utilsigtede hændelser samt klage- og erstatningsankesagerne til sundhedsvæsenet med henblik på at bidrage til læring og forbedringer i behandlingen til gavn for patientsikkerheden.</p>
International sygesikring	<p>Det er Styrelsen for Patientsikkerheds mål effektivt og med tilfredsstillende kvalitet at varetage administrative funktioner, herunder mellemstatslig afregning af sundhedsudgifter, knyttet til gennemførelsen af koordineringen af offentlige sundhedsordninger mellem EU/EØS-lande og funktioner som nationalt kontaktpunkt for grænseoverskridende sundhedsydelse.</p>
Afslutte klagesager	<p>Det er Styrelsen for Patientsikkerheds mål at sikre, at de modtagne patientklagesager afsluttes inden for en for klageren rimelig tid og med en tilfredsstillende kvalitet inden for de økonomiske rammer.</p>

Afslutte ankesager vedr. erstatning og abort m.v.	Det er Styrelsen for Patientsikkerheds mål: - at sikre, at de modtagne ankesager vedr. erstatning og abort mv. afsluttes inden for en for klageren rimelig tid og med en tilfredsstillende kvalitet inden for de økonomiske rammer. - at sikre korrekt og rettidig udbetaling af lægemiddelskadeerstatninger
---	--

6. Specifikation af udgifter pr. opgave

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Udgift i alt	265,9	287,2	285,4	331,1	300,8	298,4	295,8
0. Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration	64,8	70,0	69,5	80,6	72,7	71,7	70,6
1. Patientsikkerhed og kvalitet	75,6	81,6	81,1	117,5	106,9	106,2	105,4
2. Sundhedsvæsen og autorisationer ...	5,4	5,7	5,7	8,0	7,3	7,2	7,2
3. Læring i sundhedsvæsenet.....	4,5	4,9	4,9	6,2	5,6	5,6	5,6
4. International sygesikring.....	8,0	8,7	8,6	7,6	6,9	6,9	6,8
5. Afslutte klagesager.....	62,9	68,0	67,6	60,0	54,7	54,4	54,1
6. Afslutte ankesager vedr. erstatning og abort mv.	44,7	48,3	48,0	51,2	46,7	46,4	46,1

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

7. Specifikation af indtægter

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Indtægter i alt	153,4	168,9	171,4	205,3	204,6	203,7	203,3
1. Indtægtsdækket virksomhed	-	1,6	-	-	-	-	-
3. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter ...	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1
4. Afgifter og gebyrer	30,8	29,4	28,7	62,6	62,3	61,9	64,1
6. Øvrige indtægter	122,5	137,9	142,7	142,6	142,2	141,7	139,1

Bemærkninger:

Indtægtsdækket virksomhed omfatter tilsyn med boenheder.

Andre tilskudsfinansierede aktiviteter omfatter forskellige aktiviteter inden for de faglige hovedområder.

Afgifter og gebyrer omfatter gebyrer vedrørende udstedelse af autorisationer til sundhedspersoner, registreringsordningen for alternative behandlere, registreringsordningen for private klinikker, registrering af kosmetisk behandling, udstedelse af hygiejncertifikater og registreringsordning for tatovører.

Øvrige indtægter omfatter takstbetalinger fra regioner og kommuner for klager og erstatningsankesager over behandling, borgeren har modtaget af sundhedsinstitutioner, der drives af kommuner og regioner samt i privat praksis og på private sygehuse beliggende i regionerne. Herudover er der budgetteret med gebyrindtægter på 0,7 mio. kr. fra kommuner og regioner i forbindelse med afregninger vedrørende international sygesikring.

Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015, er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

8. Personale

	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Personale i alt (årsværk)	285	298	345	445	406	403	394
Lønninger i alt (mio. kr.)	178,6	186,5	211,6	253,2	234,5	233,1	231,4
Lønsum udenfor lønsumsloft (mio. kr.)	-	0,8	-	-	-	-	-
Lønsumsloft (mio. kr.)	178,6	185,7	211,6	253,2	234,5	233,1	231,4

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

9. Finansieringsoversigt

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Reguleret egenkapital	-	-	5,6	-	-	-	-
Overført overskud	-	-	28,7	-	-	-	-
Egenkapital i alt	-	-	34,3	-	-	-	-
Langfristet gæld primo	8,7	1,7	1,1	0,6	1,3	5,0	4,4
+ anskaffelser	0,0	0,1	0,1	0,8	4,0	0,4	0,4
+ igangværende udviklingsprojekter	-0,1	-	-	-	-	-	-
- afskrivninger	5,0	1,7	0,6	0,1	0,3	1,0	0,9
Samlet gæld ultimo	3,7	0,1	0,6	1,3	5,0	4,4	3,9
Låneramme	-	-	1,6	1,3	5,3	5,3	5,3
Udnyttelsesgrad (i pct.)	-	-	37,5	100,0	94,3	83,0	73,6

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

Lånerammen omfatter den virksomhedsbærende hovedkonto § 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed.

10. Alm. virksomhed

På kontoen afholdes bevillingsfinansierede udgifter i relation til patientsikkerhed og kvalitet, sundhedsvæsen og autorisationer, læring i sundhedsvæsenet, international sygesikring, klagesager og ankesager vedrørende erstatning og abort mv.

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om styrkelse af Sundhedsstyrelsens tilsyn af 7. maj 2015 blev der overført 5,2 mio. kr. i 2016, 5,1 mio. kr. i 2017 og 5,2 mio. kr. årligt fra og med 2018 fra § 16.21.02.30. Forebyggelse og behandling af sindslidende til styrkelse af det daværende Sundhedsstyrelsens tilsyn. Som led i omorganiseringen på ministerområdet blev midlerne på ændringsforslaget for 2016 overført til § 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed.

Der er overført 23,1 mio. kr. i 2017 fordelt med 6,7 mio. kr. fra § 16.11.01. Departementet og 16,4 mio. kr. fra § 16.11.79.70. Synlighedsreform - drift til afvikling af ophobede klagesager, jf. akt. 124 af 15. juni 2016. Midlerne for 2016 på 13,7 mio. kr. overføres på forslag til tillægsbevilling for 2016, jf. akt. 124 af 15. juni 2016.

20. Takstfinansierede klage- og erstatningsankesager

På kontoen afholdes takstfinansierede udgifter i relation til klage- og erstatningsankesager.

30. Gebyrvirksomhed

På kontoen afholdes udgifter til Styrelsen for Patientsikkerheds gebyrfinansierede opgaver vedrørende udstedelse af autorisationer til sundhedspersoner, registreringsordningen for alternative behandlere, registreringsordningen for private klinikker, registrering af kosmetisk behandling, udstedelse af hygiejnecertifikater og registreringsordning for tatovører.

Som led i Aftale om omlægning af Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med behandlingssteder til et risikobaseret tilsyn af 11. februar 2016 mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, og Det Konservative Folkeparti er de forventede indtægter og udgifter indbudgetteret på kontoen fra 2017 og fremefter. Som en konsekvens af indførelse af det risikobaserede tilsyn fra 2017 nedlægges den nuværende registreringsordning for private klinikker og registrering af kosmetisk behandling, der fremover indgår som en del af det risikobaserede tilsyn.

90. Indtægtsdækket virksomhed

Styrelsen for Patientsikkerheds indtægtsdækkede virksomhed er en udløber af den ordinære virksomhed og omfatter tilsyn med boenheder.

97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter

Styrelsen for Patientsikkerheds andre tilskudsfinansierede aktiviteter omfatter aktiviteter, der er naturlige udløbere af styrelsens ordinære virksomhed.

16.11.16. Lægemedelstyrelsen (Statsvirksomhed)*1. Budgetoversigt*

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Nettoudgiftsbevilling	17,8	13,2	15,6	15,8	15,8	15,8	15,5
Indtægt	341,9	345,2	352,8	353,2	353,2	353,2	353,2
Udgift	353,1	359,5	368,4	369,0	369,0	369,0	368,7
Årets resultat	6,5	-1,0	-	-	-	-	-
10. Almindelig virksomhed							
Udgift	21,2	21,5	15,6	15,8	15,8	15,8	15,5
Indtægt	-	0,3	-	-	-	-	-
15. Gebyrvirksomhed							
Udgift	299,4	299,7	305,7	306,1	306,1	306,1	306,1
Indtægt	296,9	298,7	305,7	306,1	306,1	306,1	306,1
90. Indtægtsdækket virksomhed							
Udgift	31,6	37,8	46,3	47,1	47,1	47,1	47,1
Indtægt	44,0	45,6	46,3	47,1	47,1	47,1	47,1
95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed							
Udgift	0,2	0,2	-	-	-	-	-
Indtægt	0,3	0,3	-	-	-	-	-
97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter							
Udgift	0,7	0,2	0,8	-	-	-	-
Indtægt	0,7	0,2	0,8	-	-	-	-

Bemærkninger: I perioden 2017-2020 vedrørende underkonto 15. Gebyrvirksomhed for lægemidler mv. er der budgetteret med et nulresultat i perioden 2017-2020, der er et udtryk for en teknisk budgettering.

Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

Interne statslige overførselsudgifter:

Der overføres 0,3 mio. kr. fra § 16.11.16. Lægemedelstyrelsen til § 16.11.17. Styrelsen for Sundhedsdata til varetagelse af sundheds-it opgaver.

Der er afsat 14,1 mio. kr. til finansiering af en øget indsats vedrørende overvågning og kontrol af dyrlægers ordinationer af veterinære lægemidler og af landbrugets lægemiddelforbrug. Heraf overføres 12,3 mio. kr. fra § 16.11.16.15. Lægemedelstyrelsen, Gebyrvirksomhed for lægemidler mv. til § 24.32.01.10. Fødevarestyrelsen.

3. Hovedformål og lovgrundlag

Virksomhedsstruktur

16.11.16. Lægemedelstyrelsen, CVR-nr. 37052485.

Der indgår ikke øvrige hovedkonti i virksomhedens balance.

Lægemedelstyrelsen varetager opgaver vedrørende lægemidler, medicinsk udstyr, apoteker, medicintilskud og euforiserende stoffer.

Lægemedelstyrelsen bidrager til, at effektive og sikre sundhedsprodukter er til rådighed for samfundet. Det sker bl.a. ved, at Lægemedelstyrelsen:

- godkender, kontrollerer og overvåger lægemidler, lægemiddelvirksomheder og kliniske forsøg med lægemidler,
- overvåger og behandler indberetninger om hændelser ved og ansøgninger om kliniske afprøvninger med medicinsk udstyr,
- sikrer en hensigtsmæssig apoteksstruktur og fører tilsyn med apotekerne,
- vurderer hvilke lægemidler regionerne skal yde medicintilskud til.

Lægemedelstyrelsen ønsker at præge den internationale udvikling inden for lægemidler og andre sundhedsprodukter og deltager derfor aktivt i internationalt og europæisk samarbejde.

Lægemedelstyrelsen udfører aktiviteter, der er udløbere af styrelsens ordinære virksomhed inden for områder, hvor Lægemedelstyrelsens faglige uafhængighed ikke risikerer at blive kompromitteret. Denne virksomhed forventes primært at omfatte rapporteuropgaver for EU's Lægemedelagentur, laboratorieanalyser og rådgivning mv.

Lægemedelstyrelsen varetager sammen med nævn og råd, som er nedsat i henhold til nedenstående lovgivning, helt eller delvist administrationen af især:

- LB nr. 506 af 20. april 2013 om lægemidler med senere ændringer
- LB nr. 1046 af 17. december 2002 om medicinsk udstyr med senere ændringer
- LB nr. 1040 af 3. september 2014 om apoteksvirksomhed med senere ændringer
- LB nr. 1202 af 14. november 2014, sundhedsloven, med senere ændringer.

Endvidere varetager styrelsen den faglige del af administrationen af følgende udgiftsbaserede hovedkonti: § 16.45.01. Apotekervæsenets udligningsordning, bidrag (Lovbunden), § 16.45.03. Apotekervæsenets udligningsordning, tilskud og erstatninger (Lovbunden) og § 16.21.50. Tilskud til udvidet vejledning af astmapatienter (Reservationsbev.)

Lægemedelstyrelsens organisation består af enheder inden for to faglige hovedområder: patientsikkerhed og kvalitet, godkendelse og kontrol af lægemidler samt fællesformål (direktion, økonomi, jura, service, kommunikation og dele af it).

Informationscentret, der betjener Lægemedelstyrelsen, Sundhedsstyrelsen og dele af Styrelsen for Patientsikkerhed er placeret i Lægemedelstyrelsen.

Yderligere oplysninger om Lægemedelstyrelsen findes på www.LMST.dk

4. Særlige bevillingsbestemmelser

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.10	Lægemedelstyrelsen kan indgå flerårige kontrakter.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.

5. Opgaver og formål

Opgaver	Mål
Patientsikkerhed og kvalitet	<p>Det er Lægemiddelstyrelsens mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at deltage aktivt i det europæiske samarbejde ved at løse konkrete opgaver på det europæiske fællesskabs vegne ved at deltage i videnskabelige komitéer og arbejdsgrupper, der understøtter og er relevante i samarbejdet, - at ansøgninger om virksomhedstilladelser behandles inden for de fastsatte eller aftalte tidsfrister, - at lægemiddelkontrol og overvågning af bivirkninger og hændelser med medicinsk udstyr er effektiv og relevant - at kendskab til formodede risici ved lægemidler og medicinsk udstyr formidles relevant og hurtigt til sundhedsfagligt personale, virksomheder og myndigheder nationalt og internationalt, - at virksomheder, der fremstiller og distribuerer lægemidler, herunder aktive stoffer, udfører GLP-forsøg eller udfører kliniske forsøg, samt fabrikanter af medicinsk udstyr inspiceres ud fra en risikovurdering, - at indsatsen med kontrol og overvågning afpasses efter en risikovurdering, - at administrere apotekervæsenet, - at administrere medicintilskud og tilskud til ernæringspræparater, - at sundhedspersoners tilknytning til lægemiddelvirksomheder mm. kontrolleres og offentliggøres.
Godkendelse af lægemidler	<p>Det er Lægemiddelstyrelsens mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at behandle og afslutte alle ansøgninger om udstedelse af markedsføringsstilladelser og variationer mv. for lægemidler til mennesker og dyr efter både nationale og EU-procedurer inden for de fastsatte eller aftalte tidsfrister, - at ansøgninger om kliniske forsøg behandles inden for tidsfristerne, og at ansøgerne oplever et højt serviceniveau, - at indsatsen foregår, så relevant udenlandsk viden nyttiggøres, - at deltage aktivt i det europæiske samarbejde ved at løse konkrete opgaver på det europæiske fællesskabs vegne ved bl.a. at deltage i videnskabelige komitéer, der understøtter og er relevante i samarbejdet.

6. Specifikation af udgifter pr. opgave

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Udgift i alt	358,8	359,5	368,4	369,0	369,0	369,0	368,7
0. Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration.....	131,3	131,6	134,8	95,9	95,9	95,9	95,8
1. Patientsikkerhed og kvalitet	102,3	102,5	105,0	122,7	122,7	122,7	122,6
2. Godkendelse af lægemidler	125,2	125,4	128,6	150,4	150,4	150,4	150,3

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

7. *Specifikation af indtægter*

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Indtægter i alt	341,9	345,2	352,8	353,2	353,2	353,2	353,2
1. Indtægtsdækket virksomhed	44,0	45,6	46,3	47,1	47,1	47,1	47,1
2. Tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter	0,3	0,3	-	-	-	-	-
3. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter ...	0,7	0,2	0,8	-	-	-	-
4. Afgifter og gebyrer	296,4	297,5	305,2	305,6	305,6	305,6	305,6
6. Øvrige indtægter	0,5	1,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Bemærkninger:

Indtægtsdækket virksomhed omfatter analyser, rådgivning samt indtægter fra Det Europæiske Lægemedielagentur mv.

Andre tilskudsfinansierede aktiviteter omfatter forskellige aktiviteter inden for de to faglige hovedområder.

Afgifter og gebyrer omfatter primært indtægter fra behandling af ansøgninger om godkendelse af lægemidler, overvågning og kontrol af godkendte lægemidler og lægemiddelvirksomheder, opgaver relateret til medicinsk udstyr, anmeldelse af lægemiddelpriser, godkendelse af klinisk afprøvning af lægemidler mv., der er budgetteret særskilt på underkonto 15.

Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2013-2015.

8. *Personale*

	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Personale i alt (årsværk)	367	355	355	357	357	357	357
Lønninger i alt (mio. kr.)	194,9	199,5	203,9	205,8	205,8	205,8	205,8

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

9. *Finansieringsoversigt*

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Reguleret egenkapital	-	-	18,4	-	-	-	-
Overført overskud	-	-	9,7	-	-	-	-
Egenkapital i alt	-	-	28,1	-	-	-	-
Langfristet gæld primo	110,0	24,6	94,0	74,8	57,3	49,8	51,3
+ anskaffelser	10,6	5,1	2,6	2,4	4,9	5,0	3,5
+ igangværende udviklingsprojekter	5,7	-3,9	14,3	12,6	15,0	15,0	15,0
- afhændelse af aktiver	1,0	2,3	-	-	-	-	-
- afskrivninger	21,0	4,9	36,1	32,5	27,4	18,5	18,5
Samlet gæld ultimo	104,3	18,5	74,8	57,3	49,8	51,3	51,3
Låneramme	-	-	74,8	57,3	49,8	51,3	51,3
Udnyttelsesgrad (i pct.)	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bemærkninger: Som led i omorganiseringen på ministerområdet i 2015 er der foretaget et skøn over fordelingen af tallene i perioden 2014-2015.

10. Almindelig virksomhed

På kontoen afholdes bevillingsfinansierede udgifter i relation til medicintilskud mv.

15. Gebyrvirksomhed

På underkontoen afholdes Lægemedelstyrelsens gebyrfinansierede opgaver, som vedrører behandling af ansøgninger om godkendelse af lægemidler, overvågning og kontrol af godkendte lægemidler og lægemiddelvirksomheder, opgaver relateret til medicinsk udstyr, anmeldelse af lægemiddelpriser, godkendelse af klinisk afprøvning af lægemidler mv.

90. Indtægtsdækket virksomhed

Kontoen vedrører indtægtsdækket virksomhed, som kun vil blive udstrakt til de områder, hvor Lægemedelstyrelsens faglige uafhængighed med sikkerhed ikke vil blive påvirket. Den indtægtsdækkede virksomhed er en udløber af den ordinære virksomhed og omfatter bl.a. Lægemedelstyrelsens arbejde for det europæiske lægemiddelagentur EMA.

95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed

Der budgetteres ikke på kontoen fra og med 2016. Kontoen indeholder alene regnskabstal overført fra § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen som led i omorganiseringen på ministerområdet i november 2015.

97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter

På kontoen budgetteres aktiviteter vedrørende udvidet inspektion på apotekerne.

16.11.17. Styrelsen for Sundhedsdata (tekstanm. 101) (Driftsbev.)*1. Budgetoversigt*

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Nettoudgiftsbevilling	194,9	202,8	187,1	217,5	145,8	138,1	135,5
Forbrug af reserveret bevilling	-1,5	-2,4	-	-	-	-	-
Indtægt	36,4	45,7	85,2	79,1	79,1	79,1	79,1
Udgift	225,5	242,2	272,3	296,6	224,9	217,2	214,6
Årets resultat	4,3	4,0	-	-	-	-	-
10. Alm. virksomhed							
Udgift	197,5	210,4	238,2	269,2	197,5	189,8	187,2
Indtægt	9,3	13,7	51,1	51,7	51,7	51,7	51,7
20. Lægemedelstatistik							
Udgift	-	-	8,2	8,3	8,3	8,3	8,3
Indtægt	-	-	8,2	8,3	8,3	8,3	8,3
90. Indtægtsdækket virksomhed							
Udgift	11,2	12,4	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
Indtægt	10,3	12,6	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter							
Udgift	16,8	19,4	20,8	14,0	14,0	14,0	14,0
Indtægt	16,8	19,4	20,8	14,0	14,0	14,0	14,0

Bemærkninger: For perioden 2014-2015 var Sundhedsdatastyrelsen en del af § 16.35.01. Statens Serum Institut, og forestod ydelser vedrørende IT-understøttelsen af § 16.35.01. Statens Serum Institut, som blev afregnet ved intern omflytning af relevante udgifter. Fra 2016 og frem indgår der indtægter fra § 16.35.01. Statens Serum Institut til Sundhedsdatastyrelsen som betaling for disse ydelser.

Interne statslige overførselsindtægter i 2017:

Der overføres i alt 2,5 mio. kr., hvoraf 1,8 mio. kr. kan anvendes til løn, fra: § 16.11.01. Departementet, 0,5 mio. kr., § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen, 0,4 mio. kr., § 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed, 0,8 mio. kr., § 16.11.16. Lægemiddelstyrelsen, 0,3 mio.kr. og § 16.35.01. Statens Serum Institut, 0,5 mio. kr.

Interne statslige overførselsudgifter i 2017:

Der overføres 0,6 mio. kr. til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen vedrørende betaling af husleje for serverrum.

*3. Hovedformål og lovgrundlag**Virksomhedsstruktur*

16.11.17. Styrelsen for Sundhedsdata, CVR-nr. 33257872.

Der indgår ikke øvrige hovedkonti i virksomhedens balance.

Sundhedsdatastyrelsens opgave er at skabe sammenhængende sundhedsdata og digitale løsninger til gavn for patienter, klinikere samt styrings- og forskningsmæssige formål i sundhedsvæsenet.

Sundhedsdatastyrelsen stiller således sundhedsdata om aktivitet, økonomi og kvalitet til rådighed for sundhedsprofessionelle, administratorer i regioner og kommuner samt borgere og andre centrale brugere, styrker den overordnede digitalisering og fremmer en sammenhængende data- og it-arkitektur i sundhedsvæsenet med fokus på datasikkerhed i henhold til gældende datalovgivning.

På udvalgte områder sikrer Sundhedsdatastyrelsen endvidere dækkende og valide sundhedsdata til patientbehandling og forskning mv.

Gennem styrelsens aktiviteter skabes et solidt fundament for monitorering og opfølgning i forhold til kvalitetsudvikling og effektivitet på sundhedsområdet. Det giver mulighed for at fastlægge de overordnede rammer på en sådan måde, at de samlede ressourcer på sundhedsområdet anvendes bedst muligt til gavn for patienterne.

Sideløbende hermed vil Sundhedsdatastyrelsen bidrage til, at Danmark fastholder en førende position i digitaliseringen af sundhedsvæsenet i sammenligning med andre lande bl.a. ved at styrke koordineringen af den overordnede digitalisering af sundhedsvæsenet.

Sundhedsdatastyrelsen koordinerer endvidere arbejdet med sundheds-it på tværs af sundhedsvæsenet og sætter fælles mål i form af strategier, aftaler og it-arkitektur.

Sundhedsdatastyrelsen er samtidig koncern-it funktion for Sundheds- og Ældreministeriet.

Vedrørende underkonto 97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter afregnes ikke-refusionsberettiget købsmoms løbende.

4. Særlige bevillingsbestemmelser

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.10	Sundhedsdatastyrelsen kan indgå flerårige kontrakter.
BV 2.6.5	Der er adgang til at overføre 0,6 mio. kr., heraf 0,4 mio. kr. som løn, fra § 17.23.01. Arbejdsskadestyrelsen til § 16.11.17.10. Styrelsen for Sundhedsdata til dækning af udgifter i forbindelse med dataleverancer vedrørende cancer.

5. Opgaver og mål

Opgaver	Mål
Sundhedsdata	Sundhedsdatastyrelsen forestår indsamling og formidling af data om befolkningens sundhedstilstand og data vedrørende aktivitet, økonomi og kvalitet i sundhedsvæsenet. I forlængelse heraf stilles relevante tidstro data til rådighed for økonomi- og kvalitetsstyring for centrale brugere. Aktiviteterne omfatter bl.a. lægemiddeldata, hvor styrelsen bl.a. forestår løbende overvågning af salget af lægemidler i Danmark og prisudviklingen med det formål at styrke sundhedsmyndighedernes styring og planlægning af lægemiddel- og apoteksområdet. Styrelsens aktiviteter omfatter herudover desuden DRG, diverse registre mv., til belysning af befolkningens sundhedstilstand og samlede træk på sundhedsydelser, analyser og benchmark mv. med fokus på åbenhed og synlighed om sundhedsvæsenets resultater. Endvidere bearbejdes data om aktivitet, økonomi og kvalitet til brug for udformningen af sundhedspolitikken og til udvidet forskningsbrug.
Sundheds- IT	Sundhedsdatastyrelsen koordinerer og prioriterer it-understøttelsen i sundhedsvæsenet og fremmer en sammenhængende data- og it-arkitektur, bl.a. gennem fastsættelse af nationale standarder og udmøntning af tværgående initiativer besluttet af Folketinget eller i de årlige økonomiaftaler med regioner og kommuner. Endvidere forestås understøttelse og konsolidering af drift og udvikling af nationale sundhedsregistre og systemer samt it-systemer på ministerområdet. Endelig varetages, med inddragelse af Finansministeriet og Sundheds- og Ældreministeriets departement, sekretariatsbetjening af Den Nationale Bestyrelse for Sundheds-it. Servicen over for sundhedsvæsenets parter styrkes, herunder ved at standardisere eksterne snitflader til indberetning, sikre stabil drift mv. og forestå udmøntning af konkrete tværgående sundheds-it initiativer efter aftale herom i de årlige økonomiaftaler og med udgangspunkt i politisk fastsatte mål og milepæle.

6. Specifikation af udgifter pr. opgave

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Udgift i alt	229,2	248,9	274,7	296,6	224,9	217,2	214,6
0. Hjælpfunktioner samt generel ledelse og administration	17,2	27,3	16,7	34,6	32,8	32,9	32,8
1. Sundhedsdata	74,7	75,7	68,4	55,3	52,6	51,8	51,1
2. Sundheds-IT	137,3	145,9	189,6	206,7	139,4	132,5	130,7

Bemærkninger: For perioden 2014-2015 var Styrelsen for Sundhedsdata en del af § 16.35.01. Statens Serum Institut og forestod ydelser vedrørende IT-understøttelsen af § 16.35.01. Statens Serum Institut, som blev afregnet ved intern omflytning af relevante udgifter. Fra 2016 og frem indgår der forventede udgifter til de ydelser som Sundhedsdatastyrelsen forventes at levere til § 16.35.01. Statens Serum Institut.

7. Specifikation af indtægter

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Indtægter i alt	36,4	45,7	85,2	79,1	79,1	79,1	79,1
1. Indtægtsdækket virksomhed	10,3	12,6	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
3. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter ...	16,8	19,4	20,8	14,0	14,0	14,0	14,0
6. Øvrige indtægter	9,3	13,7	59,3	60,0	60,0	60,0	60,0

Bemærkninger: For perioden 2014-2015 var Styrelsen for Sundhedsdata en del af § 16.35.01. Statens Serum Institut og forestod ydelser vedrørende IT-understøttelsen af § 16.35.01. Statens Serum Institut, som blev afregnet ved intern omflytning af relevante udgifter. Fra og med 2016 indgår forventede indtægter hertil under Øvrige i indtægter, sammen med indtægter vedr. lægemiddelstatistik jf. § 17.11.17.20. Lægemiddelstatistik.

8. Personale

	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Personale i alt (årsværk)	170	176	164	167	147	147	144
Lønninger i alt (mio. kr.)	95,4	89,0	98,0	96,6	88,3	86,6	85,1
Lønsum udenfor lønsumsloft (mio. kr.)	10,8	14,2	10,2	7,7	7,7	7,7	7,7
Lønsumsloft (mio. kr.)	84,6	74,8	87,8	88,9	80,6	78,9	77,4

9. Finansieringsoversigt

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Reguleret egenkapital	-	-	5,4	-	-	-	-
Overført overskud	-	-	20,9	-	-	-	-
Egenkapital i alt	-	-	26,3	-	-	-	-
Langfristet gæld primo	54,7	59,3	47,9	40,0	34,3	32,5	34,6
+ anskaffelser	20,1	12,2	8,8	10,0	10,0	15,0	15,0
+ igangværende udviklingsprojekter	2,8	-6,4	-	-	-	-	-
- afhændelse af aktiver	-	0,3	-	-	-	-	-
- afskrivninger	18,3	14,6	16,7	15,7	11,8	12,9	13,9
Samlet gæld ultimo	59,3	50,1	40,0	34,3	32,5	34,6	35,7
Låneramme	-	-	42,9	45,1	50,0	50,0	50,0
Udnyttelsesgrad (i pct.)	-	-	93,2	76,1	65,0	69,2	71,4

10. Alm. virksomhed

Kontoen omfatter konsolidering mv. og gennemførelse af programmer og projekter vedrørende tværgående sundheds-it og tværgående kommunikation, herunder inden for bl.a. it-arkitektur, standardisering af eksterne snitflader til indberetning og sikring af stabil drift mv. Herudover omfatter kontoen sekretariatsbetjening af national bestyrelse, herunder bidrag til den løbende koordinering og opfølgning vedrørende it-strategi, mål og milepæle aftalt i de årlige økonomiaftaler.

Internationale erfaringer viser, at synlighed om resultater er en central drivkraft for forbedringer af sundhedsvæsenet. Derfor gennemføres en synlighedsreform baseret på principper om relevant dokumentation af hele sundhedsvæsenet, åbenhed om resultater og forbedring af indsatser.

Der er afsat 32,0 mio. kr. fordelt med 8,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til en synlighedsreform jf. det sundhedspolitiske udspil "Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen" af 2. maj 2013.

Midlerne skal anvendes til at understøtte synlighedsreformens konkrete tiltag, herunder til forbedrede data, bedre adgang til data for alle aktører, udvikling af nye indikatorer på det regionale område, det kommunale område og praksisområdet og til udarbejdelse af årlige resultatopgørelser og sammenligninger af resultaterne på tværs af bl.a. sygehuse, regioner og kommuner.

Med henblik på at skabe øget synlighed og åbenhed om sundhedsvæsenets resultater er der etableret et Sundhedsdataprogram på ministerområdet, som Sundhedsdatastyrelsen bidrager til. Sundhedsdataprogrammet har til formål at sikre stabil levering af relevante data om kvalitet, aktivitet og økonomi med henblik på at drive kvalitetsudvikling, understøtte sammenhæng og en effektiv indsats gennem fokus på bedre anvendelse af sundhedsdata på tværs af stat, regioner og kommuner. Sundhedsdataprogrammet skal bidrage til forbedringer af sundhedsvæsenet gennem klinikernes og ledelsens brug af sundhedsdata til at måle resultater og effekter af sundhedsbehandling, og dermed at skabe ændringer i behandlingspraksis, der højner kvaliteten i det samlede sundhedsvæsen.

Sundhedsdataprogrammet skønnes at medføre produktivetsforbedringer på 26,1 mio. kr. i perioden 2019-2026 gennem professionalisering og automatisering af interne arbejdsgange i Sundhedsdatastyrelsen. Samtidigt betyder programmets fokus på at skabe et bedre sundhedsdatagrundlag og sikre en bedre brug af sundhedsdata, at Sundhedsdatastyrelsen fremadrettet skal udføre flere og nye opgaver for samlet set 225,1 mio.kr. i perioden 2018-2026. Opgaverne består bl.a. i en bedre præsentation og øget formidling af data om f.eks. tværgående sammenligninger, der kan fremme behandlingskvalitet og bidrage til effektiv ressourceanvendelse på sundhedsområdet samt til udvikling, vedligeholdelse og drift af datamodel mv.

Der er overført 1,6 mio. kr. årligt fra 2015 og fremefter fra det regionale bloktilskud til medfinansiering af en mikrobiologisk database og overvågning af sygehuserhvervede infektioner, jf. akt. 147 af 11. juni 2015.

Der er afsat 6 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 til det videre arbejde med det fælles medicinkort. Der er endvidere afsat 6 mio. kr. årligt i 2017-2019 til at styrke Sundhedsdatastyrelsens arbejde med it-løsninger og infrastruktur, der understøtter patientinddragelse og sammenhæng i patientforløb.

Styrelsen administrerer den internationale terminologi vedr. det laboratorimedicinske område (Nomenclature, Properties and Units (NPU)). I den forbindelse oppebæres indtægter fra rådgivning omkring principper, definitioner mv.

Der er fra § 16.11.01.61. Patientinddragelse, patientrapporterede oplysninger overført 10,3 mio. kr. i 2017 til opgaver vedrørende standardisering af sundhedsfagligt indhold, videndeling og infrastruktur.

Der er fra § 16.51.82. Indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning overført 10,1 mio. kr. i 2017 og 2018 og 5,1 mio. kr. fra 2019 og fremefter til udvikling og etablering af centrale løsninger i eksisterende it-systemer til at styrke det tværsektorielle samarbejde i sundhedsvæsenet om komplekse patienter, jf. akt. 133 af 23. juni 2016.

Løsningerne skal understøtte koordination og logistik i sektorskift. Dette sker konkret ved deling af kontaktoplysninger på aktører, deling af planer og indsatser samt en fælles adgang til patientens stamoplysninger.

Der er i alt overført 47,6 mio. kr. i 2017 fordelt med 29,7 mio. kr. fra § 15.91.03. Statstilskud til regionerne og 17,9 mio. kr. fra § 15.91.11. Kommunerne til medfinansiering af it-infrastruktur-løsningerne National Serviceplatform og Fælles Medicinkort.

Der er overført 2,9 mio. kr. i 2017 til initiativ 7.2. Fælles standarder for sikker udveksling af information, jf. Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2016-2020.

20. Lægemiddelstatistik

Sundhedsdatastyrelsen udfører opgaver vedrørende lægemiddelovervågning og -anvendelse i forlængelse af udstedelsen af markedsføringstilladelser til lægemiddelproducenter. Styrelsen bidrager herved til overvågning og regulering af markedet ud fra hensynet til forbrugernes sikkerhed.

Indtægterne stammer fra § 16.11.16. Lægemiddelstyrelsen.

90. Indtægtsdækket virksomhed

Sundhedsdatastyrelsens indtægtsdækkede virksomhed omfatter Forskerservice, der udfører opgaver vedrørende udtræk, bearbejdning og analyse mv. af sundhedsfaglige data for private og offentlige kunder til brug for forskning og statistik.

Desuden omfatter opgaverne levering af kopier af dødsattester og levering af oplysninger vedrørende kritisk sygdom.

97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter

Over kontoen forestås udmøntning af konkrete tværgående sundheds-it initiativer efter aftale herom i de årlige økonomiaftaler og med udgangspunkt i politisk fastsatte mål og milepæle. En del af disse aktiviteter finansieres som tilskudsfinansierede aktiviteter.

Endvidere modtages tilskud til dækning af udgifter vedrørende driften af Den Nationale Kliniske Kræftdatabase.

Der kan modtages tilskud fra offentlige og private kilder til aktiviteter, der ligger i naturlig forlængelse af styrelsens virke, og som understøtter anvendelsen af nationale sundhedsdata.

Der er budgetteret med en omsætning på 14,0 mio. kr. i 2017.

16.11.23. Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre (tekstanm. 104) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	10,0	-	-	-	-
10. Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre							
Udgift	-	-	10,0	-	-	-	-
44. Tilskud til personer	-	-	10,0	-	-	-	-

10. Erstatning til andenhånds-eksponerede asbestofre

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 10 mio. kr. i 2016 til godtgørelse per kulance til andenhånds-eksponerede (indirekte eksponerede) asbestofre i 10 år, inkl. de udgifter, der er forbundet med administrationen af ordningen.

Godtgørelsesordningen administreres af Styrelsen for Patientsikkerhed, der modtager 5.000 kr. pr. sag af Sundheds- og Ældreministeriet til dækning af de administrative udgifter til behandling af ansøgninger om godtgørelse. I oplysningerne fra Kræftens Bekæmpelse anslås der gennemsnitligt at være 5 tilfælde om året, hvor en person er blevet indirekte eksponeret med asbestfibre. De samlede administrative omkostninger vil herefter skønmæssigt udgøre 250.000 kr. Personer, der mener sig berettiget til godtgørelse efter denne ordning, kan ansøge Styrelsen for Patientsikkerhed om at få tilkendt godtgørelse per kulance. Styrelsen vil udsende nærmere information om formkrav til ansøgninger om godtgørelse.

16.11.26. Erstatninger vedrørende lægemiddelskader (Lovbunden)

I henhold til LB nr. 1113 af 7. november 2011 om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet ydes der erstatning til patienter, der påføres fysisk skade som følge af egen-skaber ved lægemidler, der er anvendt ved undersøgelse, behandling eller lignende.

Patienterstatningen, der er oprettet i medfør af lov om patientforsikring, er bemyndiget til at træffe afgørelse i de enkelte erstatningssager. Patienterstatningens afgørelser kan indbringes Ankenævnet for Patienterstatningen.

Udgifter til erstatninger samt andre udgifter til erstatningsordningen afholdes af staten.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	45,4	56,9	50,6	51,5	51,5	51,5	51,5
10. Erstatninger							
Udgift	45,4	56,9	50,6	51,5	51,5	51,5	51,5
26. Finansielle omkostninger	1,0	1,1	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
44. Tilskud til personer	44,4	55,7	46,6	47,5	47,5	47,5	47,5

10. Erstatninger

Erstatning og godtgørelse fastsættes efter reglerne i lov om erstatningsansvar. Der ydes dog kun erstatning mv., såfremt beløbet overstiger 3.000 kr., og der er endvidere fastsat en række maksimeringer for erstatningsbeløbene.

På baggrund af bl.a. oplysninger fra Patienterstatningen, der administrerer erstatningsordningen for Sundheds- og Ældreministeriet, forventes i 2017 et erstatningsniveau på 51,5 mio. kr.

16.11.27. Lægemedelskadeerstatningsordningen, drift af (Driftsbev.)*1. Budgetoversigt*

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Nettoudgiftsbevilling	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,6
Udgift	6,9	8,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,6
Årets resultat	-0,2	-2,0	-	-	-	-	-
10. Drift af erstatningsordning							
Udgift	6,9	8,6	6,0	6,0	6,0	6,0	5,9
30. Administration af regreskrav mv.							
Udgift	-	0,1	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

Hovedkontoen omfatter hovedsageligt statens udgifter til Patienterstatningen, der efter kontrakt med ministeriet varetager den daglige drift af lægemiddelskadeerstatningsordningen. Derudover er der afsat en bevilling til advokatudgifter i forbindelse med retssager mod lægemiddelproducenter.

Virksomhedsstruktur

Virksomhedsbærende hovedkonto: 16.11.01. Departementet, CVR-nr. 12188668.

I henhold til LB nr. 1113 af 7. november 2011 om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet med senere ændringer sikres patienter, der påføres fysisk skade som følge af egenskaber ved lægemidler, der er anvendt ved undersøgelse, behandling eller lignende (lægemedelskade), ret til erstatning efter reglerne i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

5. Opgaver og mål

Opgaver	Mål
Drift af lægemiddelskadeerstatningsordningen	Det er målet at behandle de modtagne sager inden for den fastlagte sagsbehandlingstid.

6. Specifikation af udgifter pr. opgave

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Udgift i alt	6,9	8,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,6
0. Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1. Drift af lægemiddelskade-erstatningsordningen	6,9	8,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,6

10. Drift af erstatningsordning

Over kontoen refunderes Patienterstatningens udgifter til aflønning af sagsbehandlere og faglige konsulenter, husleje, edb mv. Refusion af Patienterstatningens udgifter til daglig drift af erstatningsordningen sker efter en aftalt beregningsmodel og udgør ca. 13.000 kr. pr. sag.

30. Administration af regreskrav mv.

I det omfang staten yder erstatning efter lægemiddelskadeerstatningsordningen, indtræder Sundheds- og Ældreministeriet i patientens krav mod lægemiddelproducenter og mellemhandlere i henhold til lov om produktansvar. Bevillingen giver mulighed for at antage en advokat til på statens vegne at føre regressager mod lægemiddelproducenter mv.

16.11.40. Fællessekretariat for Det Ethiske Råd og Den Nationale Videnskabsetiske Komité (Driftsbev.)

1. Budgetoversigt

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Nettoudgiftsbevilling	10,1	9,5	9,5	9,4	9,2	8,9	8,7
Indtægt	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Udgift	9,3	10,7	9,7	9,6	9,4	9,1	8,9
Årets resultat	1,0	-1,1	-	-	-	-	-
10. Almindelig virksomhed							
Udgift	4,0	3,2	2,6	3,0	3,0	3,0	3,0
Indtægt	0,0	0,0	-	-	-	-	-
20. Det Ethiske Råd							
Udgift	3,5	4,4	4,3	4,1	4,1	3,9	3,7
30. Den Nationale Videnskabsetiske Komité							
Udgift	1,8	3,1	2,8	2,5	2,3	2,2	2,2
Indtægt	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

3. Hovedformål og lovgrundlag

Virksomhedsstruktur

16.11.40. Fællessekretariat for Det Ethiske Råd og Den Nationale Videnskabsetiske Komité, CVR-nr. 11806619.

Der indgår ikke øvrige hovedkonti i virksomhedens balance.

Det Ethiske Råd er et uafhængigt råd nedsat af sundheds- og ældreministeren i henhold til lov nr. 440 af 9. juni 2004 om Det Ethiske Råd.

Det Ethiske Råds virksomhedsområde omfatter de etiske spørgsmål, der knytter sig til forskning i og anvendelse af bioteknologier, der berører mennesker, natur, miljø og fødevarer. Virksomhedsområdet omfatter tillige øvrige etiske spørgsmål, der knytter sig til sundhedsvæsenet og den biomedicinske forskning vedrørende mennesket.

Det Ethiske Råd består af 17 medlemmer, som beskikkes af sundheds- og ældreministeren:

- 9 medlemmer udpeges af Folketingets Udvalg vedrørende Det Ethiske Råd,
- 4 medlemmer udpeges af sundheds- og ældreministeren,
- 2 medlemmer udpeges af miljø- og fødevareministeren,
- 1 medlem udpeges af ministeren for uddannelse og forskning og
- 1 medlem udpeges af erhvervs- og vækstministeren.

Såvel lægfolk som fagfolk skal være repræsenteret i Rådet. Rådet sammensættes med en kønsfordeling, der sikrer kun én mere af det ene køn end af det andet. Der henvises i øvrigt til www.etiskraad.dk

Det videnskabetiske komitéssystem er uafhængigt og har til formål at sikre, at sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter gennemføres videnskabetisk forsvarligt. Hensynet til forsøgspersoners rettigheder, sikkerhed og velbefindende går forud for videnskabelige og samfundsmæssige interesser i at skabe mulighed for at tilvejebringe ny viden eller undersøge eksisterende viden, som kan berettige forskningsprojektets gennemførelse, jf. lov nr. 593 af 14. juni 2011 om videnskabetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter.

Komiteen skal i henhold til loven:

- fungere som ankeinstans for afgørelser truffet af de regionale videnskabetiske komiteer,
- førstebehandle anmeldelser af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter, der vedrører særligt komplekse områder,
- afgøre sager indbragt af et kvalificeret mindretal i en regional videnskabetisk komité,
- udtale sig om principielle spørgsmål, som ikke er knyttet til godkendelsen af et konkret forskningsprojekt,
- koordinere arbejdet i de regionale videnskabetiske komiteer,
- fastsætte vejledende retningslinjer,
- sikre kvalitetsudvikling, kvalitetssikring og læring i komitésystemet, samt
- følge forskningsudviklingen på sundhedsområdet og virke for forståelsen af de etiske problemstillinger, som udviklingen kan medføre i forhold til sundhedsvæsenet og de sundhedsvidenskabelige forskningsmiljøer.
- Den Nationale Videnskabetiske Komité består af 13 medlemmer, der beskikkes af sundheds- og ældreministeren:
- sundheds- og ældreministeren udpeger formanden,
- 2 medlemmer udpeges efter samlet indstilling fra bestyrelserne for Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd,
- 5 medlemmer udpeges i samråd med uddannelses- og forskningsministeren og forskning efter åbent opslag og
- 5 medlemmer udpeges efter indstilling fra de enkelte regioner.

Komiteen sammensættes så vidt muligt, så der kun er én mere af det ene køn end af det andet. Der henvises i øvrigt til www.dnvk.dk.

5. Opgaver og mål

Opgaver	Mål
<p>Det Etske Råd rådgiver Folketinget, ministre og offentlige myndigheder og varetager informations- og debatskabende aktiviteter over for offentligheden</p> <p>Rådet følger udviklingen og afgiver udtalelser eller redegørelser om almene og principielle etiske spørgsmål, som er knyttet til forskning i og anvendelse af bioteknologier inden for ét eller flere af følgende områder:</p> <p>1) Sundhedsområdet, herunder forplantningsteknologi, fosterdiagnostik, brug af befrugtede menneskelige æg, fosteranlæg og fostre samt genom-undersøgelser og aktiv dødsbistand.</p> <p>2) Natur- og miljøområdet, herunder hensyn til bevarelse af biologisk mangfoldighed og bæredygtig udvikling.</p> <p>3) Fødevareområdet, herunder spørgsmål om fødevareproduktion.</p> <p>Rådet varetager rådgivningsforpligtelsen ved at udarbejde rapporter, som f.eks. indeholder anbefalinger til Folketinget og ministre om ændring af lovgivning og/eller ny lovgivning, eller ved at udarbejde høringssvar til lovforslag. Rådet kan også afholde seminarer for Folketinget og offentlige myndigheder.</p>	<p>Rådet varetager informations- og debatskabende aktiviteter om de etiske problemstillinger og udfordringer, som samfundet står over for. Rådet sørger for løbende at holde offentligheden orienteret om udviklingen og om sit arbejde og for, at de etiske spørgsmål gøres til genstand for debat i offentligheden. Rådet kan gøre brug af offentlige høringer, nedsætte arbejdsgrupper mm. til at udrede særlige spørgsmål. Rådet varetager de informations- og debatskabende forpligtelser ved f.eks. at udarbejde undervisningsmateriale til unge som Etisk Forum for Unge, internetbaseret undervisningsmateriale, debatfora, afholde konferencer og debatdage for offentligheden og så vidt muligt ved rådsmedlemmers foredragsvirksomhed.</p>

<p>Den Nationale Videnskabsetiske Komité skal som førsteinstans behandle anmeldelser af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter vedrørende særligt komplekse områder samt behandle klagesager og sager indbragt af et kvalificeret mindretal i den regionale videnskabsetiske komité.</p> <p>Den Nationale Videnskabsetiske Komité koordinerer tillige arbejdet i de regionale videnskabsetiske komitéer, fastsætter vejledende retningslinjer, sikrer kvalitetsudvikling, kvalitets sikring og læring i komitésystemet og udtaler sig om principielle spørgsmål, som ikke er knyttet til godkendelsen af et konkret forskningsprojekt.</p> <p>Den Nationale Videnskabsetiske Komité følger forskningsudviklingen på sundhedsområdet og virker for forståelsen af de etiske problemstillinger, som udviklingen kan medføre i forhold til sundhedsvæsenet og de sundhedsvidenskabelige forskningsmiljøer.</p>	<p>Det er komiteens mål, at ansøgere om godkendelse af et sundhedsvidenskabeligt forskningsprojekt oplever et højt serviceniveau, en kvalificeret sagsbehandling og en kort sagsbehandlingstid.</p> <p>Det er komitéens mål at koordinere arbejdet i komitésystemet, således at der opleves en ensartethed indenfor komitésystemet. Hertil kommer kvalitetsudvikling ved hjælp af blandt andet testsager og audit.</p> <p>Det er komitéens mål at følge forskningsudviklingen inden for sundhedsområdet, dels via de forskningsaktive medlemmers bidrag, dels ved eksterne eksperter faglige bidrag og indlæg på komiteens møder.</p>
---	---

Det bemærkes, at Det Etske Råds opgaver i praksis ofte vil være løst i samme initiativ/aktivitet, eksempelvis indeholder en skriftlig rapport ofte såvel en oplysende og udredende del som en debatskabende del.

6. Specifikation af udgifter pr. opgave

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Udgift i alt	9,3	10,7	9,7	9,6	9,4	9,1	8,9
0. Hjælpfunktioner samt generel ledelse og administration	4,0	3,2	2,6	2,9	2,9	2,9	2,9
1. Rådgivning, information og debatskabende aktivitet	3,5	4,4	4,3	4,2	4,2	4,0	3,8
2. Sagsbehandling, forskningsudvikling og kvalitetsudvikling	1,8	3,1	2,8	2,5	2,3	2,2	2,2

7. Specifikation af indtægter

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Indtægter i alt	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
4. Afgifter og gebyrer	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
6. Øvrige indtægter	0,0	0,0	-	-	-	-	-

Bemærkninger: Der opkræves gebyr i forbindelse med anmeldelse af forsøg til DNVK.

8. Personale

	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Personale i alt (årsværk)	5	2	11	13	13	13	13
Lønninger i alt (mio. kr.)	6,3	7,2	6,5	6,4	6,3	6,2	6,1
Lønsumsloft (mio. kr.)	6,3	7,2	6,5	6,4	6,3	6,2	6,1

9. Finansieringsoversigt

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Reguleret egenkapital	-	-	0,2	-	-	-	-
Overført overskud	-	-	2,5	-	-	-	-
Egenkapital i alt	-	-	2,7	-	-	-	-
Langfristet gæld primo	-	-	-	0,7	0,5	0,3	0,1
+ anskaffelser	-	0,7	-	-	-	-	-
+ igangværende udviklingsprojekter	-	-	1,0	-	-	-	1,0
- afhændelse af aktiver	0,5	-	-	-	-	-	-
- afskrivninger	-0,5	0,0	-	0,2	0,2	0,2	0,1
Samlet gæld ultimo	-	0,7	1,0	0,5	0,3	0,1	1,0
Låneramme	-	-	1,0	1,9	1,7	1,7	1,7
Udnyttelsesgrad (i pct.)	-	-	100,0	26,3	17,6	5,9	58,8

Lånerammen omfatter den virksomhedsbærende hovedkonto § 16.11.40. Fællessekretariat for Det Etske Råd og Den Nationale Videnskabsetiske Komité.

10. Almindelig virksomhed

Kontoen omfatter udgifterne til husleje, drift og administration samt lønninger til den del af personalet, der varetager opgaver på tværs af de to institutioner.

20. Det Etske Råd

Kontoen omfatter udgifterne til Det Etske Råds to hovedopgaver - rådgivning til Folketinget samt informations- og debatskabende aktiviteter.

30. Den Nationale Videnskabsetiske Komité

Kontoen omfatter udgifterne til komitéens hovedopgaver - førsteinstansbehandling af anmeldelser af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter og klagesager, samt koordinering af arbejdet i de regionale videnskabsetiske komitéer, herunder løbende kvalitetsudvikling.

16.11.52. Medlemsbidrag til Verdenssundhedsorganisationen (Lovbunden)

Over kontoen afholdes udgifter ved medlemskab af WHO.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	17,9	21,0	21,0	21,1	21,1	21,1	21,1
10. Medlemsbidrag							
Udgift	17,9	21,0	21,0	21,1	21,1	21,1	21,1
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	2,4	-	-	-	-	-
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	17,9	18,6	21,0	21,1	21,1	21,1	21,1

10. Medlemsbidrag

Medlemskab af WHO medfører i henhold til organisationens forfatning en forpligtelse for medlemstaterne til at betale de af verdenssundhedsforsamlingen fastsatte medlemskontingenter samt eventuelle bidrag til styrkelse af organisationens driftskapital. Medlemsbidraget for 2017 er fastsat af verdenssundhedsforsamlingen i Genève i maj 2015 på grundlag af en fordelingsnøgle vedtaget af FNs generalforsamling i december 2012.

Bidraget fastsættes i US dollars, mens udbetalingen sker i US dollars henholdsvis schweiziske franc (50/50) og påvirkes dermed af valutakursændringer.

Over kontoen afholdes endvidere udgifter til støtte for et sekretariat for Tobakskonventionen i WHO.

16.11.61. Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig

Hovedkontoen omfatter udgifter til tilskud til sundhedsydelse o.l. for den danske befolkningsgruppe i Sydslesvig.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	28,4	28,7	28,9	29,1	29,1	29,1	29,1
10. Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig							
Udgift	28,4	28,7	28,9	29,1	29,1	29,1	29,1
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	28,4	28,7	28,9	29,1	29,1	29,1	29,1

10. Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig

Der er siden 1945 ydet tilskud til sundhedsydelse o.l. for den danske befolkningsgruppe i Sydslesvig. Sundhedsydelserne forestås af Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig, der er oprettet af forskellige sydslesvigske foreninger og ledes af et sundhedsråd på 25 medlemmer.

Sundhedstjenestens hovedvirksomhed omfatter hjemmesygepleje og sundhedspleje. Denne virksomhed varetages i Sydslesvig af velfærdsforeninger med almennyttige formål. Virksomheden omfatter også lægeligt tilsyn i skoler og børnehaver, indlæggelser på danske sygehuse, tilskud til døgninstitutioner mv., herunder sydslesvigske børns rekreationsophold i Danmark.

16.11.71. Informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere (*Reservationsbev.*)

Hovedkontoen omfatter udgifter til informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,1	-	-	-	-	-	-
10. Informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere							
Udgift	0,1	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,1	-	-	-	-	-	-

10. Informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere

Kontoen omfatter udgifter til informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere.

Kontoen blev oprindeligt oprettet som led i udmøntningen af satsreguleringspuljen for 1996 med henblik på finansiering af informations- og uddannelsesaktiviteter for patientrådgivere og bistandsværger, samt etablering af en kørselsordning for disse persongrupper.

16.11.79. Reserver og budgetregulering

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til overførsel af bevillinger mellem § 16.11.79. Reserver og budgetregulering og samtlige aktivitetsområder under § 16. Sundheds- og Ældreministeriet. Undtaget herfor er lovbundne konti.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	435,3	-12,3	11,7	9,8	34,3
10. Hurtigere udredning og behandling på sygehusene, jf. Aftale om Finansloven for 2016							
Udgift	-	-	300,0	-	-	-	-
49. Reserver og budgetregulering	-	-	300,0	-	-	-	-
15. Negativ budgetregulering vedr. afskaffelse af NAT-screening							
Udgift	-	-	-	-26,6	-31,6	-31,6	-31,6
49. Reserver og budgetregulering	-	-	-	-26,6	-31,6	-31,6	-31,6
25. Negativ budgetregulering som følge af omlægning af Barselsfonden							
Udgift	-	-	-	-0,9	-1,0	-1,2	-1,5
49. Reserver og budgetregulering	-	-	-	-0,9	-1,0	-1,2	-1,5
35. Aftale om satspuljen for 2015-2018 - Tilskud til psykologhjælp i praksissektoren							
Udgift	-	-	30,0	-	-	-	-
49. Reserver og budgetregulering	-	-	30,0	-	-	-	-

40. Reserve vedrørende det kommunale lov- og cirkulæreprogram							
Udgift	-	-	-	-	-	-	24,4
49. Reserver og budgetregulering	-	-	-	-	-	-	24,4
45. Negativ budgetregulering vedrørende pukkelfvikling af klagesager og DUT-kompensation							
Udgift	-	-	-	-16,8	-	-	-
49. Reserver og budgetregulering	-	-	-	-16,8	-	-	-
50. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 ad oktober 2015							
Udgift	-	-	44,0	-	-	-	-
49. Reserver og budgetregulering	-	-	44,0	-	-	-	-
60. Reserve til initiativer på ældreområdet							
Udgift	-	-	11,3	-	-	-	-
49. Reserver og budgetregulering	-	-	11,3	-	-	-	-
70. Synlighedsreform drift							
Udgift	-	-	50,0	32,0	44,3	42,6	43,0
49. Reserver og budgetregulering	-	-	50,0	32,0	44,3	42,6	43,0

10. Hurtigere udredning og behandling på sygehusene, jf. Aftale om Finansloven for 2016

Underkontoen er nulstillet fra 2017 og frem i forbindelse med udarbejdelse af finanslovsforslaget for 2017, idet de afsatte midler til at øge udrednings- og behandlingskapaciteten er overført til det regionale og kommunale bloktilskud, jf. akt. 133 af 23. Juni 2016. Midlerne for 2016 overføres på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016.

15. Negativ budgetregulering vedr. afskaffelse af NAT-screening

Der er indlagt en negativ budgetregulering på 26,6 mio. kr. i 2017 og 31,6 mio. kr. fra 2018 og fremefter til afskaffelse af NAT-screening. I stedet anvendes konventionelle serologiske tests for HIV og hepatitis B og C, som der også screenes med i dag, samt indføres supplerende test for hepatitis B med anti-HBc screening ved alle bloddonationer.

25. Negativ budgetregulering som følge af omlægning af Barselsfonden

Som led i omlægningen af Barselsfonden fra en bevillingsfinansieret ordning til en bidragsfinansieret ordning vil ministerområdets finansieringsbidrag til ordningen blive justeret. Der er på den baggrund indarbejdet en negativ budgetregulering på 0,9 mio. kr. i 2017, 1,0 mio. kr. i 2018, 1,2 mio. kr. i 2019 og 1,5 mio. kr. i 2020. Budgetreguleringen udmøntes på relevante konti på ministerområdet i forbindelse med færdiggørelsen af finansloven for 2017.

35. Aftale om satspuljen for 2015-2018 - Tilskud til psykologhjælp i praksissektoren

Underkontoen er nulstillet fra 2017 og frem i forbindelse med udarbejdelse af finanslovsforslaget for 2017, idet de afsatte midler til videreførelse af tilbuddet om tilskudsberettiget psykologbehandling er overført til det regionale og kommunale bloktilskud, jf. akt. 133 af 23. juni 2016. Midlerne for 2016 overføres på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016 og skal ses i sammenhæng med § 16.11.01.45. Satspuljeinitiativer, hvor der i 2016 er indbudgetteret 30 mio. kr. som forbrug af opsparring til videreførelse af tilskudsordningen til psykologisk behandling af angst og depression i praksissektoren.

40. Reserve vedrørende det kommunale lov- og cirkulæreprogram

Reserven vedrørende det kommunale lov- og cirkulæreprogram afspejler, at reserven blev nulstillet i forbindelse med ændringsforslagene for 2016.

45. Negativ budgetregulering vedrørende pukkelaftvikling af klagesager og DUT-kompensation

Der er indlagt en negativ budgetregulering på 16,8 mio. kr. i 2017 vedrørende DUT-kompensation til regioner og kommuner for stigende enhedstakster i forbindelse med behandlingen af klagesager i Styrelsen for Patientsikkerhed (§ 16.11.12).

50. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2016 ad oktober 2015

Underkontoen er nulstillet fra 2017 og frem i forbindelse med udarbejdelse af finanslovsforslaget for 2017, idet de afsatte midler til indfasningen af fasttilknyttede læger på plejecentre samt til at videreføre og udvikle opfølgende hjemmebesøg for sårbare, ældre patienter efter udskrivelsen fra sygehus er overført til det regionale og kommunale bloktilskud, jf. akt. 133 af 23. juni 2016. Midlerne for 2016 overføres på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016.

60. Reserve til initiativer på ældreområdet

De afsatte midler forudsættes at finansiere et udviklingsprojekt, der skal undersøge, hvorledes hjemmeplejen i samarbejde med frivillige organisationer kan spille en større rolle i forhold til at modvirke ensomhed blandt ældre borgere. Midlerne er fra 2017 og frem overført til § 16.65.20. Styrket indsats mod ensomhed i hjemmeplejen.

70. Synlighedsreform drift

Der blev afsat 50 mio. kr. årligt fra 2016-2019 til at understøtte realiseringen af synlighed og åbenhed om resultater i regioner og kommuner med det formål at bidrage til decentrale tilpasninger, som følge af de forandringer sundhedsdataprogrammet medfører. De afsatte midler overføres til regionernes og kommunernes bloktilskud, og den konkrete udmøntning af midlerne sker på baggrund af aftale mellem de relevante parter (Sundheds- og Ældreministeriet, Finansministeriet, Danske Regioner og KL).

Der er fra 2016 og frem overført midler til det regionale og kommunale bloktilskud, jf. akt. 124 af 15. juni 2016 til finansiering af DUT-kompensation til regioner og kommuner for stigende enhedstakster i forbindelse med behandlingen af klagesager i Styrelsen for Patientsikkerhed (§ 16.11.12).

Midlerne for 2016 overføres på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016.

Forebyggelse

16.21. Forebyggelse

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til overførsel mellem tilskudskonti og øvrige driftsudgiftskonti (ekskl. løn) inden for aktivitetsområdets hovedkonti.

Aktivitetområdet omfatter initiativer, der gennemføres som led i Sundheds- og Ældreministeriets indsats til forebyggelse af sygdomme og ulykker samt til fremme af sundhed.

Et fokuspunkt for aktivitetsområdet er regeringens forebyggelsesprogram, som sætter mål for indsatsen i forhold til de væsentlige risikofaktorer for sygdom og ulykker (f.eks. rygning, alkoholmisbrug, fysisk inaktivitet og svær overvægt).

Bevillingerne anvendes til oplysnings- og informationsvirksomhed, modelprojekter, samarbejdsaftaler, støtte til netværk, driftsstøtte til foreninger og udviklings- og analysevirksomhed mv. Anvendelsen omfatter såvel initiativer, der forestås af Sundheds- og Ældreministeriet og ministeriets institutioner, som initiativer der gennemføres i samarbejde med andre myndigheder, organisationer, grupper, enkeltpersoner o.l. Herudover anvendes bevillingen til initiativer, der med økonomisk støtte fra Sundheds- og Ældreministeriet gennemføres af lokale myndigheder, foreninger, sammenslutninger mv.

Bevillingsformålene kan opfyldes såvel ved afholdelse af driftsudgifter som ved afholdelse af udgifter til tilskudsformål. Tilskuddene kan bl.a. ydes som støtte til tilskudsfinansierede aktiviteter i offentlige og private institutioner, herunder institutioner under Sundheds- og Ældreministeriet, organisationer mv. Aflønning af personale og overheadudgifter i forbindelse med de forebyggende foranstaltninger henføres til de driftsinstitutioner, der forestår Sundheds- og Ældreministeriets indsats inden for forebyggelses- og sundhedsfremmeområdet.

16.21.02. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse (tekstanm. 101) *(Reservationsbev.)*

Hovedkontoen omfatter initiativer til forebyggelse af sygdomme og ulykker samt fremme af befolkningens sundhed mv. Hovedkontoen finansierer herunder drifts-, analyse-, udviklings- og kvalitetssikringsaktiviteter. Herudover kan der fra kontoen gives tilskud til sundhedsvidenskabelig miljøforskning.

Hovedkontoen finansierer endvidere initiativer vedrørende forebyggelse og behandling af sindslidelser, herunder forsøgs- og undersøgelsesvirksomhed, kvalitetssikrings- og udviklingsaktiviteter mv.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til aktivitetsbegrundet overførsel til § 16.21.02.10. Sundhedsfremme og forebyggelse fra § 16.11.11.20. Forebyggelse.
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	42,2	31,0	43,1	43,3	43,3	43,2	43,3
10. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse							
Udgift	34,8	37,2	31,9	32,0	32,0	31,9	32,0
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,3	-	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,7	2,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	31,9	35,1	31,9	32,0	32,0	31,9	32,0
20. Folkesundhed							
Udgift	7,6	-5,7	11,2	11,3	11,3	11,3	11,3
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,1	0,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,2	-	-	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,4	0,4	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	5,0	-6,1	11,2	11,3	11,3	11,3	11,3
30. Forebyggelse og behandling af sindslidelser							
Udgift	-0,2	-0,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,2	-0,5	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	18,1
I alt	18,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet øget med 11,5 mio. kr.

Den efterfølgende virksomhedsoversigt angiver Sundheds- og Ældreministeriets foreløbige overvejelser om bevillingens fordeling på hovedformål.

	R 2011	R 2012	R 2013	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
A. Hovedformål (mio. kr.)										
1. Forebyggelse og sundhedsfremme	59,9	74,7	36,6	34,8	24,6	39,1	39,3	39,3	39,5	39,6
2. Forebyggelse af astma og allergi	3,9	2,7	2,4	2,1	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
3. Oplysning om svangerskabsforebyggende metoder mv. .	2,5	0,7	0,7	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
4. Forebyggelse af narkotikamisbrug	2,8	8,2	0,1	0,1	1,0	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5. Forstærket indsats mod sindslidelser	4,7	2,8	5,6	4,9	2,7	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
6. Indsats over for socialt og sundhedsmæssigt svage grupper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	73,8	89,1	45,4	42,5	31,0	43,1	43,3	43,3	43,5	43,6

10. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse

Disponeringen af de afsatte midler, herunder den konkrete udmøntning, forudsætter sundheds- og ældreministerens godkendelse.

Bevillingen vil fortrinsvis blive anvendt til:

- Tilskud til drifts- og projektaktiviteter inden for sundhedsfremme og forebyggelse.
- Finansiering af driften af STOP-linien. Det forventes, at STOP-linien støttes med 3,0 mio. kr.

20. Folkesundhed

Bevillingen vil efter sundheds- og ældreministerens nærmere bestemmelse fortrinsvis blive anvendt til:

- Sundhedsfremme og forebyggelse, herunder projekter, analyse- og udviklingsaktiviteter, konferencer mv., hjemmesider og andet oplysningsarbejde.
- Tilskud til drifts- og projektaktiviteter inden for sundhedsfremme og forebyggelse.
- Initiativer med henblik på reduktion af social ulighed i sundhed.

Puljen anvendes desuden til initiativer på andre politisk prioriterede indsatsområder inden for sundhedsfremme og forebyggelse.

30. Forebyggelse og behandling af sindslidelser

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, SF, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om styrkelse af Sundhedsstyrelsens tilsyn af 7. maj 2015 blev bevillingen nulstillet fra og med 2016 og overført til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen. Som led i omorganiseringen på ministerområdet blev midlerne på ændringsforslaget for 2016 overført til § 16.11.12. Styrelsen for Patientsikkerhed.

16.21.03. Pulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,2	-4,0	-	-	-	-	-
10. Styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper							
Udgift	0,2	-4,0	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,2	0,8	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,1	-4,8	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	4,9
I alt	4,9

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet øget med 3,2 mio. kr.

10. Styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper

Der blev afsat 41,1 mio. kr. i 2009, 10,5 mio. kr. i 2011 og 20,5 mio. kr. i 2012 (2009-pl) til en ansøgningspulje til styrket sundhedsindsats for socialt udsatte og sårbare grupper, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009. Der vil kunne ydes støtte til udviklingsprojekter og driftsstøtte. Det forudsættes, at størstedelen af puljemidlerne vil blive ydet som udviklingsmidler.

Det overordnede formål med puljen er at understøtte forebyggelses- og sundhedsfremmende tiltag og indsatser, der fremmer bedre kvalitet og sammenhæng i den social- og sundhedsfaglige indsats over for socialt udsatte og sårbare grupper, og som medvirker til at mindske den sociale ulighed i sundhed og bryde den negative sociale arv.

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009 blev kontoen forhøjet med 58,3 mio. kr. fordelt med 30,5 mio. kr. i 2010, 9,3 mio. kr. i 2011, 9,3 mio. kr. i 2012 og 9,2 mio. kr. i 2013 (2010-pl).

16.21.05. Forstærket forebyggelsesindsats for mindre ressourcestærke grupper (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	5,0	-3,0	-	-	-	-	-
10. Forebyggelsesindsatser i nærmiljøet							
Udgift	5,1	-2,4	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,5	0,7	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	4,7	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-3,1	-	-	-	-	-
20. Børns trivsel i udsatte familier med overvægt eller andre sundhedsrisici							
Udgift	-0,1	-0,6	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,2	0,3	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	0,0	0,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,3	-0,9	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	3,8
I alt	3,8

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet øget med 1,2 mio. kr.

10. Forebyggelsesindsatser i nærmiljøet

Der blev afsat i alt 95 mio. kr. (2011-pl) fordelt med 20 mio. kr. i 2010 og 25 mio. kr. årligt i 2011-2013 til en opsøgende tværfaglig indsats i f.eks. områder med stor koncentration af mindre ressourcestærke grupper med henblik på at nedbringe antallet af rygere og samtidig skabe en lokal platform, der kan anvendes i en opsøgende funktion i forhold til de andre risikofaktorer - alkohol, usund kost og fysisk inaktivitet, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009.

Midlerne er udmøntet til et antal forsøgskommuner af Sundhedsstyrelsen, der samarbejder med Fødevarestyrelsen om fastlæggelse af indholdet i de konkrete projekter. Forslaget ligger i forlængelse af Forebyggelseskommissionens anbefaling om øget rekruttering og anvendelse af rygestopkurser for mindre ressourcestærke grupper. Der blev afsat op til 1,5 mio. kr. til evaluering af projekterne.

20. Børns trivsel i udsatte familier med overvægt eller andre sundhedsrisici

Der blev afsat i alt 46 mio. kr. (2010-pl) fordelt med 16 mio. kr. i 2010 og 10 mio. kr. årligt i 2011-2013 til en tværfaglig sundhedsfremmeindsats over for børn i sårbare familier, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009.

Midlerne afsættes til at styrke den tidlige indsats for forebyggelse af overvægt for børn og unge, særligt i familier med overvægt eller andre sundhedsrisici. Omdrejningspunktet skal være tidlig indsats med fokus på det tværfaglige samarbejde og samarbejde med forældre i dagtilbud mv.

Sundhedsplejersker og kommunelæger i de kommuner, der deltager i projektet, skal i samarbejde med det pædagogiske personale i børnehaver og vuggestuer mv. gøre en særlig indsats over for børn i udsatte familier med overvægt og andre sundhedsrisici og støtte børnenes forældre i at opnå en sundere livsstil. Inddragelse af forældrene og anerkendelse af deres rolle vil være en hjørnesteen i projektet.

Midlerne er udmøntet til et antal forsøgskommuner af Sundhedsstyrelsen, der samarbejder med Fødevarestyrelsen om fastlæggelse af indholdet i de konkrete projekter. Projektets fokus på forebyggelse af overvægt og på børn og unge flygter med Forebyggelseskommissionens fokus på kost og motion for børn. Der blev afsat op til 0,5 mio. kr. til evaluering af projekterne.

16.21.06. Forebyggelse af ludomani (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	7,8	-	-	-	-	-	-
10. Forebyggelse af ludomani							
Udgift	7,8	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	7,8	-	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,4
I alt	1,4

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet uændret.

10. Forebyggelse af ludomani

Der budgetteres ikke på kontoen fra 2015 da midlerne til forebyggelse og behandling af ludomani og forskning i behandlingsmetoder indbudgetteres på hovedkonto 16.51.53. Tilskud til forebyggelse og behandling af ludomani.

16.21.07. Styrket pårørendeindsats (tekstann. 101) (Reservationsbev.)

Kontoen blev oprettet i forbindelse med ændringsforslagene for 2013, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013 af november 2012.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-0,5	-	-	-	-	-
20. Tilskud til PS Landsforening							
Udgift	-	-0,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-0,5	-	-	-	-	-
40. Tilskud til Landsforeningen til støtte for børn og pårørende af misbrugere (BoPaM)							
Udgift	-	-0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-0,1	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,5
I alt	0,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,5 mio. kr.

20. Tilskud til PS Landsforening

Der blev afsat 2,1 mio. kr. i 2013 til tilskud til PS Landsforenings projekter med pårørendeindsatser efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen i perioden 2013-2016.

40. Tilskud til Landsforeningen til støtte for børn og pårørende af misbrugere (BoPaM)

Der blev afsat 0,6 mio. kr. i 2013 til tilskud til Landsforeningen til støtte for børn og pårørende af misbrugere (BoPaM)'s projekter med pårørendeindsatser efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen i perioden 2013-2016.

50. Tilskud til Det Sociale Netværk

Der blev afsat 1,1 mio. kr. i 2013 til tilskud til Det Sociale Netværks projekter med pårørendeindsatser efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen i perioden 2013-2016.

16.21.08. Partnerskaber til realisering af de nationale mål (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	29,9	29,9	30,5	30,7	-	-	-
10. Partnerskaber til realisering af de nationale mål							
Udgift	29,9	29,9	30,5	30,7	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,3	-	0,2	0,2	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	3,9	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	29,6	26,1	30,3	30,5	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,5
I alt	0,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,4 mio. kr.

10. Partnerskaber til realisering af de nationale mål

Der blev afsat 120,0 mio. kr. fordelt med 30,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til at indgå konkrete partnerskaber med frivillige foreninger, private aktører og erhvervslivet mv. for at understøtte opfyldelsen af de nationale mål, jf. det sundhedspolitiske udspil "Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen" af 2. maj 2013.

Midlerne kan anvendes til partnerskaber efter ansøgning eller initieret af Sundheds- og Ældreministeriet i forbindelse med disse partnerskaber.

16.21.09. Styrkelse af alkoholbehandlingen (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

I forbindelse med det sundhedspolitiske udspil "Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen" af 2. maj 2013 blev der afsat 112,0 mio. kr. i perioden 2014-2017 (2014-pl) til at styrke alkoholbehandlingen og danskernes sundhed.

Den daværende SR-regering ville hjælpe familier med alkoholproblemer og ville derfor styrke den familieorienterede alkoholbehandling for at reducere eller helt undgå de skader, som blandt andet børn i familier med alkoholproblemer er i fare for at udvikle. På det tidspunkt er indsatsen meget omkostningstung og omfatter ofte en indsats i flere sektorer.

Midlerne i 2016 og 2017 blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2015 overført til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold på § 15.26.03. Behandling af børn og unge. Midlerne skal bruges til delvis medfinansiering af behandlingsgaranti til børn og unge fra familier med stof- og alkoholafhængighed, jf. akt 152 af 18. september 2014.

Folketinget vedtog den 11. juni 2014 beslutningsforslag nr. 98 om behandlingsgaranti til børn og unge fra familier med stof- og alkoholafhængighed. Lovforslaget indebærer en behandlingsgaranti til børn og unge under 25 år, der er belastede af en opvækst med voksne, der er stof- eller alkoholafhængige. Som led i finansieringen af behandlingsgarantien har Finansudvalget jf. akt 152 af 18. september 2014 besluttet at omprioritere finanslovsmidlerne for 2016 og 2017 på § 16.21.09. Styrkelse af alkoholbehandlingen på i alt 56 mio. kr. (2014 pl) til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold til finansieringen af behandlingsgarantien.

De resterende 56 mio. kr. (2014 pl), der er afsat i perioden 2014-2015, vil fortsat gå til familieorienteret alkoholbehandling i form af uddannelse og kompetenceudvikling af såvel alkoholbehandlere som frontpersonale samt en organisatorisk omstilling i kommunerne, hvor der skal etableres samarbejde på tværs af kommuner og samarbejde med den kommunale alkoholbehandling, familiebehandling og frontpersonale for at opnå en tilstrækkelig kvalitet og volumen i alkoholbehandlingsinstitutionerne.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	28,0	17,0	-	-	-	-	-
10. Øget uddannelseskapa- citet for alkoholbehandlere							
Udgift		7,8					
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	7,8	-	-	-	-	-
20. Tværkommunalt samarbejde om den familieorienterede alkohol- behandling							
Udgift	20,4	6,4					
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	20,4	6,4	-	-	-	-	-
30. Kvalitet i alkoholbehandlingen i kommunerne							
Udgift	7,6	2,7					
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,3	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	7,6	2,4	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	11,0
I alt	11,0

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 11,0 mio. kr.

**10. Øget uddannelseskapa-
citet for alkoholbehandlere**

Der blev afsat 48,0 mio. kr. fordelt med 12,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til at øge den eksisterende uddannelseskapa-
citet for alkoholbehandlere.

Midlerne skal anvendes til at styrke den familieorienterede alkoholbehandling ved at ud-
danne flere alkoholbehandlere samt øvrigt kommunalt personale og øge kompetencerne hos disse,
herunder navnligt frontpersonale.

Midlerne i 2016 og 2017 blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2015 overført til
Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold på § 15.26.03. Behandling af
børn og unge til brug for delvis medfinansiering af behandlingsgaranti til børn og unge fra fa-
milier med stof- og alkoholafhængighed, jf. akt 152 af 18. september 2014.

20. Tværkommunalt samarbejde om den familieorienterede alkoholbehandling

Der blev afsat 40,0 mio. kr. fordelt med 10,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl)
til den organisatoriske omstilling i kommunerne i forbindelse med det tværfaglige og tværkom-
munale samarbejde om den familieorienterede alkoholbehandling

Midlerne skal bl.a. anvendes til fastlæggelse af indholdet i alkoholbehandlingens tilbud,
samarbejdsstrukturer og udveksling af viden særligt om den familieorienterede alkoholbehandling.

Midlerne i 2016 og 2017 blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2015 overført til
Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold på § 15.26.03. Behandling af
børn og unge til brug for delvis medfinansiering af behandlingsgaranti til børn og unge fra fa-
milier med stof- og alkoholafhængighed, jf. akt. 152 af 18. september 2014.

30. Kvalitet i alkoholbehandlingen i kommunerne

Der blev afsat 24,0 mio. kr. fordelt med 6,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til, at understøtte kvalificeret alkoholbehandling i kommunerne.

Midlerne skal anvendes til at sikre en mere ensartet kvalitet i ydelsen baseret på veldokumenteret viden og metoder i den familieorienterede behandling og få disse udbredt til kommunerne.

Midlerne i 2016 og 2017 blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2015 overført til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold på § 15.26.03. Behandling af børn og unge til brug for delvis medfinansiering af behandlingsgaranti til børn og unge fra familier med stof- og alkoholafhængighed, jf. akt. 152 af 18. september 2014.

16.21.10. Pulje til bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til overførsel af op til 3 mio. kr. fra underkonto § 16.21.10.10. Pulje til bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen til centrale aktiviteter.
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	3,6	3,3	-	-	-	-	-
10. Pulje til bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge							
Udgift	3,6	3,3	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,4	0,4	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,6	2,8	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,7	-	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	2,2
I alt	2,2

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,9 mio. kr.

10. Pulje til bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge

Der blev som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 afsat 16,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 4,0 årligt i perioden 2012-2015 til bekæmpelse af rygning blandt unge, herunder til udarbejdelse af et fælles, nationalt forpligtende koncept.

De fleste voksne rygere er begyndt at ryge i teenageårene. Et mål er derfor at forhindre unge i at begynde at ryge og hjælpe dem, der er begyndt med at ryge, til at holde varigt op igen. I 2010 røg hele 25,7 pct. i alderen 16 til 24 år enten dagligt eller lejlighedsvist, mens 35,2 pct. i alderen 16-20 år ønsker at holde op med at ryge.

Fokus skal målrettes områder og grupper, hvor der findes den højeste koncentration af udsatte unge, der ryger.

Af de 16 mio. kr. blev i alt afsat 3 mio. kr. til centrale aktiviteter som f.eks. metodeudvikling, materialer, kompetenceudviklingsforløb samt evaluering.

16.21.11. Pulje til opsøgende tandpleje for særligt socialt udsatte (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	4,7	4,4	-	-	-	-	-
10. Pulje til opsøgende tandpleje for særligt socialt udsatte							
Udgift	4,7	4,4	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	4,7	4,4	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,0
I alt	0,0

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 0,4 mio. kr.

10. Pulje til opsøgende tandpleje for særligt socialt udsatte

Der blev som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 afsat 16,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 4,0 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015, som kommunerne kan søge med det formål, gennem en opsøgende indsats, at sikre særligt socialt udsatte tandpleje.

Særligt socialt udsatte borgere har i visse tilfælde ikke overskuddet til at benytte de eksisterende tandplejetilbud. Gennem en opsøgende indsats kan kommunen sikre, at målgruppen opnår en forbedret tandsundhed og dermed bedre livskvalitet og forhindre yderligere marginalisering.

Den generelle sociale indsats for målgrupperne varetages i forvejen af kommunerne. Det giver et godt grundlag for en opsøgende tandplejeindsats og for at tænke indsatsen ind i en bredere sammenhæng og trække på den viden, som kommunerne besidder om målgruppen generelt såvel som om den enkelte borger.

16.21.12. Pulje til børn og unge med kronisk sygdom (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	2,6	2,3	-	-	-	-	-
10. Pulje til børn og unge med kronisk sygdom							
Udgift	2,6	2,3	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,1	0,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,5	2,2	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,6
I alt	1,6

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,7 mio. kr.

10. Pulje til børn og unge med kronisk sygdom

Der blev som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 afsat i alt 12,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 3,0 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 som blev foreslået udmøntet til 3-4 projekter i regionalt og kommunalt samarbejde, som har fokus på sammenhængen mellem forældres sociale ressourcer og de helbredsproblemer, deres børn kan få som voksne.

Danske undersøgelser peger på et helt overordnet niveau på, at børn af arbejdsløse forældre, forældre på kontanthjælp og forældre med under ti års skolegang i højere grad end andre rammes af kronisk sygdom.

Disse undersøgelser er af så generel karakter, at der ikke kan udledes konkrete initiativer, der kan forbedre indsatsen for børn i disse familier, hvorfor der er behov for at få en mere detaljeret viden om sociale forholds betydning for tidlig opsporing, behandling og rehabilitering af børn og unge med kronisk sygdom samt udvikle og afprøve metoder til opsporing, opfølgning, kompetenceudvikling og tværfaglig og tværsektoriel behandlings- og rehabiliteringsindsats med henblik på at forbedre indsatsen for børn og unge med kronisk sygdom.

16.21.13. Forebyggende indsats for overvægtige børn og unge (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som løsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	6,9	7,0	-	-	-	-	-
10. Pulje til forebyggende indsats for overvægtige børn og unge							
Udgift	3,0	3,0	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,3	0,2	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,8	2,8	-	-	-	-	-
20. Tilskud til Julemærkehjemmene							
Udgift	3,9	4,0	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,0	0,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	3,9	4,0	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,3
I alt	1,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,4 mio. kr.

10. Pulje til forebyggende indsats for overvægtige børn og unge

Der blev afsat 12,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 3,0 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til styrkelse af den forebyggende indsats for overvægtige børn og unge forankret i de eksisterende forebyggende ordninger med fokus på opsporing og tidlig indsats, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2012 af 18. november 2011.

20. Tilskud til Julemærkehjemmene

Der blev afsat 16,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 4,0 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til styrkelse af den forebyggende indsats for overvægtige børn og unge forankret i de eksisterende forebyggende ordninger med fokus på opsporing og tidlig indsats jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2012 af 18. november 2011.

Der vil ved udmøntningen af midlerne til Julemærkehjemmene blive lagt vægt på dokumentation af effekten.

16.21.14. Pulje til styrket indsats i svangreomsorgen for udsatte gravide (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	4,4	4,2	-	-	-	-	-
10. Pulje til styrket indsats i svangreomsorgen for udsatte gravide							
Udgift	4,4	4,2	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,2	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	4,4	4,0	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	5,1
I alt	5,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet forøget med 0,4 mio. kr.

10. Pulje til styrket indsats i svangreomsorgen for udsatte gravide

Der blev afsat i alt 18,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 4,5 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til udvikling og afprøvning af metoder til at mindske uligheden i sundhed hos gravide og deres børn, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011.

Der er social ulighed i forekomsten af graviditets- og fødselskomplikationer, og det har betydning for graviditetens udfald. Der er fundet øget dødelighed for både den udsatte mor og det nyfødte barn. Børn født i socialt dårligt stillede familier har hyppigere forekomst af for tidlig fødsel, dødfødsler, lav fødselsvægt og spædbarnsdød. Særligt blandt kvinder med indvandrerbaggrund ses en højere forekomst af dødfødsler og spædbarnsdød, og i denne gruppe ses også en højere forekomst af akutte obstetriske indgreb, men lavere forekomst af planlagte indgreb.

16.21.15. Hjælp til rygestop for storrygere (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	5,9	11,9	12,2	12,3	-	-	-
10. Hjælp til rygestop for storrygere							
Udgift	5,9	11,9	12,2	12,3	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,0	6,4	0,1	0,1	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	5,0	4,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,9	1,4	12,1	12,2	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,3
I alt	0,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,2 mio. kr.

10. Hjælp til rygestop for storrygere

Der blev afsat 42,0 mio. kr. (2014-pl) fordelt med 6,0 mio. kr. i 2014 og 12,0 mio. kr. årligt i perioden 2015-2017 til initiativer til hjælp til rygestop for storrygere, jf. det sundhedspolitiske udspil "Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen" af 2. maj 2013.

Midlerne målrettes storrygere og skal bruges til at finansiere henholdsvis en styrket informationsindsats og to ansøgningspuljer, der er målrettet hhv. kommuner og patientforeninger mv. Ansøgningspuljernes midler øremærkes konkrete initiativer, der skal understøtte rygestop blandt

storrygere. Det gælder blandt andet fokuserede rygestoptilbud til storrygere på tidspunkter, hvor de kan være særligt motiverede for rygestop, f.eks. i forbindelse med sygdom og graviditet.

16.21.16. En styrket indsats for mænds sundhed (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,9	1,7	1,7	1,7	-	-	-
10. Tilskud til projektet "Er du klar over det, mand?"							
Udgift	0,9	1,7	1,7	1,7	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,9	1,7	1,7	1,7	-	-	-

10. Tilskud til projektet "Er du klar over det, mand?"

Der blev afsat 0,9 mio. kr. i 2014 og 1,7 mio. kr. årligt i perioden 2015-2017 (2014-pl) til finansiering af projektet "Er du klar over det, mand?", jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014.

Projektet er udarbejdet af Forum for Mænds Sundhed. I projektet udarbejdes en kvalitativ undersøgelse af mændenes behov, ønsker og motiver for at styrke sundheden og herigennem af-dække nogle af de særlige forhold, der endnu ikke er belyst.

16.21.31. Pulje til fremme af seksuel og reproduktiv sundhed ift. udsatte grupper, etniske minoriteter og unge (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	9,9	9,0	5,3	8,2	5,3	-	-
10. Seksuel Sundhed							
Udgift	5,9	5,4	5,3	5,3	5,3	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,1	0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	5,8	5,3	5,3	5,3	5,3	-	-
20. Indsats over for personer berørt af hepatitis							
Udgift	3,5	0,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	3,5	0,5	-	-	-	-	-
30. Tilskud til fertilitetsrådgivningen - Region Øresund, Rigshospitalet, København							
Udgift	0,5	0,0	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	0,5	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	0,0	-	-	-	-	-
40. Forebyggelse af HIV							
Udgift	-	3,1	-	2,9	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	3,1	-	2,9	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,6
I alt	1,6

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 0,1 mio. kr.

10. Seksuel Sundhed

Der blev i 2013 afsat 10,5 mio. kr., som kan henføres til såvel Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009 såvel som Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011. Midlerne skal finansiere en samlet forebyggelsesindsats med et bredt sigte, således at forebyggelse af uønsket graviditet, HIV og andre seksuelt overførbare infektioner ses som en samlet indsats, da målgrupperne, metoderne og problemstillingerne på disse områder er overlappende, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2012.

Der vil med de afsatte midler blive lagt særlig vægt på etablering og drift af aktiviteter i relation til Sexlinjens informations- og rådgivningsaktiviteter målrettet unge mennesker, Aids-fondets/Cross-Overs tilbud om støtte til foreninger for etniske minoriteter til at etablere forebyggende indsatser i samarbejde med kommuner, Faglig Netværk for Seksuel Sundheds aktiviteter med henblik på at styrke og kvalificere den forebyggende indsats i kommunerne, gennemførelse af lokale aktiviteter i forbindelse med "Kun Med Kondom"-kampagnen samt støtte til gennemførelse af et mindre antal kommunale projekter, som med udgangspunkt i bl.a. Holstebro Kommunes erfaringer med at styrke seksualundervisningen, søger at udfolde denne model i andre kommuner efter en nærmere angivet metode.

Af de afsatte midler prioriteres 0,3 mio. kr. årligt i 2014 og 2015 til opretholdelse af abortstøttesamtaler i regi af Mødrehjælpen, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 af november 2013.

Formålet med en abortstøttesamtale er, at kvinden før en eventuel abort modtager den nødvendige støtte til selv at træffe sin beslutning vedrørende gennemførelse af svangerskabet, og efter en eventuel abort kan samtalen støtte kvinden til at komme igennem eventuelle psykiske gener som følge af aborten.

Der blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2015 afsat 5,3 mio. kr. i 2016 til videreførelse af eksisterende initiativer i regi af foreningen Sex & Samfund, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014.

Af de afsatte midler skal 2,0 mio. kr. anvendes til Sexlinjen, 1,2 mio. kr. skal anvendes til kampagnen "Kun med kondom", 1,6 mio. kr. skal anvendes til kampagnen "Uge Sex", og 0,5 mio. kr. skal anvendes til Fagligt netværk for seksuel sundhed. Midlerne skal bidrage til at videreføre den brede forebyggelsesindsats i forhold til seksuel og reproduktiv sundhed for unge og at understøtte kommunernes indsatser herfor. Hermed sikres, at den hidtidige indsats og de opnåede resultater på området kan fastholdes og forankres på minimum samme niveau i 2016.

Kontoen blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2016 forhøjet med 10,6 mio. kr. i perioden 2017-2018, fordelt med 5,3 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til at videreføre den brede forebyggelsesindsats i form af eksisterende initiativer i regi af foreningen Sex & Samfund, jf. Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015. Formålet er at videreføre eksisterende forebyggelsesinitiativer vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed for unge i regi af foreningen Sex & Samfund samt understøtte kommunernes indsatser herfor.

Der er i de senere år opnået gode resultater vedrørende seksuel sundhed, hvor der er set et fald i antallet af aborter hos de yngre piger, teenagegraviditeter og visse seksuelt overførte sygdomme blandt yngre mænd og kvinder.

20. Indsats over for personer berørt af hepatitis

Der blev afsat 3,5 mio. kr. i 2014 og 0,5 mio. kr. i 2015 (2014-pl) til finansiering af støtte til projektet "Etablering af hepatitisindsats" i AIDS-Fondets regi i perioden 2014-2017, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 af november 2013.

Projektet er udarbejdet af AIDS-Fondet. Som følge af sammenfald i målgrupper og håndteringen af AIDS og Hepatitis etableres hepatitisindsatsen ved en udbygning af aktiviteterne i AIDS-Fondet.

30. Tilskud til fertilitetsrådgivningen - Region Øresund, Rigshospitalet, København

Der blev afsat 0,5 mio. kr. i 2014 (2014-pl) til at støtte fertilitetsrådgivningen - Region Øresund, Rigshospitalet, København, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014.

Fertilitetsrådgivningen er en klinik, som tilbyder forebyggende samtaler til mænd og kvinder og en vurdering af deres frugtbarhed, således, at de har mulighed for at få de børn, de ønsker, inden det er for sent.

40. Forebyggelse af HIV

Der blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2015 afsat 3,1 mio. kr. i 2015 og 2,9 mio. kr. i 2017 til ekstraordinær forebyggelse af HIV, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014.

Midlerne går til flere test i Danmark i regi af AIDS-Fondet, støtte til anonyme HIV-test og test for øvrige relevante seksygdomme samt opsøgende national test-forebyggelse i målgruppens nærmiljøer og i storbysamfund, en anti-stigmakampagne målrettet den generelle befolkning samt en dokumentation af metoden for at sikre den fortsatte kvalitetsudvikling af forebyggelsesarbejdet.

16.21.33. Kvalificering af træningstilbud til svært handicappede børn og unge (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,1	-	-	-	-	-	-
10. Kvalificering af træningstilbud for svært handicappede børn og unge							
Udgift	0,1	-	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,1	-	-	-	-	-	-

10. Kvalificering af træningstilbud for svært handicappede børn og unge

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om udmøntning af satspuljen for 2008 af marts 2008 blev der afsat 3,0 mio. kr. (2008-pl) årligt i perioden 2008-2010 til:

- Vurdering og udvikling af den konventionelle fysio- og ergoterapeutiske træningsindsats mv.
- En ansøgningspulje for kommuner/regioner, der ønsker at afprøve samarbejdsmodeller, der forbedrer træningstilbud til børn og unge med svære handicap.

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2014.

16.21.36. Pulje til sundhedsfremmende projekter, herunder alkoholkampagner og styrket behandlingsindsats mod alkoholmisbrug (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Hovedkontoen omfatter sundhedsfremmende projekter, herunder alkoholkampagner og styrket behandlingsindsats mod alkoholmisbrug.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	3,4	1,4	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Indtægtsbevilling	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
10. Tilskud til sundhedsfremmende projekter							
Udgift	3,4	1,4	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
22. Andre ordinære driftsomkostninger	3,5	1,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,1	-0,1	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
20. Indbetalte tillægsafgifter på alkoholsodavand							
Indtægt	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
33. Interne statslige overførselsindtægter	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	17,6
I alt	17,6

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 3,6 mio. kr.

10. Tilskud til sundhedsfremmende projekter

Der er i 2017 budgetteret med 5 mio. kr. til sundhedsfremmende projekter indenfor det alkoholforebyggende område. Der gennemføres projekter inden for temaerne børn og unges alkoholforbrug, fremme af kommunale kompetencer og kvalitet i alkoholbehandlingen. Projekterne forudsættes finansieret ved tillægsafgiften på alkoholsodavand, jf. anmærkningerne til § 16.21.36.20. Indbetalte tillægsafgifter på alkoholsodavand.

20. Indbetalte tillægsafgifter på alkoholsodavand

Der er årligt budgetteret med en statslig intern overførsel på 5 mio. kr. vedrørende tillægsafgifter på alkoholsodavand, fra § 38.81.05.10. Overførsel til Sundheds- og Ældreministeriet til finansiering af visse sundhedsfremmende aktiviteter, jf. anmærkningerne til § 16.21.36.10. Tilskud til sundhedsfremmende projekter.

16.21.38. Pulje til styrket kvalitet i alkoholbehandlingen ved bl.a. familieorienteret alkoholbehandling (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,7	-0,2	-	-	-	-	-
10. Styrket kvalitet i alkoholbehandlingen							
Udgift	0,7	-0,2	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,7	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-0,2	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,6
I alt	0,6

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 0,3 mio. kr.

10. Styrket kvalitet i alkoholbehandlingen

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009 blev der afsat en ansøgningspulje på i alt 27 mio. kr. (2010-pl), fordelt med 10 mio. kr. i 2010, 5 mio. kr. årligt i 2011 og 2012 og 7 mio. kr. i 2013 til at styrke kvaliteten i den kommunale alkoholbehandling bl.a. ved medinddragelse af familien.

Midlerne udmøntes af Sundhedsstyrelsen gennem en kommunal ansøgningspulje til projekter, der afprøver modeller for en bedre alkoholbehandling. Puljen skal understøtte udvikling og afprøvning af behandlingsmetoder til familieorienteret alkoholbehandling. Der vil være tale om et begrænset antal kommuner, der skal forpligte sig til at indgå i et samlet udviklingsprojekt, der skal styrke den samlede viden om metoder og samarbejdsmodeller. Puljen skal også anvendes til udvikling af metoder til at forbedre koordination og styrke fagligheden mellem de forskellige relevante aktører. Det vil være en forudsætning for at opnå støtte, at deltagerne kan forpligte sig til at videreføre aktiviteterne med de evt. tilpasninger, som evalueringen måtte give anledning til.

Der er afsat op til 0,5 mio. kr. til evaluering af projekterne.

16.21.46. Forebyggelse af astma hos børn (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	5,6	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
10. Forebyggelse af astma hos børn							
Udgift	5,6	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	5,6	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7

10. Forebyggelse af astma hos børn

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om udmøntning af satspuljen for 2008 af marts 2008 blev der fra 2008 og fremefter afsat 5,0 mio. kr. årligt (2008-pl) til styrkelse af indsatsen inden for forebyggelse og behandling af børn med astma og allergi. De afsatte midler gives som tilskud til Dansk BørneAstma Center, således at centeret kan styrke indsatsen på sine kerneområder.

16.21.50. Tilskud til udvidet vejledning af astmapatienter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Hovedkontoen omfatter udgifter til, at apotekerne kan yde en udvidet vejledning til astmapatienter i inhalation og brug af astmalægemidler.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til overførsel til underkonto § 16.11.16.10. Almindelig virksomhed fra hovedkonto § 16.21.50. Tilskud til udvidet vejledning af astmapatienter.
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

10. Tilskud til Julemærkehjem

Der er i 2017 afsat 3,5 mio. kr. i tilskud til Julemærkehjemmene.

16.21.55. Tilskud til Sex & Sundhed (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1,6	-	-	-	-	-	-
10. Tilskud til Sex & Sundhed							
Udgift	1,6	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,6	-	-	-	-	-	-

10. Tilskud til Sex & Sundhed

Der budgetteres ikke på kontoen fra 2015, da bevillingen er overført til § 16.21.02.10. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse som følge af fusionen mellem Sex og Sundhed og AIDS-Fondet.

16.21.57. Pulje til kommunale forsøgsprojekter og etablering af landsdækkende familieambulatoriefunktioner (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til overførsel af bevillinger til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	33,9	42,7	0,9	0,9	0,9	0,6	0,6
10. Pulje til kommunale forsøgsprojekter							
Udgift	0,4	-	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,4	-	-	-	-	-	-
20. Pulje til etablering af landsdækkende familieambulatoriefunktioner							
Udgift	31,2	40,8	0,9	0,9	0,9	0,6	0,6
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,6	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	31,2	40,2	0,9	0,9	0,9	0,6	0,6

30. Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn

Udgift	2,3	1,9	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,3	1,9	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	2,3
I alt	2,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 31,6 mio. kr.

10. Pulje til kommunale forsøgsprojekter

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2014.

20. Pulje til etablering af landsdækkende familieambulatoriefunktioner

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om udmøntning af satspuljen for 2008 af marts 2008 er der afsat 28,5 mio. kr. årligt (2008-pl) til oprettelse af et familieambulatorium i hver region efter samme model som på Hvidovre Hospital. Tilbuddet skal være en integreret del af sundhedsvæsenet og sikre løbende opfølgning på barnet og familien frem til skolealderen. Familieambulatorierne skal ses som supplement til den kommunale indsats over for de relevante familier.

Der blev på bloktilskudsaktstykket for 2016 overført 31,3 mio. kr. fra 2016 og fremefter til regionerne, jf. akt. 158 af 3. september 2015.

Ved satspuljeforhandlingerne for 2008 blev der i tilknytning til etablering af familieambulatorier afsat midler (4,7 mio. kr. i 2008 og 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2009-2011) med henblik på at forpligte Region Hovedstaden til at etablere en telefonrådgivning (hotline) og anden formidling i regi af familieambulatoriet på Hvidovre Hospital. Hvidovre Hospital har i tilknytning hertil oprettet Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn.

Der blev afsat 0,5 mio. kr. i 2011 til telefonrådgivning og anden formidling til familieambulatorierne, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010.

30. Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn

Der blev afsat 4,5 mio. kr. i 2012 til videreførelse af aktiviteterne i Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn i 2012 og 2013, jf. Aftale mellem den SRSF-daværende regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2012 af 18. november 2011.

Der blev som led i satspuljeforførelsen for 2014 afsat 2,3 mio. kr. i 2014 til videreførelse af aktiviteterne i Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn i 2014, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 af november 2013.

Endvidere blev der i forbindelse med ændringsforslagene for 2015 afsat 2,3 mio. kr. i 2015 til videreførelse af rådgivningsaktiviteterne i Videnscenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn i 2015, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014.

16.21.58. Tilskud til vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-1,7	-	-	-	-	-
10. Tilskud til vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne							
Udgift	-	-1,7	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	0,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-1,7	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,7
I alt	1,7

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 1,7 mio. kr.

10. Tilskud til vægttab og vægtvedligeholdelse blandt svært overvægtige voksne

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2010.

16.21.63. Behandling med lægeordineret heroin (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Der er i 2017 afsat 67,1 mio. kr. til behandlingen med lægeordineret heroin. Midlerne blev afsat i satspuljeaftalerne for 2008 og 2009. Der blev i forbindelse med Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om udmøntning af satspuljen for 2008 af marts 2008 afsat 10,0 mio. kr. i 2008 og 60,0 mio. kr. i 2009 (2008-pl) til forberedelse og indførelse af ordningen med lægeordineret heroin i kombination med oral metadon til stofmisbrugere.

I forbindelse med Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2009 af oktober 2008 blev der afsat 62,0 mio. kr. (2009-pl) til permanentgørelse af ordningen med lægeordineret heroin til stofmisbrugere.

Af midlerne er der udmøntet 0,4 mio. kr. i 2008 og 0,2 mio. kr. de efterfølgende år til Sundhedsstyrelsens udvikling og drift af en koordineret monitorering af ordningen.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	63,4	60,0	67,1	67,8	67,8	67,8	67,8
10. Tilskud til behandling med lægeordineret heroin							
Udgift	63,2	59,8	67,1	67,8	67,8	67,8	67,8
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	-	0,1	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	34,6	-0,4	67,0	67,8	67,8	67,8	67,8
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	28,6	60,3	-	-	-	-	-
20. Etablering og Undervisning							
Udgift	0,2	0,2	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,2	0,2	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	13,1
I alt	13,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 7,0 mio. kr.

10. Tilskud til behandling med lægeordineret heroin

Over kontoen udmøntes midler til kommunerne baseret på antal stofmisbrugere i behandling med lægeordineret heroin i den enkelte kommune.

20. Etablering og Undervisning

Over kontoen afholdes udgifter til etablering af klinikker i de kommuner, der indfører ordningen med lægeordineret heroin, og til uddannelse af sundhedsfagligt personale, da der er tale om højt specialiseret sundhedsfaglig behandling. Læger og andet sundhedsfagligt personale skal derfor gennemgå et uddannelsesprogram.

16.21.64. Modelkommuneprojekt om unge og narko (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,5	-0,1	-	-	-	-	-
10. Modelkommuneprojekt om unge og narko							
Udgift	0,5	-0,1	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,5	0,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	0,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-0,1	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,3
I alt	0,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,1 mio. kr.

10. Modelkommuneprojekt om unge og narko

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010 blev der afsat 19,0 mio. kr. i 2011 til modelkommune projekt om unge og narko. For at imødegå udbredelsen af narkotika blandt unge var aftalepartierne enige om, at der med udgangspunkt i de gode erfaringer fra projektet "Narkoen ud af byen" fra 2004-2007 blev afsat midler til modelkommuneprojekt om unge og narko, som skal afprøve en ny form for tværgående målrettet indsats i form af et forpligtende samarbejde mellem kommunen og de lokale uddannelses- og fritidstilbud til unge. Der skal sættes yderligere fokus på udvikling af forebyggelsestiltag som f.eks. formulering af rusmiddelpolitikker og opkvalificering af nøglepersoner på ungdomsuddannelser. Samtidig skal blikket rettes mod opsporing og tidlig indsats over for unge, som viser tegn på at være i farezonen.

16.21.65. Forsøg med sundhedsrum (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	9,0	-0,9	-	-	-	-	-
10. Forsøg med sundhedsrum							
Udgift	9,0	-0,9	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	0,9	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	8,1	-0,9	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,4
I alt	1,4

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,9 mio. kr.

10. Forsøg med sundhedsrum

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010 blev der afsat i alt 25,5 mio. kr. (2011-pl) fordelt med 1,5 mio. kr. i 2011, 6,0 mio. kr. i 2012 og 9,0 mio. kr. årligt i 2013 og 2014 til forsøg med sundhedsrum.

Aftalepartierne var enige om at oprette en pulje, hvorfra der kan søges om støtte til medfinansiering af udgifterne til forsøg med sundhedsrum, hvor stofmisbrugere i overensstemmelse med gældende lovgivning på et og samme sted kan få et tilbud om sundhedsfaglig hjælp og et værested. Det overordnede formål er at nå bedre ud til de mest udsatte og belastede stofmisbrugere med eksisterende sociale og sundhedsfaglige tilbud og et værested samt at afhjælpe de problemer, som stofmisbruget påfører bestemte områder i de største byer.

16.21.66. Initiativer på narkotikaområdet, hvor "Københavnner-modellen" anvendes (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Midlerne til de nedenfor anførte initiativer fordeles efter den såkaldte "Københavnner-model", hvorefter midlerne fordeles efter beskatningsgrundlag, idet dog Københavns Kommune forlods tilgodeses af de samlede midler svarende til det faktiske udgiftsbehov fastsat på grundlag af andelen af stofmisbrugere indskrevet i substitutionsbehandling.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
10. Tilskud til metadoninjektion som behandlingstilbud							
Udgift	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	0,8	0,8	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
20. Øget indsats mod hepatitis C blandt stofmisbrugere							
Udgift	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	0,9	0,9	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
30. Afhængighedsskabende lægemidler og behandling af personer for stofmisbrug							
Udgift	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	1,9	1,9	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
40. Registrerings- og indberetningsordning til kvalitetssikring af den lægefaglige stofmisbrugsbehandling							
Udgift	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	0,6	0,6	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6

10. Tilskud til metadoninjektion som behandlingstilbud

Der er afsat 0,8 mio. kr. årligt til København Kommunes finansiering af udgifter ved indførelse af metadoninjektion som behandlingsmulighed.

20. Øget indsats mod hepatitis C blandt stofmisbrugere

Der er afsat 0,9 mio. kr. årligt til Københavns Kommune til finansiering af udgifter i forbindelse med øget indsats mod hepatitis C blandt stofmisbrugere.

30. Afhængighedsskabende lægemidler og behandling af personer for stofmisbrug

Der er afsat 1,9 mio. kr. årligt til Københavns Kommune til finansiering af udgifter i forbindelse med Sundhedsstyrelsens ændrede sundhedsfaglige anbefalinger vedrørende substitutionsbehandling ved opioidmisbrug i "Vejledning om ordination af afhængighedsskabende lægemidler og behandling af personer for stofmisbrug".

40. Registrerings- og indberetningsordning til kvalitetssikring af den lægefaglige stofmisbrugsbehandling

Der er afsat 0,6 mio. kr. årligt til Københavns Kommunes finansiering af udgifter til registrering og indberetning af de lægelige kerneydelser i den lægelige stofmisbrugsbehandling.

16.21.67. Pulje til understøttelse af kommunal indsats i forbindelse med oprettelse og drift af stofindtagelsesrum (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	11,6	19,0	-	-	-	-	-
10. Pulje til understøttelse af kommunal indsats i forbindelse med oprettelse og drift af stofindtagelsesrum							
Udgift	11,6	19,0	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	11,8	19,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,2	-0,5	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	5,5
I alt	5,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 1,1 mio. kr.

10. Pulje til understøttelse af kommunal indsats i forbindelse med oprettelse og drift af stofindtagelsesrum

Med henblik på at understøtte den kommunale indsats havde den daværende SRSF-regering og Enhedslisten aftalt, at der blev oprettet en pulje til stofindtagelsesrum. Til puljen blev der afsat 17 mio. kr., som fordeler sig med 7 mio. kr. i 2012 til finansiering af etablering af stofindtagelsesrum og 10 mio. kr. i 2013 til medfinansiering af drift af stofindtagelsesrum, idet det var forudsat, at kommunerne selv tilvejebringer mindst tilsvarende finansiering af driften.

Der blev endvidere afsat 15,9 mio. kr. i 2014 og 20,1 mio. kr. i 2015 (2014-pl) til kommunale stofindtagelsesrum, jf. Aftale af 14. august 2013 mellem den daværende SRSF-regering og Enhedslisten om medfinansiering af stofindtagelsesrum.

Med aftalen sikres, at kommunerne også i 2014 og 2015 kan få økonomisk støtte til at etablere og drive stofindtagelsesrum, hvor stærkt afhængige stofmisbrugere kan tage deres stoffer under ordnede forhold.

Kommunerne skal selv bidrage med mindst tilsvarende finansiering, så der samlet set vil være mindst 31,8 mio. kr. i 2014 og 40,2 mio. kr. i 2015 til indsatsen.

16.21.68. Styrket indsats og forebyggelse vedrørende hash (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til overførsel af bevillinger til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	4,0	-	2,0	-	-	-
10. En styrket indsats for unge med hashpsykoser							
Udgift	-	2,0	-	1,0	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	2,0	-	1,0	-	-	-
20. Pulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionskoler							
Udgift	-	2,0	-	1,0	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	2,0	-	1,0	-	-	-

10. En styrket indsats for unge med hashpsykosser

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014 blev der afsat 2,0 mio. kr. i 2015 og 1,0 mio. kr. i 2017 til en ansøgningspulje, hvor offentlige/private tilbud, der hjælper unge, der har haft en hashpsykose, kan søge om støtte til videreudvikling og udvidelse af eksisterende tilbud i perioden 2015-2017.

20. Pulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskoler

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014 blev der afsat 2,0 mio. kr. i 2015 og 1,0 mio. kr. i 2017 til en ansøgningspulje til forebyggelse af hashrygning på erhvervs- og produktionsskolerne i perioden 2015-2017. Formålet med puljen er at give støtte til et eller flere projekter, der kan udvikle et evidensbaseret undervisningsforløb, der kan forebygge hashmisbrug på ungdomsuddannelserne i Danmark. Erfaringerne fra projekterne skal deles på tværs af erhvervs- og produktionsskolerne.

16.21.69. Styrket indsats mod overbelægning (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	75,1	101,2	101,2	-	-
10. Pulje til styrkelse af den kommunale forebyggelsesindsats med særligt fokus på ældre medicinske patienter og udsatte grupper							
Udgift	-	-	75,1	101,2	101,2	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	75,1	101,2	101,2	-	-

10. Pulje til styrkelse af den kommunale forebyggelsesindsats med særligt fokus på ældre medicinske patienter og udsatte grupper

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om finansloven for 2015 af november 2014 blev der afsat 75,0 mio. kr. i 2016 og 100,0 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 (2015-pl) til en styrkelse af den kommunale forebyggelsesindsats med særligt fokus på ældre medicinske patienter og udsatte grupper.

Der gennemføres som grundlag for udmøntningen af puljen en analyse af evidens og effekt i den kommunale forebyggelsesindsats i foråret 2015.

16.21.71. Pulje til den borgerrettede forebyggelse (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	5,0	16,0	-	-	-	-
10. Borgerrettet forebyggelse							
Udgift	-	5,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	5,0	-	-	-	-	-
40. Pulje til stofindtagelsesrum							
Udgift	-	-	10,0	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	10,0	-	-	-	-
45. Seksuel sundhed i regi af for- eningen Sex & Samfund							
Udgift	-	-	6,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	6,0	-	-	-	-

10. Borgerrettet forebyggelse

De afsatte midler i 2015 på § 16.21.71.10. Borgerrettet forebyggelse er i henhold til Aftale mellem den daværende SR-regering, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om finansloven for 2015 af november 2014 afsat til Sex & Sundhed.

40. Pulje til stofindtagelsesrum

Bevillingen er, som følge af regeringens forslag til finanslov for 2016, reduceret med 10,1 mio. kr. i 2016, 15,1 mio. kr. i 2017 og 10,1 mio. kr. i 2018. De frigjorte midler prioriteres til andre initiativer på sundhedsområdet.

De afsatte 10 mio. kr. i 2016 skal understøtte de kommuner, som har stofindtagelsesrum, eller som ønsker at oprette et stofindtagelsesrum, med fortsat statslig medfinansiering.

Det forudsættes, at kommunerne tilvejebringer mindst tilsvarende finansiering eller på anden måde sikrer et aktivitetsniveau svarende til det, som vil kunne opnås med det dobbelte af den statslige finansiering.

Personer med en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer er ofte særlig hårdt ramt, når det gælder narkotikarelaterede dødsfald, sundhedsmæssige skader og sociale problemer. For denne gruppe er helbredelse i form af stoffrihed ofte - i hvert fald på kort sigt - et urealistisk mål, men skadesreducerende foranstaltninger som stofindtagelsesrum kan forbedre situationen både for disse stofmisbrugere selv og for det omgivende samfund.

45. Seksuel sundhed i regi af foreningen Sex & Samfund

Bevillingen er, som følge af regeringens forslag til finanslov for 2016, reduceret med 12,1 mio. kr. i 2017 og 12,1 mio. kr. i 2018. De frigjorte midler prioriteres til andre initiativer på sundhedsområdet.

De afsatte midler i 2016 til foreningen Sex & Samfund skal bidrage til en sammenhængende indsats til fremme af seksuel sundhed og samtidig sikre den fortsatte drift af kerneaktiviteter som Uge Sex, Sexlinien og lokale kampagneaktiviteter.

16.21.72. Styrkelse af forskning i sammenhæng mellem hormonforstyrrende stoffer og reproduktion mv. (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	10,0	5,0	-	-	-	-
10. Forskning i sammenhæng mellem hormonforstyrrende stoffer og reproduktion							
Udgift	-	10,0	5,0	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	10,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	5,0	-	-	-	-

10. Forskning i sammenhæng mellem hormonforstyrrende stoffer og reproduktion

Bevillingen er som følge af regeringens forslag til finanslov for 2016 reduceret med 5,1 mio. kr. i 2016, 15,1 mio. kr. i 2017 og 15,1 mio. kr. i 2018. De frigjorte midler prioriteres til andre initiativer på sundhedsområdet.

Midlerne i 2015 og 2016 er afsat til Rigshospitalets Afdeling for Vækst og Reproduktion og Det Internationale Center for Forskning i Hormonforstyrrelser (EDMaRC) til styrkelse af forskningen i sammenhængen mellem hormonforstyrrende stoffer og reproduktion mv.

16.21.73. Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højest 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	2,0	3,0	3,0	-	-
10. Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon							
Udgift	-	-	2,0	3,0	3,0	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	2,0	3,0	3,0	-	-

10. Forebyggelse af narkotikadødsfald ved brug af naloxon

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 8 mio. kr. i perioden 2016-2018, fordelt med 2,0 mio. kr. i 2016 og 3,0 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til oprettelse af en ansøgningspulje, hvor kommuner og civilsamfundet - gerne i samarbejde - kan søge om midler til undervisning i behandling af overdoser med modgiften naloxon og til udlevering af naloxon til dem, der har modtaget undervisningen.

Undervisningen målrettes personer med et stofmisbrug, deres pårørende og andre, der som f.eks. politibetjente og personale på kommunale misbrugscentre og andre behandlingssteder samt herberger og væresteder mv. er i kontakt med stofmisbrugsmiljøet.

Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Lægemiddelstyrelsen skal under inddragelse af Københavns Kommune og foreningen Antidote Danmark udarbejde en model for undervisning og udlevering af naloxon.

16.21.74. Stofindtagelsesrum (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	15,0	10,1	-	-	-
10. Stofindtagelsesrum							
Udgift	-	-	15,0	10,1	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	15,0	0,1	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	-	10,0	-	-	-

10. Stofindtagelsesrum

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 25 mio. kr. i perioden 2016-2017, fordelt med 15 mio. kr. i 2016 og 10 mio. kr. i 2017 til statslig medfinansiering af stofindtagelsesrum.

Midlerne skal ses i sammenhæng med § 16.21.71.40. Pulje til stofindtagelsesrum., hvor der er afsat 10 mio. kr. i 2016. Samlet skal der udmøntes 20 mio. kr. i 2016 og 15 mio. kr. i 2017 til stofindtagelsesrum.

Med satspuljeaftalen er der således aftalt en langsommere nedtrapning af den statslige medfinansiering af stofindtagelsesrum. Der forudsættes kommunal tilvejebringelse af mindst tilsvarende finansiering.

16.21.75. Videreførelse af natåbning af livslinien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	2,0	1,0	1,0	1,0	-
10. Videreførelse af natåbning af livslinien							
Udgift	-	-	2,0	1,0	1,0	1,0	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	2,0	1,0	1,0	1,0	-

10. Videreførelse af natåbning af livslinien

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 5 mio. kr. i perioden 2016-2019, fordelt med 2 mio. kr. i 2016, og 1 mio. kr. årligt i perioden 2017-2019 til en videreførelse af den eksisterende natåbning af Livslinien.

Som følge af satspuljeaftalen for 2015-2018 blev der gennemført en ekstern evaluering af Livsliniens foreløbige erfaringer med natåbning. Evalueringen har vist, at Livslinien med natåbning i højere grad er i stand til at hjælpe selvmordstruede, idet der gennemføres flere rådgivningssamtaler end forud for den udvidede åbningstid, og idet samtalerne opfylder et særligt behov hos brugerne for rådgivning i nattetimerne, hvor andre selvmordsforebyggende tilbud har lukket.

Den nuværende fondsfinansierede bevilling til natåbning af Livslinien udløber.

16.21.76. Kultur på recept (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	3,5	1,0	3,5	-	-
10. Kultur på recept							
Udgift	-	-	3,5	1,0	3,5	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	3,5	1,0	3,5	-	-

10. Kultur på recept

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 8 mio. kr. i perioden 2016-2018, fordelt med 3,5 mio. kr. i 2016, 1 mio. kr. i 2017 og 3,5 mio. kr. i 2018 til gennemførelse af et pilotprojekt med "Kultur på recept".

Formålet er at afprøve, om kulturelle oplevelser og aktiviteter kan hjælpe patienter med hurtigere at komme sig efter sygdom. I Region Skåne i Sverige er der gennemført et lignende projekt, der har affødt en model for, hvordan kulturelle oplevelser kan anvendes i rehabiliteringen af langtidssygemeldte patienter. Modellen kan danne grundlag for, hvordan kulturelle oplevelser og aktiviteter kan inddrages i rehabiliteringen af patienter i en dansk kontekst.

Patienter inden for diagnosegrupperne let til moderat depression og angst samt stress skal indgå i pilotprojektet. Patienterne vil i dialog med en kulturkoordinator og patientkoordinator finde frem til de kulturelle tilbud, som vurderes relevante for patientens rehabiliteringsproces.

16.21.77. Sundhestjek (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

BV 2.10.5

Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	5,0	5,0	10,1	10,1	-
10. Sundhedstjek							
Udgift	-	-	5,0	5,0	10,1	10,1	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	5,0	5,0	10,1	10,1	-

10. Sundhedstjek

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 30 mio. kr. i perioden 2016-2019 (2016-pl), fordelt med 5 mio. kr. årligt i 2016-2017 og 10 mio. kr. årligt i 2018-2019 til at oprette en pulje til finansiering af forebyggende sundhedstjek.

Forebyggende sundhedstjek, udført som en individuel vurdering af den enkeltes generelle sundhed, kan føre til opmærksomhed på risikofaktorer eller tidlige sygdomstegn, som dermed kan håndteres tidligt i sygdomsforløbet. Det kan medvirke til at forebygge eller mindske risikoen for udvikling og forværring af bl.a. kroniske sygdomme på længere sigt. Dette kan samtidig mindske belastningen på det samlede sundhedsvæsen på langt sigt.

På baggrund af et fagligt oplæg til den konkrete udmøntning af sundhedstjek, som udarbejdes i regi af Sundhedsstyrelsen, tager satspuljepartierne stilling til det nøjagtige indhold af modellen.

16.21.78. Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug (tekstanm. 101)*(Reservationsbev.)**Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	5,0	6,1	6,1	6,1	1,1
10. Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug							
Udgift	-	-	5,0	6,1	6,1	6,1	1,1
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	5,0	6,1	6,1	6,1	1,1

10. Styrket indsats for gravide kvinder med et misbrug

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 27,5 mio. kr. i perioden 2016-2019, fordelt med 5 mio. kr. i 2016 og 7,5 mio. kr. årligt i 2017-2019. Herudover afsættes der 2,5 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til at styrke lovgivningen på social- og sundhedsområdet, bl.a. så der er samme forpligtigelse for kommunerne til at tilbyde gravide med misbrug af stoffer og/eller alkohol en kontrakt på baggrund af kvindens samtykke om behandling med mulighed for tilbageholdelse.

Lovændringen understøttes af udvikling og afprøvning af et metode- og kompetenceudviklingsforløb for 1-2 døgnbehandlingstilbud målrettet gravide kvinder med et misbrug, så der sikres tilbud af høj kvalitet til målgruppen. Samtidig vil socialtilsynet påse, at stederne er egnede til målgruppen. Endelig styrkes den eksisterende forebyggende indsats i kommunalt og regionalt regi. Loven evalueres tre år efter ikrafttræden.

Der er overført 1,4 mio. kr. årligt fra 2017 og fremefter til kommunernes bloktilskud til styrket indsats for gravide med et misbrug af rusmidler, jf. akt 133 af 23. juni 2016.

Uddannelse og forskning

16.31. Uddannelse

Bevillingsforslagene under dette aktivitetsområde omfatter videreuddannelse af medicinsk personale og vurdering og fagprøver for 3. lands sundhedspersonel.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

16.31.01. Vurdering og fagprøver for 3. lands sundhedspersonel (tekstanm. 101)

(Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
10. Vurdering og fagprøver for 3. lands sundhedspersonel							
Udgift	-	-	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

10. Vurdering og fagprøver for 3. lands sundhedspersonel

Kontoen omfatter Styrelsen for Patientsikkerheds udgifter til køb af tjenesteydelser fra relevante sundhedsfaglige uddannelsesinstitutioner til vurdering af eksamensbeviser for læger, tandlæger og andet sundhedspersonel uddannet i udlandet samt til afholdelse af fagprøver for de nævnte sundhedspersoner. Prøverne, der afholdes på dansk, skal teste om den viden og de færdigheder, som må kræves af den pågældende sundhedsperson, er til stede.

Styrelsen for Patientsikkerhed indgår aftaler med de respektive uddannelsesinstitutioner om ydelseernes indhold og betalingen herfor. Endvidere omfatter kontoen udgifter til Styrelsen for Patientsikkerhedskursus i Dansk Sundhedslovgivning.

16.31.03. Videreuddannelse af medicinsk personale (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Kontoen omfatter udgifter ved den teoretiske del af speciallægeuddannelsen, kurser for læger i den kommunale sundhedstjeneste samt kurser for tandlæger under specialuddannelse, jf. LB nr. 877 af 4. august 2011. Endvidere afholdes udgifter til færdighedskurser i de kirurgiske specialer. Udgifterne afholdes som tilskud, idet uddannelserne tilrettelægges og gennemføres i et samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen og de lægevidenskabelige selskaber mv. Derudover afholdes udgifter til kvalitetssikring af speciallæge- og specialtandlægeuddannelsen. Kontoen omfatter endvidere køb af uddannelsespladser på tandlægeskolerne med henblik på uddannelse af specialtandlæger i ortodonti (tandregulering).

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes
BV 2.10.5	Der er adgang til årligt at overføre indtil 0,7 mio. kr., heraf løn 0,5 mio. kr. fra § 16.31.03.10. Videreuddannelse af læger og tandlæger til § 16.11.11.10. Sundhedsstyrelsen, Almindelig virksomhed, til faglig styring og administration af videreuddannelsen.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	70,6	72,2	74,0	74,4	74,4	74,4	74,4
10. Videreuddannelse af læger og tandlæger, LB nr. 1350 af 2008 og LB nr. 913 af 2010							
Udgift	38,5	40,7	41,4	41,6	41,6	41,6	41,6
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	38,5	40,7	41,4	41,6	41,6	41,6	41,6
20. Videreuddannelse til specialtandlæge							
Udgift	32,1	31,5	32,6	32,8	32,8	32,8	32,8
22. Andre ordinære driftsomkostninger	32,1	31,5	32,6	32,8	32,8	32,8	32,8

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	13,3
I alt	13,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 2 mio. kr. Videreførelsesbeløbet er disponeret til dels afholdelse af specialespecifikke kurser og dels køb af uddannelsespladser på tandlægeskolerne.

10. Videreuddannelse af læger og tandlæger, LB nr. 1350 af 2008 og LB nr. 913 af 2010

Nedenstående oversigt viser en foreløbig, vejledende fordeling af tilskudsmidlerne inden for de enkelte aktivitetsområder:

Virksomhedsoversigt:

	R 2011	R 2012	R 2013	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO 1 2018	BO 2 2019	BO 3 2020
2A. Hovedformål (mio. kr.)										
1. Specialespecifikke kurser	18,1	19,3	18,4	18,7	21,1	20,2	20,2	20,2	20,2	20,2
2. Specialespecifikke kurser i almen medicin ...	6,5	9,2	5,9	6,3	7,1	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6
3. Specialtandlæge kurser	0,3	0,6	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
4. Kurser for kommunale læger	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
5. Kirurgiske færdighedskurser	6,7	4,9	4,3	5,2	5,9	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
6. Generelle kurser	4,2	5,5	4,8	6,9	5,8	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
7. Vurdering og fagprøver for 3. lands sundhedspersonel	2,6	1,8	2,0	1,5	1,6					
8. Kvalitetssikring af den lægelige og tandlægelige videreuddannelse...	0	0	0	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
I alt	38,4	41,3	35,8	39,0	41,9	41,6	41,6	41,6	41,6	41,6

Bemærkninger: Som følge af Speciallægekommisionens betænkning er der fra år 2002 i virksomhedsoversigten ændret i oversigtens hovedformål. De tidligere hovedformål 1, 2 og 4 er samlet i punkt 1: Speciallægeuddannelsen, der er indføjet et nyt hovedformål, punkt 6: Generelle kurser. Fra 2007 og frem er indført hovedformål 7: Vurdering og fagprøver for 3. lands sundhedspersonel i virksomhedsoversigten, jf. anmærkningerne. Fra 2011 og frem er der indført hovedformål 8: Kvalitetssikring af den lægelige og tandlægelige videreuddannelse.

ad Specialespecifikke kurser: Den teoretiske uddannelse af speciallæger finder sted i henhold til BEK nr. 1248 af 24. oktober 2007 og BEK nr. 1257 af 25. oktober 2007. I henhold til disse bekendtgørelser er der fastsat bestemmelser om det teoretiske uddannelsesprogram, som læger skal gennemgå som en del af speciallægeuddannelsen. De relevante kurser er fastlagt i specialernes målbeskrivelse.

ad Specialespecifikke kurser i almen medicin. Den teoretiske uddannelse i specialet almen medicin gennemføres i medfør af bekendtgørelserne BEK nr. 1248 af 24. oktober 2007 og BEK nr. 1257 af 25. oktober 2007. Herefter skal lægen som en del af uddannelsen gennemgå et teoretisk kursus i almen medicin. Kurserne er tilrettelagt, så de følger de etablerede uddannelsesblokke i almen medicin, der er et speciale på linje med de øvrige specialer. De relevante kurser er fastlagt i specialernes målbeskrivelse.

ad Specialtandlæge kurser. Uddannelsen til specialtandlæge finder sted i henhold til BEK nr. 1246 af 24. oktober 2007 og BEK nr. 1020 af 28. august 2010. Der afholdes teoretiske kurser inden for specialerne ortodonti og tand-, mund- og kæbekirurgi. De relevante kurser er fastlagt i specialernes målbeskrivelse.

ad Kurser for kommunale læger. Ifølge BEK nr. 1344 af 3. december 2010 tilbyder Sundhedsstyrelsen læger ansat i den kommunale sundhedstjeneste et relevant kursus.

ad Kirurgiske færdighedskurser. For at sikre de nødvendige håndværksmæssige færdigheder i de kirurgiske specialer gennemføres et antal kurser i operative teknikker. Der ydes støtte fra videreuddannelseskontoen til sikring af kursernes indhold og gennemførelse. De relevante kurser er fastlagt i specialernes målbeskrivelse.

ad Generelle kurser. Kurser i sundhedsvæsnets organisation og ledelse (SOL 2).

ad Kvalitetssikring af den lægelige og tandlægelige videreuddannelse. For at sikre nødvendig kvalitet af videreuddannelsens indhold og gennemførelse. Ligeledes afholdes udgifter til Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse og Det Nationale Råd for Tandlægers Videreuddannelse.

20. Videreuddannelse til specialtandlæge

Videreuddannelse til specialtandlæge finder sted i henhold til BEK nr. 1246 af 24. oktober 2007 og BEK nr. 1020 af 28. august 2010. Det faglige ansvar er placeret i Sundhedsstyrelsen.

Dimensioneringen i ortodonti er fastsat til 7 uddannelsesforløb pr. år. Formålet hermed er at sikre, at behovet for specialtandlæger fortsat vil være dækket, da der på baggrund af aldersfordelingen blandt specialtandlæger må forventes en øget pensionering i de kommende år.

16.31.04. Efteruddannelse af praktiserende læger (tekstanm. 101) *(Reservationsbev.)*

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-0,5	-0,9	-	-	-	-	-
20. Kurser til praktiserende læger vedrørende håndtering af stress, depression, angst og fastholdelse på arbejdsmarkedet							
Udgift	-0,5	-0,9	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,5	-0,9	-	-	-	-	-

20. Kurser til praktiserende læger vedrørende håndtering af stress, depression, angst og fastholdelse på arbejdsmarkedet

Der har ikke været budgetteret på kontoen siden 2010.

16.31.11. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap *(Lovbunden)*

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	4,5	-	-	-	-	-	-
10. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap							
Udgift	4,5	-	-	-	-	-	-
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	4,5	-	-	-	-	-	-

10. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap

Der budgetteres ikke på kontoen fra og med 2016 som følge af, at Nordisk Ministerråd har besluttet at nedlægge Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap.

16.33. Forskning, forsøg og analysevirksomhed

Bevillingsforslagene under dette aktivitetsområde vedrører bl.a. Statens Institut for Folkesundhed, analyse- og oplysningsvirksomhed samt medlemskab af Det Internationale Kræftforskningscenter (IARC) mv.

16.33.01. Opgaver vedrørende Statens Institut for Folkesundhed (*Reservationsbev.*)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	12,4	12,2	12,1	12,0	11,8	11,6	11,4
10. Almindelig virksomhed							
Udgift	12,4	12,2	12,1	12,0	11,8	11,6	11,4
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	12,4	12,2	12,1	12,0	11,8	11,6	11,4

10. Almindelig virksomhed

Der er i 2017 afsat 12,0 mio. kr. til betaling af de opgaver som Statens Institut for Folkesundhed udfører for Sundheds- og Ældreministeriet.

16.33.04. Tilskud til styrkelse af den kliniske kræftforskning (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-0,2	-0,4	-	-	-	-	-
10. Tilskud til den sundhedsvidenskabelige forskning							
Udgift	-0,2	-0,4	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,2	-0,4	-	-	-	-	-

10. Tilskud til den sundhedsvidenskabelige forskning

Der har ikke været budgetteret på kontoen siden 2006.

16.33.05. Analyse- og oplysningsvirksomhed (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

Hovedkontoen omfatter udgifter til kortlægning og analyser af befolkningens forbrug af lægemidler, prisdannelse og økonomi for befolkningens lægemiddelforsyning mv. og til prioriterede initiativer mv. i relation til institutioner under Sundheds- og Ældreministeriet.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.9	Der er adgang til overførsel fra underkonto § 16.33.05.10. Analyse- og oplysningsvirksomhed om lægemidler til § 16.11.01. Departementet, § 16.11.16. Lægemedelstyrelsen og § 16.35.01. Statens Serum Institut. Overførsler kan foretages med henblik på dækning af driftsudgifter til information og analyser om lægemidler mv.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	4,3	3,0	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
10. Analyse- og oplysningsvirksomhed om lægemidler							
Udgift	4,3	4,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	4,3	4,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
20. Udvikling og analyser							
Udgift	-	-1,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-1,5	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,5
I alt	1,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet reduceret med 0,6 mio. kr.

Virksomhedsoversigt:

	R	R	R	R	R	B	F	BO 1	BO 2	BO 3
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A. Hovedformål (mio. kr.)										
1. Drifts-, udviklings- og analyseformål	-	-5,8	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Driftsstøtte	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Tilskud til aktiviteter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Information om lægemidler	5,0	4,7	3,1	4,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
I alt	5,0	-1,1	3,1	4,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4

10. Analyse- og oplysningsvirksomhed om lægemidler

Bevillingen anvendes til kortlægning og analyser af befolkningens forbrug af lægemidler, prisdannelse og økonomi for befolkningens lægemiddelforsyning mv. Der kan af bevillingen ydes tilskud til konkrete projekter og aktiviteter, der udføres som tilskudsfinansierede aktiviteter og forskningsvirksomhed hos offentlige og private institutioner m.fl., herunder institutioner under Sundheds- og Ældreministeriet.

Bevillingen kan ligeledes anvendes til information om lægemidler, lægemiddelpriser og medicintilskudsregler såvel over for forbrugere som læger, apoteker og offentlige myndigheder.

20. Udvikling og analyser

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2009.

16.33.06. Studier og initiativer vedrørende lægemiddelrelaterede problemer, herunder compliance (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Hovedkontoen omfatter udgifter til iværksættelse af studier og initiativer vedrørende lægemiddelforbrug mv.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-1,3	-0,2	-	-	-	-	-
10. Studier og initiativer vedrørende lægemiddelrelaterede problemer, herunder compliance							
Udgift	-1,3	-0,2	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-1,3	-0,2	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	3,0
I alt	3,0

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,2 mio. kr.

10. Studier og initiativer vedrørende lægemiddelrelaterede problemer, herunder compliance

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Kristeligt Folkeparti om Forskning og medicin år, 2005 af oktober 2004 blev der afsat 10 mio. kr. (2005-pl) årligt i perioden 2005-2008 til iværksættelse af studier og initiativer vedrørende lægemiddelforbruget og lægemiddelrelaterede problemer, herunder compliance-problemer og løsningsmuligheder, der tegner sig for forskellige patientgrupper. På grundlag af studierne iværksættes målrettede initiativer med henblik på at forbedre lægemiddelanvendelsen. Initiativerne kan omfatte kvalitetsudvikling i regi af den personlige elektroniske medicinprofil.

16.33.07. Forskning i almen praksis (Lovbunden)

Over kontoen afholdes udgifter til forskning i almen praksis.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	7,6	7,6	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9
10. Fond til finansiering af forskning i almen praksis							
Udgift	7,6	7,6	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	7,6	7,6	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9

10. Fond til finansiering af forskning i almen praksis

I henhold til Overenskomst om almen praksis af 3. juni 1991, senest ændret ved Aftale af 1. marts 2014 mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Praktiserende Lægers Organisation er etableret Fonden for almen praksis, som bl.a. har til formål at understøtte og finansiere forskning i almen praksis. Staten indbetaler i henhold til Holdepunkter i aftalen på almen lægeområdet af 30. maj 1991 årligt 7.574.795 kr. (grundbeløb pr. marts 2014) til fonden. Grundbeløbet reguleres efter de regler, der er fastsat for reguleringen af honorarerne for overenskomstens ydelser.

16.33.11. Tilskud til forskning o.l. i alternativ behandling (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	4,0	-	-	-	-
10. Tilskud til forskning o.l. i alternativ behandling							
Udgift	-	-	4,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	4,0	-	-	-	-

10. Tilskud til forskning o.l. i alternativ behandling

Som led i Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 af november 2015 blev der afsat 4 mio. kr. i 2016 til forskning o.l. i alternativ behandling.

Midlerne skal ses i sammenhæng med § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen, hvor der er afsat 1 mio. kr. i 2016 til styrkelse af Sundhedsstyrelsens Råd for alternativ behandling. Rådet for alternativ behandling, der henhører under § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen, kan over kontoen give støtte til forskningsprojekter o.l. målrettede forskningsprojekter inden for alternativ behandling, partnerskaber med patientforeninger ift. videns- og forskningsaktiviteter mv.

16.33.16. Nationalt Videnscenter for Demens (tekstann. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	6,4	6,5	6,4	7,5	5,4	-	-
10. Nationalt Videnscenter for Demens							
Udgift	6,4	6,5	6,4	7,5	5,4	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	6,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	6,4	-	6,4	7,5	5,4	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,1
I alt	0,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret.

10. Nationalt Videnscenter for Demens

Nationalt Videnscenter for Demens blev etableret i september 2007 som et udviklingsprojekt i perioden 2007-2011 med støtte fra satspuljen og Sygekassernes Helsefond. Formålet med oprettelsen af Nationalt Videnscenter for Demens var dels at styrke og koordinere den sundhedsfaglige forskning i forhold til udviklingen af konkrete, sundhedsfaglige behandlings- og plejetilbud på demensområdet, dels at sikre en fast forankret vidensspredning og formidling til regioner og kommuner til gavn for behandling, pleje og rådgivning af personer med demens og deres pårørende.

Der blev afsat 6,2 mio. kr. i 2012, 4,7 mio. kr. i 2013, 6,3 mio. kr. i 2014 og 6,3 mio. kr. i 2015 (2011-pl) til videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens, herunder til at sikre et fortsat højt fokus på forskning, udvikling og formidling af viden på demensområdet i Danmark, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010 og Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011.

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014 blev der afsat 6,4 mio. kr. i 2016, 7,4 mio. kr. i 2017 og 5,4 mio. kr. i 2018 (2015-pl) til en videreførelse af Nationalt Videnscenter for Demens.

16.33.20. Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	2,0	3,0	2,0	-	-
10. Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination							
Udgift			2,0	3,0	2,0		
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	2,0	3,0	2,0	-	-

10. Forskning i mulige bivirkninger ved HPV-vaccination

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 7 mio. kr. i perioden 2016-2018, fordelt med 2 mio. kr. i 2016, 3 mio. kr. i 2017 og 2 mio. kr. i 2018 til en pulje til forskningsprojekter om baggrunden for mulige, alvorlige bivirkninger ved HPV-vaccination.

HPV-vaccinen blev indført i det danske børnevaccinationsprogram i 2009. Vaccinen vurderes at yde effektiv beskyttelse mod bl.a. den type HPV-virus, der forårsager 70 % af tilfældene af livmoderhalskræft. De senere år har der imidlertid været stigende opmærksomhed på formodede bivirkninger ved vaccinen. Der er typisk tale om træthed, kronisk hovedpine, mavesmerter, svimmelhed, besvimelser og hukommelsesbesvær.

Formålet med puljen er gennem forskning, at opnå større viden om en eventuel årsagssammenhæng mellem HPV-vaccinen og alvorlige bivirkninger som f.eks. POTS, kronisk træthedssyndrom osv.

16.33.31. IARC (Lovbunden)

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	5,5	5,7	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
10. Medlemskab af Det Internationale Kræftforskningscenter (IARC)							
Udgift	5,5	5,7	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	5,5	5,7	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9

10. Medlemskab af Det Internationale Kræftforskningscenter (IARC)

Kontoen omfatter Danmarks medlemsbidrag til Det Internationale Kræftforskningscenter i Lyon. Danmarks medlemskab af centret, der er tilsluttet WHO, er tiltrådt ved akt. 98 af 6. december 1989. Kræftforskningscentrets budgetter vedtages for 2-års perioder og finansieres via medlemsstaternes bidrag, hvoraf 70 pct. fordeles ligeligt mellem medlemsstaterne, mens de resterende 30 pct. betales efter en fordelingsnøgle, baseret på de enkelte staters nationale ressourcer. Danmarks medlemsbidrag for 2017 anslås at udgøre 5,9 mio. kr. Medlemsbidraget betales i Euro.

16.35. Forskning og forebyggelse af smitsomme sygdomme mv.

Bevillingsforslagene under dette aktivitetsområde omfatter Statens Serum Instituts forskningsbaserede forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme, biologiske trusler, medfødte lidelser og vedrører Statens Serum Instituts drifts- og anlægsvirksomhed.

16.35.01. Statens Serum Institut (tekstanm. 7 og 8) (Statsvirksomhed)

Statens Serum Institut's aktiviteter inden for udvikling, produktion og salg af in vitro diagnostika til mikrobiologisk diagnostik og kontrol samt hygiejnemonitorering i indland og udland (SSI Diagnostica) er med virkning fra 1. september 2016 solgt, og indgår således ikke i tallene herunder fra og med 2017.

1. Budgetoversigt

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Nettoudgiftsbevilling	101,4	255,6	106,2	239,7	240,4	88,6	86,9
Forbrug af reserveret bevilling	-0,3	0,2	-	-	-	-	-
Indtægt	1.134,5	1.106,8	1.205,2	977,8	980,9	1.133,7	1.135,4
Udgift	1.360,1	1.483,0	1.311,4	1.217,5	1.221,3	1.222,3	1.222,3
Årets resultat	-124,6	-120,5	-	-	-	-	-
10. Driftsbudget							
Udgift	1.213,4	1.311,9	1.189,9	1.095,0	1.097,8	1.097,8	1.097,8
Indtægt	987,7	935,6	1.083,7	855,3	857,4	1.009,2	1.010,9
90. Indtægtsdækket virksomhed							
Udgift	-	-	1,5	2,5	3,5	4,5	4,5
Indtægt	-	-	1,5	2,5	3,5	4,5	4,5
95. Tilskudsfinansieret forsknings- virksomhed							
Udgift	146,7	171,2	120,0	120,0	120,0	120,0	120,0
Indtægt	146,7	171,2	120,0	120,0	120,0	120,0	120,0

3. Hovedformål og lovgrundlag

Statens Serum Institut forebygger og bekæmper smitsomme sygdomme, biologiske trusler og medfødte lidelser. Smitteberedskabet er forskningsbaseret.

§ 16.35.01. Statens Serum Institut har sin egen finansieringsoversigt, da denne del af virksomheden finansierer anlægs- og kapitalinvesteringer ved lånoptagelse i Danmarks Nationalbank.

Virksomhedsstruktur

16.35.01. Statens Serum Institut, CVR-nr. 46837428.

Der indgår ikke øvrige hovedkonti i virksomhedens balance.

Statens Serum Institut:

Statens Serum Institut er center for forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme og medfødte lidelser og varetager et forskningsbaseret smitteberedskab for Danmark. Institutets aktiviteter omfatter overvågning, rådgivning og andre smitteberedskabsfunktioner, herunder beredskab mod biologisk terrorisme, diagnostik for landets sygehuse og praktiserende læger samt forsyningssikring af relevante vacciner mm. Forsyningen varetages ved egenproduktion eller fremskaffelse. Se LB nr. 95 af 7. februar 2008, Sundhedsloven § 222, ændret ved lov nr. 534 af 26. maj 2010 § 157A.

Instituttet udfører forskning og udvikling på internationalt niveau inden for instituttets arbejdsområder og deltager i relevante internationale netværk mm. En række specialiserede uddannelsesområder varetages helt eller delvist på Statens Serum Institut. Desuden er en række internationale referencecentre under Verdenssundhedsorganisationen (WHO) placeret på Statens Serum Institut.

De centrale opgaver finansieres af staten via finansloven. Derudover udfører instituttet forskning finansieret via tilskud og fonde. Øvrige opgaver løses mod fuld brugerbetaling, dvs. efter forretningsmæssige principper. Priserne fremgår af instituttets produkt- og prisliste, der revideres mindst en gang årligt. Instituttet eksporterer en række produkter og ydelser.

Statens Serum Instituts daglige ledelse forestås af en direktion med den administrerende direktør som ansvarlig over for Sundheds- og Ældreministeriet.

Der er nedsat et rådgivende Institutråd for Statens Serum Institut, som forudsættes inddraget og hørt i alle spørgsmål og forhold, som vurderes af væsentlig strategisk betydning. Rådet er sammensat af medlemmer med et bredt kendskab til instituttets virksomhed med særlig vægt på kommerciel erfaring og ekspertise, kendskab til farmaceutisk produktion mm. Institutets medar-

bejdere er repræsenteret med to medlemmer. Reglerne for Institutrådets arbejde er fastsat i en vedtægt.

Budgettet for 2017 er baseret på de frihedsgrader, som ligger til grund for instituttets resultatkontrakt. Disse frihedsgrader giver mulighed for at agere kommercielt og dermed løbe større risici end normalt for andre statsvirksomheder. Institutrådet er oprettet bl.a. med henblik på at rådgive om disse risici.

Af hensyn til instituttets indpasning i den overordnede sundhedspolitik fastsættes endvidere følgende krav til instituttet:

- Sundheds- og Ældreministeriet skal godkende principperne for og resultatet af instituttets prisfastsættelse af ydelserne til sundhedsvæsenet, andre offentlige aftagere m.fl.
  - Større samarbejdsaftaler, projektaftaler mv. forelægges Sundheds- og Ældreministeriet.
  - Væsentlige afvigelser fra budgetterede udgifter, indtægter og personaleforbrug forelægges Sundheds- og Ældreministeriet.
  - Nye aktiviteter af væsentligt omfang forelægges Sundheds- og Ældreministeriet.
- Instituttet er registreret i henhold til lov om merværdiafgift.

Ad. underkonto 95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed afregnes ikke-refusionsberettiget købsmoms løbende.

Yderligere oplysninger om Statens Serum Institut kan fås på www.ssi.dk.

4. Særlige bevillingsbestemmelser

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.10	Instituttet kan uden særskilt forelæggelse for Finansudvalget indgå nye samarbejdsaftaler og kontrakter, der rækker ud over det enkelte finansår, forudsat at instituttet i forhold til den enkelte aftale ikke påtager sig en økonomisk hæftelse (netto), som overstiger 50 mio. kr. Det forudsættes, at engagementet falder inden for instituttets virksomhedsområde og idégrundlag samt i øvrigt er i overensstemmelse med de aftalemæssige kutyper, der gælder inden for medicinalbranchen.
BV 2.6.7.3	Statens Serum Institut har ikke en reguleret egenkapital. En negativ saldo for overført overskud under egenkapitalen må ikke overstige 10 pct. af de samlede udgifter i finansåret.
BV 2.2.17	Instituttet er ikke omfattet af den statslige selvforsikringsordning, og instituttet tegner selv forsikringer vedrørende brand, ulykker, skade, rejser mv.
BV 2.2.17	Produktansvar afdækkes via produktansvarsforsikring svarende til praksis i den farmaceutiske industri.
BV 2.6.4	Statens Serum Institut er ikke omfattet af reglerne i cirkulære om selvstændig likviditet for så vidt angår låneramme og langfristet gæld i SKB.

Instituttet kan foretage valutakursreguleringer af aktiver og passiver, således at balanceposterne ved årsskiftet bliver retvisende. Instituttet kan foretage låneomlægninger af eksisterende låneaftaler, foretage afdækning af valuta- og renterisici mv., hvis dette er økonomisk fordelagtigt og ikke forøger instituttets økonomiske risiko.

Instituttet følger som udgangspunkt Moderniseringsstyrelsens regler om regnskabspraksis. På enkelte punkter anvender instituttet dog den praksis, som instituttet hidtil har anvendt i sin interne økonomistyring.

5. Opgaver og mål

Opgaver	Mål
Smitteberedskab	Statens Serum Institut skal sikre et moderne og forskningsbaseret smitteberedskab, der kan respondere på aktuelle og i dag ukendte og uventede infektionssygdomme. Smitteberedskabet skal udnytte kompetencerne fra instituttets øvrige aktiviteter bedst muligt og omfatter bl.a. varetagelse af Sundhedsstyrelsens meldesystemer, andre overvågningsopgaver, smitteudredning, rådgivning, informationsformidling, deltagelse i internationale netværk og epidemiologisk forskning. Endvidere indgår laboratoriebaserede aktiviteter, aktiviteter vedrørende sygehushygiejne og antibiotikaresistens samt beredskab mod biologiske trusler mv.
Diagnostik	Statens Serum Institut er landets centrallaboratorium og udbyder relevante og konkurrencedygtige analyser samt foretager overvågning, forskning, information og rådgivning om smitsomme sygdomme, medfødte lidelser mm.
Vaccine	Statens Serum Institut sikrer den danske forsyning af relevante vacciner mm. ved egenproduktion eller ved fremskaffelse. Herunder beredskabsprodukter og viden til smitteberedskabet. Institutet eksporterer også vacciner.
Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed	Statens Serum Instituts forskning og udvikling skal være på niveau med sammenlignelige virksomheder og institutioner inden for medicinal-, laboratorie- og rådgivningsvirksomhed. Aktiviteterne omfatter forskning rettet mod det nettotalsfinansierede smitteberedskab, forretningsmæssige aktiviteter og anden fondsfinansieret forskning. Endvidere omfatter aktiviteterne driften af Danmarks Nationale Biobank.

6. Specifikation af udgifter pr. opgave

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Udgift i alt.....	1.400,9	1.518,8	1.325,8	1.217,5	1.221,3	1.222,3	1.222,3
0. Hjælpfunktioner samt generel ledelse og administration	232,6	253,2	205,1	207,2	207,5	207,5	207,5
1. Diagnostik	190,5	188,7	183,2	172,5	175,0	175,0	175,0
2. Diagnostika	107,9	108,1	103,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Vaccine.....	632,3	710,4	612,3	633,4	633,5	633,5	633,5
4. Smitteberedskab	86,8	84,8	100,9	84,4	85,3	86,3	86,3
5. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed	150,8	173,6	121,3	120,0	120,0	120,0	120,0

Bemærkninger: Statens Serum Instituts nettotal anvendes til med finansiering af formål 4. Smitteberedskab . De til smitteberedskabet hørende udgifter til hjælpfunktioner mv., der finansieres af nettotalsmidler, er medregnet under formål 0. Hjælpfunktioner samt generel ledelse og administration. Tallene for 2017 og frem afspejler . at aktiviteterne på det nuværende formål 3. Diagnostika er solgt fra.

7. Specifikation af indtægter

Mio. kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Indtægter i alt	1.134,5	1.106,8	1.205,2	977,8	980,9	1.133,7	1.135,4
1. Indtægtsdækket virksomhed	-	-	1,5	2,5	3,5	4,5	4,5
2. Tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter	146,7	171,2	120,0	120,0	120,0	120,0	120,0
6. Øvrige indtægter	987,7	935,6	1.083,7	855,3	857,4	1.009,2	1.010,9

Bemærkninger: Øvrige indtægter vedrører omsætningen af forretningsmæssige aktiviteter. 2017 budgetteres omsætningen vedrørende diagnostik til ca. 70,0 mio. kr. og omsætningen vedrørende vaccineprodukter til ca. 700,0 mio. kr. Under Øvrige indtægter kan instituttet desuden oppebære indtægter vedr. udlejning af lokaler, relaterede serviceydelser mv. til Sundhedsdatastyrelsen mv., der benytter instituttets bygninger.

8. Personale

	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Personale i alt (årsværk)	1.197	1.412	1.181	1.088	1.091	1.091	1.091
Lønninger i alt (mio. kr.)	596,8	635,0	590,2	553,9	555,4	555,4	555,4

Med undtagelse af opgaverne for de centrale sundhedsmyndigheder løses instituttets opgaver mod fuld brugerbetaling fra aftagerne. Priser på præparater og undersøgelser mv. fastsættes i instituttets prisliste, som revideres mindst en gang årligt.

9. Finansieringsoversigt

Mio. Kr.	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
Reserveret egenkapital	415,3	415,3	415,3				
Opskrivninger lager primo							
Dagsværdireguleringer	-14,2	-7	-145,6				
Overført overskud	99,2	-25,3					
Egenkapital i alt	500,3	383,0	269,5				
Langfristet gæld primo	648,4	648,3	402,6	399,1	395,6	392,1	88,61
+ anskaffelser	-						
+ tilgang, jf. nedenfor	39,4	33,5	42,1	42,1	42,1	42,1	42,1
+ lån		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- afdrag	0,0	-238,4	-3,5	-3,5	-3,5	-303,5	-88,6
- selvfinansiering	-39,5	-40,5	-42,1	-42,1	-42,1	-42,1	-42,1
- afskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Langfristet gæld ultimo	648,3	402,9	399,1	395,6	392,1	88,6	0,0
+ igangværende projekter							
Udstyr Biobank	7,5	0,8					
Øvrige	64,9	32,7	42,1	42,1	42,1	42,1	42,1
Igangværende projekter i alt	72,4	33,5	42,1	42,1	42,1	42,1	42,1
Kortfristet gæld	397,1	653,4	646,3	649,8	665,3	956,8	1.045,4
Samlet gæld	1.045,4	1.056,3	1.045,4	1.045,4	1.045,4	1.045,4	1.030,4
Låneramme (mio.kr.)	693,7	693,4	303,8	153,3	153,3	153,3	153,3
Udnyttelsesgrad (pct.) (1)	92,9	80,7	131,4	258,1	255,8	57,8	0,0

Bemærkninger: 1) Udnyttelsesgrad angiver forholdet mellem låneoptagelse og låneramme.

Instituttet finansierer anlægs- og kapitalinvesteringer ved låntagning via Danmarks Nationalbank og ved indtjening på instituttets forretningsmæssige aktiviteter. Udgifter til renter og afdrag på de optagne lån afholdes over § 16.35.01.10. Statens Serum Institut, Driftsbudget.

Instituttet kan foretage indenlandske og udenlandske kapitalinvesteringer inden for en samlet ramme på 70 mio. kr. og 100 mio. kr. i perioden 2017-2020, som ligeledes finansieres ved låntagning via Danmarks Nationalbank eller ved indtjening på instituttets forretningsmæssige aktiviteter. Kapitalinvesteringerne omfatter køb og afhændelse af aktier, kapitalindsud i selskaber, oprettelse af egne datterselskaber, kapitalinvesteringer sammen med inden- og udenlandske samarbejdspartnere el.lign., jf. tekstanmærkning nr. 7.

Det forudsættes, at instituttet i forbindelse med erhvervelse af finansielle anlægsaktiver i såvel indland som udland ikke påtager sig økonomiske forpligtelser, som overstiger de respektive rammer på henholdsvis 70 mio. kr. og 100 mio. kr., hverken i forbindelse med enkeltvis investeringer eller akkumuleret i forhold til et antal gennemførte investeringer. Økonomiske forpligtelser, der måtte række ud over kontraktperioden, vil skulle medregnes i de respektive rammer. Hvis de respektive rammer overskrides ved enkeltvis erhvervelser af aktiver eller akkumuleret over en flerårig periode, skal der ske særskilt forelægning for Finansudvalget.

Der fastsættes en samlet ramme for instituttets lån optaget hos Danmarks Nationalbank til finansiering af instituttets materielle og immaterielle anlægsaktiver samt kapitalinvesteringer. Lånerammen fastsættes til 153,3 mio. kr.

10. Driftsbudget

Der er overført 1,0 mio. kr. årligt fra 2015 og fremefter fra det regionale bloktilskud til påmindelsessystem i relation til børnevaccinationer.

Som led i Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 af november 2015 blev kontoen forhøjet med 12,5 mio. kr. i 2016 til ekstra tiltag vedr. resistensbekæmpelse.

Af de samlede midler forudsættes 5 mio. kr. anvendt til overvågning af resistente bakterier, 5 mio. kr. til styrkelse af den digitale løsning på MiBa og 2,5 mio. kr. til styrket forskning på området i regi af Statens Serum Institut med fokus på at styrke risikoovervågning mv. samt fortsættelse af rådgivning om antibiotikaresistens og forbrug.

Der er overført 2,8 mio. kr. årligt fra 2018 og fremefter til at indføre screening for cystisk fibrose af nyfødte. Midlerne for 2016 og 2017 overføres på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016.

Der overføres 150 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 af den regionale finansiering af de diagnostiske analyser til Statens Serum Institut til at afholde udgifterne til opgaverne på Statens Serum Institut, jf. akt 133 af 23. juni 2016. I forlængelse af økonomaftalen for 2017 nedsættes et fagligt råd med deltagelse af regionerne, Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen, der skal fremkomme med en plan for den endelige opgavefordeling, således at denne kan fastlægges i forbindelse med økonomaftalen for 2018.

90. Indtægtsdækket virksomhed

Aktiviteterne i den indtægtsdækkede virksomhed vedrører Danmarks Nationale Biobank, og omfatter lagring, analyse og udlevering af biologisk materiale som er indsamlet gennem både offentlige og private forskningsprojekter, samt sundhedsvæsenet. Udlevering af biologisk materiale til forskningsformål fra offentlige samlinger sker på baggrund af godkendelse fra en videnskabsetik komite samt evt. Datatilsynet. Desuden foretages der en faglig vurdering af ansøgninger om udlevering fra offentlige samlinger af Biobankens indstillingsudvalg, der har ekstern deltagelse. Udlevering fra de private samlinger sker efter den dataansvarliges godkendelse og ansvar, bl.a. ift. at påse, at de relevante godkendelser mv. foreligger.

95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed

Statens Serum Instituts tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed forventes at omfatte statslige og ikke-statslige tilskudsmidler. Midlerne forventes anvendt til deltagelse i nationale og internationale forskningsprojekter, samt til delvis finansiering af driften af Danmarks Nationale Biobank, der huser samlinger af biologisk materiale til forskningsbrug.

Budgetteringen er foretaget skønmæssigt under hensyntagen til de forventede aktiviteter. Der er budgetteret med en omsætning på 120,0 mio. kr. i 2017.

Den primære sundhedstjeneste

16.43. Sygesikring

Bevillingsforslagene under dette aktivitetsområde omfatter sygesikring af søfarende i udenrigsfart, sygehjælpsbetalinger mellem Danmark og andre EU-lande samt international begravelseshjælp.

16.43.01. Sygesikring af søfarende (Lovbunden)

Hovedkontoen omfatter udgifter til sygesikringsordning af søfarende og indtægter fra rederier til dækning.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	10,2	4,3	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Indtægtsbevilling	12,7	9,7	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
10. Rederbidrag							
Indtægt	12,7	9,7	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
30. Skatter og afgifter	12,7	9,7	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
20. Sygesikring af søfarende							
Udgift	10,2	4,3	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
44. Tilskud til personer	10,2	4,3	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

10. Rederbidrag

Rederierne indbetaler bidrag til dækning af statens udgifter til sygesikringsordningen for søfarende. Rederiets bidrag beregnes som et gennemsnitsbeløb pr. søfarende forhyret på dansk skib i udenrigsfart på grundlag af statens samlede faktiske udgifter til ydelser i henhold til sundhedslovens § 161 i det foregående kalenderår og de faktiske hyredage. Samtidig med acontoindbetalingen for andet halvår foretager rederierne en endelig opgørelse over de pligtige bidrag for det foregående kalenderår og indbetaler et eventuelt restbeløb eller fratrækker et eventuelt tilgodehavende.

20. Sygesikring af søfarende

Kontoen omfatter udgifterne til sygehjælp, hjemsendelse mv. af søfarende i udenrigsfart. Udgifterne afholdes fuldt ud af staten, jf. LB nr. 913 af 13. juli 2010.

16.43.03. Sygesikring i øvrigt (Lovbunden)

Kontoen omfatter den mellemstatslige refusion af udgifter til sygehjælp mm., der foretages efter reglerne i EF-forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, EØS-aftalen, Nordisk Konvention om Social Sikring, samt Aftalen om fri bevægelighed mellem EU og Schweiz, jf. § 264 i sundhedsloven, LB nr. 1202 af 14. november 2014.

EU-retten mm. omfatter hovedsageligt:

- Refusion af faktiske udgifter til sygdomsbehandling eller pleje, der ydes til sikrede fra ét EU-land, der bor eller opholder sig i et andet EU-land
- Refusion af årlige gennemsnitsbeløb eller faktiske udgifter for syge-/pleje(for)sikring af personer, der modtager pension fra ét EU-land, men har bopæl i og er offentlig syge-/pleje(for)sikret i et andet EU-land til udgift for det pensionsudbetalende land.

Danmark har indgået gensidige aftaler med Finland, Irland, Island, Norge, Portugal, Storbritannien og Sverige om hel eller delvis undladelse af mellemstatslig refusion af udgifter til sygebehandling mm. efter EU-forordningens regler. Grækenland har opsagt den hidtil gældende aftale med virkning fra 1. januar 2017.

Bevillingen på kontoen er fra 2015 forøget med 72,8 mio. kr. Det skyldes forventede merudgifter til behandling af danske sikrede i andre EU-/EØS-lande eller Schweiz ved anvendelse af EU-rettens regler (det blå EU-sygesikringskort) efter ophævelse af den offentlige rejsesygesikring fra 1. august 2014, jf. lov nr. 171 af 26. februar 2014 om ændring af sundhedsloven.

Refusion af regionernes/kommunernes udgifter til sygehjælp, dvs. læge- og hospitalsbehandling, medicin, hjemmesygepleje mm., samt kommunernes udgifter til hjemmepleje, hjælpemidler og helbredstillæg, der ydes til sikrede fra andre EU-lande, der bor eller opholder sig i Danmark, tilfalder den region/kommune, der har afholdt udgiften. I det omfang Danmark gennemfører mellemstatslig refusion af sygehjælpsudgifter med andre EU-lande m.fl., skal regionerne/kommunerne indrapportere udgifter til sygehjælp, der ydes her i landet til udenlandsk sikrede, til Styrelsen for Patientsikkerhed. Styrelsen indhenter herefter refusionen fra den sikredes udenlandske forsikring og udbetaler refusionen til den region/kommune, der har afholdt udgiften, jf. § 264, stk. 2 i sundhedsloven, jf. LB nr. 1202 af 14. november 2014, § 180 a i serviceloven, jf. LB nr. 1284 af 17. november 2015 og § 55 stk. 2 i lov om social pension, jf. LB nr. 10 af 12. januar 2015.

Der er overført 0,1 mio. kr. årligt fra 2016 til § 16.43.04. International begravelseshjælp, jf. lov nr. 324 af 11. april 2012 med senere ændringer om Lov om udbetaling Danmark til administration af Udbetaling Danmarks aktiviteter i forbindelse med international begravelseshjælp.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	384,4	330,9	398,2	395,1	395,1	395,1	395,1
Indtægtsbevilling	24,8	31,3	38,3	36,9	36,9	36,9	36,9
10. Refusion til/fra EU-/EØS-lande og Schweiz							
Udgift	380,2	327,9	393,5	391,6	391,6	391,6	391,6
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,0	0,0	-	-	-	-	-
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	355,5	296,5	355,2	354,7	354,7	354,7	354,7
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	24,8	31,3	38,3	36,9	36,9	36,9	36,9
Indtægt	24,8	31,3	38,3	36,9	36,9	36,9	36,9
31. Overførselsindtægter fra EU	-	-	38,3	36,9	36,9	36,9	36,9
34. Øvrige overførselsindtægter	24,8	31,3	-	-	-	-	-
20. Sygehjælpsudgifter ved arbejdsskade i udlandet							
Udgift	4,1	3,0	4,7	3,5	3,5	3,5	3,5
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,0	-	-	-	-	-	-
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	4,1	3,0	4,7	3,5	3,5	3,5	3,5

10. Refusion til/fra EU-/EØS-lande og Schweiz

ad 31. Overførselsindtægter fra EU og øvrige udland: Kontoen omfatter den refusion, som staten på vegne af kommuner og regioner indhenter fra andre EU-lande af udgifter til sygehjælp mm., der ydes her i landet til udenlandske sikrede, jf. reglerne i EF-forordning 883/2004 mm. Kontoen omfatter hovedsagelig refusion fra Tyskland af udgifter til sygebehandling ydet i Danmark til tyske turister, men vil også omfatte refusion fra andre lande.

ad 41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland: På kontoen optages statens udgifter til refusion til andre EU-lande, jf. reglerne i EF-forordning 883/2004 mm. De største udgifter vedrører betaling til Tyskland af udgifter til sygehjælp til danske sikrede, der bor i Tyskland, hovedsageligt grænsearbejdere, der arbejder i Danmark, og danske pensionister, samt betaling til Frankrig og Spanien for syge-/pleje(for)sikring af danske pensionister med familie bosat i disse lande.

ad 42. *Overførselsudgifter til kommuner og regioner:* Kontoen omfatter statens udgifter til den refusion, der indhentes fra andre EU-lande på vegne af kommuner og regioner, og udbetales til kommuner/regioner.

	R 2011	R 2012	R 2013	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
I. Aktivitetsoplysninger vedrørende danske sygesikrede/ danske pensionister m. fl. behandlet i visse andre EU-/EØS- lande eller Schweiz, hvortil DK betaler faktiske behandlingsudgifter. (mio. kr.)										
1. Antal regninger.....	73.055	98.721	101.077	85.790	151.000	110.000	166.000	166.000	166.000	166.000
2. Udgifter i alt (mio. kr.).....	143,5	198,5	173,4	206,6	276,3	279,8	277,6	277,6	277,6	277,6
3. Gennemsnitlig udgift pr. regning i 1.000 kr.....	2,0	2,0	1,7	2,4	1,8	2,5	1,7	1,7	1,7	1,7
II. Aktivitetsoplysninger vedrørende danske pensionister m.fl. og familiemedlemmer bosat i visse andre EU-/EØS- lande eller Schweiz, hvormed DK afregner årlige gennemsnitsbeløb. (mio. kr.)										
1. Antal pensionister.....	4.560	13.000	16.090	6.314	3.000	3.800	3.077	3.077	3.077	3.077
Udgifter i alt (mio. kr.).....	128,6	237	111,4	151,6	72,0	73,1	77,3	77,3	77,3	77,3
3. Gennemsnitlig udgift pr. pensionist i 1.000 kr.	28,2	18,2	6,9	24,0	24,0	19,2	25,1	25,1	25,1	25,1
III. Aktivitetsoplysninger vedrørende udenlandsk refusion af faktiske udgifter til sygebehandling i DK af sikrede fra visse andre EU-/EØS- lande eller Schweiz. (mio. kr.)										
1. Antal behandlede/tilfælde ...	11.709	9.080	9.108	9.673	11.700	10.000	14.000	14.000	14.000	14.000
2. Udgifter i alt (mio. kr.).....	22,3	31,7	26,8	24,9	39,4	30,0	36,9	36,9	36,9	36,9
3. Gennemsnitlig udgift pr. tilfælde i 1000 kr.	1,9	3,4	2,9	2,6	3,4	3,0	2,6	2,6	2,6	2,6

Bemærkninger: Udgifterne i opgørelsen er foretaget af udbetalinger de pågældende år i modsætning til budgetspecificationen, som indeholder de udgiftsførte beløb .

20. Sygehjælpudgifter ved arbejdsskade i udlandet

Kontoen omfatter udgifter til sygehjælp i andre EU-/EØS-lande og Schweiz i arbejdsskade-tilfælde, da disse udgifter ikke kan dækkes af den arbejdsskadeforsikring, som i henhold til loven skal tegnes af arbejdsgiveren. Det skyldes, at der i henhold til arbejdsskadelovgivningen alene skal afholdes udgifter til sygehjælp i arbejdsskade-tilfælde, som ikke dækkes af det offentlige sundhedsvæsen. I henhold til EF-forordning 883/04 mm. og bilaterale sikringskonventioner skal den danske myndighed, som dækker sygehjælpudgifter i arbejdsskade-tilfælde i Danmark, også dække udgiften i udlandet.

16.43.04. International begravelseshjælp (Lovbunden)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
10. International begravelseshjælp							
Udgift	-	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
41. Overførselsudgifter til EU og øvrige udland	-	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

10. International begravelseshjælp

Der blev overført 0,1 mio. kr. årligt fra 2016 fra § 16.43.03. Sygesikring i øvrigt, jf. lov nr. 324 af 11. april 2012 med senere ændringer om lov om udbetaling Danmark til administration af Udbetaling Danmarks aktiviteter i forbindelse med international begravelseshjælp.

16.45. Apotekervæsen

Bevillingsforslagene under dette aktivitetsområde omfatter indtægter og udgifter vedrørende apotekervæsenets udligningsordning, jf. LB af 4. august 2008 om apoteksvirksomhed med senere ændringer. Det er i lov om apoteksvirksomhed fastsat, at udligningsordningen skal være statsfinansielt neutral.

16.45.01. Apotekervæsenets udligningsordning, bidrag (Lovbunden)

Kontoen omfatter indbetalinger vedrørende apotekervæsenets udligningsordning samt sektoraftgifter i medfør af LB af 4. august 2008 om lov om apoteksvirksomhed, med senere ændringer, og i forlængelse heraf bekendtgørelse nr. 233 af 5. marts 2014 om beregning og betaling af afgift og tilskud i henhold til lov om apoteksvirksomhed.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,0	-	-	-	-	-	-
Indtægtsbevilling	47,6	195,2	285,3	285,3	285,3	285,3	285,3
10. Apotekerafgift							
Udgift	0,0	-	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,0	-	-	-	-	-	-
Indtægt	47,6	195,2	285,3	285,3	285,3	285,3	285,3
30. Skatter og afgifter	47,6	195,2	285,3	285,3	285,3	285,3	285,3

10. Apotekerafgift

ad 30. Skatter og afgifter. Over kontoen oppebæres afgifter i henhold til § 3, § 6, stk. 2-6 og stk. 9-14 og § 8 i bekendtgørelse nr. 233 af 5. marts 2014 om beregning og betaling af afgift og tilskud i henhold til lov om apoteksvirksomhed.

Fra 2015 er der ændret opgørelsesmetode. Før 2015 var opgørelsesmetoden for kontoen summen af indbetalinger fratrukket summen af udbetalinger for de apoteker, der netto skulle indbetale afgift. Det anførte beløb før 2015 gav således udtryk for det beløb, som blev netto opkrævet hos apotekerne.

Fra 2015 opgøres kontoen som summen af alle indbetalinger fra apoteker i medfør af § 3, § 6, stk. 2-6 og stk. 9-14 og § 8 i bekendtgørelse om beregning og betaling af afgift og tilskud i henhold til lov om apoteksvirksomhed.

16.45.03. Apotekervæsenets udligningsordning, tilskud og erstatninger (Lovbunden)

Kontoen omfatter udbetalinger vedrørende apotekervæsenets udligningsordning samt sektorgodtgørelser i medfør af lov om apoteksvirksomhed, jf. LB nr. 855 af 4. august 2008 med senere ændringer, og i forlængelse heraf BEK nr. 233 af 5. marts 2014 om beregning og betaling af afgift og tilskud i henhold til lov om apoteksvirksomhed.

I medfør af apotekerlovens § 71 meddeles tilsagn for statsgarantier for lån til apotekere indenfor visse beløbsrammer, der fastsættes ved de årlige finanslove. Beløbsramme fastsættes til 125,0 mio. kr.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	49,7	193,0	285,3	285,3	285,3	285,3	285,3
10. Apotekstilskud							
Udgift	49,7	193,0	285,3	285,3	285,3	285,3	285,3
45. Tilskud til erhverv	49,7	193,0	285,3	285,3	285,3	285,3	285,3

10. Apotekstilskud

ad 45. Tilskud til erhverv. Over kontoen oppebæres tilskud i henhold til § 3, og §§ 9-17 og §§ 19-25 i bekendtgørelse nr. 223 af 5. marts 2014 om beregning og betaling af afgift og tilskud i henhold til lov om apoteksvirksomhed.

Fra 2015 er der ændret opgørelsesmetode. Før 2015 var opgørelsesmetoden for kontoen summen af udbetalinger fratrukket summen af indbetalinger for de apoteker, der netto skulle have udbetalt tilskud. Det anførte beløb før 2015 gav således udtryk for det beløb, som blev netto udbetalt til apotekerne.

Fra 2015 opgøres kontoen som summen af alle udbetalinger til apoteker mv. i medfør af § 3, og §§ 9-17 og §§ 19-25 i bekendtgørelse om beregning og betaling af afgift og tilskud i henhold til lov om apoteksvirksomhed.

Sygehuse mv.

16.51. Sygehuse

Bevillingsforslagene under dette aktivitetsområde omfatter højt specialiseret behandling i udlandet, puljer til at øge behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet og til at forbedre forholdene for sindslidende samt forskellige tilskud.

16.51.01. Pulje målrettet antibiotikaforbrug og resistens samt forebyggelse af infektioner i primær- og sekundærsektoren (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	7,5	-	-	-	-
10. Pulje målrettet antibiotikaforbrug og resistens samt forebyggelse af infektioner i primær- og sekundærsektoren							
Udgift	-	-	7,5	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	7,5	-	-	-	-

10. Pulje målrettet antibiotikaforbrug og resistens samt forebyggelse af infektioner i primær- og sekundærsektoren

Som led i Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 af november 2015 blev der afsat en pulje på 7,5 mio. kr. i 2016 til målrettet antibiotikaforbrug og resistens samt forebyggelse af infektioner i primær- og sekundærsektoren.

Midlerne kan eksempelvis anvendes til at undersøge brugen af de nuværende retningslinjer for hygiejne, hvilken del af retningslinjerne, der er mest effektive og hvordan indsatser på området kan forbedres. Midlerne målrettes regioner og kommuner.

16.51.02. Tilskud til Region Hovedstaden (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Der er i 2017 afsat i alt 32,9 mio. kr. til finansiering af de opgaver, som Region Hovedstaden har overtaget med virkning fra 1. juli 2012 som led i overførslen af Kennedy Centret til Region Hovedstaden.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	33,9	33,7	32,6	32,9	32,9	32,8	32,8
10. Tilskud til fragilt X-syndromet og medfødte sygdomme i energistofskiftet							
Udgift	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
15. Tilskud til center for Rett syndrom							
Udgift	6,0	6,0	5,9	6,0	6,0	6,0	6,0
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	6,0	6,0	5,9	6,0	6,0	6,0	6,0
20. Tilskud til landsdækkende internetbaseret reg. af synshandicap og behov for svagsynoptik							
Udgift	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
25. Tilskud til Øjenklinikken samt Synsregistret/optiske hjælpemidler							
Udgift	11,1	11,0	10,9	11,0	11,0	10,9	10,9
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	11,1	11,0	10,9	11,0	11,0	10,9	10,9
30. Tilskud til renter							
Udgift	5,4	5,5	5,5	5,6	5,6	5,6	5,6
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	5,4	5,5	5,5	5,6	5,6	5,6	5,6
35. Tilskud til forskningsopgaver							
Udgift	4,9	4,8	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	4,9	4,8	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	5,3
I alt	5,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret .

10. Tilskud til fragilt X-syndromet og medfødte sygdomme i energistofskiftet

Der er i 2017 afsat 4,3 mio. kr. til finansiering af tilskud til fragilt X-syndromet og medfødte sygdomme i energistofskiftet. Aktiviteten finansieres permanent af satspuljemidler, der er overført fra § 16.33.09.30. Fragilt X-syndromet og medfødte sygdomme i energistofskiftet som led i overførslen af Kennedy Centret til Region Hovedstaden med virkning fra 1. juli 2012.

15. Tilskud til center for Rett syndrom

Der er i 2017 afsat 6,0 mio. kr. til finansiering af Center for Rett syndromet.

20. Tilskud til landsdækkende internetbaseret reg. af synshandicap og behov for svagsyns-optik

Der er i 2017 afsat 2,1 mio. kr. til finansiering af landsdækkende internetbaseret registrering af af synshandicap og behov for svagsynsoptik.

25. Tilskud til Øjenklinikken samt Synsregistret/optiske hjælpemidler

Der er i 2017 afsat 11,0 mio. kr. til finansiering af øjenklinikken samt Synsregistret/optiske hjælpemidler.

30. Tilskud til renter

Der er i 2017 afsat 5,6 mio. kr. til betaling af renter som følge af, at Region Hovedstaden har overtaget Kennedy Centrets domicil som led i overførslen af Kennedy Centret til Region Hovedstaden med virkning fra 1. juli 2012.

35. Tilskud til forskningsopgaver

Der er i 2017 afsat 3,9 mio. kr. til forskningsopgaver, som overtages af Region Hovedstaden som led i overførslen af Kennedy Centret til Region Hovedstaden med virkning fra 1. juli 2012.

16.51.03. Tilskud til forskningsopgaver (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	66,6	67,6	67,8	68,1	68,1	68,1	68,1
10. Tilskud til bioteknologisk forskning							
Udgift	6,4	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	4,8	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,6	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
15. Tilskud til referencecenter for Creutzfeld-Jacob							
Udgift	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,0	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
20. Tilskud til Finsenslaboratoriet							
Udgift	16,3	16,5	16,6	16,7	16,7	16,7	16,7
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	12,2	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	4,1	16,5	16,6	16,7	16,7	16,7	16,7
25. Tilskud til Bartholin/Biocenter							
Udgift	6,9	7,0	7,1	7,2	7,2	7,2	7,2
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	5,2	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,7	7,0	7,1	7,2	7,2	7,2	7,2

30. Tilskud til CMRC							
Udgift	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	4,1	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,4	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
35. Tilskud til Institut for Sygdomsforebyggelse							
Udgift	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	3,8	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,3	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
40. Tilskud til Arbejdsmedicinsk Klinik							
Udgift	6,9	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	5,2	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,7	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
45. Tilskud til Cochrane mv.							
Udgift	17,0	17,5	17,5	17,6	17,6	17,6	17,6
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,5	0,8	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	12,4	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	4,1	16,7	17,5	17,6	17,6	17,6	17,6

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,0
I alt	0,0

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 0,3 mio. kr.

10. Tilskud til bioteknologisk forskning

Der er i 2017 afsat 6,5 mio. kr. til finansiering af tilskud til Rigshospitalets bioteknologiske forskning.

I henhold til folketingsbeslutning fra 1987 om videreførsel af den bedste bioteknologiske forskning efter udløbet af programbevillingerne til "BIOTEK I", "BIOTEK II" og "Opfølgning på BIOTEK II" er der fra 2000 indarbejdet en permanent bevilling til bioteknologisk forskning på Rigshospitalet.

15. Tilskud til referencecenter for Creutzfeld-Jacob

Der er i 2017 afsat 2,6 mio. kr. til finansiering af et nationalt diagnostisk referencecenter for Creutzfeld-Jacob sygdom og andre prionsygdomme i Danmark på Rigshospitalet, jf. akt. 157 af 4. april 2001.

20. Tilskud til Finsenslaboratoriet

Der er i 2017 afsat 16,7 mio. kr. til finansiering af Finsenslaboratoriets aktiviteter. Finsenslaboratoriet er et kræftforskningslaboratorium, hvis formål er at udføre basal, eksperimentel kræftforskning samt at søge de eksperimentelt opnåede resultater overført til klinisk anvendelse. Laboratoriets forskning er centreret omkring vævsnedbrydende proteaser og kræftcellespredning, ligesom man forsøger at udvikle nye behandlinger af kræftpatienter med anvendelse af proteasehæmmere samt at udvikle nye diagnostiske metoder baseret på egne forskningsresultater.

25. Tilskud til Bartholin/Biocenter

Der er i 2017 afsat 7,2 mio. kr. til finansiering af de aktiviteter, som varetages af Bartholininstituttet. Bartholininstituttet er en eksperimentel kræftforskningsenhed under Rigshospitalet, der tillige forsker i diabetes og anvendelse af immunologiske, biokemiske og molekylærbiologiske metoder. Instituttet beskæftiger knapt 40 medarbejdere, hvoraf ca. halvdelen er videnskabelige medarbejdere.

30. Tilskud til CMRC

Der er i 2017 afsat 5,5 mio. kr. til finansiering af Copenhagen Muscle Research Center (CMRC), som sammen med dets laboratorier og dets fokus på neuromuskulær grundforskning udgør det infrastrukturelle grundlag for den meget betydende muskelforskning, der foregår i København.

35. Tilskud til Institut for Sygdomsforebyggelse

Der er i 2017 afsat 5,0 mio. kr. til finansiering af de aktiviteter, der varetages af Institut for Sygdomsforebyggelse.

Institut for Sygdomsforebyggelse blev grundlagt i 1992 som en forskningsinstitution under Hovedstadens Sygehusfællesskab. Instituttets overordnede mål er at forske og undervise i psykiatrisk og somatisk sygdom og helbred og andre epidemiologiske problemer i Danmark og internationalt.

40. Tilskud til Arbejdsmedicinsk Klinik

Der er i 2017 afsat 7,0 mio. kr. til finansiering af de aktiviteter, der varetages af Arbejdsmedicinsk Klinik.

Arbejdsmedicinsk Klinik på Bispebjerg Hospital varetager en række landsdækkende opgaver og tager imod patienter til arbejds- og miljømedicinsk udredning og behandling.

Ca. 75 pct. af klinikkens kapacitet vedrører giftinformation for sundhedspersonale, diverse statslige aktiviteter samt forskning og udvikling.

45. Tilskud til Cochrane mv.

Der er i 2017 afsat 17,6 mio. kr. til finansiering af Cochrane og Copenhagen Trail Unit (CTU).

Aktiviteterne indenfor Cochrane området omfatter bl.a. udarbejdelse af systematiske oversigter over sundhedsvæsenets interventioner, forebyggelse af sygdomme, diagnostik, behandling og pleje. CTU understøtter og udfører videnskabeligt relevante kliniske forsøg, bl.a. som led i Cochrane-samarbejdet. I de afsatte midler fra 2009 og fremefter indgår 0,5 mio. kr. til finansiering af gratis adgang for alle til Cochrane-biblioteket.

16.51.05. Pulje til NSF-patienter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1,4	0,6	-	-	-	-	-
10. Pulje til NSF-patienter							
Udgift	1,4	0,6	-	-	-	-	-
44. Tilskud til personer	1,4	0,6	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	10,5
I alt	10,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 9,4 mio. kr.

10. Pulje til NSF-patienter

I henhold til akt. 164 af 14. juni 2011 blev der afsat 20 mio. kr. i 2011 til finansiering af tilskud til nyrepatienter, der har fået sygdommen nefrogen systisk fibrose (NSF patienter).

I henhold til akt. 52 af 10. december 2015 blev der afsat 10 mio. kr. i 2015 til videreførelse af finansiering af tilskud til nyrepatienter, der har fået sygdommen nefrogen systisk fibrose (NSF patienter).

16.51.06. Forgiftningsrådgivning (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Hovedkontoen omfatter udgifter til drift af forgiftningsrådgivning på Bispebjerg Hospital.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	9,3	9,4	9,5	9,6	9,6	9,6	9,6
10. Forgiftningsrådgivning							
Udgift	9,3	9,4	9,5	9,6	9,6	9,6	9,6
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	7,0	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	2,3	9,4	9,5	9,6	9,6	9,6	9,6

10. Forgiftningsrådgivning

Der er i 2017 afsat 9,6 mio. kr. til finansiering af merudgifterne ved drift af åben forgiftningsrådgivning på Bispebjerg Hospital.

Formålet med den åbne forgiftningsrådgivning er at forbedre servicen over for borgere, der ønsker hurtig rådgivning herom. Rådgivningen vil bl.a. omfatte oplysninger om modgift i forhold til livstruende forgiftning, f.eks. som følge af arbejdsulykker, børn der har indtaget giftige bær, husholdningsprodukter eller lignende.

16.51.08. Styrket indsats for børn og unge som pårørende (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	-	4,3	0,5	-	-
10. Styrket indsats for børn og unge som pårørende							
Udgift	-	-	-	4,3	0,5	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	-	4,3	0,5	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	4,2
I alt	4,2

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 4,2 mio. kr.

10. Styrket indsats for børn og unge som pårørende

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 var der enighed om at udvide formålet med de afsatte midler på kontoen, således at midlerne omfatter børn til forældre, der enten har en psykisk eller alvorlig somatisk sygdom. Der er afsat 9 mio. kr. til anvendelse i perioden 2016-2018, hvoraf 4,2 mio. kr. vedrører midler, der er afsat i 2015.

Formålet med puljen er at opspore eller helt undgå mistrivsel hos barnet, som måtte opstå i forbindelse med forældres sygdomsforløb. Der vil blive lagt vægt på, at de projekter, der opnår midler fra ansøgningspuljen, bygger videre på allerede eksisterende initiativer og erfaringer fra lignende projekter samt udbredelse af kendskabet til de oparbejdede erfaringer og tilgængelige ressourcer.

Puljen kan ansøges af kommuner, regioner og private organisationer.

16.51.09. Tilskud fra ABT-fonden - Anvendt Borgernær Teknologi (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	-	-	-	-	-
10. Teknologiprojekt i forbindelse med investeringer i arbejdskraft-besparende teknologi							
Udgift	-	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,3
I alt	0,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret.

10. Teknologiprojekt i forbindelse med investeringer i arbejdskraftbesparende teknologi

Over kontoen finansieres udgifter vedrørende projektet "Bred anvendelse af teletolkning pr. videokonference i hele sundhedsvæsenet".

Initiativet er blevet finansieret fra § 35.11.10. Investeringer i arbejdskraftbesparende teknologi og nye arbejds- og organisationsformer.

16.51.10. Styrket indsats for sindslidende - Handlingsplan for psykiatri (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,6	-0,2	2,0	2,0	2,0	2,0	-
20. Pulje til flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien							
Udgift	-0,4	-2,9	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,4	-2,9	-	-	-	-	-
30. Afstigmatiseringskampagne							
Udgift	2,4	2,5	2,0	2,0	2,0	2,0	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	2,4	2,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	2,0	2,0	2,0	2,0	-
40. Pulje til forsøg med "Den gode psykiatriske afdeling"							
Udgift	-1,0	0,1	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,4	0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-1,3	-	-	-	-	-	-
50. Pulje til støtte og bistand til personer med debuterende sindslidelser							
Udgift	-0,4	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,4	-	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	4,2
I alt	4,2

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 1,4 mio. kr.

20. Pulje til flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009 blev der afsat i alt 255 mio. kr. fordelt med 45 mio. kr. i 2010, 65 mio. kr. i 2011, 75 mio. kr. i 2012 og 70 mio. kr. i 2013 og fremefter til en ansøgningspulje til oprettelse af flere opsøgende og udgående teams for psykiatriske patienter inkl. finansiering af forsøgsordningen om tvungen opfølgning efter udskrivning, herunder evaluering af ordningen. Midlerne er fra 2014 overført til bloktilskuddet.

Regionerne peger i deres psykiatriplaner på, at der er behov for fortsat udbygning af udgående teamfunktioner målrettet forskellige patientgrupper.

30. Afstigmatiseringskampagne

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009 blev der afsat i alt 12,2 mio. kr. i 2010 til en særlig indsats for oplysning om og afstigmatisering af psykisk sygdom. Puljen udmøntes med 5 mio. kr. i 2010, 5 mio. kr. 2011 og 2,2 mio. kr. i 2012.

Oplysning og afstigmatisering har betydning for, at personer med psykiske problemer tidligere henvender sig, tidligere diagnosticeres og tidligere kommer i behandling for psykisk sygdom.

Det er endvidere vist, at stigmatisering og diskriminering er hæmmende faktorer for patientens bedring. Afstigmatisering, bekæmpelse af myter, tabuer og fordomme hos den enkelte patient, de pårørende og hos fagpersoner kan fremme en tidlig indsats og bedre bedring.

Underkontoen blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2013 forhøjet med 7,1 mio. kr. i perioden 2013-2016 fordelt med 1,1 mio. kr. i 2013 og 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2016 til fortsættelse af den nationale del af "EN AF OS"-kampagnen, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013.

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev underkontoen forhøjet med 6 mio. kr. i perioden 2017-2019 fordelt med 2 mio. kr. årligt i perioden 2017-2019 til fortsættelse af den nationale del af EN AF OS -kampagnen.

40. Pulje til forsøg med "Den gode psykiatriske afdeling"

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009 blev der afsat i alt 32 mio. kr. fordelt med 20 mio. kr. i 2010, 10 mio. kr. i 2011 og 2 mio. kr. i 2012 til en ansøgningspulje til kvalitetsprojektet for "Den gode psykiatriske afdeling". Midlerne tilføres regionerne på baggrund af ansøgninger.

Kvalitetsprojektet for "Den gode psykiatriske afdeling" igangsættes, således at der kan skabes højere kvalitet i form af gode behandlingsalliancer, gode og holdbare behandlingsresultater, høj patient- og pårørendetilfredshed og mindre tvang. I projektet skal der fokuseres på kompetenceudvikling og efteruddannelse af personalet.

Partierne bag aftalen er enige om, at erfaringer og resultater fra projektet skal dokumenteres og evalueres med henblik på at kunne videreføre disse som inspiration og værktøjer for kvalitetsudvikling på andre psykiatriske afdelinger, hvorfor der særskilt afsættes midler hertil i 2012.

Forsøget med "Den gode psykiatriske afdeling" skal ses i sammenhæng med projektet "Den gode udskrivning" på det sociale område.

Projektet udmøntes og gennemføres af Sundhedsstyrelsen, som koordinerer og sikrer sammenhæng til projekt "Den gode udskrivning" på det sociale område.

16.51.11. Pulje til mindre vedligeholdelsesprojekter på sygehusene (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	-	-	-	-	-
10. Pulje til mindre vedligeholdelsesprojekter på sygehusene							
Udgift	-	-	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,4
I alt	1,4

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret.

10. Pulje til mindre vedligeholdelsesprojekter på sygehusene

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2010.

16.51.12. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	-	-	-	-	-
10. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger							
Udgift	-	-	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,5
I alt	1,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 1,5 mio. kr.

10. Udbredelse af IT-understøttelse til akuthjælperordninger

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014 blev der afsat 1,5 mio. kr. i 2015 til anvendelse i 2016 og 2017 til fremme af udbredelsen af IT-systemer, der kan understøtte regionernes akuthjælperordninger.

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 er der enighed om at udvide formålet med de afsatte midler, således at midlerne omfatter et mere generelt kvalitetsløft af akuthjælperordningerne, bl.a. med fokus på uddannelse af akuthjælperne.

I alle regioner findes frivillige akuthjælperordninger, som kan give patienten den første, livreddende indsats i tilfælde af f. eks. hjertestop, indtil ambulancen når frem. Akuthjælperne er organiseret og uddannet lokalt i de enkelte regioner, og regionerne anvender forskellige løsninger til at tilkalde akuthjælperne.

16.51.14. "Lær at leve med" - program for angst og depression (tekstanm. 101)

(Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	2,2	0,6	-	-	-	-	-
10. "Lær at leve med" - program for angst og depression							
Udgift	2,2	0,6	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,6	0,6	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,7	-	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,4
I alt	0,4

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 0,6 mio. kr.

10. "Lær at leve med" - program for angst og depression

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010 blev der afsat i alt 7,5 mio. kr. fordelt med 1,5 mio. kr. årligt i 2011-2013 og 3,0 mio. kr. i 2014 til et "Lær at leve med" - program målrettet personer med angst og depression til styrkelse af kommunernes tilbud til borgere, der har behov for værktøjer til at håndtere hverdagen og egen livssituation, og dermed forbedre mulighederne for, at den enkelte borger kan vedblive med at være en bidragende del af arbejdsmarkedet og det øvrige samfund.

For at sikre den sundhedsfaglige forankring og metodemæssig kvalitet i den konkrete udvikling af et "Lær at leve med"- program for depressions- og angstsygdomme nedsættes en styregruppe i Sundhedsstyrelsen.

16.51.15. Pulje til centrale initiativer i psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	13,6	-0,7	-	-	-	-	-
10. Gennembrudsprojekt om nedbringelse af tvang							
Udgift	6,4	0,7	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,7	0,7	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	5,7	-	-	-	-	-	-
20. Videnscenter for Oligofreni							
Udgift	3,0	-1,4	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	3,0	-1,4	-	-	-	-	-
30. PsykiatriFondens Ungdomsprojekt							
Udgift	1,1	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,1	-	-	-	-	-	-
40. Forebyggelse af uventede dødsfald i psykiatrien							
Udgift	3,1	-	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	3,1	-	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	3,1
I alt	3,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,7 mio. kr.

10. Gennembrudsprojekt om nedbringelse af tvang

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010 blev der afsat i alt 18,6 mio. kr. (2011-pl) fordelt med 1,4 mio. kr. i 2011, 5,6 mio. kr. i 2012, 5,3 mio. kr. i 2013 og 6,3 mio. kr. i 2014 til et projekt om nedbringelse af brug af tvang i psykiatrien med afsæt i de gode erfaringer fra gennembruds-metoden og med særligt fokus på aktiviteter herunder motion som redskab. Projektet er afsluttet og omfattede almenpsykiatrien, retspsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien.

20. Videnscenter for Oligofreni

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010 blev der afsat i alt 12,0 mio. kr. (2011-pl) fordelt med 3,0 mio. kr. årligt i perioden 2011-2014 til videreførelse af Videnscenter for Psykiatri og Udviklingshæmning.

Videnscenter for Psykiatri og Udviklingshæmning er det eneste landsdækkende videnscenter vedrørende mennesker med udviklingshæmning og psykisk sygdom. Videnscenteret løser en vigtig opgave i forhold til en gruppe mennesker, som er meget udsatte ved at være udviklingshæmmede og samtidig lider af en psykisk sygdom. Der er tale om en forholdsvis lille gruppe mennesker, hvor den viden og ekspertise, der findes om behandlingen af denne gruppe, samles et sted i landet. Så kan man derfra forestå undersøgelse og behandling, forske inden for området og viderefremme den nyeste viden og ekspertise.

30. PsykiatriFondens Ungdomsprojekt

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010 blev der afsat i alt 4,4 mio. kr. (2011-pl) fordelt med 3,3 mio. kr. i 2011 og 1,1 mio. kr. i 2014 til videreførelse og udvidelse af PsykiatriFondens Ungdomsprojekt. Midlerne udmøntes med 1,1 mio. kr. årligt i aftaleperioden.

PsykiatriFondens Ungdomsprojekt blev igangsat i 2007. Formålet med projektet er at tilbyde unge på ungdomsuddannelser og produktionsskoler undervisning i psykisk sundhed, at tilbyde sårbare og frafaldstruede elever psykologisk rådgivning samt tilbyde lærere og studievejledere opkvalificerende kurser med fokus på støtte til sårbare unge for dermed at mindske frafald blandt eleverne pga. personlige problemer.

Projektet har i perioden 2007-2010 været finansieret af Sundheds- og Ældreministeriet, Socialministeriet samt Undervisningsministeriet.

40. Forebyggelse af uventede dødsfald i psykiatrien

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010 blev der afsat i alt 13,6 mio. kr. (2011-pl) fordelt med 2,7 mio. kr. i 2011, 3,8 mio. kr. i 2012, 4,0 mio. kr. i 2013 og 3,1 mio. kr. i 2014 til forebyggelse af uventede dødsfald i psykiatrien.

Der arbejdes flere steder i psykiatrien med at reducere livsstilsbetingede risikofaktorer, og Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en rapport om forsøg med fysisk aktivitet i psykiatrien samt udsendt en vejledning om anvendelse af antipsykotiske lægemidler til voksne.

Af de afsatte midler i 2011 anvendes 0,5 mio. kr. til, at Sundhedsstyrelsen, med inddragelse af relevante fagfolk fra f.eks. Psykiatrisk Center København, udarbejder en plan for, hvad der kan gøres for at forebygge dødsfald i psykiatrien. Efterfølgende afsættes en ansøgningspulje til at sikre implementering af anbefalingerne.

16.51.16. Rehabiliteringstilbud for Parkinson patienter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	3,3	6,8	-	-	-	-	-
10. Rehabiliteringstilbud for Parkinson patienter							
Udgift	3,3	6,8	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	3,3	6,8	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,5
I alt	0,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret .

10. Rehabiliteringstilbud for Parkinson patienter

Der blev afsat i alt 12,8 mio. kr. i perioden 2011-2014 fordelt med 3,2 mio. kr. årligt til specialiserede rehabiliteringstilbud til patienter med Parkinson sygdom som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011.

Der er mellem aftaleparterne enighed om i en forsøgsperiode på 4 år at muliggøre, at patienter med Parkinsons sygdom får adgang til et specialiseret rehabiliteringstilbud inden for en fastsat økonomisk ramme.

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014 blev der afsat 6,8 mio. kr. i 2015 til perioden 2015-2016 til videreførelse af specialiseret rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter. En forlængelse af det igangværende projekt med rehabiliteringstilbud til parkinsonpatienter, som har været i gang siden 2011, med yderligere 2 år er afgørende for, at der for alle projektets delelementer kan opnås mere viden om resultatet.

Medio 2015 foreligger en evaluering af projektet, som kan danne baggrund for drøftelser af en evt. videreførelse af projektet i 2017 og frem.

16.51.17. Diverse tilskud (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	21,6	21,8	22,2	22,3	22,3	22,2	22,2
10. Videncenter for Rehabilitering og Palliation							
Udgift	19,6	20,0	20,2	20,3	20,3	20,2	20,2
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	19,6	20,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	20,2	20,3	20,3	20,2	20,2
20. Børn som pårørende							
Udgift	-	-0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-0,1	-	-	-	-	-
30. Styrket monitorering og kvalitetsudvikling							
Udgift	2,0	1,8	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	2,0	1,8	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,8
I alt	1,8

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret .

10. Videncenter for Rehabilitering og Palliation

Der blev afsat 4,0 mio. kr. årligt fra 2012 (2011-pl) og fremefter til Palliativt Videncenter og 15 mio. kr. årligt fra 2012 (2011-pl) til RehabiliteringsCenter Dallund. Aktiviteterne på RehabiliteringsCenter Dallund og Palliativt Videncenter blev fra 2012 sammentænkt i et nyt Videncenter for Rehabilitering og Palliation. Centret består af en forsknings- og udviklings funktion, hvor Region Syddanmark er driftsansvarlig, samt en formidlings- og dokumentationsfunktion, som driftsorganisatorisk tilknyttes Institut for Sundhedstjenesteforskning på Syddansk Universitet, der bl.a. består af det Nationale Forskningscenter for Kræftrehabilitering (NFK) og Forskningsenheden for Almen Praksis.

20. Børn som pårørende

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2015.

30. Styrket monitorering og kvalitetsudvikling

Der blev afsat 2,0 mio. kr. årligt fra 2011 og fremefter til styrkelse af monitorering og kvalitetsudvikling på kræftområdet i regi af de i alt 18 Danske Multidisciplinære Cancer Grupper (DMCG'er), herunder til anvendelse af de kliniske kvalitetsdatabaser i den nationale monitorering på kræftområdet.

DMCG'erne er ansvarlige for en række kræftspecifikke kvalitetsdatabaser, der udgør centrale instrumenter i forskning og kvalitetsudvikling på kræftområdet.

16.51.18. Rehabilitering/genoptræning for udsatte patienter med hjerneskade (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	41,8	-1,8	-	-	-	-	-
10. Rehabilitering/genoptræning for udsatte patienter med hjerneskade							
Udgift	41,8	-1,8	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	41,8	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-1,8	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	2,0
I alt	2,0

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 2,3 mio. kr.

10. Rehabilitering/genoptræning for udsatte patienter med hjerneskade

Der blev afsat 30,0 mio. kr. i 2011 og 40,0 mio. kr. (2011-pl) årligt i perioden 2012-2014 til udsatte patienter med hjerneskader som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om finansloven for 2011 af november 2010.

Midlerne afsættes til løft af indsatsen på genoptrænings- og rehabiliteringsområdet for patienter, som har været igennem lange og alvorlige sygdomsforløb. Et vigtigt led heri er, at patienterne tilbydes et sammenhængende rehabiliteringsforløb af høj faglig kvalitet.

I perioden 2011-2014 er der i alt overført 4,0 mio. kr. til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen til Sundhedsstyrelsens faglige vejledning og retningslinjer for en styrket indsats for hjerneskadedramte.

16.51.19. Pulje til styrket indsats for unge med hjerneskade (tekstamm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	22,7	22,9	-	-	-	-	-
10. Pulje til styrket indsats for unge med hjerneskade							
Udgift	22,7	22,9	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	22,7	22,9	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	3,6
I alt	3,6

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 1,1 mio. kr.

10. Pulje til styrket indsats for unge med hjerneskade

Der blev afsat 25 mio. kr. (2012-pl) årligt i perioden 2012-2015 til styrket indsats for unge med hjerneskade, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller om sundhed af maj 2011.

Midlerne blev afsat til en målrettet indsats med henblik på, at unge med hjerneskade hurtigere får genoptræning og rehabilitering. Formålet er, at unge patienter med hjerneskade bedst muligt generhverver deres tabte funktioner, således at de på bedste måde kan klare dagligdagen, deltage i det sociale liv og eventuelt vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Der er overført 1,5 mio. kr. årligt i 2014 og 2015 til kommunernes bloktilskud, jf. akt. 125 af 28. juni 2013.

16.51.20. Etablering af Neurorehabiliteringscenter på Glostrup Hospital (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	12,7	12,9	-	-	-	-	-
10. Etablering af Neurorehabiliteringscenter på Glostrup Hospital							
Udgift	12,7	12,9	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	12,7	12,9	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	12,8
I alt	12,8

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret.

10. Etablering af Neurorehabiliteringscenter på Glostrup Hospital

Der blev afsat 12,5 mio. kr. (2012-pl) årligt i perioden 2012-2015 til støtte for etablering af et nyt samlet specialiseret neurorehabiliteringscenter på Glostrup Hospital, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller om sundhed af maj 2011.

Her samles de nuværende rehabiliteringsenheder Klinik for rygmarsvsskade i Hornbæk og afsnit for traumatisk hjerneskadede på Hvidovre Hospital i en fælles neurorehabiliteringsenhed for både rygmarsvsskade og hjerneskaderehabilitering. Med den nye enhed etableres et samlet og stærkt fagligt miljø for specialiseret neurorehabilitering til gavn for patienterne.

16.51.21. Transplantationsvirksomhed mv. (tekstanm. 105) (Lovbunden)

På kontoen afholdes udgifter til godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste mv. til nyre-, knoglemarvs- og leverdonorer.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	6,7	8,6	6,1	6,2	6,2	6,2	6,2
10. Transplantationsvirksomhed mv.							
Udgift	6,7	8,6	6,1	6,2	6,2	6,2	6,2
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	6,7	8,6	6,1	6,2	6,2	6,2	6,2

10. Transplantationsvirksomhed mv.

Finansudvalget har ved akt. 315 af 20. april 1977 tiltrådt, at der kan ydes nyre-, knoglemarvs- og leverdonorer fuld godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste og udgifter, der kan henføres til nyre-, knoglemarvs- eller leverafgivelse, forundersøgelse af den pågældendes egnethed som donor eller et begrænset antal efterkontroller. Der kan ligeledes ydes erstatning til nyre-, knoglemarvs- eller leverafgiverne, eller deres efterladte i tilfælde, der ikke er omfattet af LB nr. 1113 af 7. november 2011 om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet med senere ændringer, hvis nyre-, knoglemarvs- eller leverafgivelsen, den nødvendige forundersøgelse eller et begrænset antal efterkontroller med rimelighed kan antages at have ført til midlertidig eller varig legemsbeskadigelse eller død. Godtgørelsen eller erstatningen ydes af behandlende sygehus, som herefter modtager refusion fra Sundhedsstyrelsen. Endvidere afholdes tilskud til Det Europæiske Dialyse- og Transplantationsregister.

16.51.22. Pulje til facilitering af løsninger på det præhospitale område mv. i udkantssområder med store afstande (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	95,4	5,8	35,5	15,7	15,7	15,7	15,7
10. Pulje til facilitering af løsninger på det præhospitale område mv.							
Udgift	-0,8	-1,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,8	-1,1	-	-	-	-	-
25. National Helikopterordning							
Udgift	64,1	-8,6	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	64,1	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-8,6	-	-	-	-	-

30. Pulje til styrket akutindsats							
Udgift	16,8	-	20,0	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	16,8	-	20,0	-	-	-	-
40. Fødeafdelingen på Holstebro Sygehus							
Udgift	15,3	15,5	15,5	15,7	15,7	15,7	15,7
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	15,3	15,5	15,5	15,7	15,7	15,7	15,7

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	22,3
I alt	22,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 9,7 mio. kr.

10. Pulje til facilitering af løsninger på det præhospitale område mv.

Puljen blev etableret med Aftale mellem den daværende VK-regering, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om finansloven for 2009 af november 2008 og Aftale mellem den daværende VK-regering og Dansk Folkeparti om finansloven for 2010 af november 2009. I takt med etableringen af den nye sygehusstruktur med en samling af den specialiserede behandling på færre sygehuse, skal der ske en styrkelse af den præhospitale og nære indsats. Strukturomlægningen skal gennemføres på en måde, der sikrer, at befolkningens behov for behandling og tryghed er tilgodeset.

25. National Helikopterordning

Som led i styrkelsen af den præhospitale indsats etableres inden for de afsatte midler en national lægehelikopterordning med 3 døgnbemandede lægehelikoptere, med placering i henholdsvis Skive, Billund og Ringsted, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering og Enhedslisten om finansloven for 2013 af november 2012. Den nationale lægehelikopterordning forudsættes administreret af regionerne, som en integreret del af regionernes samlede præhospitale indsats med ambulancer og akutbiler mv. Etableringen af den nationale helikopterordning forudsætter en udbudsproces. På den baggrund forventes en varig ordning at kunne gå i drift fra primo oktober 2014. De to nuværende forsøgsordninger i Karup og Ringsted er forlænget, indtil den varige ordning går i drift.

Kontoen blev i forbindelse med ændringsforslagene for 2013 nedskrevet med 39,7 mio. kr. i 2013 som følge af, at den varige ordning på grund af udbudsprocedure først idriftsættes primo oktober 2014.

Der blev i 2014 overført 52,2 mio. kr. til regionernes bloktilskud, og fra 2015 og fremefter er bevillingen overført til regionernes bloktilskud, jf. akt. 125 af 28. juni 2013.

30. Pulje til styrket akutindsats

For at styrke akutindsatsen yderligere prioriteres de afsatte midler som en ansøgningspulje til en styrket akutindsats i de områder af landet, hvor der på grund af placeringen af de tre lægehelikoptere i en ny, national lægehelikopterordning vil være relativt lang responstid med lægehelikopter, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering og Enhedslisten om finansloven for 2013 af november 2012. Midlerne kan bl.a. anvendes til støtte til akutbiler og akutlægebiler. Den endelige udmøntning af midlerne til konkrete projekter drøftes mellem aftaleparterne. Midlerne blev udmøntet i 2013.

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om

udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat en pulje på 20 mio. kr. i 2016 til at styrke den regionale akutindsats i områder med lang responstid.

Det akutte beredskab i regionerne er styrket de senere år, bl.a. med en landsdækkende lægehelikopterordning. Der ønskes med de afsatte midler en styrkelse af den akutte indsats i landets yderområder med fokus på de områder, hvor der pga. akutlægehelikopternes placering vil være relativt lang responstid med akutlægehelikopter.

Midlerne kan søges af regioner og bl.a. anvendes til støtte til akutbiler og akutlægebiler.

40. Fødeafdelingen på Holstebro Sygehus

Der blev afsat 15,0 mio. kr. (2012-pl) årligt fra 2012 til at understøtte, at fødeafdelingen på Holstebro Sygehus bibeholdes frem til den nye sygehusstruktur er på plads, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller om sundhed af maj 2011.

16.51.23. Pilotprojekt vedrørende socialt udrykningskøretøj (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	2,7	2,3	-	-	-	-
10. Pilotprojekt vedrørende socialt udrykningskøretøj							
Udgift	-	2,7	2,3	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	2,7	2,3	-	-	-	-

10. Pilotprojekt vedrørende socialt udrykningskøretøj

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014 blev der afsat 2,7 mio. kr. i 2015 og 2,3 mio. kr. i 2016 til afprøvning af et pilotprojekt med et socialt udrykningskøretøj i hovedstadsområdet. De afsatte midler skal derfor være med til at støtte afprøvningen af et socialt udrykningskøretøj i hovedstadsområdet, der er bemannet med en kommunal medarbejder med socialfaglige kompetencer og f.eks en paramediciner. Det sociale udrykningskøretøj vil kunne aflaste det præhospitale beredskab, udgøre et kvalitetsløft i forhold til målgruppen og yde en opsøgende og forebyggende indsats.

Det er vigtigt, at det sociale udrykningskøretøj er tæt integreret med regionens og kommunens øvrige tiltag for målgruppen samt det øvrige præhospitale beredskab. Det forudsættes derfor, at såvel region som kommune medfinansierer projektet.

16.51.24. Specialiseret behandlingstilbud målrettet fysisk sårede veteraner (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	5,0	4,9	4,9	5,0	5,0	5,0	5,0
10. Specialiseret behandlingstilbud målrettet fysisk sårede veteraner							
Udgift	5,0	4,9	4,9	5,0	5,0	5,0	5,0
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	4,9	4,9	5,0	5,0	5,0	5,0
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	5,0	-	-	-	-	-	-

10. Specialiseret behandlingstilbud målrettet fysisk sårede veteraner

Der er i 2017 afsat 5,0 mio. kr. til finansiering af specialiseret behandlingstilbud målrettet fysisk sårede veteraner. Fysisk sårede veteraner har ofte meget komplicerede og omfattende skader, der medfører lange genoptræningsperioder. Der ansættes derfor yderligere personale på Rigshospitalets afdelinger involveret i genoptræning af skadede soldater, og der anskaffes yderligere genoptræningsudstyr. Danske behandleres kompetencer inden for genoptræning styrkes gennem erfaringsudveksling med udenlandske behandlere.

16.51.25. Pulje til pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

BV 2.10.5

Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	12,7	13,1	15,9	-	-	-	-
10. Pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien							
Udgift	12,7	13,1	15,9	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	12,7	13,1	15,9	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	6,4
I alt	6,4

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet forøget med 2,6 mio. kr.

10. Pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013 blev der afsat i alt 64,4 mio. kr. (2013-pl) fordelt med 17,6 mio. kr. i 2013 og 15,6 mio. kr. årligt i perioden 2014-2016. Midlerne blev afsat som en ansøgningspulje til pilotprojekter om brugerstyrede senge i psykiatrien med inspiration fra erfaringerne fra Norge. Af midlerne kan regionerne søge om tilskud på 0,75 mio. kr. pr. brugerstyret seng.

16.51.26. Pulje til fremme af unges mentale sundhed (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at overføre i alt 3,0 mio. kr., heraf højst 2/3 som lønsum, til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen fra § 16.51.26. Pulje til fremme af unges mentale sundhed til udvikling og evaluering af et program til undervisning af sårbare unge med henblik på fremme af mental sundhed og forebyggelse af angst og depression.

BV 2.10.5

Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	8,6	8,3	7,1	-	-	-	-
10. Fremme af unges mentale sundhed							
Udgift	8,6	8,3	7,1	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	1,0	0,8	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	7,6	7,5	7,1	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,8
I alt	1,8

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 1,4 mio. kr.

10. Fremme af unges mentale sundhed

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013 blev der afsat i alt 26,0 mio. kr. (2013-pl) i perioden 2013-2016. De afsatte midler er fordelt med 5,0 mio. kr. i 2013 og 7,0 mio. kr. årligt i 2014-2016 til en ansøgningspulje til udvikling, afprøvning og evaluering af et program til undervisning af sårbare unge med henblik på fremme af mental sundhed og forebyggelse af angst og depression. Af midlerne er 3,0 mio. kr. afsat til udvikling og evaluering, der forestås af Sundhedsstyrelsen med inddragelse af relevante parter.

16.51.27. Pulje til behandling til svært overvægtige børn (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

BV 2.10.5

Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	5,6	6,1	-	-	-	-
10. Pulje til behandling til svært overvægtige børn							
Udgift	-	5,6	6,1	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	6,1	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	5,6	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	6,3
I alt	6,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,5 mio. kr.

10. Pulje til behandling til svært overvægtige børn

Der blev i 2013 afsat i alt 24,0 mio. kr. (2013-pl) fordelt med 6,0 mio. kr. årligt i perioden 2013-2016 til behandling af svært overvægtige børn, herunder til samarbejdsprojekter mellem regioner og kommuner, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013.

Svær overvægt er steget markant inden for de seneste år, også blandt de yngste aldersgrupper. Det anslås, at op imod 50 pct. af svært overvægtige børn, som er i sygehusbehandling, har forhøjet blodtryk, hvilket øger risikoen for alvorlige følgesygdomme og dødelighed, når de bliver voksne. Hertil kommer, at børn i familier med overvægtige forældre hyppigere udvikler overvægt end andre børn, og 70 pct. af dem, der er overvægtige som unge, bliver det også som voksne.

Mange overvægtige børn og unge har det svært i deres daglige liv. De er mere udsatte for mobning og drilleri end andre børn, og overvægt hos børn og unge kan skabe mistrivsel og ensomhed med risiko for udvikling af angst og depression til følge.

Der er opnået gode resultater med sygehusbehandling af børn med svær overvægt. Det er samtidig vigtigt at sikre samarbejde med kommunen, da behandlingstilbud i sygehusregi ikke kan stå alene. Kommunerne har en vigtig rolle i forhold til at støtte børnene og deres familier før, under og efter behandlingen på sygehuset, så det undgås, at børnene tager på igen.

Der vil ved udmøntning af midlerne blive lagt vægt på et tæt samarbejde mellem sygehus og hjemkommune.

16.51.28. Tilskud til Danske Hospitalsklovne (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	2,0	2,0	1,5	1,5	1,5	1,5	-
10. Tilskud til Danske Hospitalsklovne							
Udgift	2,0	2,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	2,0	2,0	-	-	-	-	-
20. Tilskud til Danske Hospitalsklovne i psykiatrien							
Udgift	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	-

10. Tilskud til Danske Hospitalsklovne

Der er afsat i alt 6,0 mio. kr. fordelt med 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2013-2015 til Danske Hospitalsklovne til at indlagte børn får mulighed for at møde hospitalsklovne, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013.

Foreningen Danske Hospitalsklovne er en NGO, der betaler hospitalsklovnenes arbejde på børneafdelinger på hospitaler i Danmark. En hospitalsklovne er en specialuddannet person, der har gode forudsætninger for arbejdet med børn, og giver indlagte børn en oplevelse. Humor, nærhed og fantasi har, efter foreningens opfattelse, en stor terapeutisk indvirkning på børnenes trivsel. Forældre og personale påvirkes samtidig positivt. Klovnen har en rolle, som hverken forældre, anden familie eller hospitalspersonalet kan indtage.

20. Tilskud til Danske Hospitalsklovne i psykiatrien

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 6 mio. kr. i perioden 2016-2019, fordelt med 1,5 mio. kr. årligt i 2016-2019 til forsøg med hospitalsklovne på børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger.

Af de 6 mio. kr. afsættes 5,5 mio. kr. til forsøg med hospitalsklovne på børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger og 0,5 mio. kr. til en evaluering senest ved afslutningen af projektperioden.

I dag er der ingen hospitalsklovnebesøg hos indlagte børn i psykiatrien, men faste ugentlige hospitalsklovnebesøg på alle landets somatiske børneafdelinger. Som led i en ligestilling af somatikken og psykiatrien bør børn, der kæmper med psykiske lidelser, have samme adgang til hospitalsklovnene.

16.51.29. Pulje til sygehusenes varmtvandsbassiner (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	2,0	-0,1	-	-	-	-	-
10. Sygehusenes varmtvandsbassiner							
Udgift	2,0	-0,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,0	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-0,1	-	-	-	-	-

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,1 mio. kr.

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,1
I alt	0,1

10. Sygehusenes varmtvandsbassiner

Der er afsat i alt 4,0 mio. kr. fordelt 2,0 mio. kr. årligt i 2013 og 2014 til at bevare muligheden for behandling og træning i varmtvandsbassin på sygehus til relevante patientgrupper, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013.

16.51.30. Opprioritering af psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

BV 2.10.5

Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	147,3	140,8	50,8	38,6	38,6	38,6	38,6
10. Pulje til hurtigere hjælp til børn og unge med psykiske sygdomme							
Udgift	25,6	26,0	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	25,6	26,0	-	-	-	-	-
20. Pulje til styrkelse af den nære psykiatri							
Udgift	19,8	20,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	19,8	20,1	-	-	-	-	-
30. Pulje til styrket samarbejde mellem behandlingspsykiatrien og almen praksis							
Udgift	26,6	19,5	-	24,6	24,6	24,6	24,6
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	26,6	19,5	-	24,6	24,6	24,6	24,6
40. Pulje til styrket psykiatrisk indsats for dobbeltdiagnosticerede							
Udgift	13,9	14,4	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	13,9	14,4	-	-	-	-	-
50. Pulje til styrkelse af den kommunale alkoholbehandling af dobbeltbelastede							
Udgift	14,1	14,3	13,8	14,0	14,0	14,0	14,0
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	14,3	13,8	14,0	14,0	14,0	14,0
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	14,1	-	-	-	-	-	-
60. Pulje til flere sengepladser i psykiatrien							
Udgift	38,4	38,8	37,0	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	38,4	38,8	37,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	0,0	-	-	-	-	-
70. Pulje til børn som pårørende til psykisk syge og misbrugere							
Udgift	0,0	0,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,0	0,0	-	-	-	-	-
80. Behandling af personer med spiseforstyrrelser							
Udgift	8,9	7,7	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	7,5	6,4	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,4	1,3	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	16,7
I alt	16,7

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet reduceret med 2,8 mio. kr.

10. Pulje til hurtigere hjælp til børn og unge med psykiske sygdomme

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat i alt 102,5 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 20,0 mio. kr. i 2012, 32,5 mio. kr. i 2013, 25,0 mio. kr. fra 2014 og fremefter til en ansøgningspulje til at igangsætte initiativer, som nedbringer ventetiden og styrker samarbejdet mellem behandlingspsykiatrien, praksissektoren og kommunerne om udredning af, behandling af og støtte til børn og unge med psykiske sygdomme f.eks. ikke-psykotiske lidelser. Der vil ved vurdering af ansøgningerne blive lagt vægt på initiativer, der har vist sig velegnet til at øge aktiviteten og nedbringe ventetiden.

Der er fortsat børn, der venter længe på såvel undersøgelse som behandling i børne- og ungdomspsykiatrien, og der er stadig forskel på ventetiderne regionerne i mellem.

Det er afgørende, at børn og unge med psykiske problemer får hurtig hjælp, så de ikke mister kontakten til familie, skole og venner. Det er samtidig væsentligt, at børn og unge får den rette støtte og vejledning, mens de venter på undersøgelse og behandling, fra f.eks. egen læge og/eller kommunen.

Bevillingen er fra 2016 og fremefter overført til regionernes bloktilskud, jf. akt. 125 af 28. juni 2013.

20. Pulje til styrkelse af den nære psykiatri

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat i alt 80,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 20,0 mio. kr. årligt fra 2012 og fremefter til en ansøgningspulje til at udbygge de nære, regionale tilbud, så psykiatriske patienter kan få hurtig støtte og hjælp i akutte situationer og dermed evt. undgå akut (gen)indlæggelse. Der vil ved vurdering af ansøgningerne blive lagt vægt på, at indsatserne gennemføres i nært samspil med akuttilbud i socialpsykiatrien og involverer de praktiserende læger. Der vil inden periodens udløb ske en faglig erfaringsopsamling til brug for den fremadrettede indsats.

Som følge af den større og varierende afstand til de psykiatriske akutmodtagelser på sygehusene anbefales det, at de subakutte, nære tilbud, f.eks. i form af distriktspsykiatri og anden ambulant psykiatri, udbygges og styrkes.

Øget tilgængelighed i den nære psykiatri er med til at skabe tryghed for patient og pårørende samt sikre sammenhæng og kvalitet i den samlede indsats, ikke mindst gennem styrket samarbejde med den kommunale, sociale indsats.

Bevillingen er fra 2016 og fremefter overført til regionernes bloktilskud, jf. akt. 125 af 28. juni 2013.

30. Pulje til styrket samarbejde mellem behandlingspsykiatrien og almen praksis

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat i alt 100,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 25,0 mio. kr. årligt fra 2012 og fremefter til en ansøgningspulje til støtte af initiativer, som styrker samarbejdet mellem behandlingspsykiatrien og praksissektoren om behandling af patienter med f.eks. ikke-psykotiske lidelser inden for rammerne af Shared care. Der lægges ved vurdering af ansøgningerne vægt på forløbskoordinering og -beskrivelse samt forebyggende elementer ikke mindst overfor unge voksne mennesker. Shared care er et af de mulige redskaber til at styrke samarbejde og sammenhæng

på tværs af sektorer med henblik på bedre kvalitet og bedre udnyttelse af de samlede ressourcer på området. Shared care er et vigtigt element i forebyggelse af u hensigtsmæssige indlæggelser og genindlæggelser.

Underkontoen blev i forbindelse med ændringsforlagene for 2013 nedskrevet med 1,1 mio. kr. i 2013 og 2,0 mio. kr. i 2014 som led i omprioritering af midlerne i forbindelse med satspuljeaftalen, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013.

Bevillingen blev fra 2016 og fremefter overført til regionernes bloktilskud, jf. akt. 125 af 28. juni 2013.

Der er fra 2016 og fremefter hjemtaget 24,6 mio. kr. årligt fra kommunernes og regionernes bloktilskud til pulje til styrket samarbejde mellem behandlingspsykiatrien og almen praksis, jf. akt. 133 af 23. juni. Midlerne for 2016 overføres på forslag til lov om tillægsbevilling for 2016. Midlerne vil fremadrettet blive udbetalt som tilskud til Region Nordjylland, Region Midtjylland, Region Sjælland og Region Hovedstaden.

40. Pulje til styrket psykiatrisk indsats for dobbeltdiagnosticerede

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat i alt 54,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 13,5 mio. kr. årligt fra 2012 og fremefter til en ansøgningspulje til at styrke den regionale behandlingsindsats over for personer med psykisk sygdom og misbrug, således at tilbuddene i almenpsykiatrien eller retspsykiatrien til målgruppen kan udbygges såvel kapacitetsmæssigt som kvalitativt. Der vil ved udmøntning af puljemidlerne blive lagt særlig vægt på dokumentation af det konkrete samarbejde herunder forløbskoordinering mellem behandlingspsykiatrien og kommuner.

Mange patienter med psykiske sygdomme har et misbrug. Disse patienter har sjældent gavn af den psykiatriske behandling, hvis ikke behandlingen samtidig omfatter behandling af misbruket, hvorfor den regionale psykiatri skal kunne modtage patienter med psykisk sygdom og misbrug i sengeafsnit, der kan tilgodese deres særlige behandlingsmæssige og fysiske behov.

Bevillingen er fra 2016 og fremefter overført til regionernes bloktilskud, jf. akt. 125. af 28. juni 2013.

50. Pulje til styrkelse af den kommunale alkoholbehandling af dobbeltbelastede

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat i alt 53,5 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 13,0 mio. kr. i 2012, og 13,5 mio. kr. årligt fra 2013 og fremefter til en ansøgningspulje til at styrke den kommunale døgnbehandling af personer med alkoholmisbrug og med psykiske problemstillinger. Kommunerne vil kunne søge midler til at oprette eller udbygge egne kvalificerede tilbud eller til at købe kapacitet på kvalificerede private behandlingssteder. Der vil ved udmøntning af puljemidlerne blive lagt særlig vægt på at opnå en udvidelse af kapaciteten ud over den eksisterende samt på det konkrete samarbejde mellem kommuner og behandlingspsykiatrien og evt. inddragelse af pårørende. Kommunal behandling af personer med alkoholmisbrug sker ofte i ambulante regi. Imidlertid vil en gruppe med dobbeltbelastning og massive sociale og fysiske problemer sjældent have tilstrækkelig gavn af et ambulante eller dag-alkoholbehandlingstilbud, men vil have behov for døgnbehandling.

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 var der enighed om, at afsætte en ny ansøgningspulje på 48 mio. kr. i perioden 2016-2019 (2016-pl). Kommunerne vil kunne søge midler til at oprette eller udbygge egne kvalificerede tilbud eller til at købe kapacitet på kvalificerede private behandlingssteder.

Som følge af vigtigheden af at fastholde videnscenterfunktionen på Ringgården er satspuljepartierne enige om at afsætte 5,5 mio. kr. i perioden 2016-2019 (2016-pl) med henblik på at sikre en fortsat kompetenceudvikling af kommunale alkoholbehandlere samt en fortsat udvikling af

viden omkring behandling af dobbeltbelastede. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2018 til en evaluering af kompetencecentret.

Puljemidlerne vil blive fordelt på baggrund af ansøgninger fra kommunerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Hvordan midlerne permanentgøres vil blive taget op i forbindelse med projektperiodens udløb i 2019.

60. Pulje til flere sengepladser i psykiatrien

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat i alt 140,0 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 20,0 mio. kr. i 2012, og 40,0 mio. kr. årligt fra 2013 og fremefter til en ansøgningspulje til etablering af nye sengepladser i almen psykiatri udover den allerede eksisterende kapacitet. Midlerne skal bygge videre på den allerede igangsatte indsats med henblik på at understøtte, at der også fremover er tilstrækkelig stationær kapacitet i psykiatrien.

Puljemidlerne fordeles til de regioner, som kan dokumentere, at midlerne medgår til finansiering af en yderligere udbygning af sengekapaaciteten. Midlerne tilføres efter projektfasen på 4 år regionerne som en permanent bevilling under forudsætning af fastholdelse af den udbyggede kapacitet.

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 var der enighed om, at 40 mio. kr. årligt permanentgøres til flere dag- og døgnpladser i psykiatrien, jf. akt. 133 af 23. juni 2016. Satspuljepartierne understreger vigtigheden af, at fremtidige omlægninger i psykiatrien fortsat sikrer opretholdelse af tilstrækkelig stationær kapacitet til patienter, der har behov for indlæggelse i kortere eller længere tid.

Satspuljepartierne er endvidere enige om, at der i forbindelse med regionernes årlige statusredegørelser for de 2,2 mia. kr. til psykiatrien (den ekstraordinære satspuljeaftale for 2015-2018) følges op på udviklingen i den samlede kapacitet i psykiatrien.

70. Pulje til børn som pårørende til psykisk syge og misbrugere

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat 20 mio. kr. i 2012 til en ansøgningspulje til støtte til børn som pårørende til psykisk syge eller misbrugere.

80. Behandling af personer med spiseforstyrrelser

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat:

- 20,0 mio. kr. fordelt med 5,0 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til udbygning af behandlingstilbud til patienter med spiseforstyrrelser, herunder bulimi.
- 20,0 mio. kr. fordelt med 5 mio. kr. årligt i perioden 2012-2015 til erfaringsindhentende projekter med afprøvning af behandlingsforløb for personer med Binge-Eating Disorder (BED). Der er afsat midler til evaluering af behandlingsforløb med henblik på at indhente ny viden og erfaring.

Antallet af henviste med en spiseforstyrrelse er let faldende, og hovedparten af de spiseforstyrrede venter under 2 måneder på behandling. Der er imidlertid grupper af spiseforstyrrede som f.eks. personer med bulimi og BED, hvor der efterspørges yderligere tilbud. Viden, erfaring og evidens vedrørende behandling af BED og effekt heraf er aktuelt meget begrænset. Der er således behov for erfaringsopsamling og evidens vedrørende effekt af tilbud til denne patientgruppe, før eventuelle anbefalinger kan fremsættes.

Midlerne er udmøntet efter ansøgning.

Der er i 2014 og 2015 årligt overført 0,8 mio. kr. til kommunernes bloktilskud, jf. akt. 125 af 28. juni 2013.

16.51.32. Børn, Unge og Sorg - webuniverser til sundhedspersonale og forældre (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,5	-	-	-	-	-	-
10. Børn, Unge og Sorg - webuniverser til sundhedspersonale og forældre							
Udgift	0,5	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,5	-	-	-	-	-	-

10. Børn, Unge og Sorg - webuniverser til sundhedspersonale og forældre

Som led i udmøntningen af satspuljen for 2014 blev der afsat 0,5 mio. kr. i 2014 til støtte til et projekt i regi af Børn, unge og sorg, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014.

Projektet har til formål, at styrke forældre og sundhedspersonales grundlag for i højere grad at kunne yde omsorg, herunder give rettidig og hensigtsmæssig information til børn, som er pårørende. Konkret udvikles bl.a. et web-univers.

16.51.33. National handlingsplan for den ældre medicinske patient (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-0,3	-1,0	-	-	-	-	-
10. National handlingsplan for den ældre medicinske patient							
Udgift	-0,3	-1,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,3	-1,0	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	6,4
I alt	6,4

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 1,0 mio. kr.

10. National handlingsplan for den ældre medicinske patient

Som led Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 blev der afsat i alt 200,4 mio. kr. (2012-pl) fordelt med 56,6 mio. kr. i 2012, 54,6 mio. kr. i 2013, 54,6 mio. kr. i 2014 og 34,6 mio. kr. i 2015 til en national handlingsplan for den ældre medicinske patient.

Der er overført 53,0 mio. kr. årligt i 2014 og 2015 til kommunernes og regionernes bloktilskud, jf. akt. 125 af 28. juni 2013.

16.51.35. Pulje til at fremme lighed i sundhed og sundhedsvæsenet (tekstanm. 101)
*(Reservationsbev.)**Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	9,6	5,2	5,2	-	-	-
10. Pulje til at fremme lighed i sundhed og sundhedsvæsenet							
Udgift	-	9,6	5,2	5,2	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	4,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	5,0	5,2	5,2	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,3
I alt	0,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 4,7 mio. kr.

10. Pulje til at fremme lighed i sundhed og sundhedsvæsenet

Der blev afsat 20,0 mio. kr. fordelt med 5,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til en ansøgningspulje til projekter, der er målrettet arbejdet med lighed, jf. det sundhedspolitiske udspil "Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen" af 2. maj 2013.

Midlerne skal bl.a. bruges til at styrke indsatsen og arbejde for at sikre, at alle får gavn af de tilbud og forbedringer, der løbende bliver skabt i det danske sundhedsvæsen - uanset sygdom, indkomst eller uddannelse, herunder med indsatser, der fokuserer på livsstil, forebyggelse, borgernes opmærksomhed på eget helbred og på, hvordan sundhedsvæsenet kan medvirke til at reducere ulighed i sundhed. Midlerne kan ansøges af kommuner, regioner og patientforeninger mv.

16.51.36. Bedre barselsomsorg med fokus på sårbare familier (tekstanm. 101)

(Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	9,4	9,4	10,1	10,2	-	-	-
10. Bedre barselsomsorg med fokus på sårbare familier							
Udgift	9,4	9,4	10,1	10,2	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,0	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	9,4	9,4	10,1	10,2	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,8
I alt	0,8

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,1 mio. kr.

10. Bedre barselsomsorg med fokus på sårbare familier

Der blev afsat 40,0 mio. kr. fordelt med 10,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til at styrke svangre- og barselsomsorgen med særligt fokus på sårbare familier, jf. det sundhedspolitiske udspil "Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen" af 2. maj 2013.

Formålet er at reducere antallet af nyfødte, der genindlægges, ved at styrke den kommunale sundhedsplejes indsats i de første dage, efter familierne er kommet hjem fra sygehuset. Midlerne bliver udmøntet i samråd med relevante interessenter på området.

16.51.37. Pulje til initiativer, der er målrettet strategien for styrket inddragelse af patienter og pårørende (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	5,1	5,1	-	-	-
10. Pulje til initiativer, der er målrettet strategien for styrket inddragelse af patienter og pårørende							
Udgift			5,1	5,1			
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	5,1	5,1	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	10,1
I alt	10,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet forøget med 5,1 mio. kr.

10. Pulje til initiativer, der er målrettet strategien for styrket inddragelse af patienter og pårørende

Der blev afsat 20,0 mio. kr. fordelt med 5,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til konkrete initiativer for eksempel i regioner, kommuner eller i patientforeningsregi, der er målrettet strategien for styrket inddragelse af patienter og pårørende, jf. det sundhedspolitiske udspil "Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen" af 2. maj 2013.

Målet med en national strategi for inddragelse af patienter og pårørende er at styrke brugerinddragelsen i sundhedsvæsenet, f.eks. på det organisatoriske og individuelle niveau. De afsatte midler anvendes til udmøntning af strategien.

16.51.38. Patientsikker Kommune (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	7,7	7,7	7,7	5,2	-	-	-
10. Patientsikker Kommune							
Udgift	7,7	7,7	7,7	5,2	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	7,7	5,2	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	7,7	7,7	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,2
I alt	0,2

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,1 mio. kr.

10. Patientsikker Kommune

Der blev afsat 28,0 mio. kr. fordelt med 7,7 mio. kr. årligt i 2014 og 2015, 7,6 mio. kr. i 2016 og 5,0 mio. kr. i 2017 (2014-pl) til at styrke patientsikkerhedsindsatsen i kommunerne gennem projekt Patientsikker Kommune og udbrede bedste praksis på landsplan, jf. det sundhedspolitiske udspil Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen af 2. maj 2013. Af de samlede midler blev overført i alt 8 mio. kr. fra det kommunale bloktilskud, jf. akt 125 af 28. juni 2013.

Projekt Patientsikker Kommune er et demonstrationsprojekt, der skal vise, hvordan det er muligt at opnå markante kvalitetsforbedringer i de deltagende kommuner. Patientsikker Kommune vil indebære væsentlig kompetenceudvikling for medarbejderne i metoder til at skabe og fastholde varige forbedringer, herunder databehandling. Projektet skal vise, hvordan det er muligt at sikre nedbringelse af antallet af tryksår, fald og fejlmedicineringer i kommunerne.

Der vil i projektet blive fastsat mål, hvis opfyldelse bl.a. kræver ændrede arbejdsgange som forudsætning for, at de opnåede resultater kan fastholdes efter projektperioden, og efterfølgende udbredes til landets øvrige kommunale sundhedsvæsen. Projektet udvikles i samarbejde med Dansk Selskab for Patientsikkerhed og KL. Fem kommuner vil indgå i projektet og deltage i afprøvning og udvikling af metoder til forbedring af patientsikkerheden. Projektet afvikles i perioden 2013-2016 med efterfølgende udbredelse af opsamlede erfaringer til landets øvrige kommuner i 2017.

16.51.39. Forebyggelse af sygehuserhvervede infektioner (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	4,0	3,9	4,0	5,2	-	-	-
10. Forebyggelse af sygehuserhvervede infektioner							
Udgift	4,0	3,9	4,0	5,2	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	4,0	3,9	4,0	5,2	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,1
I alt	0,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,1 mio. kr.

10. Forebyggelse af sygehuserhvervede infektioner

Der blev afsat 17,0 mio. kr. fordelt med 4,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2016 og 5,0 mio. kr. i 2017 (2014-pl) til en ansøgningspulje til forebyggelse af sygehuserhvervede infektioner, jf. det sundhedspolitiske udspil Mere borger, mindre patient - et stærkt fælles sundhedsvæsen af 2. maj 2013.

Midlerne kan ansøges af regionerne med henblik på at styrke indsatsen for at forebygge sygehuserhvervede infektioner og dermed søge at nedbringe antallet af patienter, som smittes med infektioner under indlæggelse på sygehusene.

Der udarbejdes en nærmere beskrivelse af, hvilke projekter der kan ydes støtte til, herunder konkrete kriterier for projektstøtte. Projekter med tilknyttet regional medfinansiering vil som udgangspunkt blive foretrukket, ligesom midlerne er tiltænkt større regionale projekter.

Antibiotikarådet yder faglig bistand til Sundheds- og Ældreministeriet i forbindelse med prioriteringen af projekterne.

16.51.40. Opfølgning på psykiatriudvalg (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.
BV 2.10.5	Der er adgang til at overføre 1,0 mio. kr., heraf højst 2/3 som lønsum som intern statslig overførsel til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen og § 15.11.30. Socialstyrelsen fra § 16.51.40.20. En koordineret indsats for dobbeltbelastede til udarbejdelse af vejledning om indholdet i indsatsplanen.
BV 2.10.5	Der er adgang til at overføre 2,0 mio. kr., heraf højst 2/3 som lønsum som intern statslig overførsel til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen og § 15.11.30. Socialstyrelsen fra § 16.51.40.40. Forskningsstrategi og pulje til konkrete forskningsprojekter til kortlægning og udarbejdelse af strategi for forskning på psykiatriområdet

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	56,2	58,0	63,5	66,2	17,2	-	-
10. Pulje til forsøg med ambulante akutteams i den regionale psykiatri							
Udgift	7,8	7,7	8,1	8,2	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,2	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	7,8	7,5	8,1	8,2	-	-	-
20. En koordineret indsats for dobbeltbelastede							
Udgift	-	-	-	-	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	-	-6,1	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	6,1	-	-	-	-
25. Pulje til udbredelse af tværfaglige, udgående teams i børne- og ungdomspsykiatrien							
Udgift	-	20,2	17,1	17,4	17,2	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,2	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	20,0	17,1	17,4	17,2	-	-
40. Forskningsstrategi og pulje til konkrete forskningsprojekter							
Udgift	-	-	4,0	4,0	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	4,0	4,0	-	-	-

45. Forsøg med bæltfri/tvangsfrie afdelinger

Udgift	21,0	16,2	17,1	18,3	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	21,0	16,2	17,1	18,3	-	-	-

50. Regionale tværfaglige teams vedrørende medicinering

Udgift	9,0	9,1	10,1	10,2	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	9,0	9,0	10,1	10,2	-	-	-

55. Sundhedsfremme målrettet mennesker med psykiske lidelser

Udgift	10,6	4,8	5,1	7,1	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,1	0,6	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	10,5	3,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	0,7	5,1	7,1	-	-	-

60. Partnerskaber om mental sundhed på arbejdspladser

Udgift	0,0	0,1	1,0	1,0	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,0	0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,0	0,0	1,0	1,0	-	-	-

65. Uddannelses tilbud vedrørende spiseforstyrrelser til kommunale fagpersoner og praktiserende læger

Udgift	5,8	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	5,8	-	-	-	-	-	-

70. Psykiatritopmøder 2014-2015 - Det Sociale Netværk

Udgift	2,0	-	1,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	2,0	-	1,0	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	19,0
I alt	19,0

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet forøget med 3,7 mio. kr.

10. Pulje til forsøg med ambulante akutteams i den regionale psykiatri

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 8,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til igangsættelse af forsøg med ambulante akutteams i regionerne.

Formålet er at øge de danske erfaringer med akutteams og gennemføre en effektevaluering af akutte og subakutte tilbud i form af udgående teams i den regionale indsats. Effektevalueringen vil være et godt grundlag for regionernes overvejelser om at udbrede denne indsatstype generelt. Initiativet skal ses i sammenhæng med initiativet om udbredelse af sociale akuttilbud i kommunerne.

Midlerne er blevet fordelt på baggrund af ansøgninger fra regionerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Der er i udmøntningen af puljen lagt vægt på en geografisk fordeling

af midlerne, og der er forudsat regional medfinansiering af projekterne. Af de afsatte midler medgår 1,0 mio. kr. til en effektevaluering af projekterne.

20. En koordineret indsats for dobbeltbelastede

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 6,0 mio. kr. (2014-pl) årligt fra 2014 og fremefter til, at regioner og kommuner i fællesskab udarbejder en koordineret indsatsplan for dobbeltbelastede borgere.

Indsatsplanen udarbejdes, så den konkret tilpasses den enkelte patients/borgers behov og skal dække den psykiatriske behandlingsindsats, misbrugsbehandlingen samt øvrige relevante indsatser på social- og beskæftigelsesområdet mv. Initiativet implementeres som led i sundhedsaftalerne.

Af de afsatte midler forudsættes ca. 1,0 mio. kr. at medgå til finansiering af, at Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen i 2014 udarbejder en vejledning om indholdet i indsatsplanen. De resterende midler udmøntes til regioner og kommuner via bloktilskuddet.

25. Pulje til udbredelse af tværfaglige, udgående teams i børne- og ungdomspsykiatrien

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 5,0 mio. kr. i 2014 og 6,0 mio. kr. årligt i perioden 2015-2017 (2014-pl) til udbredelse af tværfaglige, udgående teams for børn og unge med psykiske lidelser eller vanskeligheder, som er i risiko for at miste tilknytning til skole og hverdagsliv i forbindelse med indlæggelse i børne- og ungdomspsykiatrien.

Herudover skal kommunerne bl.a. kunne få hjælp og rådgivning fra teamet i forbindelse med afklaring af behandlingsbehov forud for henvisning til børne- og ungdomspsykiatrien og rådgivning ift. støtte til børn og unge med psykiske lidelser eller vanskeligheder.

Midlerne er blevet fordelt på baggrund af ansøgninger fra regionerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen. Af de afsatte medgår 1,0 mio. kr. til en effektevaluering af projekterne.

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015-2018 til psykiatrien blev kontoen forhøjet med 11,0 mio. kr. årligt i perioden 2015-2017 og 17,0 mio. kr. i 2018 til flere tværfaglige teams i børne- og ungdomspsykiatrien med målrettet fokus på brobygning og koordination til den kommunale indsats samt skoletilbud i tilknytning til afdelingerne.

Der er behov for yderligere at sikre kvalitet og kontinuitet i indsatsen og tæt opfølgning, når et barn udskrives fra sygehuset. F.eks. ved at barnet kan bevare tilknytning til skoletilbud mv. i regi af børne- og ungdomspsykiatrien i den sårbare periode lige efter udskrivelse. Derfor skal tilbuddene i børne- og ungdomspsykiatrien styrkes ved dels at øge puljen afsat med satspuljeaftalen for 2014-2017 til tværfaglige teams og dels ved at målrette puljens fokus på en bedre "brobygning" til barnets eller den unges skole f.eks. via skoletilbud i tilknytning til afdelinger, en "inklusions-agent" mv., der i en shared care-model kan sikre denne koordinering og sammenhæng.

40. Forskningsstrategi og pulje til konkrete forskningsprojekter

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 5,0 mio. kr. i 2014 og 4,0 mio. kr. årligt i perioden 2015-2017 (2014-pl).

Af de afsatte midler anvendes 2,0 mio. kr. i 2014 til kortlægning og udarbejdelse af strategi for forskning på psykiatriområdet og 3,0 mio. kr. i 2014 og 4,0 mio. kr. årligt i 2015-2017 (2014-pl) til en pulje til forskningsprojekter på sundheds- og socialområdet.

Midler til forskningsprojekterne fordeles på baggrund af ansøgninger fra forskningsinstitutioner mv. og udmøntes på baggrund af temaer udpeget i forskningsstrategien.

45. Forsøg med bæltefri/tvangsfrie afdelinger

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 21,6 mio. kr. i 2014, 17,0 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 og 18,0 mio. kr. i 2017 (2014-pl) til afprøvning af metoder til afskaffelse af den fysiske tvang på udvalgte psykiatriske afdelinger i en forsøgsperiode.

Midlerne fordeles på baggrund af ansøgninger fra regionerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsen vil administrere og følge projektet tæt, herunder udviklingen i anvendelsen af medicin og andre tvangsformer på de bæltefri afsnit. Af de afsatte midler medgår 1,0 mio. kr. til en effektevaluering af projekterne.

Midlerne skal bl.a. anvendes til at etablere et behandlingsmiljø på afsnittene, der forebygger situationer, hvor tvang ellers ville have været anvendt f.eks.: kognitiv miljøterapi, aktiviteter, deeskalerings- og time-out muligheder, øget patient- og pårørendeinvolvering mv. Forsøget forudsættes at tage udgangspunkt i erfaringer fra gennembrudsprojekterne om nedbringelse af tvang i psykiatrien. Det er en forudsætning for gennemførelse af projektet, at reduktionen i den fysiske tvang ikke resulterer i, at anvendelsen af andre former for tvang eller medicin stiger.

50. Regionale tværfaglige teams vedrørende medicinering

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 10,0 mio. kr. årligt i perioden 2014-2017 (2014-pl) til forsøg med etablering af tværfaglige teams vedrørende medicinering i alle regioner.

Midlerne er blevet fordelt på baggrund af ansøgninger fra regionerne og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Der er forudsat regional medfinansiering af projekterne. Der er afsat 1,0 mio. kr. til en effektevaluering af projekterne.

Formålet med satspuljen er at afprøve brugen af tværfaglige teams indenfor medicinrådgivning i hver af de 5 regioner. Temaet skal kunne tilbyde personalet på sygehusafdelinger, i praksissektoren og i kommuner rådgivning om medicinering til mennesker med psykiske lidelser, som er vanskelige at behandle relevant og som følge heraf har en farmakologisk risikoprofil. Satspuljen skal herved understøtte en bedre kvalitet i ordinering, justering og håndtering af medicin til mennesker med psykiske lidelser og komplekse medicinprofiler. Det multidisciplinære rådgivningsteam forventes sammensat af kompetent og relevant fagpersonale, herunder kliniske farmakologer, kliniske farmaceuter, læger med speciale i psykiatri, børne- og ungdomspsykiatri samt læger fra andre specialer, eksempelvis kardiologi og endokrinologi.

55. Sundhedsfremme målrettet mennesker med psykiske lidelser

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 11,0 mio. kr. i 2014, 5,0 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 og 7,0 mio. kr. i 2017 (2014-pl) til udviklingsprojekter i kommunerne til fremme af sundhed og forebyggelse af somatisk sygdom hos mennesker med psykiske lidelser herunder i samarbejde med frivillige og foreningslivet.

Midlerne fordeles på baggrund af ansøgninger fra kommuner og private ansøgere og efter faglig indstilling fra Sundhedsstyrelsen. Af de afsatte medgår 1,0 mio. kr. til effektevaluering af projekterne med henblik på udbredelse af erfaringerne.

60. Partnerskaber om mental sundhed på arbejdspladser

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 4,0 mio. kr. i 2014 og 1,0 mio. kr. årligt i perioden 2015-2017 (2014-pl) til etablering og drift af et partnerskab om mental sundhed på arbejdspladser.

Det forudsættes, at deltagere i partnerskabet vil skulle medfinansiere partnerskabet, herunder aktiviteter og drift efter 2017.

Formålet er at etablere et forpligtende samarbejde om mental sundhed med arbejdsgiverne, der skal bidrage til afstigmatisering og inklusion. Som led i partnerskabet udarbejdes en national standard, som arbejdspladser kan måles på f.eks. i forhold til støtte ved tilbagevenden efter sygefravær og integration af medarbejdere, der har haft psykiske problemer eller lidelser gennem en aktiv "tilbage-til-arbejdet" politik på arbejdspladsen.

65. Uddannelses tilbud vedrørende spiseforstyrrelser til kommunale fagpersoner og praktiserende læger

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 5,8 mio. kr. i 2014 til finansiering af projektet vedrørende et 3-årigt uddannelsesindsats om spiseforstyrrelser til kommunale fagpersoner og praktiserende læger i perioden 2014-2016 med henblik på at understøtte en udvikling, hvor man i patientens nærmiljø bliver bedre til at behandle, forebygge, støtte og rehabiliterer.

Formålet er at sikre, at fagprofessionelle i kommunerne får øget viden og redskaber, der kan gøre dem i bedre stand til at yde hjælp, rådgivning og støtte til mennesker med spiseforstyrrelser og selvskade samt deres pårørende. Midlerne afsættes til foreningerne "Pårørende til personer med Spiseforstyrrelse" og "LMS - Landsforeningen mod spiseforstyrrelse og selvskade".

70. Psykiatritopmøder 2014-2015 - Det Sociale Netværk

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 2,0 mio. kr. i 2014 til gennemførelse af psykiatritopmøder i 2014-2015 i regi af Foreningen Det Sociale Netværk.

Der ønskes med de afsatte midler at understøtte topmødets udviklende og tværpolitiske funktion.

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev underkontoen forhøjet med 1 mio. kr. i 2016 til afholdelse af et Psykiatritopmøde i 2016 i regi af Det Sociale Netværk.

16.51.41. Forskellige tilskud (*Lovbunden*)

På kontoen ydes erstatning til bloddonorer eller efterladte efter bloddonorer og godtgørelse til HIV-positive transfusionssmittede og HIV-smittede blødere mv.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,0	-	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
10. Erstatninger til bloddonorer (tekstanm. 106)							
Udgift	0,0	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
44. Tilskud til personer	0,0	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
30. Godtgørelse til HIV-positive transfusionssmittede, HIV-positive blødere m.fl. (tekstanm. 107)							
Udgift	-	-	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
44. Tilskud til personer	-	-	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7

10. Erstatninger til bloddonorer (tekstanm. 106)

Kontoen omfatter erstatning til bloddonorer eller efterladte efter bloddonorer for følgerne af ulykkestilfælde eller sygdom, der med rimelighed kan henføres til afgivelse af blod til blodtransfusion mv. før 1. juli 1992. Erstatning vedrørende blodafgivelse foretaget siden 1. juli 1992 er omfattet af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, jf. LB nr. 1113 af 7. november 2011 med senere ændringer. Der henvises til tekstanmærkning nr. 106.

30. Godtgørelse til HIV-positive transfusionssmittede, HIV-positive blødere m.fl. (tekstanm. 107)

Der ydes et fast beløb på 750.000 kr. til HIV-positive transfusionssmittede og HIV-smittede blødere, eller, hvis disse er afgået ved døden, til de efterladte, dvs. ægtefælle/samlever og børn, jf. akt. 39 af 12. november 1992. Der ydes endvidere godtgørelse til de ægtefæller/samlever, der er blevet smittet gennem en ægtefælle mv., som selv er blevet smittet ved blodtransfusion på hospital eller gennem blødermedicin. Der forventes årligt, at skulle udbetales godtgørelse i 1-2 tilfælde. Der henvises til tekstanmærkning nr. 107.

16.51.43. Pulje til produktivitetsfremmende omlægninger på kræftområdet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Hovedkontoen omfatter udgifter til produktivitetsfremmende omlægninger af arbejdsgange mv. inden for kræftområdet.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-0,3	0,0	-	-	-	-	-
10. Tilskud til produktivitetsfremmende omlægninger på kræftområdet							
Udgift	-0,3	0,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,3	0,0	-	-	-	-	-

16.51.45. Børnevaccinationsprogrammet (Lovbunden)

På kontoen afholdes udgifter til finansiering af børnevaccinationsprogrammet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	140,7	130,6	139,9	139,7	139,7	139,7	139,7
10. Børnevaccinationsprogrammet							
Udgift	140,7	130,6	139,9	139,7	139,7	139,7	139,7
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	140,7	130,6	139,9	139,7	139,7	139,7	139,7

10. Børnevaccinationsprogrammet

Ud fra det aktuelle børnetal udarbejder Serum Institutet hvert år et skøn for årets samlede udgifter til børnevaccinationsprogrammet, der udgør grundlaget for det efterfølgende års indbudgettering på finansloven.

Serum Institutet indsender hver måned en afregning til Sundheds- og Ældreministeriet over antallet af udleverede vacciner til børnevaccinationsprogrammet. Vaccinerne prissættes efter Serum Institutets til en hver tid gældende prislister. Eventuelle prisreguleringer følger de almindelige retningslinjer for Statens Serum Instituts prissætning.

16.51.46. Forløbsprogrammer for patienter med kronisk sygdom (tekstanm. 101)

(Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-6,4	-2,1	-	-	-	-	-
10. Forløbsprogrammer for patienter med kronisk sygdom							
Udgift	-6,4	-2,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-6,4	-2,1	-	-	-	-	-

10. Forløbsprogrammer for patienter med kronisk sygdom

Der har ikke været budgetteret på kontoen siden 2012.

16.51.47. Opsamling og formidling af viden vedrørende HPV-vaccine (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at overføre 0,2 mio. kr., heraf højst 2/3 som lønsum, til § 16.11.11. Sundhedsstyrelsen fra § 16.51.47. Opsamling og formidling af viden vedrørende HPV-vaccine.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	-	-	-	-	-
10. Opsamling og formidling af viden vedrørende HPV-vaccine							
Udgift	-	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,1
I alt	0,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret.

10. Opsamling og formidling af viden vedrørende HPV-vaccine

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 blev der afsat 0,2 mio. kr. i 2014 til opsamling og formidling af viden vedrørende bivirkninger i forbindelse med HPV-vaccine til patienter, pårørende og sundhedspersoner.

16.51.48. Patientundervisning og egenbehandling for patienter med kronisk sygdom (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-1,1	-1,4	-	-	-	-	-
10. Patientundervisning og egenbe- handling for patienter med kro- nisk sygdom							
Udgift	-1,1	-1,4	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-1,1	-1,4	-	-	-	-	-

10. Patientundervisning og egenbehandling for patienter med kronisk sygdom

Der har ikke været budgetteret på kontoen siden 2012.

16.51.49. Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn (tekstanm. 101)
(Reservationsbev.)
Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	11,6	-	-	-	-	-
10. Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn							
Udgift	-	11,6	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	11,6	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,4
I alt	0,4

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,4 mio. kr.

10. Pulje til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014, blev der afsat 12 mio. kr. i 2015 til tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn. Midlerne er udmøntet til Region Midtjyllands 'Projekt Familie-Fokus - tilbud til familier med uhelbredeligt syge børn'. Der er tale om en forsøgsordning i perioden 2015-2018 med landsdækkende aflastningspladser. Der vil være en opsamling på ordningen i 2018 i regi af Sundhedsstyrelsen og Videncenter for Rehabilitering og Palliation (REHPA).

16.51.50. Ansøgningspulje til udbygning og modernisering af de fysiske rammer i psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-0,3	-	-	-	-	-	-
20. Pulje til nye retspsykiatriske pladser i børne- og ungdomspsykiatrien							
Udgift	-0,3	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-0,3	-	-	-	-	-	-

20. Pulje til nye retspsykiatriske pladser i børne- og ungdomspsykiatrien

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2010.

16.51.51. Tilskud til private sygehuse mv. (tekstanm. 101)

Hovedkontoen omfatter tilskud til Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadedes drift af foreningens fysiurgiske ambulatorium i København.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	7,6	7,7	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
10. Private sygehuse mv.							
Udgift	7,6	7,7	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	7,6	7,7	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8

10. Private sygehuse mv.

Staten yder Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede et tilskud til drift af foreningens fysiurgiske ambulatorium i København. Ambulatoriet foretager fysiurgisk efterbehandling af patienter med svært motorisk handicap som følge af polio, sclerose, muskelsvind mv. Tilskuddet ydes som et generelt tilskud til drift af ambulatoriet, herunder til dækning af lønudgifter for 2 lære- og praktikpladser.

16.51.52. Nationalt organdonationscenter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	7,9	8,0	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1
10. Nationalt organdonationscenter							
Udgift	7,9	8,0	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	7,9	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	8,0	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,0
I alt	0,0

10. Nationalt organdonationscenter

Der er i 2017 og fremefter afsat 8,1 mio. kr. årligt til finansiering af driften af det nationale organdonationscenter.

16.51.53. Tilskud til forebyggelse og behandling af ludomani (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Hovedkontoen omfatter tilskud til forebyggelse og behandling af ludomani.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges Eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	21,8	30,5	30,4	30,5	-	-	-
10. Tilskud til forebyggelse og behandling af ludomani							
Udgift	21,8	28,5	30,4	30,5	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	21,8	28,5	30,4	30,5	-	-	-
30. Forskning i behandlingsmetoder							
Udgift	-	2,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	2,0	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1,2
I alt	1,2

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet uændret.

10. Tilskud til forebyggelse og behandling af ludomani

Der blev i 2016 afsat 30,4 mio. kr. til forebyggelse og behandling af ludomani på § 16.51.53.10. Tilskud til forebyggelse og behandling af ludomani, jf. delaftale om ludomani til styrkelse af indsatsen for bekæmpelse af ludomani mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti af 28. november 2014. Som det fremgår af delaftalen forudsættes indsatsen for bekæmpelse af ludomani evalueret på ny i 2016 på baggrund af resultaterne fra ludomaniundersøgelserne, i regi af Skatteministeriet, og forskningsprojektet med henblik på udmøntning af midlerne i 2017 og fremadrettet. Ludomaniundersøgelsen er imidlertid forsinket, og det er aftalt midlertidigt at videreføre den tidligere fordeling, således at der i 2017 afsættes 30,5 mio. kr. til forebyggelse og behandling. Endvidere er der på § 35. Generelle reserver afsat en reserve på 4 mio. kr.. Evalueringen vil finde sted i 2017 med henblik på udmøntning af midler i 2018 og frem.

I 2015 er der ved akt 94 af 19. februar 2015 tilført 28,5 mio. kr. til konto § 16.51.53.10. Tilskud til behandling af ludomani og 2 mio. kr. til konto § 16.51.53.30. Forskning i behandlingsmetoder.

30. Forskning i behandlingsmetoder

På kontoen er der i 2015 afholdt midler til forskning i behandlingsmetoder.

16.51.55. Centre for voldtægts- og voldsofre (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

På kontoen afholdes udgifter til centre for voldtægts- og voldsofre finansieret af satspuljemidler.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges Eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	5,2	5,2	5,1	5,0	4,9	4,8	4,7
10. Tilskud til centre for voldtægts- og voldsofre							
Udgift	5,2	5,2	5,1	5,0	4,9	4,8	4,7
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	5,2	5,2	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	5,1	5,0	4,9	4,8	4,7

10. Tilskud til centre for voldtægts- og voldsofre

Der er i 2017 afsat 5,0 mio. kr. til deling mellem Videnscenter for Seksuelle Overgreb på Rigshospitalet og Center for Voldtægtsofre på Århus Sygehus. Fordelingen af bevillingen foretages efter en fordelingsnøgle baseret på de samlede henvendelser til de to centre.

Ud over at modtage og behandle voldtægts- og voldsofre udfører centrene en række opgaver på centralt plan, herunder udarbejdelse af standardiserede materialer og procedurer for modtagelse, undersøgelse og behandling af voldtægtsofre.

16.51.56. Videnscenter for seksuelt misbrugte børn (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Hovedkontoen omfatter udgifter til en videnscenterfunktion på Videnscenter for seksuelt misbrugte børn finansieret af satspuljemidler.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges Eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
10. Tilskud til videnscenter for seksuelt misbrugte børn							
Udgift	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	2,0	2,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

10. Tilskud til videnscenter for seksuelt misbrugte børn

Der er i 2017 og fremefter afsat 2,0 mio. kr. til finansiering af videnscenterfunktion på Videnscenter for seksuelt misbrugte børn.

Centret har bl.a. til opgave at indsamle viden om, forske i behandling af samt rådgive myndigheder vedrørende seksuelt misbrug af børn.

Formålet er at sikre den videre forskning, metode- og modeludvikling med hensyn til bl.a. udredning og behandling af seksuelt misbrugte børn og for at sikre, at der i regi af videnscentret fortsat landsdækkende sker formidling af viden og metoder og undervisning af fagpersonale i kommuner og regioner (sundhedspersonale, socialforvaltninger, skoler og institutioner mv.) samt organisationer mv.

16.51.58. En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter og rammer (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	100,0	300,3	303,6	-	-	-
10. En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter og rammer							
Udgift	-	100,0	300,3	303,6	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	100,0	300,3	303,6	-	-	-

10. En moderne psykiatri - bedre fysiske faciliteter og rammer

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for perioden 2015-2018 til psykiatrien, blev der afsat 100,0 mio. kr. i 2015 og 300,0 mio. kr. årligt (2015-pl) i 2016 og 2017 til bedre fysiske faciliteter og rammer i psykiatrien, f.eks. til flere enestuer, bedre fælles- og udearealer til sociale og rekreative aktiviteter samt byggeprojekter i den ambulante psykiatri, som understøtter sammenhæng mellem den regionale og kommunale indsats mv.

Udviklingen mod en mere moderne psykiatri forudsætter yderligere modernisering og tilpasninger af de fysiske rammer og faciliteter i psykiatrien.

Midlerne afsættes i en pulje til regionerne, som fordeles med udgangspunkt i bloktilskudsnøglen. Udmøntning af puljen sker på baggrund af konkrete projektansøgninger fra regionerne.

16.51.59. En værdig død - modelkommuneprojekt (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	7,5	-	6,5	-	-	-
10. Pulje til en værdig død - modelkommuneprojekt							
Udgift	-	7,5	-	6,5	-	-	-
22. Andre ordinære driftsomkostninger	-	0,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	7,4	-	6,5	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,1
I alt	0,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,1 mio. kr.

10. Pulje til en værdig død - modelkommuneprojekt

Som led i Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014 blev der afsat 7,6 mio. kr. i 2015 og 6,4 mio. kr. i 2017 (2015-pl) til anvendelse i perioden 2015-2018 til en pulje til at styrke den palliative indsats i kommunerne.

Puljen kan søges af kommuner, som ønsker at udvikle indsatser eller kompetencer på området. Der forudsættes som udgangspunkt afsat midler til en kommune pr. region.

16.51.61. Højt specialiseret behandling i udlandet (Lovbunden)

Hovedkontoen omfatter udgifter til højt specialiseret behandling i udlandet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	57,4	67,7	62,1	62,5	62,5	62,5	62,5
10. Højt specialiseret behandling i udlandet							
Udgift	57,4	67,7	62,1	62,5	62,5	62,5	62,5
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,0	0,0	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	28,4	30,7	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	29,1	36,9	62,1	62,5	62,5	62,5	62,5

10. Højt specialiseret behandling i udlandet

I henhold til BEK nr. 1661 af 27. december 2013 om ret til sygehusbehandling mv. vil personer, som har ret til vederlagsfri sygehusbehandling her i landet, kunne henvises til behandling i udlandet efter særlige regler. Kontoen omfatter desuden udgifter til søgning i udenlandske registre vedrørende knoglemarv til brug for behandling her i landet.

Nedenstående vises aktivitetsoplysninger fordelt på antal behandlede patienter og antal søgninger.

	R 2011	R 2012	R 2013	R 2014	R 2015	B 2016	F 2017	BO1 2018	BO2 2019	BO3 2020
I. Aktivitetsoplysninger vedrørende behandling i udlandet.										
1. Antal behandlede patienter .	481	591	702	737	568	650	600	600	600	600
2. Udgifter i alt (mio. kr.).....	29,5	46,9	36,5	37,4	44,6	43,7	44,1	44,1	44,1	44,1
3. Gennemsnitlig udgift pr. patient i 1.000 kr.....	61,9	79,4	52	50,8	78,5	67,2	73,5	73,5	73,5	73,5
II. Aktivitetsoplysninger vedrørende søgning i udenlandske registre.										
1. Antal behandlede patienter .	142	145	180	146	154	180	170	170	170	170
2. Udgifter i alt (mio. kr.).....	27,4	18,6	18,9	20,5	23,2	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4
3. Gennemsnitlig udgift pr. patient i 1.000 kr.....	192,8	128,0	104,9	140,6	150,7	102,0	108,0	108,0	108,0	108,0

16.51.62. Etablering af dansk center for partikelterapi til behandling af kræftpatienter (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	115,1	115,2	7,2	-	-	-
10. Statslig tilskud til etablering af partikelterapianlæg kræftbehandling							
Udgift	-	115,1	115,2	7,2	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	115,1	115,2	7,2	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	40,0
I alt	40,0

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet uændret.

10. Statslig tilskud til etablering af partikelterapi-læg kræftbehandling

Som led i Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2014 af november 2013 blev der afsat 275,0 mio. kr. i alt fordelt med 40,0 mio. kr. i 2014, 114,0 mio. kr. årligt i 2015 og 2016 og 7,0 mio. kr. i 2017 (2014-pl) til den statslige medfinansiering af etablering af partikelterapi-læg til kræftbehandling.

Det statslige tilskud tillægges aftalte regionale anlægsniveauer/-lofter.

Der kan fra kontoen afholdes udgifter i form af tilskud til Region Midtjyllands etablering af et nyt nationalt center for partikelterapi på Det Nye Universitetshospital.

16.51.63. Styrkelse af influenzaberedskabet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,1	-	60,0	-	-	-	-
10. Styrkelse af influenzaberedskabet							
Udgift	0,1	-	60,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,1	-	60,0	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	8,3
I alt	8,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 60,0 mio. kr.

10. Styrkelse af influenzaberedskabet

Der blev i 2012 afsat 60,0 mio. kr. til ny aftale om vaccinearanti, således at Danmark fortsat sikres adgang til køb af vaccine i tilfælde af en influenzapandemi, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering og Enhedslisten om finansloven for 2012 af november 2011.

I 2016 er der indbudgetteret 60 mio. kr. til finansiering af den forventede udgift i 2016 til ny aftale om vaccinearanti. De indbudgetterede midler skal ses i sammenhæng med de afsatte midler på § 16.51.82. Indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning til en national handlingsplan for den ældre medicinske patient, herunder en akutpakke målrettet nedbringelse af overbelægning på sygehusene.

16.51.64. Tilskud til influenzavaccination (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	91,8	88,4	92,5	93,1	93,1	93,1	93,1
10. Tilskud til influenzavaccination							
Udgift	91,8	88,4	92,5	93,1	93,1	93,1	93,1
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	88,9	3,4	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	2,9	85,0	92,5	93,1	93,1	93,1	93,1

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	60,5
I alt	60,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 7,4 mio. kr.

10. Tilskud til influenzavaccination

På kontoen finansieres gratis influenzavaccination for personer over 65 år samt førtidspensionister. Efter en lægelig vurdering gælder tilbuddet også personer med nærmere angivne kroniske sygdomme: kroniske lungesygdomme, hjerte- og karsygdomme (undtaget isoleret forhøjet blodtryk), diabetes 1 eller 2 (sukkersyge), immundefekt, påvirket respiration på grund af nedsat muskelkraft, kronisk lever- og nyresvigt samt andre kroniske sygdomme, hvor tilstanden ifølge lægens vurdering medfører, at influenza udgør en alvorlig sundhedsrisiko. Endvidere gælder tilbuddet efter en lægelig vurdering for personer med andre alvorlige sygdomme, hvor tilstanden ifølge lægens vurdering medfører, at influenza udgør en alvorlig sundhedsrisiko, samt for personer med svær overvægt, gravide i 2. og 3. trimester. Husstandskontakter til svært immunsupprimerede patienter, er efter en lægelig vurdering også omfattet af tilbuddet.

Sundheds- og Ældreministeriet fastsætter bestemmelse om administration af ordningen efter sundhedslovens § 158, stk. 2.

16.51.65. Tilskud til udbygning af registret for knoglemarvsdonorer (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Hovedkontoen omfatter udgifter i forbindelse med udvidelsen af knoglemarvsdonorregistret.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	6,7	5,2	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
10. Tilskud til udbygning af registret for knoglemarvsdonorer							
Udgift	6,7	5,2	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	5,4	5,2	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,3	-	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	3,3
I alt	3,3

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 1,5 mio. kr.

10. Tilskud til udbygning af registret for knoglemarvsdonorer

Der er i 2017 afsat 6,7 mio. kr. til finansiering af udbygning af knoglemarvsdonorregisteret, således at der hurtigere og mere sikkert kan fremskaffes knoglemarv i forbindelse med transplantationer, hvilket er et væsentligt led i behandlingen af patienter med leukæmi mv.

16.51.67. Tilskud til MedCoM, Sundhedsportalen og Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis (tekstanm. 101) *(Reservationsbev.)*

På kontoen afholdes bl.a. et årligt tilskud til MedCoM, den fælles offentlige sundhedsportal, Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	53,3	53,7	79,7	62,0	62,3	58,3	58,3
10. Tilskud til MedCoM og Sundhedsportalen							
Udgift	15,3	15,5	16,9	17,0	17,0	17,0	17,0
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	7,6	3,9	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	7,7	11,6	16,9	17,0	17,0	17,0	17,0

12. MedCom, udbredelse af patientrapporterede oplysninger i almen praksis							
Udgift	-	-	9,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	9,0	-	-	-	-
14. MedCom, it-understøttelse af forløbsplaner							
Udgift	-	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	-	-	-	-	-
16. MedCom, kvalitet opfølgning på prøvesvar							
Udgift	-	-	10,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	10,0	-	-	-	-
19. MedCom, KIH-databasen							
Udgift	-	-	-	4,5	5,0	5,0	5,0
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	-	4,5	5,0	5,0	5,0
20. Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS)							
Udgift	11,9	12,0	12,1	8,6	8,4	8,4	8,4
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	11,9	12,0	12,1	8,6	8,4	8,4	8,4
30. Kommunal medfinansiering af fællesoffentlige projekter på sundhedsområdet							
Udgift	15,1	15,3	15,6	15,7	15,7	15,7	15,7
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	5,2	3,8	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	9,9	11,4	15,6	15,7	15,7	15,7	15,7
35. Kommunal finansiering af Center for Forebyggelse i Praksis							
Udgift	-	-	4,0	4,0	4,0	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	4,0	4,0	4,0	-	-
40. Regional medfinansiering af Sundhed.dk							
Udgift	11,0	11,0	12,1	12,2	12,2	12,2	12,2
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	11,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	11,0	-	12,1	12,2	12,2	12,2	12,2

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	27,5
I alt	27,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet forøget med 20,1 mio. kr.

10. Tilskud til MedCoM og Sundhedsportalen

Der er i 2017 afsat 17,0 mio. kr. til finansiering af Sundheds- og Ældreministeriets årlige tilskud til MedCom og den fælles offentlige sundhedsportal. På kontoen afholdes fra 2009 til 2018 årlige udgifter på 0,35 mio. kr. svarende til Sundheds- og Ældreministeriets andel af renter og afdrag på lån på 25 mio. kr. givet af Danske Regioner til reetablering af Sundhed.dk.

12. MedCom, udbredelse af patientrapporterede oplysninger i almen praksis

Der blev afsat 4 mio. kr. i 2015 og 9 mio. kr. i 2016 til MedComs fortsatte arbejde med at udbrede brugen af patientrapporterede oplysninger i almen praksis. Arbejdet omfatter digitaliseringen af en række arbejdsgange i forbindelse med at læge visiterer patienter til at foretage hjemmemålinger, f.eks. af blodtryk.

2015-midlerne er overført til kontoen på forslag til lov om tillægsbevilling for 2015, jf. akt 158 af 3. september 2015.

De afsatte midler finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

14. MedCom, it-understøttelse af forløbsplaner

Der blev i 2015 afsat 11 mio. kr., som er overført til kontoen på forslag til lov om tillægsbevilling for 2015, jf. akt. 158 af 3. september 2015, for at sikre digital understøttelse af Sundhedsstyrelsens arbejde med at udarbejde forløbsplaner for udvalgte patientgrupper med kroniske sygdomme. Forløbsplanerne skal give patienterne besked om, hvilket forløb de kan forvente, f.eks. i form af behandling, træning og uddannelse hos egen læge, hos kommunen og på sygehuset.

De afsatte midler finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

16. MedCom, kvalitet opfølgning på prøvesvar

Der blev afsat 3 mio. kr. i 2015 og 10 mio. kr. i 2016 til MedComs fortsatte arbejde med at etablere elektronisk overblik over og opfølgning på prøvesvar i almen praksis. Formålet er at udvikle og implementere en it-løsning, der bl.a. giver den praktiserende læge mulighed for at sikre, at lægen modtager svar på alle bestilte laboratorieprøver og undersøgelser, og at svaret videregives rettidigt til patienten.

2015-midlerne er overført til kontoen på forslag til lov om tillægsbevilling for 2015, jf. akt 158 af 3. september 2015.

De afsatte midler finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

19. MedCom, KIH-databasen

Der er afsat 4,5 mio. kr. i 2017 og 5,0 mio. kr. fra 2018 og fremefter til MedComs arbejde med KIH-databasen (Klinisk Integreret Hjemmemonitorering). Arbejdet omfatter drift af KIH-databasen, som skal forvaltes og modnes til at understøtte landsdækkende udbredelse af telemedicinsk hjemmemonitorering af KOL og fortsat udvikling i takt med at regioner, kommuner og praksis sektoren anvender databasen til opgaver knyttet til hjemmemonitorering, dvs. indhentning af målte værdier og spørgeskemaoplysninger (såkaldte PRO-oplysninger).

Midlerne er overført fra § 16.11.01.61. Patientinddragelse, patientrapporterede oplysninger.

I forbindelse med økonomiaftalen for 2015 indgik regeringen, KL og Danske Regioner aftale om, at MedCom har driftsansvaret for KIH-databasen til opsamling af telemedicinske hjemmemonitoreringsdata.

20. Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS)

Staten, amterne og Patientforeningen HS Danmark har i november 2004 aftalt, at parterne i fællesskab skal etablere og udvikle en dansk model for kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet. Parterne har i den anledning etableret en selvstændig organisation - Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) - ledet af en bestyrelse bestående af bl.a regionerne, Sundheds- og Ældreministeriet samt Sundhedsstyrelsen. Udviklingen af Den Danske Kvalitetsmodel er således baseret på en interessentskabslignende aftale, og arbejdet gennemføres inden for en samlet årlig ramme på 20 mio. kr. (2005-pl), hvor finansieringen tilvejebringes af regionerne, kommunerne samt Sundheds- og Ældreministeriet. Det indgår i aftalen om regionernes økonomi for 2016, at akkrediteringen efter Den Danske Kvalitetsmodel udfases for offentlige sygehuse, herunder det præhospitalt område, fra 2016, hvorfor det årlige statslige tilskud til IKAS løbende reguleres herefter fra og med 2016.

30. Kommunal medfinansiering af fællesoffentlige projekter på sundhedsområdet

I henhold til Aftale mellem den tidligere VK-regering og KL om kommunernes økonomi for 2008 af juni 2007 blev der fra statstilskuddet til kommunerne overført 13,5 mio. kr. (2008-pl) til § 16.51.67. Tilskud til MedCoM, Sundhedsportalen og Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis svarende til kommunernes andel af de forventede udgifter i forbindelse med fællesoffentlige projekter på sundhedsområdet. Det drejer sig om MedCom, Sundhedsportalen og Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS).

35. Kommunal finansiering af Center for Forebyggelse i Praksis

I henhold til aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2016 er der fra statstilskuddet til kommunerne overført 4 mio. kr. (2016-pl) til § 16.51.67. Tilskud til MedCom, Sundhedsportalen, Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet (IKAS) samt Center for Forebyggelse i Praksis svarende til kommunernes finansiering af videreførelse af Center for Forebyggelse i Praksis fra 2016 til og med 2018.

40. Regional medfinansiering af Sundhed.dk

Der er i 2017 afsat 12,2 mio. kr. til at øge den regionale andel af finansieringen af Sundhed.dk. Midlerne finansieres via nedsættelse af det regionale bloktilskud.

16.51.69. Pulje til oprettelse af hospicer (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	6,9	6,8	30,8	31,1	31,1	31,1	31,1
10. Pulje til oprettelse af hospicer							
Udgift	6,9	6,8	30,8	31,1	31,1	31,1	31,1
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	6,9	6,8	30,8	31,1	31,1	31,1	31,1

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	12,9
I alt	12,9

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 7,4 mio. kr.

10. Pulje til oprettelse af hospicer

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om finansloven for 2011 af november 2010 blev der afsat 12,0 mio. kr. i 2011, 20,0 mio. kr. i 2012, 27 mio. kr. i 2013 og 34,0 mio. kr. i 2014 (2011-pl) til etablering og drift af hospicer. Fra 2016 og frem er der afsat 30,8 mio. kr. årligt.

Midlerne forudsættes at finansiere udbygningen af hospicekapaciteten med 12 pladser i 2011 og yderligere 10 pladser årligt i perioden 2012-2014, så det samlede antal hospicepladser i Danmark når op på i alt 250 i 2014.

Der er med udgangen af 2016 etableret 248 hospicepladser.

16.51.70. Lukashusets Børne- og Ungehospice (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Kontoen er oprettet i forbindelse med ændringsforslagene for 2016.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	2,0	2,0	2,0	-	-
10. Lukashusets Børne- og Ungehospice							
Udgift	-	-	2,0	2,0	2,0	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	-	2,0	2,0	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	2,0	-	-	-	-

10. Lukashusets Børne- og Ungehospice

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 6 mio. kr. i perioden 2016-2018 (2016-pl), fordelt med 2 mio. kr. årligt i 2016-2018 til en pulje, der er øremærket til Lukashusets Børne- og Ungehospice i Hellerup. Af de 6 mio. kr. prioriteres 0,2 mio. kr. til, at Videnscenter for Rehabilitering og Palliation i 2018 kan bistå Sundhedsstyrelsen med en opsamling af erfaringer på området.

Livstruende syge børn og deres familier er i en meget svær situation. Det handler både om tiden, mens sygdommen præger barnet og familien og den sidste tid i den terminale fase. Et børnehospice kan tilbyde en psykosocial indsats målrettet det enkelte syge barn og barnets familie og give støtte, aflastning og hjælp i de perioder, hvor barnet og dets familie opholder sig på hospice.

I Lukashuset kombineres en specialiseret lindrende indsats tilpasset det enkelte barns behov med fysiske rammer, hvor barnet kan have sine forældre og søskende omkring sig, og hvor der er plads til familieliv og nærvær. Selve behandlingen af barnets sygdom vil stadig skulle varetages i det fornødne samarbejde med de højt specialiserede sygehusafdelinger.

De afsatte midler skal ses i sammenhæng med øvrige igangsatte tilbud med fokus på aflastning og lindrende behandling af uhelbredeligt syge børn, herunder de afsatte midler i satspuljeaftalen fra 2014.

16.51.72. Pulje til at øge behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet (tekstanm. 108)
(Reservationsbev.)

I henhold til lov om regionernes finansiering yder staten et aktivitetsafhængigt tilskud til regionernes sygehusvæsen mv. Hovedkontoen omfatter udgifter til en generel aktivitetspulje på sygehusområdet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1.300,0	1.322,1	1.339,3	1.363,9	-	-	-
40. Merbehandlinger på sygehusområdet							
Udgift	1.300,0	1.322,1	1.339,3	1.363,9	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	1.300,0	1.322,1	1.339,3	1.363,9	-	-	-

40. Merbehandlinger på sygehusområdet

Som led i Aftale om regionernes økonomi for 2017 er der afsat en pulje på 1.363,0 mio. kr. til regionerne til finansiering af generel meraktivitet på sygehusområdet mv., jf. akt. 133 af 23. juni 2016.

Fordelingen af puljen til de enkelte regioner sker efter samme nøgle som bloktilskuddet til regionernes sundhedsudgifter. Der udbetales tilskud fra puljen, såfremt den enkelte region præsterer en aktivitet, der, målt i produktionsværdi, ligger over et på forhånd fastlagt forbrugsniveau (baseline).

Sundheds- og Ældreministeriet fastsætter i medfør af LB nr. 797 af 27. juni 2011 om regionernes finansiering de nærmere regler om vilkår for samt fordeling og udbetaling mv. af puljen.

16.51.74. Bedre fysiske rammer for at understøtte nedbringelse af tvang i psykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	100,0	-	-	-	-	-	-
10. Bedre fysiske rammer for at understøtte nedbringelse af tvang i psykiatrien							
Udgift	100,0	-	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	100,0	-	-	-	-	-	-

10. Bedre fysiske rammer for at understøtte nedbringelse af tvang i psykiatrien

Som led i Aftale mellem den daværende regering (SRSF), Venstre og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2014 af november 2013 blev afsat 100,0 mio. kr. i 2014 til en ekstra anlægsindsats i 2014 for at understøtte nedbringelsen af tvang i psykiatrien.

Det statslige tilskud er håndteret som et tillæg til det aftalte anlægsloft i 2014. Der kan fra puljen ydes tilskud til regionale projekter, der understøtter nedbringelsen af tvang bl.a. ved uhindret adgang til uderum og rekreative aktiviteter, samt udbygge inde- og/eller udearealer, der inviterer til aktivitet. Fokus er på mindre moderniseringsprojekter med en kort planlægningshorisont samt fremrykning af allerede planlagte projekter, således at der er et afløb for midlerne i 2014. Der skal være tale om aktiviteter, som ikke allerede er finansieret i de regionale budgetter for 2014.

16.51.75. Udbygning af børne- og ungdomspsykiatrien (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,0	-	-	-	-	-	-
30. Tilskud til udvidelse af kapaciteten i eksisterende funktioner							
Udgift	0,0	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,0	-	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,0
I alt	0,0

30. Tilskud til udvidelse af kapaciteten i eksisterende funktioner

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2008.

16.51.77. Pulje til styrkelse af behandlingsindsatsen overfor personer, der har forsøgt selvmord (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-1,6	-3,1	-	-	-	-	-
10. Styrkelse af behandlingsindsatsen for personer, der har forsøgt selvmord							
Udgift	-1,6	-3,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-1,6	-3,1	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	5,1
I alt	5,1

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 3,1 mio. kr.

10. Styrkelse af behandlingsindsatsen for personer, der har forsøgt selvmord

Der er ikke budgetteret på kontoen siden 2013.

16.51.79. Styrkelse af indsatsen for mennesker med sindslidelser (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1,0	-	-	-	-	-	-
50. Pulje til landsdækkende udviklings- og forskningsinitiativer							
Udgift	1,0	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,0	-	-	-	-	-	-

50. Pulje til landsdækkende udviklings- og forskningsinitiativer

Der blev afsat i alt 4,0 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. årligt i perioden 2011-2014 til videreførelse af Landsindsatsen mod Angst, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2011 af oktober 2010.

Landsindsatsen mod Angst har til formål at oplyse om, nedbryde tabuer om og forebygge angst. Landsindsatsen bygger videre på det landsdækkende holdningsændrende arbejde, som blev påbegyndt med Landsindsatsen mod Depression i 2000.

16.51.80. Tilskud til det færøske sundhedsministerium til projekt FarGen (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	8,0	2,0	-	-	-	-
10. Tilskud til det færøske sundhedsministerium til projekt FarGen							
Udgift	-	8,0	2,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	8,0	2,0	-	-	-	-

10. Tilskud til det færøske sundhedsministerium til projekt FarGen

Der blev afsat 10,0 mio. kr. i alt fordelt med 8,0 mio. kr. i 2015 og 2,0 mio. kr. i 2016 til igangsætte etablering af en infrastruktur for genomer på den Genetiske Biobank på Færørene.

Midlerne på 8,0 mio. kr. i 2015 er overført fra § 35.11.01. Merudgifter ved nye bevillingsforslag på forslag til lov om tillægsbevilling for 2015, jf. akt. 117 af 30. april 2015.

Visionen med projektet er således at bygge en infrastruktur, hvor de færøske borgers genomdata lægges i en offentlig infrastruktur, således at rammerne er til stede til senere genetisk forskning og brug af genetisk data i forskningen, sundhedsvæsenet og samfundet.

16.51.82. Indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning (tekstann. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	260,0	5,1	0,1	-	-
10. Indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning							
Udgift	-	-	260,0	5,1	0,1	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	260,0	5,1	0,1	-	-

10. Indsats for demente og ældre medicinske patienter med fokus på nedbringelse af overbelægning

Som led i Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 af november 2015 blev der afsat 320 mio. kr. i 2016 og 300 mio. kr. årligt fra 2017 og frem til en national handlingsplan for den ældre medicinske patient, herunder en akutpakke målrettet nedbringelse af overbelægning på sygehusene.

Af de afsatte midler i 2016 er 60 mio. kr. indbudgetteret på § 16.51.63. Styrkelse af influenzaberedskabet til finansiering af den forventede udgift i 2016 til ny aftale om vaccinegaranti.

Handlingsplanen skal sikre en konkret og målrettet indsats mod bl.a. overbelægningen på de medicinske sygehusafdelinger samt skabe bedre vilkår og sammenhængende forløb for patienterne.

Udmøntning af midlerne skal ske i to faser. I første fase fastlagde finanslovsparterne den 2. februar 2016 indholdet af akutpakken målrettet nedbringelse af overbelægning på sygehusene. Konkrete elementer i akutpakken er bl.a. medfinansiering af regionernes arbejde med at sikre et godt og trygt patientflow, øget kapacitet på sygehusene, en pulje til (videre)udvikling af lokale værktøjer til effektiv anvendelse af sygehuskapaciteten og ekstern bistand til ensartet opfølgning.

I fase to indgik parterne aftale om indholdet af den nationale handlingsplan for den ældre medicinske patient den 2. juni 2016. Handlingsplanen udmønter midler til regioner, kommuner, Sundhedsstyrelsen, Sundhedsdatastyrelsen og Sundheds- og Ældreministeriet til en styrket indsats for den ældre medicinske patient, jf. initiativbeskrivelserne i den nationale handlingsplan for den ældre medicinske patient og jf. akt 133 af 23. juni 2016. Konkrete elementer er bl.a. styrkede kommunale akutfunktioner, kompetenceløft i den kommunale hjemmesygepleje, flere udgående sygehusfunktioner, øget adgang for den kommunale hjemmesygepleje og almen praksis til rådgivning fra sygehuset samt nationale analyser, opfølgning mv.

16.51.83. Løft af kvaliteten på fødeafdelingerne (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	34,5	-	-	-	-	-
10. Løft af kvaliteten på fødeafdelingerne							
Udgift	-	34,5	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	34,5	-	-	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,5
I alt	0,5

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet forøget med 0,5 mio. kr.

10. Løft af kvaliteten på fødeafdelingerne

Bevillingen er som følge af finansloven for 2016 reduceret med 75,1 mio. kr. i 2016 og frem. De frigjorte midler prioriteres til andre initiativer på sundhedsområdet.

De afsatte midler i 2015 anvendes til en styrket indsats, herunder øget personale og initiativer, som indfrier Sundhedsstyrelsens anbefalinger i forhold til svangreomsorg.

16.51.85. Sammenhængende sundhedsvæsen (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	93,0	75,5	58,3	-	-
10. Foranalyse til forsøg i almen praksis							
Udgift	-	-	1,0	1,0	1,0	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	1,0	1,0	1,0	-	-
20. IT-tilpasning knyttet til forsøg							
Udgift	-	-	1,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	1,0	-	-	-	-
30. Kvalitetsforsøg, honorering af deltagende læger							
Udgift	-	-	58,0	59,4	57,3	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	58,0	59,4	57,3	-	-
40. Patientinddragelse, Pulje til udvikling af redskaber							
Udgift	-	-	25,0	15,1	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	25,0	15,1	-	-	-
50. Patientinddragelse, udvikling af it-infrastruktur og pilotafprøvnings							
Udgift	-	-	8,0	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	8,0	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	7,0
I alt	7,0

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførselsbeløbet forøget med 7,0 mio. kr.

10. Foranalyse til forsøg i almen praksis

Der blev afsat 4 mio. kr. i 2015 og 1 mio. kr. årligt i perioden 2016 til og med 2018 til en foranalyse udført af Syddansk Universitet til et forsøg i almen praksis til fremme af kvalitet og udvikling.

2015-midlerne er overført til kontoen på forslag til lov om tillægsbevilling for 2015, jf. akt. 158 af 3. september 2015.

De afsatte midler finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

20. IT-tilpasning knyttet til forsøg

Der blev afsat 3 mio. kr. i 2015 og 1,0 mio. kr. i 2016 til tilpasning af it-systemer i almen praksis med henblik på afvikling af forsøg i almen praksis til fremme af kvalitet og udvikling.

2015-midlerne er overført til kontoen på forslag til lov om tillægsbevilling for 2015, jf. . 158 af 3. september 2015.

De afsatte midler finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

30. Kvalitetsforsøg, honorering af deltagende læger

Der blev afsat 58,0 mio. kr. i 2016, 59,0 mio. kr. i 2017 og 57,0 mio. kr. i 2018 (2016-pl) til honorering af læger, der deltager i forsøg i almen praksis til fremme af kvalitet og udvikling, jf. akt. 158 af 3. september 2015.

De afsatte midler finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

40. Patientinddragelse, Pulje til udvikling af redskaber

Der blev afsat 25 mio. kr. i 2016 og 15 mio. kr. i 2017 (2016-pl) til en pulje til udvikling af redskaber til styrket patientinddragelse. Pengene udmøntes som pulje til ansøgning til projekter, der understøtter fælles beslutningstagning.

De afsatte midler finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

50. Patientinddragelse, udvikling af it-infrastruktur og pilotafprøvninger

Der blev afsat 8 mio. kr. i 2016 til en pulje til arbejdet med at udbrede anvendelsen af patientrapporterede oplysninger (PRO) i alle sektorer i sundhedsvæsenet i den direkte patientbehandling og til kvalitetsopfølgning og -udvikling, jf., aftale om regionernes økonomi for 2016. Det skal sikre, at patientens viden om egen sygdom og vurderinger af behandlingens virkning i højere grad inddrages i behandlingen og i kvalitetsarbejdet i sundhedsvæsenet samt bidrage til videreudviklingen af den nationale infrastruktur til håndtering af PRO-data, som skal bygge oven på den eksisterende nationale infrastruktur for telemedicin.

De afsatte midler finansieres via § 35.11.23. Reserve til sundhedspolitisk udspil, drift.

16.51.86. Synlighedsreform - anlæg (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	100,0	101,1	-	-	-
10. Synlighedsreform - anlæg							
Udgift	-	-	100,0	101,1	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	100,0	101,1	-	-	-

10. Synlighedsreform - anlæg

Der blev afsat 100 mio. kr. årligt i 2016 og 2017 (2016-pl) til at understøtte realisering af synlighed og åbenhed om resultater i regioner og kommuner og bidrage til decentrale tilpasninger, som følge af de forandringer Sundhedsdataprogrammet medfører. De afsatte midler udmøntes på baggrund af aftale mellem de relevante parter (Sundheds- og Ældreministeriet, Finansministeriet, Danske Regioner og KL).

De afsatte midler finansieres via § 35.11.24. Reserve til sundhedspolitisk udspil, anlæg.

16.51.87. Pulje til læge- og sundhedshuse (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	-	202,2	202,2	202,2	202,2
10. Pulje til læge- og sundhedshuse							
Udgift	-	-	-	202,2	202,2	202,2	202,2
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	-	202,2	202,2	202,2	202,2

10. Pulje til læge- og sundhedshuse

Der er fra 2017 til 2020 afsat 200 mio. kr. årligt (2016-pl) til en pulje til etablering af læge- og sundhedshuse.

Midlerne finansieres via § 35.11.24. Reserve til sundhedspolitisk udspil, anlæg.

16.51.88. Kompliceret sorg (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	4,0	2,0	2,0	-	-
10. Kompliceret sorg							
Udgift	-	-	4,0	2,0	2,0	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	4,0	2,0	2,0	-	-

10. Kompliceret sorg

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 8 mio. kr. i perioden 2016-2018 fordelt med 4 mio. kr. i 2016 og 2 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 til en pulje til etablering af et center om kompliceret sorg.

Formålet med centret er at styrke og koordinere forskning i forhold til udviklingen af konkrete evidensbaserede behandlingstilbud samt at indsamle, systematisere og formidle viden til sorgområdets aktører i regioner og kommuner til gavn for psykologisk behandling og rådgivning af efterladte. Centret skal desuden opbygge kompetencer og udbrede viden om behandling af mennesker med kompliceret sorg.

16.51.89. Styrket indsats på hospitalernes fødeafdelinger (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	50,0	50,6	50,6	50,6	50,6
10. Styrket indsats på hospitalernes fødeafdelinger							
Udgift	-	-	50,0	50,6	50,6	50,6	50,6
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	50,0	50,6	50,6	50,6	50,6

10. Styrket indsats på hospitalernes fødeafdelinger

Som led i Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 af november 2015 blev der afsat 50 mio. kr. årligt i 2016-2019 (2016-pl) til en styrket indsats på hospitalernes fødeafdelinger.

Midlerne fordeles i 2016 og 2017 til regionerne på baggrund af bloktilskudsnøglen. Som opfølgning skal regionerne indsende et revisorpåtegnet regnskab, der dokumenterer, at midlerne er anvendt til svangreomsorgen. Fra 2018 overføres midlerne permanent via bloktilskuddet til regionerne. Udmøntningen drøftes med aftaleparterne.

Ældre og demens

16.65. Ældre og demens

Bevillingsforslagene under dette aktivitetsområde omfatter puljer vedrørende ældre og demens.

16.65.01. Styrket livskvalitet for de svageste hjemmehjælpsmodtagere (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.75.01. Styrket livskvalitet for de svageste hjemmehjælpsmodtagere.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	74,8	151,1	-	-	-	-
10. Styrket livskvalitet for de svageste hjemmehjælpsmodtagere							
Udgift	-	74,8	151,1	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	-	0,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	74,8	151,1	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,2
I alt	0,2

10. Styrket livskvalitet for de svageste hjemmehjælpsmodtagere

Der blev afsat 75,0 mio. kr. i 2015 og 150,0 mio. kr. årligt fra 2016 (2016-pl) og frem til at styrke livskvaliteten for de svageste hjemmehjælpsmodtagere gennem en klippekortmodel, jf. Aftale om finansloven for 2015. I 2015 og 2016 udmøntes midlerne via en ansøgningspulje, som kommunerne skal søge for at få del i. Puljen udmøntes i to-årige bevillinger til kommunerne på baggrund af én ansøgning. I løbet af de to første bevillingsår foretages én faglig opfølgning på kommunernes aktiviteter. Der aflægges årlige regnskaber for bevillingerne. Midlerne vil blive reserveret mellem kommunerne på baggrund af en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Hvis en kommune vælger ikke at ansøge om midler fra puljen, vil midlerne blive fordelt mellem ansøgerkommunerne, idet det reserverede beløb til de øvrige ansøgerkommuner forhøjes. Målgruppen for klippekortmodellen vil være de svageste hjemmehjælpsmodtagere, der er afhængige af hjælp til at klare hverdagen. Det vil være op til den enkelte kommune konkret

at afgrænse målgruppen. I modellen tildeles borgerne i målgruppen mindst en halv times ekstra tid til hjemmehjælp om ugen, som borgeren selv kan være med til at bestemme, hvad skal bruges til. Tiden kan f.eks. bruges til supplerende hjemmehjælp, hjælp til madlavning, indkøb eller ledsagelse. Hjælpen kan deles op i mindre aktiviteter eller spares op og anvendes til ting, der tager længere tid. Hjælpen aftales mellem den enkelte borger og hjemmehjælperen. I kommunens ansøgning skal det fremgå, at kommunerne vil anvende midlerne efter klippekortmodellen.

Midlerne er fra 2017 og frem overført til kommunernes bloktilskud, jf. akt. 133 af 23. juni 2016.

16.65.05. Løft af ældreområdet (tekstamm. 101) (Reservationsbev.)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.75.05. Løft af ældreområdet.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1.000,0	1.009,6	-	-	-	-	-
10. Løft af ældreområdet							
Udgift	1.000,0	1.009,6	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1.000,0	1.009,6	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,5
I alt	0,5

10. Løft af ældreområdet

Der blev afsat 1,0 mia. kr. årligt (2014-pl) fra 2014 og frem til et varigt løft af ældreområdet. Midlerne skal løfte ældreplejen, hvor der er størst behov, herunder f.eks. bedre praktisk hjælp og personlig pleje, bedre forhold på plejehjem eller en styrket rehabiliterings- og genoptræningsindsats, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2014 af november 2013.

Midlerne blev i 2014 og 2015 fordelt mellem kommunerne på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

Fra 2016 er midlerne overført til det kommunale bloktilskud, jf. akt. 147 af 10. juli 2015.

16.65.10. En værdig ældrepleje (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at overføre op til 1 mio. kr. årligt i 2016-2018 og ½ mio. kr. i 2019 til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højest 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	1.000,0	1.011,0	1.011,0	1.011,0	1.011,0
10. En værdig ældrepleje							
Udgift	-	-	1.000,0	1.011,0	1.011,0	1.011,0	1.011,0
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	1.000,0	1.011,0	1.011,0	1.011,0	1.011,0

10. En værdig ældrepleje

Som led i Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2016 af november 2015 blev der afsat 1.000 mio. kr. årligt (2016-pl) fra 2016 og frem til en værdig ældrepleje med henblik på at ældre borgere, både på plejecenter og i egen bolig, skal have en værdig pleje og omsorg, så de kan fortsætte med at leve det liv, de ønsker, med størst mulig livskvalitet og selvbestemmelse.

Kommunerne forpligtes til at formulere en værdighedspolitik på ældreområdet, der beskriver kommunens overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet.

De afsatte midler skal styrke kommunernes arbejde med en værdig ældrepleje og understøtte udbredelsen og implementeringen af de kommunalt fastsatte værdighedspolitikker. Midlerne kan bl.a. anvendes til personale og kompetenceudvikling med fokus på arbejdet med værdighed, ud fra en konkret vurdering i den enkelte kommune af, hvor behovet er størst lokalt.

Midlerne fordeles mellem kommunerne efter en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Der er tale om nye midler, som ligger ud over kommunernes vedtagne budgetter for 2016. De afsatte midler forudsættes at finansiere kommunernes udgifter til udarbejdelse og administration af værdighedspolitikken.

De afsatte midler vil blive administreret som tilskud i årene 2016 til 2019. Kommunerne kan anmode om udbetaling af deres andel af de afsatte midler ved indsendelse af samlet redegørelse for det forventede brug af midler (bestående af budget + kortfattet redegørelse for forventet brug af midler). Kommunerne skal endvidere for årene 2016 til 2019 med revisorpåtegnet regnskab redegøre for, at midlerne er anvendt som forudsat.

Aftaleparterne er enige om i sensommeren 2016 og foråret 2017 at gøre status over kommunernes udmøntning af midlerne inden for rammerne af værdighedsprincipperne. Parterne gør endelig status for initiativet i foråret 2019 med henblik på, at midlerne fremadrettet udbetales sammen med bloktilskuddet efter en objektiv fordelingsnøgle for ældreområdet.

16.65.11. Omstillingsinitiativer mv. (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.13.11. Omstillingsinitiativer m.v.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,2	0,3	-	-	-	-	-
10. Omstillingsinitiativer mv.							
Udgift	0,2	0,3	-	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,0	0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,2	0,3	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,5
I alt	0,5

10. Omstillingsinitiativer mv.

Bevillingen er som følge af finansloven for 2016 reduceret med 0,4 mio. kr. i 2016 og frem.

16.65.20. Styrket indsats mod ensomhed i hjemmeplejen (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	-	11,4	11,4	-	-
10. Styrket indsats mod ensomhed i hjemmeplejen							
Udgift	-	-	-	11,4	11,4	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	-	11,4	11,4	-	-

10. Styrket indsats mod ensomhed i hjemmeplejen

Der blev afsat 38,5 mio. kr. i alt til et firårigt projekt, der skal styrke indsatsen mod ensomhed blandt modtagere af hjemmehjælp, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om fremtidens hjemmehjælp i 2014.

Formålet med projektet er at udvikle metoder til at forebygge og afhjælpe ensomhed blandt ældre, som modtager hjemmehjælp og er i risiko for at opleve ensomhed eller allerede oplever ensomhed. Der igangsættes et udviklingsprojekt, hvor kommuner i samarbejde med frivillige organisationer skal arbejde med at støtte ældre, som har vanskeligt ved at opretholde et socialt aktivt liv, i at deltage i aktivitets- og foreningstilbud. Projektet skal bidrage til viden om, hvilken rolle hjemmeplejen kan spille i forhold til at modvirke ensomhed blandt ældre, som modtager meget hjælp. Projektet er finansieret ved at ophæve bestemmelsen i serviceloven om, at modtagere af hjemmehjælp skal have en fast kontaktperson.

16.65.30. Pulje til ældre- og pensionsområdet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.75.30 Pulje til ældre- og pensionsområdet.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	26,0	26,4	0,5	5,0	-	-	-
10. Tilskud vedrørende ældre							
Udgift	0,3	-0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,3	-0,1	-	-	-	-	-
15. Lokal integration af førtidspensionister							
Udgift	-	-1,0	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-1,0	-	-	-	-	-
35. Udvikling af bedre rammer for det gode måltid for ældre							
Udgift	-	5,9	-	5,0	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	-	0,2	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	5,8	-	5,0	-	-	-
43. Styrkelse af ældres digitale færdigheder							
Udgift	10,0	0,0	-	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,2	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	9,8	0,0	-	-	-	-	-
44. Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem							
Udgift	11,0	9,1	-	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,2	0,3	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	10,8	8,8	-	-	-	-	-
45. EU's år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationer							
Udgift	-	0,6	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	0,6	-	-	-	-	-
46. Det gode hverdagsliv for ældre i plejeboliger							
Udgift	3,1	1,9	0,5	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,1	0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	3,0	1,8	0,5	-	-	-	-
47. Forebyggelse af selvmord blandt ældre							
Udgift	1,5	1,5	-	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,0	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,5	1,5	-	-	-	-	-
62. Opfølgning på hjemmehjælpskommissionen							
Udgift	-	8,7	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	8,7	-	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	3,9
I alt	3,9

10. Tilskud vedrørende ældre

Kontoen er som led i udmøntningen af satspuljen for 1999 oprettet med midler til aktiviteter for ældre i 1999, herunder midler i årene 2000-2002 til centrale initiativer for svage ældre. Kontoen blev som led i udmøntningen af satspuljen for 2000 tilført 15,5 mio. kr. i 2000 og 10,5 mio. kr. i 2001 og 2002. Kontoen blev som led i udmøntningen af satspuljen for 2003 forhøjet med 22,8 mio. kr. i 2003, 19,8 mio. kr. i hvert af årene 2004 og 2005 og 18,6 mio. kr. i 2006. Som led i en forenkling af de satspuljefinansierede konti på det sociale område, er der i forbindelse med finansloven for 2006 overført 8,6 mio. kr. i 2006 af disse midler til § 15.75.60. Tilskud til organisationer og foreninger mv. på ældre- og pensionsområdet. Der blev afsat 10,0 mio. kr. årligt i 2003-2006 til en videreførelse af "tilskud vedrørende ældre" til fortsat udvikling af ældre-serviceområdet, herunder til centrale initiativer for svage ældre. Kontoen blev i forbindelse med finansloven for 2004 forhøjet med 15,2 mio. kr. Baggrunden er, at der som led i udmøntningen af satspuljen for 2004 er afsat 15,2 mio. kr. i 2004, 14,1 mio. kr. i 2005, 12,0 mio. kr. i 2006 og 7,8 mio. kr. i 2007. Der afsættes heraf 6,0 mio. kr. i 2004 og 2005 samt 5,0 mio. kr. i 2006 og 2007 til "Et aktivt ældreliv - forebyggende og aktiverende indsats" herunder til centrale og lokale initiativer på ældreidrætsområdet. Som led i en forenkling af de satspuljefinansierede konti på det sociale område er der i forbindelse med finansloven for 2006 overført 7,0 mio. kr. i 2006 og 2,8 mio. kr. i 2007 til § 15.75.60. Tilskud til organisationer og foreninger mv. på ældre- og pensionsområdet. Som led i udmøntningen af satspuljen for 2007 er afsat 9,5 mio. kr. i 2007, 9,5 mio. kr. i 2008, 14,5 mio. kr. i 2009 og 17,2 mio. kr. i 2010. Midlerne afsættes til generel kvalitetsudvikling på ældreområdet, herunder til en styrket indsats på forebyggelsesområdet samt madserviceområdet.

15. Lokal integration af førtidspensionister

Der blev afsat 3,0 mio. kr. i 2010 og 5,0 mio. kr. årligt fra 2011 til 2013, jf. Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009 til at oprette en ny pulje til lokal integration af førtidspensionister. Puljen kan anvendes til at støtte lokalt forankrede aktiviteter, der skal medvirke til øget livskvalitet og social aktivitet hos førtidspensionister.

35. Udvikling af bedre rammer for det gode måltid for ældre

Der blev afsat 6,0 mio. kr. i 2015 og 5,0 mio. kr. i 2017 til etablering af en ansøgningspulje til udvikling af bedre rammer for det gode måltid for ældre, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014. Puljens formål er, via støtte til kommunerne, at afprøve og gennemføre nye og innovative tilgange til at styrke de sociale rammer om måltidet til hjemmeboende ældre, som modtager madservice samt beboere på plejehjem. Kommunerne kan i ansøgningen og udmøntningen inddrage lokale aktører, herunder fx frivillige foreninger, selvejende institutioner og private leverandører. Der kan endvidere opnås støtte til sociale aktiviteter i forbindelse med indtagelsen af måltidet, fx spiseklubber eller spise/besøgsvenner, som kan medvirke til at skabe en positiv og stimulerende oplevelse omkring måltidet for ældre på plejehjem og i hjemmeplejen. Desuden støtter puljen initiativer, som gør det muligt for den ældre at opnå større medbestemmelse i forhold til den mad, der leveres. Det kan fx være en mere fleksibel levering af mad eller større indflydelse på menusammensætningen.

43. Styrkelse af ældres digitale færdigheder

Som led i udmøntningen af Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 er kontoen forhøjet med 5,0 mio. kr. i 2012, 5,0 mio. kr. i 2013 og 10,0 mio. kr. i 2014 til konkrete indsatser, som har til formål dels at gøre ældre borgere, som har begrænsede eller ingen it-forudsætninger, fortrolige med og trygge ved brug af de nye digitale muligheder, og dels konkret at styrke disse ældres digitale færdigheder og mestring af de forskellige medier.

44. Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem

Som led i udmøntningen af Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 er kontoen forhøjet med 10,0 mio. kr. i hvert af årene 2012-2015 til opfølgning på Kommission om livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem. Kontoen er nedsat med 8,7 mio. kr. i 2014, idet midlerne omdisponeres til § 15.75.30.62. Opfølgning på Hjemmehjælpskommissionen.

45. EU's år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationer

Som led i udmøntningen af Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2012 af november 2011 er kontoen forhøjet med 10 mio. kr. i 2012 til gennemførelse af EU's år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne. Det overordnede formål er at fremme skabelsen af en kultur med aktiv aldring baseret på et samfund for alle aldersgrupper. Af beløbet afsættes 8,0 mio. kr. til etablering af en ansøgningspulje til at understøtte aktiv aldring og solidaritet mellem generationer, og de resterende 2,0 mio. kr. afsættes til centrale initiativer under ældreåret.

46. Det gode hverdagsliv for ældre i plejeboliger

Som led i udmøntningen af Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013 af oktober 2012 er kontoen forhøjet med 5,0 mio. kr. i 2013, 3,0 mio. kr. i 2014, 3,5 mio. kr. i 2015 og 0,5 mio. kr. i 2016 til konkrete initiativer, der har til formål at skabe en mere indholdsrig, aktiv og sundere hverdag for beboere i plejeboliger og plejehjem, herunder ældre med demens. Midlerne skal f.eks. gå til ture i naturen, kunst og kultur, tiltag rettet mod demente, herunder erindringsrum og sansehaver, og fokus på den frivillige indsats på plejehjem.

47. Forebyggelse af selvmord blandt ældre

Som led i udmøntningen af Aftale mellem den daværende regering (SRSF), Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2013 af oktober 2012 er kontoen forhøjet med 1,0 mio. kr. i 2013, 2,0 mio. kr. i 2014 og 1,0 mio. kr. i 2015 til forebyggelse af selvmord blandt ældre. Midlerne skal dels gå til faglig opkvalificering af professionelle og frivillige i ældresektoren i forhold til at afdække og identificere tidlige tegn på mistriksel hos ældre samt i forhold til at håndtere selvmordstruede ældre. Desuden skal midlerne anvendes til målrettede indsatser som opfølgning f.eks. på de forebyggende hjemmebesøg med henblik på at forebygge selvmord blandt ældre, der mistrives.

62. Opfølgning på hjemmehjælpskommissionen

Der blev afsat 8,7 mio. kr. i 2014 til opfølgning på Hjemmehjælpskommissionen. Midlerne er udmøntet i 2015.

16.65.40. Udvikling af bedre ældrepleje (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.75.40. Udvikling af bedre ældrepleje.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1,6	0,2	-	-	-	-	-
10. Udvikling af bedre ældrepleje							
Udgift	1,6	0,2	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,6	0,2	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	7,7
I alt	7,7

10. Udvikling af bedre ældrepleje

På finansloven for 2007 blev der afsat 100,0 mio. kr. i 2007 og 100,0 mio. kr. i 2008 til en pulje til udvikling af bedre ældrepleje. Puljen skal anvendes til projekter med gode ideer fra bl.a. medarbejderne, som kan give en bedre ældrepleje. Projekterne skal gennemføres i et tæt samarbejde mellem medarbejderne, institutionerne og kommunen/den private leverandør. I henhold til Aftale mellem den daværende VK-regering, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om finansloven for 2009 af november 2008 er parterne enige om yderligere initiativer som led i den omfattende kvalitetsreform af den offentlige sektor. Kontoen forhøjes med i alt 75,0 mio. kr. til udvikling af bedre ældrepleje, heraf 25,0 mio. kroner i 2009 og 50,0 mio. kroner i 2010. Puljen skal anvendes til projekter med idéer fra medarbejdere i ældreplejen, og de konkrete projekter skal gennemføres i et tæt samarbejde mellem medarbejderne, institutionerne og den kommunale eller private leverandør. Medarbejderne og institutionerne skal i høj grad selv medvirke til at udvikle

konkrete projekter, hvor de ældres og medarbejdernes ønsker er i fokus. Initiativet er finansieret af kvalitetspuljen på § 35.11.07. Pulje til bedre kvalitet i den offentlige sektor.

16.65.42. Tilbud til demente og andre svage ældre (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.64.42. Tilbud til demente og andre svage ældre.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	0,0	-0,1	-	-	-	-	-
20. Styrket indsats i forhold til ensomme og udsatte ældre mm.							
Udgift	0,0	-0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	0,0	-0,1	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,1
I alt	0,1

20. Styrket indsats i forhold til ensomme og udsatte ældre mm.

Kontoen blev oprettet med 24,0 mio. kr. på forslag til lov om tillægsbevilling, jf. akt. 175 af 1. september 2011. Der er, jf. akt. 175 af 1. september 2011, overført 24,0 mio. kr. fra § 35.11.19. Pulje til bl.a. social- og sundhedsinitiativer, til en styrket indsats for ensomme og udsatte ældre mv., bestående af følgende fire elementer: 1. En pulje på 10,0 mio. kr. der kan søges af frivillige organisationer til at igangsætte en forebyggende og opsøgende indsats over for ensomme ældre. 2. 10,0 mio. kr. til en styrkelse af samarbejdet mellem de frivillige foreninger og kommunerne i forhold til at forebygge social isolation og ensomhed blandt ældre. 3. 3,0 mio. kr. til et it-projekt som skal hjælpe ældre med at håndtere den digitaliserede verden og de tekniske udfordringer, som de ældre står over for, bl.a. som et redskab til at bryde social isolation. 4. 1,0 mio. kr. til en national kosthandleplan for ældre, der modtager hjemmehjælp eller bor i plejebolig, for at få øget opmærksomhed på måltidets betydning for de ældres sundhed og livskvalitet.

16.65.43. Svage ældre og demens (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.75.43. Svage ældre og demens.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet..

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	3,2	35,5	22,0	1,4	-	-
10. Pulje til uddannelse af demensnøglepersoner							
Udgift	-	2,3	-	2,3	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	-	0,1	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	2,2	-	2,3	-	-	-
11. Evaluering af uddannelse af demensnøglepersoner							
Udgift	-	-	0,3	0,3	0,5	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	0,3	0,3	0,5	-	-
20. Pulje til aflastning af pårørende til demente i egen bolig							
Udgift	-	-	17,5	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	17,5	-	-	-	-
21. Evaluering af aflastningsinitiativer af pårørende til demente i egen bolig							
Udgift	-	-	-	0,2	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	-	0,2	-	-	-
30. Redskaber til målrettet pleje af demente							
Udgift	-	-	1,6	3,0	0,9	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	1,6	3,0	0,9	-	-
40. Pulje til demensboliger							
Udgift	-	0,5	16,1	16,2	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	-	0,5	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	16,1	16,2	-	-	-

41. Udarbejdelse af anvisning til indretning af demensboliger

Udgift	-	0,4	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	0,4	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	17,7
I alt	17,7

10. Pulje til uddannelse af demensnøglepersoner

Der blev afsat 2,3 mio. kr. i 2015 og 2,3 mio. kr. i 2017 til en ansøgningspulje til Uddannelse af demensnøglepersoner via et demensrejsehold jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Socialistisk Folkeparti, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen af 29. oktober 2014. Puljens formål er at kompensere kommunerne for udgifter i forbindelse med kommunernes deltagelse i samarbejdsprojektet vedrørende uddannelse af demensnøglepersoner. Ansøgerkredsen er alle kommuner. I udvælgelsen af, hvilke kommuner der kan deltage i projektet, vil der blive lagt vægt på kommunens organisatoriske parathed, herunder om plejecentrenes medarbejdere har en tilstrækkelig basisviden om demens. Kommuner, der deltager i projektet, forpligter sig til at sikre, at nøglepersonerne løbende understøtter implementeringen af ny viden på demensområdet, og kommunerne skal bidrage til monitorering og en effektevaluering af rejseholdets aktiviteter.

11. Evaluering af uddannelse af demensnøglepersoner

Der blev afsat 0,3 mio. kr. årligt i 2016 og 2017 og 0,5 mio. kr. i 2018 til evaluering af initiativet om uddannelse af demensnøglepersoner, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014. Evalueringen udmøntes via udbud.

20. Pulje til aflastning af pårørende til demente i egen bolig

Der blev afsat 17,4 mio. kr. i 2016 til etablering af en ansøgningspulje til aflastning af pårørende til demente i egen bolig jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014. Puljens formål er, via støtte til kommuner og frivillige organisationer, at aflaste pårørende til demente i egen bolig. Der kan opnås støtte til aflastningstilbud i løbet af dag- og aften timerne, i weekender eller i form af døgnaflastning. Aktiviteterne kan f.eks. være tilbud til den demente om at deltage i kulturelle eller sociale aktiviteter, herunder ledsagelse til og fra aktiviteten og anden aflastning. Der vil blive taget hensyn til en geografisk fordeling af projekterne.

21. Evaluering af aflastningsinitiativer af pårørende til demente i egen bolig

Der er afsat 0,2 mio. kr. i 2017 til evaluering af § 15.75.43.20. Puljen til aflastning af pårørende til demente i egen bolig, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014. Evalueringen foretages via en spørgeskemaundersøgelse, hvor det undersøges, om pårørende til demente, som har taget imod aflastningstilbud fra kommunen eller den frivillige organisation, har oplevet, at de er blevet aflastet og derigennem har opnået bedre livskvalitet.

30. Redskaber til målrettet pleje af demente

Der blev afsat 0,6 mio. kr. i 2015, 1,6 mio. kr. i 2016, 3,0 mio. kr. i 2017 og 0,9 mio. kr. i 2018 til løbende evaluering af BPSD-systemet og udbredelse af systemet efter endt projektperiode, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Socialistisk Folkeparti, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen af 29. oktober 2014. Evalueringen foretages af en ekstern evaluatør, der udarbejder en effektevaluering. Med afsæt i resultaterne af afprøvning af BPSD-systemet i dansk kontekst undersøges mulighederne for, hvordan systemet kan udbredes til andre kommuner end projektkommunerne. Evalueringen udmøntes via udbud.

40. Pulje til demensboliger

Der blev afsat 16,0 mio. kr. årligt fra 2015 til 2017 til etablering af en ansøgningspulje til demensboliger, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Socialistisk Folkeparti, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen af 29. oktober 2014. Puljens formål er, via økonomisk støtte til kommuner, selvejende institutioner og andre, der ejer eller driver plejecentre, at ombygge og indrette eksisterende plejecenters bolig- og fællesarealer mv., så de fysiske rammer i højere grad imødekommer dementes behov, og der dermed skabes mere trygge og sikre rammer for en god hverdag for beboere med demens.

41. Udarbejdelse af anvisning til indretning af demensboliger

Der blev afsat 2,0 mio. kr. i 2015 til udarbejdelse af materiale med konkrete anvisninger til hvordan plejecentre kan indrettes mere demensegnet, jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om satspuljen for 2015 af november 2014. Anvisningen udarbejdes af Statens Byggeforskningsinstitut og skal være baseret på aktuel bedste viden om boligindretningens betydning for beboere med demens.

16.65.60. National handlingsplan for demens 2025 (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	50,0	140,8	140,8	140,8	-
10. National handlingsplan for demens 2025							
Udgift	-	-	50,0	140,8	140,8	140,8	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	50,0	140,8	140,8	140,8	-

10. National handlingsplan for demens 2025

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 470 mio. kr. i 2016-2019 fordelt med 50 mio. kr. i 2016 og 140 mio. kr. årligt i perioden 2017-2019 (2016-pl) til midler til en national handlingsplan for demens 2025.

Antallet af demente borgere forventes at stige de kommende år i takt med den demografiske udvikling. Det stigende antal borgere, der rammes af demens, er en af de store udfordringer på sundheds- og ældreområdet nu og i de kommende år.

Udarbejdelsen af den nationale handlingsplan for demens 2025 vil foregå i en bred og inddragende proces frem mod handlingsplanens færdiggørelse i efteråret 2016.

Den kommende handlingsplan forventes bl.a. at behandle temaer som tidlig opsporing og bedre udredning af demente med henblik på at kunne sætte ind med den rette behandling og pleje af demente borgere, støtte og rådgivning af pårørende til demente, som både belastes af praktiske og følelsesmæssige forhold, fokus på demensegnede boliger for at sikre de dementes trivsel og lette medarbejdernes arbejde, kompetenceudvikling af personale, så medarbejderne har de rette forudsætninger for at forstå og håndtere de særlige behov, som ældre med demens har samt forskning på området for at opnå generel mere viden.

16.65.61. Styrket sammenhæng for de svageste ældre (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	57,2	-	7,0	18,5	-
10. Styrket sammenhæng for de svageste ældre							
Udgift	-	-	57,2	-	7,0	18,5	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	57,2	-	7,0	18,5	-

10. Styrket sammenhæng for de svageste ældre

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 82,4 mio. kr. i perioden 2016-2019 (2016-pl) fordelt med 57,2 mio. kr. i 2016, 6,9 mio. kr. i 2018 og 18,3 mio. kr. i 2019 til forsøg med konkrete modeller for brug af kompetencer på tværs af kommuner, regioner og evt. almen praksis.

Forsøgene påbegyndes i 2016 og evalueres senest ved deres afslutning med henblik på efterfølgende udrulning af de gode erfaringer.

Puljen oplås i regi af Sundhedsstyrelsen og kan søges af kommuner og regioner. Medfinansiering fra kommuner og regioner i årene efter opstart af forsøgene samt krav til evalueringsdesign mv. fastlægges i forbindelse med puljebudgettet.

16.65.62. I Sikre Hænder (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)*Særlige bevillingsbestemmelser:*

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	7,0	7,0	-	-	-
10. I Sikre Hænder							
Udgift	-	-	7,0	7,0	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	7,0	7,0	-	-	-

10. I Sikre Hænder

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 14 mio. kr. fordelt med 7 mio. kr. årligt i 2016-2017 til at igangsætte et målrettet initiativ til udbredelse af erfaringer fra I Sikre Hænder i et treårigt projekt.

Med udbredelsen af erfaringer er det forventningen, at andre kommuner vil kunne opbygge en struktur, der understøtter og implementerer de gode erfaringer, som er skabt i projektet I Sikre Hænder. Det samlede projekt forventes også at kunne bidrage til at forhindre en række forebyggelige indlæggelser og derved bidrage til at nedbringe risikoen for overbelægning på sygehus.

16.65.63. Livskvalitet (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	4,0	5,0	5,5	5,5	-
10. Livskvalitet							
Udgift	-	-	4,0	5,0	5,5	5,5	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-	4,0	5,0	5,5	5,5	-

10. Livskvalitet

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 20 mio. kr. fordelt med 4 mio. kr. i 2016, 5 mio. kr. i 2017 og 5,5 mio. kr. årligt i 2018 og 2019 til en ansøgningspulje til at igangsætte aktiviteter, som kan bidrage til at styrke den personlige og sociale trivsel blandt ældre på plejehjem og i plejeboliger, og som kan forebygge ensomhed og social isolering.

Aktiviteterne skal tilrettelægges med udgangspunkt i beboernes behov og muligheder. Der kan eksempelvis arrangeres aktiviteter med henblik på gode oplevelser og socialt samvær på plejehjemmet.

Midlerne kan ansøges af kommuner, frivillige foreninger mv.

16.65.64. Nedbringelse af ventetid til genoptræning (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan gives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-	-	36,0	27,3	27,3	-	-
10. Nedbringelse af ventetid til genoptræning							
Udgift	-	-	36,0	27,3	27,3	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-	-	36,0	27,3	27,3	-	-

10. Nedbringelse af ventetid til genoptræning

Som led i Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 af oktober 2015 blev der afsat 90 mio. kr. i perioden 2016-2018, fordelt med 36 mio. kr. i 2016 og 27 mio. kr. årligt i 2017-2018 (2016-pl), til nedbringelse af ventetid til genoptræning i kommunerne.

Midlerne er omprioriteret til en ansøgningspulje, der fordeles til kommunerne efter en fordelingsnøgle for udgiftsbehovet for ældreområdet. Midlerne er overført til kontoen fra § 16.11.79.40. Reserve vedrørende det kommunale lov- og cirkulæreprgram.

Midlerne skal gå til nedbringelse af ventetiden til genoptræning gennem pukkelafvikling, kapacitetsudbygning, optimering af arbejdsgange mv. Samtidigt afsættes midler til forbedring af registreringerne på området, således at ventetidsopgørelserne for genoptræning bliver mere retvisende.

16.65.73. Sammenslutningen af ældreråd (SRÅD) (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.75.73. Driftsstøtte til brugerorganisationer.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
71. Danske Ældreråd							
Udgift	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

71. Danske Ældreråd

Som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2010 af oktober 2009 blev der afsat 1,0 mio. kr. årligt fra 2011 i varigt driftstilskud til Danske Ældreråd.

16.65.75. Udviklingsinitiativer (tekstanm. 101) (*Reservationsbev.*)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra § 15.75.75. Udviklingsinitiativer.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsum, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	4,7	3,3	4,2	-	-	-	-
20. Et aktivt ældreliv							
Udgift	-	-0,2	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	-	-0,2	-	-	-	-	-
91. Udviklingsstøtte til styrket livskvalitet for mennesker med demens og deres pårørende							
Udgift	4,7	3,6	4,2	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,1	0,2	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	4,6	3,4	4,2	-	-	-	-

Videreførelsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,4
I alt	0,4

20. Et aktivt ældreliv

Kontoen blev oprettet som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om udmøntning af satspuljen for 2009 af oktober 2008, idet der er afsat 5,0 mio. kr. årligt i 2009-2012 til udviklingsinitiativer inden for temaet "Et aktivt ældreliv".

91. Udviklingsstøtte til styrket livskvalitet for mennesker med demens og deres pårørende

Kontoen blev oprettet på finansloven for 2014 med 3,1 mio. kr. i 2014, 5,2 mio. kr. i 2015 og 4,1 mio. kr. i 2016 til projekter, som bl.a. medvirker til at skabe bedre forhold for demente og deres pårørende. Midlerne udmøntes i en ansøgningspulje målrettet frivillige organisationer og lignende, jf. Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2014 af november 2013.

16.65.77. National handlingsplan om demens (tekstanm. 101) (Reservationsbev.)

Som følge af den kongelige resolution af 28. juni 2015 er der overført bevilling fra 15.75.77. National handlingsplan om demens.

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.
BV 2.2.11	Tilskud kan afgives som tilsagn.
BV 2.10.5	Der er adgang til at anvende op til 3,0 pct. af bevillingerne til afholdelse af udgifter i forbindelse med administration af projekterne, aktiviteterne mv., heraf højst 2/3 som lønsom, dog maksimalt svarende til den faktiske udgift. Der er i forbindelse hermed adgang til intern statslig overførsel til § 16.11.01. Departementet.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1,2	2,9	-	-	-	-	-
10. National handlingsplan om demens							
Udgift	1,2	2,9	-	-	-	-	-
43. Interne statslige overførselsudgifter	0,0	-	-	-	-	-	-
46. Tilskud til anden virksomhed og investeringstilskud	1,2	2,9	-	-	-	-	-

Videreførselsoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	0,6
I alt	0,6

10. National handlingsplan om demens

Kontoen blev oprettet som led i Aftale mellem den daværende VK-regering, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om finansloven for 2011 af november 2010, hvor det blev besluttet at iværksætte en national handlingsplan for demensindsatsen, der skal bidrage til at udvikle og styrke demensindsatsen i kommuner og regioner. Det blev afsat samlet set 21,2 mio. kr. fordelt med 11,2 mio. kr. i 2011, 5,0 mio. kr. i 2012, 4,0 mio. kr. i 2013 og 1,0 mio. kr. i 2014 til en styrket indsats for personer med demens.

Tilskud til kommuner mv.

16.91. Tilskud til kommuner

16.91.60. Fremtidens sygehusstruktur (tekstanm. 101 og 124) (Reservationsbev.)

Særlige bevillingsbestemmelser:

Regel der fraviges eller suppleres	Beskrivelse
BV 2.2.13	Tilskud kan forudbetales.
BV 2.2.11	Tilbagebetalte tilskud kan genanvendes.

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	1.843,0	1.767,0	2.926,9	3.329,7	-	-	-
10. Fremtidens sygehusstruktur							
Udgift	1.843,0	1.767,0	2.926,9	3.329,7	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	1.843,0	1.767,0	2.926,9	3.329,7	-	-	-

Videreførelsesoversigt:

Mio. kr.	Beholdning primo 2016
Øvrige beholdninger	1.280,8
I alt	1.280,8

Bemærkninger: I forhold til primo 2015 er videreførelsesbeløbet reduceret med 111,6 mio. kr.

10. Fremtidens sygehusstruktur

Der blev afsat 25 mia. kr. i Kvalitetsfonden til investeringer i en moderne sygehusstruktur i perioden 2009-2018, hvoraf 250 mio. kr. er prioriteret til en udbygning af akutindsatsen i områder med lange afstande til nærmeste akutsygehus. De afsatte midler blev udmøntet af den daværende VK-regering på baggrund af indstilling fra ekspertpanelet vedrørende sygehusinvesteringer, i form af foreløbige tilsagn til samlet 16 projekter i to runder, hvor første runde var i januar 2009 og anden runde i november 2010. Der er pr. marts 2014 givet endelige tilsagn til alle 16 projekter.

Der afsættes 3.329,7 mio. kr. i 2017 til den videre finansiering af sygehusbyggerierne.

16.91.61. Regulering af kommunal medfinansiering (tekstanm. 125) (Reservationsbev.)*Budgetspecifikation:*

Mio. kr.	2014	2015	2016	F	2018	2019	2020
Udgiftsbevilling	-392,4	-667,1	-	-	-	-	-
10. Regulering af kommunal medfinansiering							
Udgift	-392,4	-667,1	-	-	-	-	-
42. Overførselsudgifter til kommuner og regioner	-392,4	-667,1	-	-	-	-	-

10. Regulering af kommunal medfinansiering

Kontoen har til formål at indsamle midler fra den kommunale medfinansiering af det regionale sundheds væsen, som ligger ud over det regionale indtægtsloft, jf. § 14. stk. 2 og 3. i lov om regionernes finansiering, LB nr. 797 af 27. juni 2011. Der er ikke knyttet selvstændig bevilling til kontoen, idet det forudsættes, at indposterings svarer til udposterings, der kan henføres til samme aktivitetsår (kalenderår), jf. cirkulære nr. 102 af 6. december 2011 om aktivitetsbestemt, kommunal medfinansiering på sundhedsområdet.

Kontoen opgøres endeligt 1. april i forbindelse med årsopgørelsen for kommunal medfinansiering. Midlerne optages på de årlige bloktilskudsaktstykker ved overførsel til § 15.91.11. Kommunerne, jf. §14. stk. 3 i lov om regionernes finansiering. Undtaget herfor, er de løbende indsamlede midler fra regionerne, som overstiger det endelige beløb, der ifølge årsopgørelsen af den kommunale medfinansiering i aktivitetsåret er indsamlet fra regionerne og derfor kan tilbagebetales til regionerne.

Anmærkninger til tekstanmærkninger

Dispositionsrammer mv.

Ad tekstanmærkning nr. 1.

Finansudvalget har ved akt. 307 af 20. juni 1989 tiltrådt, at Sundheds- og Ældreministeriet kontraktligt påtager sig det økonomiske ansvar for eventuelle følger opstået ved distribution, udlevering og anvendelse af lægemidlet Thalidomid i Danmark.

Thalidomid anvendes i behandlingen af en megen sjælden, men stærkt generende og invaliderende hudsygdom. Selskabet Grünenthal, som leverer lægemidlet vederlagsfrit, betinger sig, at regeringen over for selskabet forpligter sig til at holde producenten skadesløs for eventuelle sagsomkostninger og erstatninger i forbindelse med brug af præparatet.

Garantiforpligtigheden medfører ikke udgifter for staten, da Sundheds- og Ældreministeriet i forbindelse med hver enkelt udlevering stiller som betingelse for at påtage sig ovennævnte garantiforpligtelse, at den region, hvor patienten er hjemmehørende, forinden har erklæret sig indforstået med at holde staten skadesløs, hvis garantiforpligtelsen bliver aktuel.

Tekstanmærkningen er uændret i forhold til finansloven for 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 2.

Tekstanmærkningen sikrer Sundhedsstyrelsen mulighed for at afholde ekstraordinært store udgifter udover de tildelte rammer i forbindelse med forekomst af ukontrollerede radioaktive kilder samt ulykker i forbindelse med radioaktive stoffer mv.

Tekstanmærkningen er uændret i forhold til finansloven for 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 7.

Tekstanmærkningen giver sundheds- og ældreministeren bemyndigelse til at godkende en samlet ramme i kontraktperioden 2016-2019 til indenlandske kapitalinvesteringer samt erhvervelse og realisering af materielle og immaterielle anlægsaktiver på 70 mio. kr.

Tekstanmærkningen bemyndiger endvidere sundheds- og ældreministeren uden særskilt forelæggelse for de bevilgende myndigheder at godkende, at Statens Serum Institut foretager kapitalindskud på maksimalt 15 mio. kr. i det enkelte tilfælde. Kapitalinvesteringer ud over grænsen på 15 mio. kr. vil blive forelagt Finansudvalget. Den samlede ramme for udenlandske kapitalinvesteringer samt erhvervelse og realisering af materielle og immaterielle anlægsaktiver er fastsat til 100 mio. kr. i kontraktperioden 2016-2019.

Tekstanmærkningen blev i sin nuværende form optaget på finansloven for 2007.

Tekstanmærkningen svarer til tekstanmærkning nr. 6 på finansloven for 2011 med den undtagelse, at årstallene er blevet opdateret.

Ad tekstanmærkning nr. 8.

Tekstanmærkningen bemyndiger sundheds- og ældreministeren til med finansministerens tilslutning at lade Statens Serum Institut optage lån i Danmarks Nationalbank i perioden 2016-2019 til finansiering af instituttets anlægsinvesteringer og kapitalinvesteringer.

Tekstanmærkningen blev i sin nuværende form optaget på finansloven for 2009.

Tekstanmærkningen svarer til tekstanmærkning nr. 7 på finansloven for 2012 med den undtagelse, at årstallene er blevet opdateret.

Materielle bestemmelser.

Ad tekstanmærkning nr. 100.

Tekstanmærkningen giver hjemmel til i begrænset omfang, og hvor det findes formålstjenligt at kunne udbetale godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelse af rejseudgifter mv. til medlemmer af nævn, råd og udvalg, der ikke på anden måde kan få dækket de pågældende omkostninger.

Baggrunden for tekstanmærkningen er, at Sundheds- og Ældreministeriet har behov for at kunne udbetale de pågældende ydelser til ad hoc udvalg mv. i ministeriet.

Tekstanmærkningen er uændret i forhold til finansloven for 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 101.

Bemyndigelsen giver sundheds- og ældreministeren hjemmel til at kræve uforbrugte støtte-midler tilbagebetalt samt adgang til at fastsætte nærmere regler for tilskudsadministration, herunder udbetaling og regnskabsaflæggelse og revision.

Tekstanmærkningen gentages fra sidste finansår med ændret kontohenvi-sning, idet den også omfatter de i forslag til finanslov oprettede konti 16.65.20. Styrket indsats mod ensomhed i hjemmeplejen.

Endvidere er konti, der ikke fremgår af anmærkningerne på finansloven for 2017 slettet.

Ad tekstanmærkning nr. 102.

Gebyrerne skal sikre, at Lægemedelstyrelsens omkostninger ved varetagelse af myndig-hedsopgaver efter BEK nr. 557 af 31. maj 2011 om euforiserende stoffer som ændret senest ved BEK nr. 538 af 27. maj 2014 dækkes gennem indbetaling fra rekvirenterne af certifikater vedrø-rende import og omdestination af euforiserende stoffer.

Tekstanmærkningen er bortset fra pris- og lønregulering uændret i forhold til finansloven for 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 103.

Tekstanmærkningen bemyndiger Sundheds- og Ældreministeren til at overføre midler fra § 16.11.79.70 Synlighedsreform drift, fra § 16.11.01.59. Øvrige it-initiativer og fra § 16.11.01.61. Patientinddragelse til inddækning af DUT-kompensation til regioner og kommuner for stigende enhedstakster i forbindelse med behandlingen af klagesager i Styrelsen for Patientsikkerhed, § 16.11.12. Regioner og kommuner kompenseres for differencen mellem den oprindeligt aftalte enhedstakst og den faktisk realiserede enhedstakst.

Tekstanmærkningen er optaget i henhold til akt. 124 af 15. juni 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 104.

Tekstanmærkningen giver hjemmel til at udbetale godtgørelse til personer, der er blevet in-direkte eksponeret for asbestfibre og som følge deraf har fået lungehindekræft.

Grundet sagernes karakter tilstræber Styrelsen for Patientsikkerhed at behandle ansøgninger om godtgørelse indenfor en måned efter at styrelsen er i besiddelse af de oplysninger der er nødvendige for at kunne afgøre sagen.

Da det er hensigten, at godtgørelsen og afkast heraf ikke skal medregnes i den skattepligtige indkomst eller føre til reduktion i eventuelle sociale ydelser, vil der, om nødvendigt, blive udstedt eller fremsat forslag til følgelovgivning.

Tekstanmærkningen er justeret i henhold til akt 71 af 17. marts 2016 og med ændret num-merering.

Ad tekstanmærkning nr. 105.

Tekstanmærkningen giver hjemmel til at udbetale godtgørelse til nyre-, knoglemarvs- og leverdonorer for tabt arbejdsfortjeneste og for udgifter i forbindelse med nyre-, knoglemarvs- eller leverafgivelsen eller forundersøgelser hertil.

Tekstanmærkningen er uændret i forhold til finansloven for 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 106.

Tekstanmærkningen skal give hjemmel til at yde erstatning til bloddonorer for ulykkestilfælde eller sygdom i forbindelse med afgivelse af blod før 1. juli 1992. Erstatning vedrørende blodafgivelse efter 1. juli 1992 er omfattet af LB nr. 1113 af 7. november 2011 om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet med senere ændringer. Der er i en del tilfælde truffet afgørelse om erstatning tildelt som en varig renteydelse. Endelig har skadelidte krav om genoptagelse af erstatningsspørgsmålet, hvis forholdene ændrer sig væsentligt inden for en frist på 5 år.

Tekstanmærkningen er uændret i forhold til finansloven for 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 107.

Finansudvalget har ved akt. 39 af 12. november 1992 tiltrådt, at der ydes en godtgørelse på 750.000 kr. til de personer eller disses efterladte, som ikke tidligere har modtaget godtgørelse for HIV-smitte, og som er berettiget til godtgørelse efter de hidtidige regler, og yderligere 500.000 kr. i godtgørelse til de HIV-smittede eller disses efterladte, som tidligere har modtaget 250.000 kr. i godtgørelse.

Tekstanmærkningen er uændret i forhold til finansloven for 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 108.

Sundheds- og ældreministeren bemyndiges til i 2017 at afsætte en aktivitetsafhængig pulje på 1363,0 mio. kr. til aktivitet på sygehusområdet. Sundheds- og ældreministeren har henhold til lov nr. 543 af 24. juni 2005 om regionernes finansiering bemyndigelse til at fastsætte regler for fordeling m.v. af tilskuddet.

Tekstanmærkningen er justeret i henhold til akt 133 af 23. juni 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 124.

Tekstanmærkningen giver adgang til at opføre tilsagn som udgifter i de år, hvor udgifterne afholdes. Dette indebærer, at der gives dispensation fra budgetvejledningens pkt. 2.2.11.

Bemyndigelsen giver sundheds- og ældreministeren hjemmel til at kræve uforbrugte støtte midler tilbagebetalt samt adgang til at fastsætte nærmere regler for tilskudsadministration, herunder udbetaling og regnskabsaflæggelse og revision.

Der indgår 25 mia. kr. til investeringer i en moderne sygehusstruktur i kvalitetsfonden i perioden 2009-18. Der er nedsat et ekspertpanel med internationalt anerkendte eksperter, der skal vurdere og indstille til regeringen, hvorvidt regionernes større strukturelle anlægsprojekter understøtter en sammenhængende sygehusstruktur og lever op til principperne for investeringer i fremtidens sygehusstruktur, som regeringen og Danske Regioner er enige om.

Med henblik på at sikre, at regionernes egenfinansiering, de statslige kvalitetsfondsmidler og provenu fra låneoptagelse alene kan anvendes til udgifter, der følger af de endelige statslige tilsagn bemyndiges social- og indenrigsministeren til at fastsætte regler for henholdsvis deponering af regionernes egenfinansiering, midler fra kvalitetsfonden og provenu fra låneoptagelse samt overførsel af uforbrugte statslige og regionale midler. Tekstanmærkningen er optaget i henhold til akt. 133 af 23. juni 2016.

Ad tekstanmærkning nr. 125.

Tekstanmærkningen giver sundheds- og ældreministeren bemyndigelse til at udbetale midler efter årsopgørelsen af den kommunale medfinansiering fra § 16.91.61. Regulering af kommunal medfinansiering til regionerne som følge af, at de løbende indsamlede midler fra regionerne har

været større end det endelige opsamlede beløb som følger af årsopgørelsen af den kommunale medfinansiering i aktivitetsåret.

Tekstanmærkningen er ny.

fm.dk